

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Mokrsko
Termin kontroli:	4 września – 15 października 2019 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Joanna Pączek – starszy inspektor kontroli, Sylwia Ryl – inspektor kontroli, Alicja Gołąbek – młodszy inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	2017- I połowa 2019 roku
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/40/2019 z dnia 5 sierpnia 2019 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1330), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Mokrsko jest jedną z dziesięciu gmin powiatu wieluńskiego, położoną w południowo – zachodniej części województwa łódzkiego, około 12 km na południowy zachód od Wielunia. Powierzchnia gminy wynosi 7.775 ha. Sąsiaduje z następującymi gminami: Pątnów, Praszka, Skomlin i Wieluń. Strukturę administracyjną gminy tworzy 12 sołectw: Brzeziny, Chotów, Jasna Góra, Komorniki, Krzyworzeka I, Krzyworzeka II, Mątewki, Mokrsko I, Mokrsko II, Motyl – Lipie, Ożarów oraz Słupsko. Gmina Mokrsko ma charakter rolniczy. Na jej terenie dominują niewielkie rodzinne gospodarstwa rolne, zajmując powierzchnię ponad 6000 ha użytków rolnych. Gmina Mokrsko liczyła na dzień 31 grudnia 2018 roku 5 414 mieszkańców, z czego 2 679 tj. 49,5 % stanowią kobiety, a 2 735 tj. 50,5% mężczyźni.

Adres: Urząd Gminy w Mokrsku, 98-345 Mokrsko 231.

Urząd Gminy w Mokrsku i Gmina Mokrsko są zarejestrowane w systemie REGON i posiadają numery statystyczne: [1] Urząd Gminy – 000543657 (zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON z dnia 16 stycznia 2009 roku), [2] Gmina – 730934654 (zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON z dnia 7 kwietnia 2005 roku).

Urząd Gminy w Mokrsku posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 8321013743, nadany decyzją Urzędu Skarbowego w Wieluniu z dnia 10 lutego 1996 roku. Podatnikiem podatku VAT jest Gmina – posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 8321979374, nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wieluniu z dnia 21 grudnia 2005 roku.

Kontrola dotyczy gospodarki finansowej i zamówień publicznych i ma charakter kompleksowy.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z, kontrolujące ustaliły następujące wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Gminy Mokrsko:

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK OBROTOWY		
			2016	2017	2018
I	WSKAŹNIKI BUDŻETOWE		w %		
1	WB1	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	98,16%	96,16%	96,92%
3	WB3	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	3,92%	5,03%	4,53%
4	WB4	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	7,83%	12,97%	6,22%
5	WB5	Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne	44,71%	42,96%	44,73%
6	WB6	Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	3,97%	5,05%	4,58%

7	WB7	Wskaźnik samofinansowania, wyliczony jako stosunek sumy nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych do wydatków majątkowych – (w % i n-krotność)	71,89%	65,29%	124,08%
II	WSKAŹNIKI NA MIESZKAŃCA		2016	2017	2018
			w zł		
1	WL1	Transfery bieżące na mieszkańca	2 669,87 zł	2 832,66 zł	3 095,99 zł
2	WL2	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca	147,63 zł	216,93 zł	201,26 zł
3	WL3	Zobowiązania ogółem na mieszkańca	1 788,16 zł	2 080,13 zł	2 107,26 zł
4	WL4	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	1 788,16 zł	2 080,13 zł	2 107,26 zł
II I	WSKAŹNIKI DLA ZOBOWIĄZAŃ		2016	2017	2018
			w %		
1	WZ1	Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	47,42%	48,23%	47,41%
2	WZ2	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	47,42%	48,23%	47,41%
3	WZ3	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	5,08%	6,24%	4,12%
4	WZ4	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne	5,08%	6,24%	4,12%
6	WZ6	Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	99,57%	99,81%	97,94%
7	WZ7	Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%
8	WU1	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%
9	WU2	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0,00%	0,00%	0,00%

Nadwyżka operacyjna, czyli różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Nadwyżka operacyjna w 2016 roku wyniosła 803.128,89 zł, w 2017 roku – 1.174.044,94 zł i w 2018 roku – 1.089.601,97 zł. Wysokość nadwyżki operacyjnej miała wpływ na poziom wskaźników WB3, WB6, WB7 i WL2.

Wskaźnik WB1

Obrazuje udział dochodów bieżących w dochodach ogółem. Wskaźnik w 2017 roku był na najniższym poziomie tj. 96%. W 2016 udział dochodów bieżących w dochodach ogółem wyniósł 98%, a w 2018 roku niespełna 97%.

Wskaźnik WB3

Określa udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. Wskaźnik określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągać nowe zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów. W analizowanym okresie wskaźnik najwyższy był w 2017 roku ponad 5% natomiast najniższy w 2016 roku – niespełna 4%. W 2018 roku ukształtował się na poziomie 4,5%

Wskaźnik W_{B4}

Przedstawia udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem. Wskaźnik ten w badanym okresie wahał się. W 2016 roku wskaźnik wyniósł 7,83%, a w kolejnych latach odpowiednio 12,97% i 6,22%. Wydatki majątkowe w latach 2016-2018 kształtowały się na poziomie 1.642.670,80 zł w 2016 roku, 3.171.154,37 zł w 2017 roku i 1.475.564,98 zł w 2018 roku, i ich wahania dokładnie zostały odzwierciedlone przez wskaźnik W_{B4}.

Wskaźnik W_{B5}

Określa udział wydatków na wynagrodzenia i pochodnych od wynagrodzeń w wydatkach bieżących. W latach 2016 i 2018 wskaźnik osiągnął poziom ponad 44%, a w 2017 roku ponad 42%.

Wskaźnik W_{B6}

Określa udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem. Wskaźnik w badanym okresie podlegał wahaniom i w nieznacznym stopniu różnił się od wskaźnika W_{B3}.

Wskaźnik W_{B7}

Relacja nadwyżki operacyjnej powiększonej o dochody majątkowe w stosunku do wydatków majątkowych obrazuje stopień, w jakim jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi. Im wyższa jest ta relacja tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia, jednak jego wysoka wartość może również świadczyć o niskim poziomie realizowanych inwestycji w stosunku do własnych możliwości. W kontrolowanej jednostce wskaźnik W_{B7} kształtował się w 2016 roku na poziomie 71,89%, w 2017 roku na poziomie 65,29% i w 2018 roku na poziomie 124,08%. Najwyższą wartość wskaźnik osiągnął w 2018 roku, na co wpływ miał najniższy poziom wydatków majątkowych.

Wskaźniki W_{L2}, W_{L3}, W_{L4}

Z informacji uzyskanych od kontrolowanych wynikało, że na koniec 2016 roku Gminę zamieszkiwało 5.440 osób, na koniec 2017 roku – 5.412 osób, a na dzień 31 grudnia 2018 roku – 5.414 osób.

Transfery bieżące na mieszkańca w badanym okresie wzrastały.

Nadwyżka operacyjna w przeliczeniu na jednego mieszkańca w badanym okresie podlegała nieznacznym wahaniom. W 2016 roku stanowiła kwotę 147,63 zł, w 2017 roku – 216,93 zł i w 2018 roku 201,26 zł.

Zobowiązania na jednego mieszkańca wykazywały tendencję wzrostową na przestrzeni lat 2016-2018 i wynosiły odpowiednio 1.788,16 zł, 2.080,13 zł i 2.107,26 zł, co świadczyło o wysokim i ciągle zwiększającym się zadłużeniu gminy w tym okresie.

Wskaźniki W_{Z1} - W_{Z6}

Gmina Mokrsko posiadała zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek w 2016 roku na kwotę 9.727.578,12 zł, w 2017 roku na kwotę 11.257.681,83 zł, a w 2018 roku – 11.408.732,11 zł.

Udział zobowiązań w dochodach ogółem (W_{Z1}) kształtował się w badanym okresie na poziomie 47,42%, 48,23% i 47,41%. Gmina Mokrsko nie posiadała zobowiązań zaciągniętych na projekty unijne, tym samym wskaźnik zobowiązań ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem (W_{Z2}) w latach 2016-2018 przyjął wartość wskaźnika W_{Z1} . Wskaźniki te w 2017 roku wzrosły o 0,81%, a w 2018 spadły o 0,82% w stosunku do 2017 roku.

Wskaźnik W_{Z3} określający obciążenie dochodów ogółem wydatkami na obsługę zadłużenia, obejmujący odsetki i spłaty rat kapitałowych wzrósł w 2017 roku w stosunku do 2016 roku o 1,16%, natomiast w 2018 roku spadł o 2,12% w stosunku do 2017 roku, wzrost wynikał głównie z rosnącej kwoty spłat rat kapitałowych i obciążeniami wynikającymi z nowo zaciągniętych zobowiązań, natomiast spadek w 2018 roku wynikał ze zwiększenia kwoty dochodów ogółem. Wskaźnik W_{Z4} określający obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne w latach 2016-2018 był równy wskaźnikowi W_{Z3} .

Wskaźnik W_{Z6} obrazuje obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia (odsetki i spłaty rat kapitałowych). Wskaźnik kształtował się na poziomie poniżej 100%, tj. w 2016 roku wyniósł 99,57%, w 2017 roku – 99,81%, a w 2018 roku – 97,94%. Powyższe oznaczało, że wydatki bieżące powiększone o koszty obsługi zadłużenia nie przekraczały bieżących dochodów Gminy w latach 2016-2018. Wskaźnik W_{Z6} przekraczający wartość 100% może być sygnałem pogarszającej się kondycji finansowej jednostki, bowiem dochody bieżące nie pokrywają wydatków bieżących powiększonych o koszty obsługi zadłużenia.

Spełnienie warunku określonego w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.):

Rok	2017	2017	2018	2018	2019
	plan na pocz. roku	wykonanie	plan na pocz. roku	wykonanie	plan na pocz. roku
Dochody bieżące + nadwyżka z lat ubiegłych + wolne środki	20 155 578,00	22 591 514,48	22 443 882,45	23 899 325,13	22 599 806,00
Wydatki bieżące	19 617 075,00	21 269 385,75	21 228 671,45	22 231 039,79	21 771 860,00
Wynik	538 503,00	1 322 128,73	1 215 211,00	1 668 285,34	827 946,00

Zgodnie z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Relacje zawarte w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych zostały zachowane i nie zaistniało ryzyko nieuchwalenia budżetu na lata 2017-2019.

Zachowane zostały także relacje dotyczące lat 2017-2018 określone w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wydatki bieżące wykonane nie mogą być wyższe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych:

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2016	2017	2018	2018	plan na 01.01.2019
		(n-3)	(n-3)	(n-1)	wykonanie	
		wykonanie	wykonanie	plan za 3 kwartały		
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	-	490 616,38
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	-	380 000,00
3	Dochody budżetowe ogółem	20 514 140,57	23 339 718,88	23 752 634,64	24 061 951,63	22 602 806,00
4	Dochody bieżące	20 136 299,33	22 443 430,69	23 012 569,14	23 320 641,76	-
5	Dochody ze sprzedaży majątku	11 723,00	4 978,20	10 500,00	11 256,52	-
6	Wydatki bieżące	19 333 170,44	21 269 385,75	22 282 271,50	22 231 039,79	-
7	Wskaźnik dla poszczególnych lat	3,97%	5,05%	3,12%	4,58%	-
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan za 3 kwartały)		4,05%			4,53%	3,85%

Planowany na początek 2019 roku wskaźnik spłat kredytów i pożyczek z odsetkami, wykupów papierów wartościowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji wynosił 3,85% (planowane spłaty kredytów i pożyczek 490.616,38 zł + spłaty odsetek od kredytów i pożyczek 380.000,00 zł = 870.616,38 zł/planowane dochody budżetowe 22.602.806,00 zł), tym samym relacja planowanych spłat wraz z odsetkami do planowanych dochodów budżetowych na 2019 rok i nie przekraczała średniej arytmetycznej określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych, tj. wartości **4,05%**.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącą Rady Gminy Mokrsko jest Halina Maślanka wybrana do pełnienia tej funkcji uchwałą Rady Gminy nr I/1/18 z dnia 22 listopada 2018 roku. W poprzedniej kadencji (2014-2018) Przewodniczącym Rady Gminy był Tomasz Stefaniak powołany na to stanowisko uchwałą nr I/1/14 Rady Gminy Mokrsko z dnia 1 grudnia 2014 roku. w dniu 17 stycznia 2018 roku nastąpiła zmiana przewodniczącego Rady Gminy Mokrsko uchwałą nr XL/210/18 wybrano do pełnienia tej funkcji Adama Szewczyka.

Wójt i jego zastępca

Wójtem Gminy Mokrsko jest Zbigniew Dąbrowski, wybrany w I turze wyborów bezpośrednich w dniu 22 października 2018 roku. W poprzedniej kadencji funkcję tę sprawował Tomasz Kącki. Zarówno w obecnej jak i w poprzedniej kadencji Wójt nie posiadał zastępcy.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Mokrsko jest Renata Nagła powołana na to stanowisko uchwałą nr XIII/63/03 Rady Gminy w Mokrsku z dnia 5 grudnia 2003 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Mokrsko jest Małgorzata Stanek zatrudniona na tym stanowisku na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 1 kwietnia 2009 roku.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych zawiera załącznik nr 2 do Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Mokrsko, stanowiącego załącznik do obwieszczenia nr 2/15 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 19 stycznia 2015 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Mokrsko, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 73/2011 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 20 grudnia 2011 roku. Zgodnie z ww. załącznikiem w Gminie Mokrsko funkcjonuje 8 jednostek organizacyjnych:

1. Zespół Szkoły i Przedszkola w Mokrsku, w skład którego wchodzi:
 - **Gimnazjum w Mokrsku,**
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Mokrsku,
 - Publiczne Przedszkole w Mokrsku.
2. Zespół Szkoły i Przedszkola w Ożarowie, w skład którego wchodzi:
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Ożarowie,
 - Publiczne Przedszkole w Ożarowie.
3. Zespół Szkoły i Przedszkola w Krzyworzece, w skład którego wchodzi:
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzyworzece,
 - Publiczne Przedszkole w Krzyworzece.
4. Zespół Szkoły i Przedszkola w Komornikach, w skład którego wchodzi:
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Komornikach,
 - Publiczne Przedszkole w Komornikach.
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Chotowie.
6. Gminna Biblioteka Publiczna w Mokrsku (instytucja kultury), w skład której wchodzi:
 - Filia Biblioteczna w Krzyworzece,
 - Filia Biblioteczna w Ożarowie,
 - Filia Biblioteczna w Komornikach,
 - Świetlica Wiejska w Komornikach,
 - Świetlica Wiejska w Chotowie,
 - Świetlica Wiejska w Słupsku,

- Boisko Sportowe Orlik 2012 w Mokrsku,
 - Boisko wielofunkcyjne oraz boisko do beach soccera w Krzyworzece.
7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mokrsku.
8. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mokrsku.

Uchwałą XXX/160/2017 z dnia 29 marca 2017 roku w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjum do nowego ustroju szkolnego Rada Gminy określiła, że Publiczne Gimnazjum w Mokrsku wchodzące w skład obecnego Zespołu Szkół i Przedszkola w Mokrsku włącza się w struktury ośmioletniej Szkoły Podstawowej w Mokrsku w Zespole Szkół i Przedszkola w Mokrsku. Gimnazjum kończy swoją działalność z dniem 31 sierpnia 2017 roku.

Uchwałą nr IX/56/19 z dnia 27 czerwca 2019 roku Rada Gminy Mokrsko zmieniła nazwę Zespołu Szkół i Przedszkola w Mokrsku na Zespół Szkoły i Przedszkola w Mokrsku.

Jak wskazano powyżej, ostatnia zmiana do Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Mokrsko miała miejsce w 2015 roku. Do dnia zakończenia kontroli nie dokonano zmian w Regulaminie organizacyjnym w zakresie uaktualnienia wykazu jednostek organizacyjnych Gminy Mokrsko. Natomiast stosownie do zapisów Regulaminu, wykaz gminnych jednostek organizacyjnych stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu. Z kolei zmiana Regulaminu wymaga wydania przez Wójta Gminy zarządzenia.

Wszystkie ww. jednostki organizacyjne poza instytucjami kultury pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu, a zatem funkcjonują jako jednostki budżetowe.

Gminna Biblioteka Publiczna w Mokrsku funkcjonuje jako instytucja kultury i jest wpisana do elektronicznego rejestru instytucji kultury pod nr 3 w dniu 2 stycznia 2014 roku.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Statutu Gminy Mokrsko uchwalony został przez Radę Gminy uchwałą nr XLVIII/251/2018 z dnia 7 września 2018 roku (opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 28 września 2018 roku pod pozycją 4926). Wskazana uchwała weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu. Ponadto powyższa uchwała uchylała wcześniej obowiązującą uchwałą nr V/23/03 z dnia 31 stycznia 2003 roku poza załącznikiem nr 2 (herb gminy).

Regulamin organizacyjny urzędu

Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Mokrsko nadany został zarządzeniem nr 73/2011 Wójta Gminy z dnia 20 grudnia 2011 roku. Tekst jednolity Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Mokrsko wraz z uwzględnieniem wprowadzonych zmian został ogłoszony w formie obwieszczenia nr 1/15, które stanowiło załącznik nr 1 do zarządzenia nr 2/15 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 19 stycznia 2015 roku.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Regulaminu, strukturę organizacyjną Urzędu tworzą referaty bezpośrednio podporządkowane kierownikom referatów oraz samodzielne stanowiska pracy:

1. Wójt Gminy,
2. Sekretarz Gminy,

3. Skarbnik Gminy,
4. Pełnomocnik Ochrony Informacji Niejawnych,
5. Referat Organizacyjny:
 - Stanowisko ds. kadrowych i obronnych,
 - Stanowisko ds. rady i spraw gospodarczych,
 - Stanowisko ds. społecznych i kancelaryjnych,
 - Stanowisko ds. oświaty,
 - Radca Prawny,
 - Komendant Gminny OSP,
 - Kierowcy OSP,
 - Sprzątaczkę pomieszczeń biurowych,
6. Referat Finansowy:
 - Stanowisko ds. finansów,
 - Stanowisko ds. księgowości budżetowej,
 - Stanowisko ds. księgowości podatkowej,
 - Stanowisko ds. wymiaru podatku i opłat lokalnych,
 - Stanowisko ds. płac,
 - Stanowisko ds. działalności gospodarczej, podatku VAT, kasy i funduszu sołeckiego,
7. Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Drogownictwa:
 - Stanowisko ds. planowania przestrzennego i gospodarki komunalnej,
 - Stanowisko ds. drogownictwa,
 - Operatorzy koparek,
 - Kierowcy ciągników,
 - Konserwatorzy zasobów komunalnych,
 - Konserwatorzy wodociągów,
 - Konserwatorzy oczyszczalni ścieków,
 - Palacz c.o.,
8. Referat Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych:
 - Stanowisko ds. sporządzania wniosków,
 - Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy i zamówień publicznych,
 - Informatyk,
 - Stanowisko ds. rozwiązywania problemów społecznych,
9. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego,
10. Jednoosobowe stanowisko ds. rolnictwa, geodezji i gospodarki nieruchomościami,
11. Administrator Bezpieczeństwa Informacji,
12. Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Uchwałą nr XV/84/11 z dnia 28 listopada 2011 roku Rada Gminy Mokrsko określiła zasady nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienia lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 30 stycznia 2012 roku pod pozycją 309). Mocą uchwały ustalono:

- Czynności związane z nabywaniem, zbywaniem, obciążaniem nieruchomości oraz jej wydzierżawianiem na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata oraz na czas nieoznaczony dokonywane są przez Wójta samodzielnie i nie jest wymagana zgoda Rady Gminy (§ 2, § 5, § 9, § 10 uchwały).
- Każdorazowo przed wydaniem zarządzenia o nabyciu oraz zbyciu nieruchomości wymagane jest przeprowadzenie konsultacji z Radą Sołecką sołectwa, na obszarze którego znajduje się przedmiotowa nieruchomość (§ 3 i § 6 uchwały).
- Wójt powiadamia radnych o podaniu do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zarządzeniem nr 61/19 z dnia 21 sierpnia 2019 roku Wójt Gminy Mokrsko wprowadził „Instrukcję postępowania na wypadek podejrzenia popełnienia przestępstwa prania brudnych pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Powyższe zarządzenie uchylało wcześniej obowiązujące w powyższym zakresie zarządzenie nr 46 z dnia 26 października 2007 roku.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

Do zapewnienia adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej zobowiązywał Wójta od dnia 1 stycznia 2010 roku art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Funkcjonujące w kontrolowanej jednostce w okresie objętym kontrolą unormowania dotyczące kontroli wewnętrznej zawarte były głównie w następujących uregulowaniach wewnętrznych:

- zarządzenie nr 60/19 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 21 sierpnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Mokrsko, powyższe zarządzenie uchyliło § 5 zarządzenia nr 51 z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości – załącznik nr 4 – instrukcja kasowa;
- zarządzenie nr 1/19 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 2 stycznia 2019 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat i należności niepodatkowych w Urzędzie Gminy Mokrsko uchylające zarządzenie nr 72/14 z dnia 3 czerwca 2014 roku w sprawie instrukcji egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminie Mokrsko oraz uchylające zarządzenie nr 15/2009 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 17

lutego 2009 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji egzekucji podatków i opłat lokalnych,

- zarządzenie nr 41/18 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 17 lipca 2018 roku w sprawie przyjętych zasad rachunkowości zawierające:
 - ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych – załącznik nr 1
 - metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego – załącznik nr 2,
 - sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych – załącznik nr 3, w tym:
 - a) zakładowy plan kont i wykaz kont ksiąg pomocniczych – załącznik 3a,
 - b) wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych – załącznik 3b
 - c) opis systemu przetwarzania danych - systemu informatycznego – załącznik 3c,
 - system służący ochronie danych, w tym: dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Powyższe zarządzenie uchyliło zarządzenie nr 64/2010 w sprawie zakładowego planu kont.

- zarządzenie nr 114 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zmiany zarządzenia nr 51 z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie przyjętych zasad rachunkowości, którym zmieniono treść załącznika nr 5 – Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów,
- zarządzenie nr 102/10 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 6 grudnia 2010 roku w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji inwentaryzacyjnej majątku Urzędu Gminy Mokrsko, stanowiącej załącznik do ww. zarządzenia, zmienione zarządzeniem nr 48/12 z dnia 6 września 2012 roku,
- zarządzenie nr 44/12 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie zasad przyznawania i rozliczania dotacji podmiotowych i celowych z budżetu Gminy Mokrsko dla samorządowych instytucji kultury,
- zarządzenie nr 113 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zasad sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Mokrsko. Instrukcja sporządzania skonsolidowanego bilansu stanowi załącznik nr 1 do ww. zarządzenia,
- zarządzenie nr 14/14 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 20 stycznia 2014 roku w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Mokrsko.

Ustalenia kontroli

Regulamin kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Mokrsko i jednostkach organizacyjnych gminy, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia nr 14/14 określa organizację i zasady funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Mokrsko. Raz w roku dokonuje się w Urzędzie oraz w jednostkach organizacyjnych kompleksowej samooceny funkcjonowania kontroli zarządczej, której efektem jest dostarczenie informacji o stanie kontroli zarządczej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wytycznymi Ministra Finansów (§ 11 ust. 3). Kierownicy jednostek organizacyjnych składają okresowe sprawozdania z funkcjonowania kontroli zarządczej, w tym z przeprowadzonych kontroli. W okresie objętym kontrolą nie przeprowadzano kontroli w jednostkach organizacyjnych.

Wójt jako kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, zgodnie z art.4 ust.5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Mokrsko wyodrębniono Referat Finansowy, którym kieruje Skarbnik Gminy. W Regulaminie określone zostały zadania Skarbnika Gminy (w tym: dotyczące kontroli finansowej) oraz zadania Referatu Finansowego. Na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych Renaty Nagłej – Skarbnika Gminy Mokrsko ustalono, że spełnia ona wymogi określone w art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Zbadano zakresy obowiązków następujących pracowników Urzędu Gminy:

- Karolina Zgondek – inspektor ds. kasy, podatku VAT i działalności gospodarczej
- Paweł Antoniewicz – inspektor ds. zamówień publicznych,
- Mariusz Smolnik – inspektor ds. drogownictwa.

W toku analizy zapisów w wyszczególnionych powyżej unormowaniach wewnętrznych oraz zakresów obowiązków wybranych pracowników ustalono, że zadania określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Mokrsko dla poszczególnych stanowisk mają odzwierciedlenie w zakresach obowiązków i odpowiedzialności pracowników. Ustalono zastępstwa w przypadku nieobecności w pracy.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Kompleksowa kontrola gospodarki finansowej została przeprowadzona w dniach od 24 sierpnia do 2 października 2015 roku przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 10 grudnia 2015 roku skierowanym do Wójta przekazano 32 wnioski pokontrolne. Informację o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Wójt przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w piśmie z dnia 12 stycznia 2016 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2016- 2018

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2017			
1	Izba Administracji Skarbowej w Łodzi	Gospodarowanie środkami publicznymi w 2014 roku	21.06-12.07.2017
ROK 2018			
2	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola realizacji projektu UDA-RPLD.04.02.02-10052/16	25-29.03.2018
3	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi	Ocena prawidłowości wykorzystania dotacji na bieżące funkcjonowanie ŚDS w Mokrsku	4.12.2018
ROK 2019			
4	Najwyższa Izba Kontroli delegatura w Łodzi	Realizacja dochodów od osób prawnych z tytułu podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportu	6.03.2019

W okresie od 21 czerwca do 12 lipca 2017 roku został przeprowadzony w Urzędzie Gminy Mokrsko audyt przez pracowników Izby Administracji Skarbowej w Łodzi w zakresie:

- gospodarowania środkami publicznymi obejmującymi część wyrównawczą subwencji ogólnej otrzymanej w 2014 roku, w tym podstawy ustalenia jej wysokości,
- gospodarowania środkami publicznymi obejmującymi część oświatową subwencji ogólnej otrzymanej w 2014 roku, w tym podstawy ustalenia jej wysokości,
- sprawozdawczości budżetowej w zakresie części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2014.

Kontrolujący wskazali, że zgodnie z 3 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych gmina jest podatnikiem podatku od nieruchomości, któremu podlegają grunty oraz budynki lub ich części.

Z ustaleń audytu wynikało, że Gmina nie złożyła deklaracji na podatek od nieruchomości za 2012 rok, w wyniku czego zaniżyła dochody podatkowe Gminy stanowiące podstawę wyliczenia części wyrównawczej subwencji ogólnej na 2014 rok.

W protokole z przeprowadzonego audytu odnotowano, że w dniu 7 lipca 2017 roku Gmina złożyła deklarację DN-1 na 2012 rok (według stanu na dzień 1 stycznia 2012 roku), łączna kwota podatku 135.006 zł. Pracownicy Izby wskazali, że z uwagi na powyższe, wysokość dochodów podatkowych Gminy za rok 2012 z tytułu podatku od nieruchomości, od składników majątku Gminy, została zaniżona o kwotę 529.141,58 zł, na którą złożyły się: [1] podatek od nieruchomości w kwocie 135.006,00 zł, [2] skutki obniżenia górnych stawek podatku w kwocie 391.746,25 zł, [3] skutki udzielonych ulg i zwolnień w kwocie 2.389,33 zł. Tym samym łączne dochody podatkowe w Gminie za 2012 rok z tytułu podatku od nieruchomości stanowiące podstawę ustalenia wysokości części wyrównawczej subwencji ogólnej otrzymanej w roku 2014 zostały zaniżone o kwotę 529.141,58 zł. Natomiast za lata 2013 i 2014 Gmina złożyła deklaracje w wymaganym okresie tj. w 2013 i 2014 roku.

Podatek został przelany w dniu 5 września 2017 roku z rachunku wydatków Wb 123 na rachunek dochodów Wb 171. Podatek w kwocie 135.006 zł został zaewidencjonowany w księgach rachunkowych Urzędu: [1] na rachunku wydatków poprzez zapis na kontach 403 (Wn), 130 (Ma), [2] na rachunku dochodów poprzez zapis na kontach 130 (Wn), 221 (Ma).

W zakresie gospodarowania środkami publicznymi obejmującymi część oświatową subwencji ogólnej otrzymanej w 2014 roku, w tym podstawy ustalenia jej wysokości, pracownicy Izby stwierdzili, że Gmina Mokrsko otrzymała w 2014 roku środki części oświatowej subwencji ogólnej w kwocie wyższej od należnej o 59.807 zł, z uwagi na: [1] utratę ważności opinii o specjalnej potrzebie kształcenia wydanej na czas kształcenia integrowanego dla dziecka, które już skończyło nauczanie zintegrowane, [2] przypisanie 1 dziecka do niewłaściwej wagi „P” w oparciu o okazane orzeczenie – zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2014 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1687), [3] nie okazanie stosownej opinii dla 1 dziecka, które zostało objęte wczesnym wspomaganie rozwoju.

W zakresie sprawozdawczości budżetowej za 2014 roku, w części oświatowej subwencji ogólnej ustalono, że w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do 30 czerwca 2014 roku Gmina Mokrsko zawyżyła otrzymane dochody z tytułu oświatowej części subwencji ogólnej o kwotę 367.544 zł stanowiącą subwencję za styczeń 2014 roku, która wpłynęła na rachunek budżetu Gminy w dniu 23 grudnia 2013 roku i winna stanowić dochody otrzymane za 2013 rok.

W dniu 30 lipca 2018 roku Minister Finansów wydał decyzję ST4.4755.207.2018.3.JAP w której uchylił zaskarżoną decyzję w części dotyczącej ustalenia wysokości podlegającej zwrotowi kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2014 i ustalił tę kwotę w wysokości 54.949 zł (zmniejszenie o 4.858 zł).

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

Obecnie obsługę bankową Gminy Mokrsko prowadzi Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, na podstawie umowy o prowadzenie rachunku bankowego budżetu modulo nr 200006, zawartej w trybie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych w dniu 7 listopada 2018 roku, na okres do dnia 6 listopada 2021 roku, przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Renaty Nagłej. Ponadto Urząd Gminy w Mokrsku zawarł z Bankiem Spółdzielczym w Ruścu Oddział w Mokrsku umowę ramową modulo nr 200732 na prowadzenie obsługi bankowej Urzędu Gminy i rachunków pomocniczych. Umowa została zawarta w dniu 7 listopada 2018 roku na okres do 6 listopada 2021 roku.

We wcześniejszym okresie obsługę bankową Gminy Mokrsko prowadził również Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, na podstawie umowy o prowadzenie rachunków bankowych modulo nr 200006, zawartej w trybie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2019 roku, poz. 1843 ze zm.) w dniu 7 listopada 2013 roku, na okres do dnia 6 listopada 2018 roku, przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Renaty Nagłej. Przedmiotem umowy jest prowadzenie rachunków bankowych, zapewnienie posiadaczowi rachunku dostępu do otwartych w ramach zawartej umowy rachunków oraz prowadzenie usług bankowości elektronicznej.

Rachunki bankowe

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2018
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1	Rachunek budżetu	133	1.397.230,87
2	Rachunek wpłat na przyłącza kanalizacyjne	133	0,00
3	Rachunek wpłat za obóz	133	0,00
4	Rachunek projektu „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej...”	133	0,00
5	Rachunek VAT (split payment)	133	0,00
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1	Rachunek dochodów urzędu	130	0,00
2	Rachunek VAT (split payment) do rachunku dochodów	130	0,00
3	Rachunek wydatków urzędu	130	0,00
4	Rachunek VAT (split payment) do rachunku wydatków	130	0,00
5	Rachunek depozytów bankowych	139	24.406,88
6	ZFŚS Urzędu Gminy	135	30,15
7	Rachunek bankowy siłowni napowietrznej w Mokrsku	130	0,00
8	Rachunek bankowy siłowni napowietrznej w	130	0,00

	Ożarówie		
9	Rachunek bankowy dla projektu „Sprzęt Ratownictwa Medycznego dla OSP”	130	0,00
10	Rachunek VAT (split payment) do rachunku depozytów	139	0,00
11	Środki Urzędu Pracy na dokształcanie młodocianych pracowników	139	0,00

III. ZADŁUŻENIE JEDNOSTKI

1. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2018 rok

Gmina Mokrsko posiadała zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek zaewidencjonowane na kontach 134 - kredyty bankowe i 260 - zobowiązania finansowe. Na dzień 31 grudnia 2017 roku zobowiązania stanowiły kwotę 11.257.681,83 zł, na dzień 31 grudnia 2018 roku - 11.408.732,11 zł i na dzień 30 czerwca 2019 roku - 10.413.423,91 zł.

2017 rok

Uchwałą nr XXVIII/148/17 z dnia 27 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2017 rok Rada Gminy ustaliła limity zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na: [1] pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 550.000,00 zł, [2] finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 1.500.000,00 zł, [3] spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 1.350.000,00 zł.

Wymienione kwoty limitów zmieniono uchwałami Rady Gminy Mokrsko:

- nr XXIX/157/17 z dnia 28 lutego 2017 roku - zmieniono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na finansowanie planowanego deficytu budżetu na kwotę 1.600.000,00 zł i limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na kwotę 1.000.000,00 zł,
- nr XXXIV/177/17 z dnia 27 czerwca 2017 roku - zmieniono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na finansowanie planowanego deficytu budżetu na kwotę 2.200.000,00 zł,
- nr XXXV/180/17 z dnia 5 września 2017 roku - zmieniono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na finansowanie planowanego deficytu budżetu na kwotę 2.500.000,00 zł.

2018 rok

Uchwałą nr XLI/215/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok Rada Gminy Mokrsko ustaliła limity zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na: [1] pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 550.000,00 zł, [2] spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 1.000.000,00 zł. Uchwałą Rady Gminy Mokrsko nr XLII/222/18 z dnia 27 lutego 2018 roku określono limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 220.000,00 zł.

2019 rok

Uchwałą nr IV/24/19 z dnia 29 stycznia 2019 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2019 rok Rada Gminy Mokrsko ustaliła limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek: [1] na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu w wysokości 550.000,00 zł, [2] finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 700.000,00 zł, [3] spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 100.000,00 zł.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych)

Deficyt

2017 rok

Uchwałą nr XXVIII/148/17 z dnia 27 stycznia 2017 roku Rada Gminy ustaliła planowany deficyt budżetu w kwocie 930.562,00 zł, który miał zostać pokryty przychodami pochodzącymi z zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Kwotę planowanego deficytu budżetu zmieniono uchwałami Rady Gminy:

- nr XXIX/157/17 z dnia 28 lutego 2017 roku na kwotę 1.160.562,00 zł – jako źródło pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z pożyczek i kredytów,
- nr XXXIV/177/17 z dnia 27 czerwca 2017 roku na kwotę 1.660.562,00 zł – jako źródło pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z pożyczek i kredytów,
- nr XXXV/180/17 z dnia 5 września 2017 roku **na kwotę 1.810.562,00 zł** - jako źródło pokrycia deficytu wskazano przychody pochodzące z pożyczek i kredytów.

Faktyczny deficyt na koniec 2017 roku wyniósł 1.100.821,24 zł (mniej o ponad 700 tys. w stosunku do deficytu planowanego). Powyższe wynikało z mniejszego wykonania niż zakładano wydatków bieżących i majątkowych oraz dochodów majątkowych, a także większego wykonania w stosunku do planu dochodów bieżących.

2018 rok

Uchwałą nr XLII/222/18 z dnia 27 lutego 2018 roku Rada Gminy ustaliła deficyt budżetu w kwocie 158.405,00 zł planowany do sfinansowania przychodami pochodzącymi z pożyczek i kredytów. **Kwotę deficytu zmieniono uchwałą Rady Gminy nr XLIX/256/2018 z dnia 24 września 2018 roku na kwotę 258.405,00 zł** planowany do sfinansowania przychodami pochodzącymi z kredytów i pożyczek w kwocie 158.405,00 zł oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 100.000,00 zł. **Ostatecznie jednostka osiągnęła na koniec 2018 roku nadwyżkę w kwocie 355.346,86 zł.** Powyższe wynikało z mniejszego wykonania niż zakładano wydatków bieżących i majątkowych.

Mając powyższe na uwadze, Gmina powinna na bieżąco monitorować możliwości wykonania dochodów oraz wydatków budżetu i w trakcie roku korygować pierwotne założenia.

W miesiącu grudniu w latach 2017-2018 Rada Gminy dokonywała zmian w budżecie gminy, mimo to nie urealniono planowanych wielkości dochodów i wydatków, tak aby planowany deficyt był prawdopodobny.

2019 rok

W uchwale nr IV24/19 z dnia 29 stycznia 2019 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2019 rok Rada Gminy określiła planowany deficyt budżetu w wysokości

578.854,00 zł, który miał zostać pokryty przychodami pochodzącymi z zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Uchwała nr I/28/2019 z dnia 8 marca 2019 roku Skład Orzekający RIO w Łodzi wydał opinię z zastrzeżeniami co do prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Mokrsko na lata 2019-2030 oraz zaopiniował z zastrzeżeniami możliwość sfinansowania w 2019 roku planowanego deficytu budżetu Gminy Mokrsko.

Skład Orzekający podkreślił, że prognozowany poziom obciążenia budżetu spłatą długu w latach 2019-2028 będzie na granicy lub będzie oscylował w granicy wskaźnika dopuszczalnego. Ponadto w roku 2020 wskaźnik planowanych spłat zobowiązań jest możliwy do osiągnięcia tylko przy zastosowaniu wyłączeń na podstawie art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Jednocześnie Skład wskazał, że w 2019 roku Gmina Mokrsko planuje nadwyżkę operacyjną w wysokości 827.946,00 zł, natomiast w roku 2020 w wysokości 1.489.134,00 zł, co wynika z założenia w 2020 roku, w stosunku do 2019 roku, wzrostu poziomu prognozowanych dochodów bieżących o około 4%, a wydatków bieżących o około 1%. Powyższa prognoza, w zakresie dochodów bieżących oraz wydatków bieżących dla 2020 roku, stanowi punkt wyjścia dla wyliczenia tych dochodów oraz wydatków w kolejnych latach. W konsekwencji Skład Orzekający zastrzegł, że możliwość spłaty długu przez Gminę Mokrsko, w wielkościach prognozowanych w latach 2019-2028, obciążona jest bardzo wysokim ryzykiem, gdyż zachowanie reguły wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych wymaga pełnej realizacji planowanych przez Gminę dochodów bieżących oraz utrzymania zakładanego poziomu wydatków bieżących, a także wykonania dochodów ze sprzedaży majątku, w celu osiągnięcia tzw. wskaźników jednorocznych, a także pozyskania założonych środków unijnych. W podsumowaniu opinii przypomniano o konieczności bieżącego monitorowania przyjętych założeń prognozy i na tej podstawie wprowadzenia ewentualnych korekt planowanych wielkości.

W zakresie prawidłowości planowania deficytu budżetu Skład Orzekający wskazał, że przyjmując za podstawę wyniki analizy przedłożonych Izbie dokumentów, przy założeniu pełnej realizacji wielkości w nich wskazanych stwierdza się, że w latach spłaty planowanego do zaciągnięcia długu, Gmina Mokrsko zachowa prawem przewidziane ograniczenia w zakresie wskaźników obciążenia budżetów lat następnych spłatą długu, zatem posiada możliwość sfinansowania planowanego deficytu określonego w budżecie na 2019 rok. Skład Orzekający podkreślił przy powyższym, że aktualne pozostają zastrzeżenia Składu zawarte w uzasadnieniu do § 1 niniejszej uchwały, dotyczące obciążenia budżetów lat następnych spłatą długu planowanego do zaciągnięcia, w tym kształtowania się relacji wskaźnika spłaty długu do maksymalnego wskaźnika spłaty długu.

Umowa o kredyt obrotowy nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku

Uchwałą nr XXX/168/17 z dnia 29 marca 2017 roku Rada Gminy Mokrsko postanowiła zaciągnąć kredyt długoterminowy do kwoty 1.700.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 800.000,00 zł i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 900.000,00 zł. W uchwale wskazano, że kredyt zostanie spłacony z dochodów własnych gminy w latach 2026-2028.

Uchwałą nr IV/118/2017 z dnia 24 maja 2017 roku Skład Orzekający RIO w Łodzi wydał pozytywną opinię w przedmiocie możliwości spłaty kredytu do kwoty 1.700.000,00 zł.

W dniu 8 sierpnia 2017 roku została zawarta umowa o kredyt obrotowy nr 1/2017/UG/M z Bankiem Spółdzielczym w Ruścu. Bank udzielił na wniosek kredytobiorcy kredytu obrotowego w kwocie 1.700.000,00 zł na okres od dnia 8 sierpnia 2017 roku do dnia 30 listopada 2028 roku na finansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej

zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. **Bank udzielił karencji w spłacie kredytu od dnia 8 sierpnia 2017 roku do dnia 30 marca 2026 roku.** Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty kapitału kredytu i odsetek w terminach i kwotach określonych w harmonogramie. Zgodnie z umową ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 30 listopada 2028 roku. Odsetki od wykorzystanego kredytu naliczane są w okresach miesięcznych i pobierane 31 marca, 31 maja, 30 września i 30 listopada każdego roku, począwszy od 30 listopada 2017 roku z rachunku obsługi kredytu.

W § 11 umowy określono, że zmiana warunków umowy, w tym także terminów spłaty kredytów i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu i należności przeterminowanych oraz taryfy, które następują w trybie określonym w umowie, z uwzględnieniem art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Kredyt został przekazany na rachunek bankowy Gminy w dniach: [1] 30 sierpnia 2017 roku – kwota 500.000 zł, [2] 6 listopada 2017 roku – kwota 200.000 zł, [3] 18 grudnia 2017 roku – kwota 200.000 zł, [4] 28 grudnia 2017 roku – kwota 800.000 zł.

Pismem z dnia 11 stycznia 2019 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Banku Spółdzielczego w Ruścu Oddział w Mokrsku z propozycją dokonania zmian w harmonogramie spłaty kredytu zaciągniętego w Banku na podstawie umowy nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku wskazując na § 11 umowy o kredyt długoterminowy złotowy na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – w pozostałej do spłaty kwocie 1.700.000,00 zł. Zaproponowano spłatę kapitału: [1] w 2026 roku – 50.000 zł, płatne do 31 marca 2026 roku, [2] w 2027 roku – 550.000 zł (4 raty po 137.500 do ostatniego dnia każdego kwartału), [3] w 2028 roku – 700.000 zł (4 raty po 175.000 zł do ostatniego dnia każdego kwartału), [4] w 2029 roku – 400.000 zł (4 raty po 100.000 zł do ostatniego dnia każdego kwartału). Kwoty odsetek płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca do końca spłaty kapitału, tj. do dnia 31 grudnia 2029 roku. W piśmie podkreślono, że zmiana ta jest niezbędna do spełnienia przez Gminę indywidualnego wskaźnika spłaty planowanego na lata 2026-2029, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Do dnia zakończenia kontroli nie podpisano aneksu do umowy.

Wybór banku kredytującego

Kontrolą objęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem było udzielenie zamawiającemu kredytu długoterminowego w walucie polskiej w kwocie 1.700.000,00 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

W dniu 10 lipca 2017 roku został sporządzony wniosek o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Określono szacunkową wartość zamówienia na kwotę 586.948,00 zł (tj. 140.589,71 zł euro). Wniosek sporządziła Skarbnik Gminy Renata Nagła. Wniosek został zatwierdzony przez Wójta Gminy.

Ogłoszenie o zamówieniu na usługę zostało zamieszczone w dniu 13 lipca 2017 roku w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 550518-N-2017. Ponadto w tym samym dniu zamieszczono je na stronie internetowej www.bip.mokrsko.akcessnet.net.

W części IV.5 ogłoszenia o zamówieniu - ZMIANA UMOWY wskazano, że przewiduje się istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, w tym: 1) dopuszczono możliwość zmiany harmonogramu w zakresie ilości i wysokości rat oraz terminów spłaty, 2) spłata kredytu może nastąpić przed wymaganym terminem spłaty lub po wymaganym terminie spłaty, bez dodatkowych kosztów bankowych.

Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia zawierała specyfikacja istotnych warunków zamówienia sporządzona przez Kamila Piekarskiego i Pawła Antoniewicza, zatwierdzona z up. Wójta przez Sekretarza Gminy Małgorzatę Stanek w dniu 13 lipca 2017 roku.

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego wskazano, że kierownik zamawiającego przekazał upoważnienie w zakresie zatwierdzenia SIWZ Sekretarzowi Gminy Małgorzacie Stanek.

Przedmiotem zamówienia było udzielenie zamawiającemu kredytu długoterminowego w walucie polskiej w wysokości 1.700.000,00 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. W SIWZ wskazano między innymi:

- okres kredytowania od dnia uruchomienia kredytu do dnia 30 listopada 2028 roku (zakończenie spłaty),
- spłata rat kredytu wraz z odsetkami następować będzie w terminach określonych w formularzu cenowym (harmonogramie spłaty kredytu i odsetek). Dopuszcza się możliwość zmiany harmonogramu w zakresie ilości i wysokości rat oraz terminów spłaty.
- karencja w spłacie należności głównej kredytu **do dnia 30 marca 2026 roku,**
- odsetki od kredytu zmienne płatne do 31 marca, 31 maja, 30 września i 30 listopada każdego roku poczynając od 30 listopada 2017 roku,
- prowizja za uruchomienie kredytu – obliczona jako % od kwoty kredytu,
- zobowiązano wykonawcę do skalkulowania i podania w ofercie ceny w następujący sposób: oprocentowanie kredytu zmienne wyrażone w relacji do stawki WIBOR 1M (obowiązującej w dniu 12 lipca 2017 roku) powiększonej o stałą marżę banku; inne koszty lub korzyści związane z prowadzeniem rachunku kredytowego, w tym stała marża, muszą zostać ujęte w wysokości oprocentowania kredytu; prowizja za uruchomienie liczona jako % od całej kwoty kredytu, tj. od 1.700.000,00 zł. Prowizja za uruchomienie kredytu powinna być skalkulowana tak, aby obejmowała wszystkie prowizje stosowane przez wykonawcę, związane z udzieleniem i obsługą kredytu,
- spłata kredytu może nastąpić przed wymaganym terminem spłaty lub po wymaganym terminie spłaty, bez dodatkowych kosztów bankowych,
- oprocentowanie kredytu będzie naliczane tylko od kwoty faktycznego zadłużenia w oparciu o zmienną stopę bazową WIBOR 1M wyliczoną jako średnią arytmetyczną z pięciu ostatnich notowań w miesiącu poprzedzającym miesiąc naliczenia odsetek, powiększoną o marżę banku,
- wykonawca nie będzie pobierał opłat i prowizji za niewykorzystaną część kredytu oraz opłat i prowizji za zmianę harmonogramu w okresie kredytowania,
- zamawiający wymagał, aby środki udzielonego kredytu zostały postawione do jego dyspozycji na żądanie w transzach w terminie od 14 sierpnia 2017 roku do 24 grudnia 2017 roku. Zamawiający zastrzegł sobie prawo ewentualnego wydłużenia tego okresu,
- zamawiający przewidział procedurę wskazaną w art. 24aa Prawa zamówień publicznych, tj. najpierw dokona oceny ofert, a następnie zbada, czy wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu,
- termin składania ofert upływa z dniem 21 lipca 2017 roku do godz. 12:00,

- kryteria oceny ofert - cena 60% i **wskaźnik W – wypłata transzy kredytu od dnia złożenia dyspozycji wypłaty – 40%**. Przez pojęcie wypłata transzy kredytu należy rozumieć ilość dni wypłaty transzy kredytu liczoną od dnia złożenia przez zamawiającego wniosku o wypłatę transzy.

Ogłaszając przetarg nieograniczony na udzielenie zamawiającemu kredytu długoterminowego w walucie polskiej w kwocie 1.700.000,00 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, jako kryterium oceny ofert wskazano w specyfikacji istotnych warunków zamówienia między innymi wskaźnik W – wypłata transzy kredytu od dnia złożenia dyspozycji wypłaty – 40%. Należy mieć na uwadze, że przy tak przyjętych kryteriach można wybrać ofertę znacznie droższą tylko dlatego, że środki pieniężne z tyt. zaciągniętego kredytu wpłyną na rachunek jednostki samorządu terytorialnego, np. jeden dzień wcześniej.

Określenie i zastosowanie przez zamawiającego w przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego kryterium „wypłata transzy kredytu od dnia złożenia dyspozycji wypłaty”, które nie gwarantowało wyboru najkorzystniejszej oferty, stanowiło naruszenie art. 91 ust. 1 ustawy w zw. z art. 91 ust. 2 oraz art. 2 pkt 5 ustawy.

Akta kontroli strony nr 1-43 Kserokopie: ogłoszenia o zamówieniu, siwz oraz zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, ogłoszenia o udzieleniu zamówienia protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publiczne w trybie przetargu nieograniczonego

- zamawiający nie żądał od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

SIWZ została udostępniona na stronie internetowej www.bip.mokrsko.akcessnet.net od dnia 13 lipca 2017 roku do dnia 8 sierpnia 2017 roku.

Dnia 21 lipca 2017 roku zamawiający sporządził informację z otwarcia ofert, w której wskazał kwotę jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zadania, tj. 586.948,00 zł.

W dniu 21 lipca 2017 roku komisja przetargowa sporządziła protokół nr 1/2017 z otwarcia ofert dla przedmiotowego postępowania. Z protokołu wynikało, że w dniu 21 lipca 2017 roku o godz. 12:15 dokonano otwarcia ofert przetargowych na realizację ww. zadania. Wpłynęła jedna oferta Banku Spółdzielczego w Ruścu Oddział w Mokrsku – cena oferty brutto 682.767,47 zł, termin wykonania zamówienia do 24 grudnia 2017 roku.

Z zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 24 lipca 2017 roku wynikało, że za najkorzystniejszą uznano ofertę Banku Spółdzielczego w Ruścu Oddział w Mokrsku.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w BPZ pod numerem 500025675-N-2017 z dnia 8 września 2017 roku.

Umowa o kredyt obrotowy nr 2/JST/K/17 z dnia 27 grudnia 2017 roku

W dniu 26 września 2017 roku Rada Gminy Mokrsko podjęła uchwałę nr XXXVI/183/17 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego do kwoty 700.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 700.000,00 zł. Kredyt miał zostać spłacony z dochodów własnych gminy w latach 2027-2028.

Uchwałą nr IV/230/2017 z dnia 15 listopada 2017 roku Skład Orzekający RIO w Łodzi wydał pozytywną opinię w przedmiocie możliwości spłaty kredytu w wysokości 700.000,00 zł.

W dniu 27 grudnia 2017 roku została zawarta umowa o kredyt długoterminowy w rachunku kredytowym nr 2/JST/K/17 z Powiatowym Bankiem Spółdzielczym w Kędzierzynie - Koźlu. Bank udzielił Gminie kredytu w kwocie 700.000,00 zł wyłącznie na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy, na okres 132 miesięcy, tj. od dnia 27 grudnia 2017 roku do dnia 30 listopada 2028 roku. Kredytobiorca zastrzegł sobie prawo do wykorzystania niepełnej kwoty kredytu. Bank nie pobierze z tego tytułu dodatkowych opłat, prowizji lub innych kosztów. Bank nie pobierze od kredytobiorcy żadnych prowizji ani opłat w związku z przyznanym kredytem w trakcie całego okresu kredytowania. W przypadku wcześniejszej spłaty części lub całości kredytu, kredytobiorca nie będzie obciążony dodatkowymi opłatami z tego tytułu, a odsetki naliczane będą tylko od aktualnego zadłużenia pozostałego do spłaty kredytu. **Karencja w spłacie rat kapitału ustalona jest do dnia 30 marca 2027 roku.** Ostateczny termin spłaty kredytu, odsetek i innych należności ustalono na dzień 30 listopada 2028 roku. Odsetki od kredytu podlegają spłacie w terminach do 31 marca, 31 maja, 30 września, 30 listopada każdego roku, począwszy od 31 marca 2018 roku.

Kredyt w kwocie 700.000,00 zł wpłynął na rachunek Gminy w dniu 28 grudnia 2017 roku.

W § 17 umowy wskazano, że zmiana warunków umowy może być dokonana tylko zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych i SIWZ i wymaga pisemnego aneksu pod rygorem nieważności, z wyjątkiem zmiany stawki oprocentowania, która jest dokonywana w trybie § 4, zmiany stawki oprocentowania należności przeterminowanych, która jest dokonywana w trybie § 10 umowy oraz zmiany „taryfy Prowizji i Opłat pobieranych przez Bank”, o której mowa w § 3 umowy.

W ogłoszeniu o zamówieniu i SIWZ dopuszczono możliwość zmiany harmonogramu w zakresie ilości i wysokości rat oraz terminów spłaty. Zaznaczono również, że spłata kredytu może nastąpić przed wymaganym terminem spłaty, bez dodatkowych kosztów bankowych oraz że wykonawca nie będzie pobierał opłat i prowizji za zmianę harmonogramu w okresie kredytowania.

Umowa o kredyt obrotowy nr 1/2018/UG/M z dnia 22 sierpnia 2018 roku

Uchwałą nr XLV/237/18 z dnia 20 kwietnia 2018 roku Rada Gminy Mokrsko postanowiła zaciągnąć kredyt długoterminowy do kwoty 760.000,00 zł z przeznaczeniem na: [1] finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 158.000,00 zł, [2] spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 602.000,00 zł. W uchwale wskazano, że kredyt zostanie spłacony z dochodów własnych gminy w roku 2029.

Uchwałą nr IV/168/2018 z dnia 18 lipca 2018 roku Skład Orzekający RIO w Łodzi wydał pozytywną opinię w przedmiocie możliwości spłaty kredytu w wysokości 760.000,00 zł.

W dniu 22 sierpnia 2018 roku została zawarta z Bankiem Spółdzielczym w Ruścu umowa o kredyt obrotowy nr 1/2018/UG/M. Bank udzielił kredytobiorcy na jego wniosek z dnia 10 sierpnia 2018 roku kredytu obrotowego w kwocie 760.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Zgodnie z umową Bank miał postawić do dyspozycji kredytobiorcy kredyt w transzach, płatnych na żądanie kredytobiorcy od dnia 27 sierpnia 2018 roku do dnia 29 grudnia 2018 roku. **Bank udzielił karencji w spłacie kredytu od dnia 27 sierpnia 2018 roku do dnia 30 marca 2029 roku.** Zobowiązano kredytobiorcę do spłaty kapitału kredytu i odsetek w terminach i kwotach określonych w harmonogramie, stanowiącym załącznik do umowy. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 30 listopada 2029 roku. Odsetki od wykorzystanego kredytu naliczane są w okresach miesięcznych i pobierane 31 marca, 31 maja, 30 września i 30 listopada każdego roku, począwszy od 30 listopada 2018 roku z rachunku obsługi kredytu.

Kredyt w kwocie 760.000,00 zł wpłynął na rachunek budżetu w dniu 30 sierpnia 2018 roku.

W ogłoszeniu o zamówieniu i SIWZ dopuszczono możliwość zmiany harmonogramu w zakresie ilości i wysokości rat oraz terminów spłaty. Zaznaczono również, że spłata kredytu może nastąpić przed wymaganym terminem spłaty, bez dodatkowych kosztów bankowych oraz że wykonawca nie będzie pobierał opłat i prowizji za zmianę harmonogramu w okresie kredytowania.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych)

Opisano powyżej.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych)

Uchwałą nr XXVIII/148/17 z dnia 27 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2017 rok Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy do wysokości 500.000,00 zł.

W dniu 3 kwietnia 2017 roku Wójt Gminy Mokrsko wydał zarządzenie nr 9/17 w sprawie zaciągnięcia kredytu krótkoterminowego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy na 2017 rok. W uchwale określono, że postanawia się zaciągnąć kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym prowadzonym w Banku Spółdzielczym O/Mokrsko do wysokości 200.000,00 zł na pokrycie występującego w ciągu 2017 roku przejściowego deficytu budżetu. Całkowita spłata kredytu miała nastąpić do dnia 29 grudnia 2017 roku. Jako zabezpieczenie spłaty kredytu wskazano weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

W dniu 5 maja 2017 roku została zawarta umowa o kredyt w rachunku bieżącym nr 1/2017/RB/UG/M z Bankiem Spółdzielczym w Ruścu. Bank udzielił kredytobiorcy kredyt w rachunku bieżącym prowadzonym w Banku do kwoty 200.000,00 zł w okresie od dnia 5 maja 2017 roku do dnia 29 grudnia 2017 roku na warunkach określonych w umowie oraz obowiązującym w Banku regulaminie udzielania kredytów na działalność gospodarczą. Kredyt przeznaczony na finansowanie bieżących potrzeb kredytobiorcy. Kredyt udzielany w formie odnawialnej linii kredytowej. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 29 grudnia 2017 roku. Kredyt miał zostać postawiony do dyspozycji kredytobiorcy w dniu 5 maja 2017 roku.

Uchwałą nr XLI/215/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok Rada Gminy Mokrsko upoważniła Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy do wysokości 500.000,00 zł. W 2018 roku jednostka nie zaciągała kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu.

Uchwałą nr IV/24/19 z dnia 29 stycznia 2019 roku Rada Gminy Mokrsko upoważniła Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy do wysokości 500.000,00 zł. W 2019 roku, do dnia zakończenia kontroli, jednostka nie zaciągała kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych)

W kontrolowanym okresie jednostka nie zaciągała kredytów i pożyczek na finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Uchwała nr IV/149/2019 z dnia 22 lipca 2019 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wydał pozytywną opinię odnośnie możliwości spłaty pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 500.000,00 zł.

Skład Orzekający wydał przedmiotową opinię w oparciu o analizę dokumentów:

- uchwałę nr IV/24/19 Rady Gminy Mokrsko z dnia 29 stycznia 2019 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Mokrsko na rok 2019 wraz ze zmianami,
- uchwałę nr IV/23/19 Rady Gminy Mokrsko z dnia 29 stycznia 2019 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Mokrsko na lata 2019 – 2030 wraz ze zmianami,
- uchwałę nr IX/53/19 Rady Gminy Mokrsko z dnia 27 czerwca 2019 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu z Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie operacji realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
- informację o terminie płatności opiniowanej pożyczki (marzec 2020 rok),
- informację o pozostałych do spłaty kredytach i pożyczkach, wynikających z zawartych w przeszłości mów,
- wskaźniki i poziom zadłużenia gminy Mokrsko na dzień 4 lipca 2019 roku.

We wskazanej uchwale podkreślono, że zakończenie spłaty opiniowanej pożyczki planuje się w marcu 2020 roku. Niemniej należy podkreślić, że w latach 2022-2025 (a przede wszystkim w 2024 roku) planowany wskaźnik spłaty zobowiązań jest niższy od maksymalnego dopuszczalnego wskaźnika (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń) tylko o: 0,1% w 2022 roku, 0,14% w 2023 roku, 0,01% w 2024 roku i 0,22% w 2025 roku. Stąd Skład Orzekający wskazał, że możliwość spłaty długu w założonych wysokościach, z zachowaniem reguły wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych, wymaga pełnej realizacji przyjętych w prognozie wartości. Tylko wtedy gmina Mokrsko będzie posiadać możliwość spłaty długu. W przypadku, gdyby wielkości dochodów budżetowych przyjęte w WPF nie zostały wykonane, koniecznym stanie się dokonanie korekty prognozowanych wartości wydatków, w tym m.in. poprzez wygosparowanie oszczędności w wydatkach bieżących, czy też ograniczenie wydatków majątkowych. Skład Orzekający przypomniał o konieczności bieżącego monitorowania przyjętych założeń prognozy, celem wprowadzenia ewentualnych korekt planowanych wartości, aby nie dopuścić do utraty płynności finansowej gminy Mokrsko.

W dniu 27 czerwca 2019 roku Rada Gminy Mokrsko podjęła uchwałę nr IX/53/19 w sprawie zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa w Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 500.000,00 zł, na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowanych zadania pn. Przebudowa Domu Ludowo-Strażackiego w Ożarowie na potrzeby domu kultury, realizowanego w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, objętego PROW na lata 2014-2020. Z treści tej uchwały wynika, że gmina planuje spłacić opiniowaną pożyczkę w 2020 roku po zakończeniu i rozliczeniu zadania, ze środków PROW na podstawie umowy o przyznaniu pomocy. Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF), wynika, że dług gminy Mokrsko na koniec 2019 roku kształtować się będzie na poziomie ok. 11 mln. zł. Zadłużenie gminy na koniec 2018 roku wynosiło 11.408.732,11 zł.

Przedłożono kontrolującym umowę o przyznanie pomocy nr 00006-65170-UM0510041/18 zawartą w dniu 10 października 2018 roku z Samorządem Województwa Łódzkiego na realizację inwestycji pn. „Przebudowa budynku Domu Ludowo – Strażackiego w Ożarowie na potrzeby domu kultury”. Zgodnie z umową, operacja zostanie zrealizowana nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy i nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 roku. Przyznano Gminie pomoc na podstawie złożonego wniosku w wysokości 500.000,00 zł, tj. 63,63% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji.

Umowa pożyczki na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach działania: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, poddziałania: Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszenie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury, typu operacji: Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne, objętego PROW na lata 2014-2020 w województwie łódzkim została zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 28 sierpnia 2019 roku. Umowę podpisał Wójt Gminy Zbigniew Dąbrowski przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Renaty Nagłej. Zgodnie z umową Bank udzielił Gminie pożyczki z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych w wysokości 500.000,00 zł, ponoszonych na realizację operacji pn. „Przebudowa budynku Domu Ludowo – Strażackiego w Ożarowie na potrzeby domu kultury”.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2012 - 2018 rok

W ww. okresie Gmina na udzielała gwarancji i poręczeń.

Wyemitowane papiery wartościowe

Gmina Mokrsko nie emitowała papierów wartościowych.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Gmina Mokrsko nie posiada udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2017 – 2018 rok

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 30 czerwca 2019 roku kwota zadłużenia Gminy Mokrsko z tytułu kredytów i pożyczek wynikała z zaciągnięcia następujących zobowiązań:

Lp.	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki i nr umowy	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2017	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2018	Kwota pozostała do spłaty na dzień 30.06.2019	Uwagi
Pożyczki zaciągnięte w WFOŚiGW						
1	460/OW/PD/2012 z 26.10.2012	400 000,00	152 380,94	76 190,46	38 095,22	Splaty od 31.10.2014 do 31.10.2019
2	205/OA/PD/2015 z 27.07.2015	552 611,00	526 296,19	421 036,95	368 407,33	Splata od 31.10.2017 do 31.10.2022
3	610/GW/P/2015 z 17.11.2015	110 000,00	55 000,00	27 500,00	22 916,66	Splata od 31.03.2016 do 31.12.2021
Razem pożyczki			733 677,13	524 727,41	429 419,21	X

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE MOKRSKO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

Kredyty						
4	GBW SA, umowa nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z 20.07.2011	4 000 000,00	1 489 904,70	1 089 904,70	189 904,70	Według pierwotnej umowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20.07.2011 karencja w spłacie kredytu od dnia 20.07.2011 do 30.01.2012. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa 31.12.2018. Podpisano aneksy w latach 2013-2014. <u>Aneks nr 3 z dnia 2 marca 2018 do umowy zmieniono karencję w spłacie kredytu do dnia 30.11.2021 oraz określono, że ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 30.11.2021</u>
5	Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 1/UG/2011 z 12.12.2011	1 500 000,00	934 100,00	934 100,00	934 100,00	Według pierwotnej umowy Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do 31.01.2012. Kredyt został udzielony od dnia uruchomienia kredytu do dnia 31.12.2018. Podpisano aneksy w latach 2013-2014. <u>Aneks nr 1/2017 z dnia 05.06.2017 do umowy wydłużono karencję w spłacie należności głównej kredytu do dnia 31.12.2022 i ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek do dnia 31.12.2022.</u> Pismem z dnia 11.01.2019 zwrócono się do Banku o zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie podpisano aneksu w tej sprawie
6	PKO BP SA, umowa nr 82 1020 ... z 28.08.2012	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	Według pierwotnej umowy z dnia 28.08.2012 karencja w spłacie kredytu do dnia 31.01.2015. Kredyt udzielony na okres od dnia uruchomienia kredytu do dnia 31.01.2020. <u>Aneks nr 2 z dnia 25.02.2015 wydłużono karencję w spłacie należności głównej kredytu do dnia 30.01.2019 oraz wskazano, że kredyt udzielony jest na okres od dnia uruchomienia kredytu do dnia 31.12.2019. Aneks nr 3 z dnia 18.01.2019 wydłużono karencję w spłacie należności głównej kredytu do dnia 30.03.2023 i określono, że kredyt jest dzielony na okres</u>

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE MOKRSKO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

						<u>od dnia uruchomienia kredytu do dnia 30.11.2024.</u>
7	Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 3/2012/GM z 28.12.2012	700 000,00	700 000,00	700 000,00	700 000,00	Według pierwotnej umowy z dnia 28.12.2012 karencja w spłacie kredytu została udzielona do 31.12.2015. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek został ustalony do 31.12.2019. Podpisano aneksy w latach 2013-2014. <u>Aneksem nr 1/2018 z 14.12.2018 wydłużono karencje spłaty kapitału do 30.03.2023.</u> <u>Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek wydłużono do 30.09.2025.</u> Zmieniono harmonogram spłaty kredytu.
8	Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 2/2013/GM z 18.10.2013	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	Według pierwotnej umowy z dnia 18.10.2013 udzielono karencji w spłacie kredytu do 30.03.2017. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek ustalono do 31.12.2020. Podpisano aneks w 2014 roku. <u>Aneksem nr 1/2018 z dnia 14.12.2018 wydłużono karencje w spłacie kapitału do 27.02.2025.</u> <u>Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek wydłużono do 30.11.2026.</u> Zmieniono harmonogram spłaty kapitału.
9	Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 1/2016/UG z 07.09.2016	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	<u>Według umowy z dnia 07.09.2016 Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 30.03.2021.</u> <u>Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 30.11.2023.</u> Pismem z dnia 11.01.2019 Wójt Gminy zwrócił się do Banku o wydłużenie okresu kredytowania do dnia 31.12.2027 i zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie podpisano aneksu do umowy.

10	Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 1/2017/UG/M z 08.08.2017	1 700 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00	Według umowy z dnia 08.08.2017 Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 30.03.2026. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 30.11.2028. Pismem z dnia 11.01.2019 Wójt Gminy zwrócił się do Banku o wydłużenie okresu kredytowania do dnia 31.12.2029 i zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie podpisano aneksu do umowy.
11	Powiatowy Bank Spółdzielczy w Kędzierzynie-Koźle, umowa nr 2/JST/K/17 z 27.12.2017	700 000,00	700 000,00	700 000,00	700 000,00	Według umowy z dnia 27.12.2017 Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 30.03.2027. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek ustalono do dnia 30.11.2028
12	Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 1/2018/UG/M z 10.08.2018	760 000,00	0,00	760 000,00	760 000,00	Według umowy z dnia 22.08.2018 Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 30.03.2029. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 30.11.2029
Razem kredyty			10 524 004,70	10 884 004,70	9 984 004,70	-
Razem kredyty i pożyczki według ewidencji			11 257 681,83	11 408 732,11	10 413 423,91	-
Sprawozdanie Rb-Z			11 257 681,83	11 408 732,11	10 413 423,91	-
Dochody ogółem wykonane			23 339 718,88	24 061 951,63	12 627 162,59	-
Wskaźnik zadłużenia (po wyłączeniach)			48,23%	47,41%	82,47%	-
Spłaty kredytów i pożyczek			1 132 437,29	608 949,72	995 308,20	-
Kwota odsetek			322 505,08	369 944,22	192 956,16	-
Prowizje od zmiany warunków umów kredytowych			1 868,20	13 549,52	3 000,00	-
Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jst przypadające do spłaty w roku, doliczana na podstawie art. 244			7 232,00	7 228,00	0,00	-

Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych na 2019 rok

Kontrolujące dokonały sprawdzenia spełnienia relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych w roku 2019, przyjmując dane według uchwały nr IV/23/19 z dnia 29 stycznia 2019 roku w sprawie uchwalenia WPF Gminy Mokrsko na lata 2019-2030. Analizę przedstawiono w poniższej tabeli:

Uchwała nr IV/23/19 z dnia 29 stycznia 2019 roku

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2016	2017	2018	Plan na 01.01.2019
		(n-3)	(n-3)	(n-1)	
		Wykonanie	Wykonanie	Plan za 3 kwartały	
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	490 616,38
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	380 000,00
3	Kwota zobowiązań związku JST, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 uofp	-	-	-	0,00
4	Dochody budżetowe ogółem	20 514 140,57	23 339 718,88	23 752 634,64	22 602 806,00
5	Dochody bieżące	20 136 299,33	22 443 430,69	23 012 569,14	-
6	Dochody ze sprzedaży majątku	11 723,00	4 978,20	10 500,00	-
7	Wydatki bieżące	19 333 170,44	21 269 385,75	22 282 271,50	-
8	Wskaźnik dla poszczególnych lat	3,97%	5,05%	3,12%	-
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan za 3 kwartały)		4,05%			3,85%

Wymieniony wskaźnik wyliczony dla 2019 roku wyniósł: 3,85% < 4,05% (średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan za 3 kwartały)).

Zgodnie z danymi wynikającymi z ww. uchwały z dnia 29 stycznia 2019 roku, suma potencjalnych spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami, wykupu papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych oraz kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu, wyliczona dla uchwalenia budżetu na 2019 rok **nie przekroczyła** średniej arytmetycznej obliczonej dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Kontrolujące ustaliły, na podstawie zawartych umów z bankami i WFOŚiGW oraz harmonogramów spłat, że przypadające do spłaty w 2019 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 440.616,38 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 490.616,38 zł. Różnica w kwocie 50.000,00 zł wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 300.000,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku na podstawie umowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 2 do umowy podpisanym w dniu 2 marca 2018 roku - na 2019 rok do spłaty przewidziano kwotę 250.000,00 zł (10 rat po 25.000,00 zł).

Uchwała nr VII/43/19 z dnia 7 maja 2019 roku

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2016	2017	2018	2018	Plan na 01.01.2019
		(n-3)	(n-3)	(n-1)	Wykonanie	
		Wykonanie	Wykonanie	Plan za 3 kwartały		
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	-	490 616,38
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	-	380 000,00
3	Kwota zobowiązań związku JST, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 uofp	-	-	-	-	0,00

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE MOKRSKO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

4	Dochody budżetowe ogółem	20 514 140,57	23 339 718,88	23 752 634,64	24 061 951,63	23 443 986,61
5	Dochody bieżące	20 136 299,33	22 443 430,69	23 012 569,14	23 320 641,76	-
6	Dochody ze sprzedaży majątku	11 723,00	4 978,20	10 500,00	11 256,52	-
7	Wydatki bieżące	19 333 170,44	21 269 385,75	22 282 271,50	22 231 039,79	-
8	Wskaźnik dla poszczególnych lat	3,97%	5,05%	3,12%	4,58%	-
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan za 3 kwartały)		4,05%			4,53%	3,71%

Wymieniony wskaźnik wyliczony dla 2019 roku wyniósł: 3,71% < 4,05% (średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan za 3 kwartały)).

Zgodnie z danymi wynikającymi z ww. uchwały z dnia 7 maja 2019 roku, suma potencjalnych spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami, wykupu papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych oraz kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu, wyliczona dla uchwalenia budżetu na 2019 rok **nie przekroczyła** średniej arytmetycznej obliczonej dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Kontrolujące ustaliły, na podstawie zawartych umów z bankami i WFOŚiGW oraz harmonogramów spłat, że przypadające do spłaty w 2019 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 440.616,38 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 490.616,38 zł. Różnica w kwocie 50.000,00 zł wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 300.000,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku na podstawie umowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 2 do umowy podpisanym w dniu 2 marca 2018 roku - na 2019 rok do spłaty przewidziano kwotę 250.000,00 zł (10 rat po 25.000,00 zł).

Uchwała nr VIII/48/19 z dnia 29 maja 2019 roku

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2016	2017	2018	2018	Plan na 01.01.2019
		(n-3)	(n-3)	(n-1)	Wykonanie	
		Wykonanie	Wykonanie	Plan za 3 kwartały		
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	-	1 090 616,38
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	-	380 000,00
3	Kwota zobowiązań związku JST, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 uofp	-	-	-	-	0,00
4	Kwota wyłączeń ze spłat	-	-	-	-	600 000,00
5	Dochody budżetowe ogółem	20 514 140,57	23 339 718,88	23 752 634,64	24 061 951,63	23 474 936,61
6	Dochody bieżące	20 136 299,33	22 443 430,69	23 012 569,14	23 320 641,76	-
7	Dochody ze sprzedaży majątku	11 723,00	4 978,20	10 500,00	11 256,52	-
8	Wydatki bieżące	19 333 170,44	21 269 385,75	22 282 271,50	22 231 039,79	-
9	Wskaźnik dla poszczególnych lat	3,97%	5,05%	3,12%	4,58%	-
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan za 3 kwartały)		4,05%			4,53%	3,71%

Wymieniony wskaźnik wyliczony dla 2019 roku wyniósł: 3,71% > 4,05% (*średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie) i 2018 (plan za 3 kwartały)*).

Zgodnie z danymi wynikającymi z ww. uchwały z dnia 7 maja 2019 roku, suma potencjalnych spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami, wykupu papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych oraz kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu, wyliczona dla uchwalenia budżetu na 2019 rok **nie przekroczyła** średniej arytmetycznej obliczonej dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Kontrolujące ustaliły, na podstawie zawartych umów z bankami i WFOŚiGW oraz harmonogramów spłat, że przypadające do spłaty w 2019 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 440.616,38 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 1.090.616,38 zł. **Różnica w kwocie 650.000,00 zł** wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 900.000,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku na podstawie umowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 2 do umowy podpisanym w dniu 2 marca 2018 roku - na 2019 rok do spłaty przewidziano kwotę 250.000,00 zł (10 rat po 25.000,00 zł). Kwotę 900.000,00 zł spłacono w dniach: 21 stycznia 2019 roku - 250.000,00 zł, 31 stycznia 2019 roku - 50.000,00 zł, 3 czerwca 2019 roku - 300.000,00 zł i 10 czerwca 2019 roku - 300.000,00 zł.

W objaśnieniach do WPF wskazano, że planowane rozchody budżetu w roku 2019 zostały zaplanowane w kwocie 1.090.616,38 zł, w tym: 600.000,00 zł na podstawie art. 243 ust. 3b pkt. 2, zgodnie z którym ograniczenia określonego w ust. 1 nie stosuje się także do następującej wyłącznie w roku budżetowym, na który uchwalono budżet, wcześniejszej spłaty zobowiązań, która przypadałaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet wynikających z posiadania wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6, środkami z tego tytułu.

Stan środków finansowych ustalony na podstawie sprawozdania Rb-NDS i bilansu z wykonania budżetu sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił 1.083.763,40 zł.

Uchwałą nr VIII/49/19 z dnia 29 maja 2019 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2019 rok Rada Gminy Mokrsko ustaliła przychody budżetu w łącznej kwocie 1.669.470,38 zł i rozchody w łącznej wysokości 1.090.616,38 zł. W załączniku nr 3 do ww. uchwały określono, że na przychody składają się: [1] przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 500.000,00 zł (§ 903), [2] wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.000.000,00 zł (§ 950), [3] przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w wysokości 169.470,38 zł (§ 952).

Uchwałą nr VIII/48/19 z dnia 29 maja 2019 roku Rada Gminy Mokrsko wprowadziła do WPF kwotę 1.000.000,00 zł jako wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (wcześniej planowano kwotę 400.000,00 zł).

Ostatnia zmiana do Wieloletniej Prognozy Finansowej, do czasu niniejszej kontroli tj. 16 października 2019 roku, została uchwalona w dniu 29 maja 2019 roku i nie uwzględniała zmian w budżecie wprowadzonych uchwałami Rady Gminy z dnia 27 czerwca 2019 roku, 21 sierpnia 2019 roku, 26 września 2019 roku oraz zarządzeniami Wójta Gminy z dnia 16 28 czerwca 2019 roku, 16 lipca 2019 roku, 31 lipca 2019 roku, 30 sierpnia 2019 roku, 30 września 2019 roku i 11 października 2019 roku, na podstawie których zwiększono (zarządzenie z dnia 11 października 2019 roku) dochody ogółem do poziomu 24.197.663,40 zł, w tym dochody bieżące 24.094.488,36 zł (według WPF z dnia 29 maja

2019 roku – dochody ogółem 23.474.936,61 zł i dochody bieżące 23.474.936,61 zł) i wydatki ogółem do kwoty 24.776.517,40 zł, w tym wydatki bieżące 23.211.725,40 zł (według WPF z dnia 29 maja 2019 roku – wydatki ogółem 24.053.790,61 zł i wydatki bieżące 22.518.998,61 zł).

Wyższy plan w budżecie w zakresie dochodów budżetowych ogółem wpłynął w niewielkim stopniu na spadek wskaźnika spłat sumy potencjalnych spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami, wykupu papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych oraz kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem w 2019 roku, tj. o 0,11% (z 3,71% do 3,60%, ale pozostał bez wpływu na relację procentową dla roku budżetowego 2019, wyliczoną jako średnia arytmetyczna z lat 2016-2017 (wykonanie), 2018 (plan za 3 kwartały), która wynosiła 4,05%.

W przypadku umów zawartych w latach 2011-2013 wydłużono karencję w spłacie kredytu oraz zmieniono termin ostateczny spłaty kredytów i odsetek, w tym:

Umowa o kredyt długoterminowy obrotowy złotowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku

Pismem z dnia 24 stycznia 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Gospodarczego Banku Wielkopolskiego Oddział w Sieradzu z propozycją dokonania zmian w harmonogramie spłaty kredytu zaciągniętego w Banku na podstawie umowy nr 1/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku wskazując na § 12 umowy o kredyt długoterminowy złotowy na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy na 2011 rok oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – w pozostałej do spłaty kwocie 1.089.904,70 zł. Zaproponowano spłatę kapitału w ratach miesięcznych, płatnych do ostatniego dnia miesiąca, tj.: [1] 2018 rok – 0,00 zł, [2] 2019 rok – 250.000,00 zł (10 rat miesięcznych po 25.000,00 zł od 31 stycznia 2019 roku do 31 października 2019 roku), [3] 2020 rok – 500.000,00 zł (10 rat miesięcznych po 50.000,00 zł od 31 stycznia 2020 roku do 31 października 2020 roku), [4] 2021 rok – 339.904,70 zł (10 rat miesięcznych po 30.000,00 zł i 1 rata w wysokości 39.904,70 zł). Kwoty odsetek płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca do końca spłaty kapitału, tj. do 30 listopada 2021 roku. W piśmie podkreślono, że zmiana ta jest niezbędna do spełnienia przez Gminę indywidualnego wskaźnika spłaty planowanego na rok 2018 i lata 2019-2021, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W dniu 2 marca 2018 roku został podpisany aneks nr 3 do ww. umowy w zakresie: [1] zmieniono okres kredytowania z: „na okres od dnia 20.07.2011r. do dnia 31.12.2018r.” na zapis „na okres od dnia 20.07.2011r. do dnia 30.11.2021r.”, [2] ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 30.11.2021r.” W harmonogramie spłat wprowadzonym aneksem nr 3 do umowy kredytowej uwzględniono prośbę Wójta Gminy.

Karencję wydłużono o około 10 lat, a ostateczny termin spłaty kredytu przesunięto o 3 lata w stosunku do pierwotnej umowy. Za zmianę warunków umowy Bank pobrał prowizję w wysokości 0,5% kwoty kredytu pozostającej do spłaty, co stanowiło 5.449,52 zł - prowizję zapłacono w dniu 7 marca 2018 roku.

Do ww. umowy zostały podpisane również aneksy:

- nr 1 z dnia 27 marca 2013 roku – zmieniono harmonogram spłaty kredytu. Od zmiany warunków umowy bank pobrał 0,5% prowizji (kwota 16.428,57 zł) od kwoty kredytu pozostającej do spłaty,
- nr 2 z dnia 29 grudnia 2014 roku - zmieniono harmonogram spłaty kredytu. Zgodnie z aneksem od zmiany warunków umowy bank miał pobrać 0,5% prowizji (kwota 13.809,52 zł, bank nie wymagał wpłaty tej prowizji) od kwoty kredytu pozostającej do spłaty. Ww. aneksem zmieniono harmonogram spłaty rat na 2015 rok i lata

następne (odłożono spłaty z 2015 roku na lata następne, zmniejszono raty w 2016 roku natomiast zwiększono w 2017 i 2018 roku, nie wydłużano okresu spłaty).

Pobrane w latach 2013-2018 prowizje od zmiany warunków umowy na dzień zakończenia kontroli – 21.878,09 zł.

W § 12 umowy kredytowej określono, że zmiana warunków umowy, w tym także spłaty kredytu i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu i należności przeterminowanych oraz Taryfy, które następują w trybie określonym w umowie. Zmiany zawartej umowy mogą nastąpić pod warunkiem wystąpienia sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy nie dającej się przewidzieć na dzień zapytania ofertowego i zmieniającej się na tyle, że wystąpi konieczność ich wprowadzenia w następujących przypadkach: [1] zmiany wysokości i/lub terminów uruchomienia transz kredytu, [2] zmiany wysokości i/lub terminów spłat kapitałowych i odsetkowych, [3] zmiany w przypadku niewykorzystania kredytu w pełnej wysokości, [4] zmiany w przypadku przedterminowej spłaty kredytu.

Umowa o kredyt długoterminowy obrotowy złotowy nr 1/UG/2011 z dnia 12 grudnia 2011 roku

Pismem z dnia 22 maja 2017 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Banku Spółdzielczego w Ruścu Oddział w Mokrsku z propozycją dokonania zmian w harmonogramie spłaty kredytu zaciągniętego w Banku na podstawie umowy nr 1/UG/2011 z dnia 12 grudnia 2011 roku wskazując na § 12 umowy o kredyt długoterminowy złotowy na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy na 2011 rok oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – w pozostałej do spłaty kwocie 934.100,00 zł. Zaproponowano spłatę kapitału: [1] w latach 2017-2020 – 0,00 zł, [2] w 2021 roku – 400.000,00 zł (4 raty po 100.000,00 zł do ostatniego dnia każdego kwartału), [3] w 2022 roku – 534.100,00 zł (4 raty po 133.525 zł do ostatniego dnia każdego kwartału). W piśmie podkreślono, że zmiana ta jest niezbędna do spełnienia przez Gminę indywidualnego wskaźnika spłaty planowanego na rok 2017 i lata 2018-2019, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W dniu 5 czerwca 2017 roku podpisano aneks nr 1/2017 do umowy kredytowej. W aneksie wskazano następujące terminy i kwoty spłat: [1] w 2017 roku – 137.500,00 zł płatne do 31 marca 2017 roku, [2] w 2021 roku – 400.000,00 zł (4 raty po 100.000,00 zł płatne do 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia 2021 roku), [3] w 2022 roku – 534.100,00 zł (4 raty po 133.525,00 zł płatne do 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia 2022 roku). Ostateczny termin spłaty kredytu upływa z dniem 31 grudnia 2022 roku.

Ostateczny termin spłaty kredytu przesunięto o 4 lata, a karencję w spłacie kredytu o 9 lat w stosunku do pierwotnej umowy (w pierwotnej umowie o kredyt długoterminowy zawartej w dniu 12 grudnia 2011 wynikał okres kredytowania od dnia 12 grudnia 2011 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. Bank udzielił karencji w spłacie kredytu od dnia 12 grudnia 2011 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku). **Za zmianę warunków umowy Bank pobrał prowizję w wysokości 0,2% prolongowanej kwoty kredytu, tj. 1.868,20 zł** (prowizja została zapłacona w dniu 19 czerwca 2017 roku).

Do ww. umowy zostały podpisane również aneksy:

- nr 1/2013 z dnia 8 kwietnia 2013 roku – zmieniono harmonogram spłaty kredytu. Od zmiany warunków umowy bank pobrał 0,3% prowizji (kwota 1.928,88 zł) od kwoty kredytu pozostałej do spłaty,
- nr 2/2014 z dnia 19 grudnia 2014 roku - którym przesunięto spłaty z lat 2015-2016 na lata 2017-2019. **W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej**

przeprowadzonej przez inspektorów RIO w 2015 roku stwierdzono, że w ww. aneksie spłatę kwoty 100.000,00 zł ustalono na dzień 31 marca 2019 roku, wg umowy 1/UG/2011 termin spłaty kredytu przypadał na dzień 31 grudnia 2018 roku, co stanowiło naruszenie istotnych warunków umowy. Od zmiany warunków umowy bank pobrał 0,2% prowizji (kwota 2.143,20 zł) od kwoty kredytu pozostałej do spłaty.

Pobrane prowizje w latach 2013-2017 od zmiany warunków umowy na dzień zakończenia kontroli – 5.940,28 zł.

Pismem z dnia 11 stycznia 2019 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Banku Spółdzielczego w Ruścu Oddział w Mokrsku z propozycją wydłużenia okresu kredytowania do dnia 31 grudnia 2022 roku i dokonania zmian w harmonogramie spłaty kredytu zaciągniętego w Banku na podstawie umowy nr 1/UG/2011 z dnia 12 grudnia 2011 roku wskazując na § 12 umowy o kredyt długoterminowy złotowy na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy na 2011 rok oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – w pozostałej do spłaty kwocie 934.100,00 zł. Zaproponowano spłatę kapitału: [1] w 2021 roku – 134.100,00 zł (rata do 31 marca 2021 roku), [2] w 2022 roku – 800.000,00 zł (4 raty po 200.000 zł do ostatniego dnia każdego kwartału). Kwoty odsetek płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca do końca spłaty kapitału, tj. do 31 grudnia 2022 roku. W piśmie podkreślono, że zmiana ta jest niezbędna do spełnienia przez Gminę indywidualnego wskaźnika spłaty planowanego na rok 2019 i lata 2020-2022, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Do dnia zakończenia kontroli nie podpisano aneksu do umowy.

W § 12 umowy kredytowej określono, że zmiana warunków umowy, w tym także spłaty kredytu i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu i należności przeterminowanych oraz Taryfy, które następują w trybie określonym w umowie. Zmiany zawartej umowy mogą nastąpić pod warunkiem wystąpienia sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy nie dającej się przewidzieć na dzień zapytania ofertowego i zmieniającej się na tyle, że wystąpi konieczność ich wprowadzenia w następujących przypadkach: [1] zmiany wysokości i/lub terminów uruchomienia transz kredytu, [2] zmiany wysokości i/lub terminów spłat kapitałowych i odsetkowych, [3] zmiany w przypadku niewykorzystania kredytu w pełnej wysokości, [4] zmiany w przypadku przedterminowej spłaty kredytu.

W przypadku wydłużenia terminu spłaty wymienionych powyżej kredytów, zostały zmienione w sposób istotny warunki wskazanych umów kredytu, tj.:

- aneksem nr 3 z dnia 2 marca 2018 roku do umowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku o kredyt długoterminowy w wysokości 4.000.000,00 zł, karencję w spłacie kredytu i spłatę kwoty 1.089.904,70 zł przesunięto do dnia 30 listopada 2021 roku.

Zgodnie z pierwotną umową – ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek przypadał do dnia 31 grudnia 2018 roku, natomiast karencja w spłacie kredytu do dnia 31 stycznia 2012 roku.

Z analizy treści umowy kredytowej wynikało, że nie zawierała ona zapisów zezwalających na aneksowanie umowy w zakresie wydłużenia terminu spłaty. W § 12 umowy kredytowej określono wprawdzie, że zmiana warunków umowy, w tym także spłaty kredytu i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu i należności przeterminowanych oraz Taryfy, które następują w trybie określonym w umowie. Zmiany zawartej umowy mogą nastąpić pod warunkiem wystąpienia sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy nie dającej się przewidzieć na dzień zapytania ofertowego i zmieniającej się na tyle, że wystąpi konieczność ich wprowadzenia w następujących

przypadkach: [1] zmiany wysokości i/lub terminów uruchomienia transz kredytu, [2] zmiany wysokości i/lub terminów spłat kapitałowych i odsetkowych, [3] zmiany w przypadku niewykorzystania kredytu w pełnej wysokości, [4] zmiany w przypadku przedterminowej spłaty kredytu. Jednak w umowie kredytowej wskazano, że ostateczny termin spłaty kredytów i odsetek, który upływa w dniu 31 grudnia 2018 roku.

W postępowaniu przeprowadzonym na wykonanie usługi bankowej – udzielenie zamawiającemu kredytu bankowego w walucie polskiej w wysokości 4.000.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu w budżecie gminy Mokrsko na 2011 rok oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, zamawiający wymagał, aby kredyt był udzielony między innymi na następujących warunkach (ogłoszenie o zamówieniu): [1] okres kredytowania: od dnia uruchomienia kredytu do dnia 31 grudnia 2018 roku (zakończenie spłaty), [2] spłata rat kredytu wraz z odsetkami następować będzie w terminach określonych w Formularzu cenowym (Harmonogramie spłaty kredytu i odsetek) - zał. nr 4 do SIWZ (w wymienionym załączniku termin spłaty ostatniej raty przypada na 31 grudnia 2018 roku), [3] spłata kredytu może nastąpić przed wymaganym terminem spłaty, bez dodatkowych kosztów bankowych. Nie zawarto punktu w zakresie możliwości zmiany umowy.

Takie same zapisy zawarto w SIWZ zatwierdzonej w dniu 23 maja 2011 roku przez Wójta Gminy do postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie wymienionej powyżej usługi. W SIWZ określono także termin wykonania zamówienia - data zakończenia 31 grudnia 2018 roku. Ponadto w zakresie istotnych dla stron postanowień, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy w sprawie zamówienia publicznego określono między innymi, że zamawiający wymaga aby wykonawca dołączył do oferty projekty umów uwzględniające warunki SIWZ. Projekt umowy będzie stanowił załącznik do oferty przetargowej. Wybrany oferent ma obowiązek skontaktować się w terminie 3 dni od momentu powiadomienia go o wybraniu oferty i uzgodnić ostateczną treść umowy,

- aneksem nr 1 z dnia 5 czerwca 2017 roku do umowy nr 1/UG/2011 z dnia 12 grudnia 2011 roku o kredyt długoterminowy w wysokości 1.500.000,00 zł, ostateczną spłatę kwoty 934.100,00 zł przesunięto na lata 2017 i 2021-2022, natomiast karencję w spłacie kapitału przesunięto do dnia 31 grudnia 2022 roku.

Według pierwotnej umowy – Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 31 stycznia 2012 roku, a ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek przypadał do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Z analizy treści umowy kredytowej wynikało, że nie zawierała ona zapisów zezwalających na aneksowanie umowy w zakresie wydłużenia terminu spłaty. W § 12 umowy kredytowej określono wprawdzie, że zmiana warunków umowy, w tym także spłaty kredytu i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu i należności przeterminowanych oraz Taryfy, które następują w trybie określonym w umowie. Zmiany zawartej umowy mogą nastąpić pod warunkiem wystąpienia sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy nie dającej się przewidzieć na dzień zapytania ofertowego i zmieniającej się na tyle, że wystąpi konieczność ich wprowadzenia w następujących przypadkach: [1] zmiany wysokości i/lub terminów uruchomienia transz kredytu, [2] zmiany wysokości i/lub terminów spłat kapitałowych i odsetkowych, [3] zmiany w przypadku niewykorzystania kredytu w pełnej wysokości, [4] zmiany w przypadku przedterminowej spłaty kredytu. Jednak w umowie kredytowej wskazano, że ostateczny termin spłaty kredytów i odsetek, który upływa w dniu 31 grudnia 2018 roku.

W postępowaniu przeprowadzonym na wykonanie usługi bankowej – udzielenie zamawiającemu kredytu bankowego w walucie polskiej w wysokości do 1.500.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu w budżecie gminy Mokrsko na 2011 rok oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, zamawiający wymagał, aby kredyt był udzielony między innymi na następujących warunkach (ogłoszenie o zamówieniu): [1] okres kredytowania: od dnia uruchomienia kredytu do dnia 31 grudnia 2018 roku (zakończenie spłaty), [2] spłata rat kredytu wraz z odsetkami następować będzie w terminach określonych w Formularzu cenowym (harmonogramie spłaty kredytu i odsetek) - zał. nr 4 do SIWZ (w wymienionym załączniku termin spłaty ostatniej raty przypada na 31 grudnia 2018 roku), [3] spłata kredytu może nastąpić przed wymaganym terminem spłaty, bez dodatkowych kosztów bankowych. W punkcie ogłoszenia o zamówieniu - IV.3) ZMIANA UMOWY na pytanie „Czy przewiduje się istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy” – udzielono odpowiedzi „tak” oraz wskazano, że dopuszczalne zmiany postanowień umowy określa SIWZ.

Takie same zapisy zawarto w SIWZ zatwierdzonej w dniu 7 listopada 2011 roku przez Wójta Gminy do postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie wymienionej powyżej usługi. W SIWZ określono także termin wykonania zamówienia - data zakończenia 31 grudnia 2018 roku. Ponadto w zakresie istotnych dla stron postanowień, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy w sprawie zamówienia publicznego określono między innymi, że zamawiający wymaga aby wykonawca dołączył do oferty projekt umowy uwzględniający warunki SIWZ. Projekt umowy będzie stanowił załącznik do oferty przetargowej. Wybrany oferent ma obowiązek skontaktować się w terminie 3 dni od momentu powiadomienia go o wybraniu oferty i uzgodnić ostateczną treść umowy.

Przesłanki dopuszczalności zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego zostały określone w art. 144 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Stosownie do tego przepisu - zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany. Tym samym ustawodawca przyjął w odniesieniu do umów w sprawach zamówień publicznych - jako zasadę - trwałość stosunku umownego nawiązanego w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W postępowaniach prowadzonych na wykonanie usług bankowych związanych z udzieleniem i obsługą ww. kredytów na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego i spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek nie przewidziano możliwości wydłużenia okresu kredytowania, ani zmian postanowień zawartych umów w stosunku do treści ofert, na podstawie których dokonano wyboru wykonawców.

Umowa nr 82 1020 4564 0000 5596 0030 3974 kredytu w rachunku kredytowym dla jst z dnia 28 sierpnia 2012 roku

Pismem z dnia 12 września 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Banku PKO BP SA z propozycją dokonania zmian w harmonogramie spłaty oraz wydłużenie okresu kredytowania do dnia 30 listopada 2024 rok kwoty kredytu 2.000.000,00 zł. Zaproponowano spłatę kapitału: [1] w latach 2019-2022 – 0,00 zł, [2] w 2023 roku – 1.000.000,00 zł (4 raty po 250.000,00 zł, płatne do dnia 31 marca, 30 maja, 30 września i 30 listopada), [3] w 2024 roku – 1.000.000,00 zł (4 raty po 250.000,00 zł, płatne do dnia 31 marca, 30 maja, 30 września i 30 listopada). Kwoty należnych odsetek płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca do końca spłaty kapitału, tj. do dnia 30 listopada 2024 roku. W piśmie podkreślono, że zmiana ta jest niezbędna do

spełnienia przez Gminę indywidualnego wskaźnika spłaty planowanego na rok 2019, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W dniu 8 października 2018 roku wpłynęło do Urzędu Gminy pismo od Banku, dotyczące przedłużenia okresu kredytowania do dnia 30 listopada 2024 roku, w który wskazano, że Bank stoi na stanowisku, że nie ma podstaw prawnych do przedłużenia takiej umowy. Taka zmiana jest istotna względem treści oferty zawartej w SIWZ z 2012 roku. Gdyby taka możliwość istniała na etapie postępowania, mogłaby wpłynąć na krąg potencjalnych wykonawców, jak i wysokość ceny oferty. W piśmie podkreślono, że umowy w sprawach zamówień publicznych, zgodnie z art. 142 Prawa zamówień publicznych zawiera się na czas oznaczony. Artykuł 144 ustawy określa warunki dopuszczalności dokonywania zmian w umowie w sprawie zamówienia publicznego. Zgodnie z tym przepisem zakazane jest wprowadzanie istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w SIWZ oraz określił warunki takiej zmiany. W SIWZ nie zostało przewidziane, że umowa może ulec zmianie. Zmiana umowy dokonana z naruszeniem podlega unieważnieniu. Obecnie kredytobiorca może wszcząć nowe postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego i zawrzeć nową umowę kredytu celem spłaty kredytu udzielonego przez PKO BP SA.

Pismem z dnia 18 grudnia 2018 roku Wójt Gminy ponowił prośbę o dokonanie wydłużenia okresu kredytowania. Do pisma załączono opinię prawną z Kancelarii Radcy Prawnego Jakuba Krawczyka w sprawie możliwości zmiany umowy (aneksowania) w zakresie wydłużenia terminu karencji w spłacie kredytu bankowego.

W opinii prawnej wskazano między innymi, że w niniejszej sprawie możliwa jest zmiana umowy o zamówienie publiczne w zakresie wydłużenia okresu karencji w spłacie zobowiązań kredytowych przez Gminę Mokrsko. Należy w toku sprawy uwzględnić, że RIO w Łodzi uchwałą z dnia 2 czerwca 2012 roku wydała pozytywną opinię w przedmiocie możliwości spłaty kredytu, co czyni niewątpliwie działanie Gminy Mokrsko, w przedmiocie zawarcia umowy z 2012 roku na sfinansowanie planowanego deficytu, opartym na przepisach prawa. Art. 243 ustawy o finansach publicznych stanowi prawne ograniczenie możliwości zaciągania zobowiązań przez jst. W momencie ogłoszenia o zamówieniu publicznym na udzielenie Gminie Mokrsko kredytu bankowego na sfinansowanie planowanego deficytu w jej budżecie na 2012 rok, datowany na dzień 11 lipca 2012 roku przedmiotowy przepis nie obowiązywał. Został wprowadzony w okresie karencji w spłacie kredytu przez Gminę Mokrsko. Jedynym ograniczeniem przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych jest umowa zawarta z podmiotem dysponującym środkami unijnymi oraz zobowiązania wynikające z zobowiązań dłużnych zaciągniętych w związku z finansowaniem zobowiązań samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, w czym w sprawie nie mamy do czynienia. Wykładając literalnie art. 144 PZP, mogą być zmienione postanowienia umowy, od których nie zależy wybór wykonawcy, a w niniejszej sprawie warunki te zostały zachowane. Zmiana polegająca na wydłużeniu okresu karencji w spłacie kredytu, nie jest zmianą istotną w rozumieniu art. 144 PZP jak i nie zmienia charakteru umowy głównej. W ocenie opiniodawcy aneksowanie umowy o kredyt bankowy w ramach zamówienia publicznego jest możliwe i w świetle reguł stawianych przez art. 243 ustawy o finansach publicznych niezbędne celem wypełnienia zobowiązań stawianych stronom umowy i zachowaniu ciągłości realizacji przez nie umowy, zwłaszcza, że doszło już do jej realizacji, natomiast Gmina Mokrsko jest gwarantem realnej spłaty zadłużenia. Zarazem, w obecnej sytuacji nie doszłoby do ograniczenia kręgu oferentów bądź ich istotnej zmiany z uwagi na obostrzenia dotyczące wszystkich jst. Na marginesie należy zaznaczyć, że uprzednio strony zawarły aneks dopuszczający możliwość wydłużenia okresu w spłacie kredytu na tej samej podstawie jak obecnie, po przedłożeniu stosownych dokumentów. Od tego czasu nie zmienił się stan prawny, na którą to przesłankę możliwości zawarcia ponownie

aneksu powołuje się wykonawca, co tym samym należy uznać za bezpodstawną odmowę. Tak samo propozycja zawarcia nowej umowy na spłatę dotychczasowego zobowiązania generowałaby zaangażowanie znacznie większych środków, przekraczających możliwości budżetowe gminy w oparciu ponownie o treść art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Z radcą prawnym została zawarta w dniu 10 grudnia 2018 roku umowa zlecenia dotycząca sporządzenia opinii w sprawie możliwości zmiany umowy (wydłużenia terminu karencji) kredytu bankowego w PKO BP SA. Ustalono wynagrodzenie w wysokości 500,00 zł plus podatek VAT, razem brutto 615 zł, płatne w terminie 7 dni od daty wystawienia faktury. Za wykonaną usługę została wystawiona faktura nr 5/12/2018 z dnia 12 grudnia 2018 roku na kwotę 615 zł – zapłacono w dniu 19 grudnia 2018 roku (wb nr 183).

Pismem z dnia 2 stycznia 2019 roku Wójt Gminy Mokrsko, nawiązując do pism z dnia 12 września 2018 roku i 18 grudnia 2018 roku, zwrócił się ponownie z prośbą i propozycją dokonania zmian w harmonogramie spłaty oraz wydłużenia okresu kredytowania do dnia 30 listopada 2024 roku. W piśmie wskazano również, że faktycznie w SIWZ nie zostało przewidziane, że umowa może ulec zmianie. Jednak w ogłoszeniu (nr ogłoszenia 246714-2012, data zamieszczenia 11 lipca 2012 roku) przewidziano możliwość dokonywania zmian w treści zawartej umowy.

W treści wskazanego ogłoszenia określono, że umowa zostanie zawarta z uwzględnieniem postanowień wynikających z treści SIWZ oraz danych zawartych w ofercie. Zamawiający zgodnie z art. 144 ust. 1 ustawy przewiduje możliwość dokonywania zmian w treści zawartej umowy w stosunku do treści oferty w zakresie: 1) zmiany harmonogramu spłaty kredytu tj. terminu i kwoty spłaty poszczególnych rat; 2) zmiana wysokości poszczególnych transz uruchomienia kredytu w zakresie wysokości transzy jak i terminu uruchomienia; 3) zmiany danych związanych z obsługą administracyjno - organizacyjną Umowy (np.: zmiana nr rachunku bankowego, zmiana danych teleadresowych zamawiającego i lub wykonawcy). Zmiany dokonywane będą na pisemny wniosek wykonawcy lub zamawiającego zawierający uzasadnienie dla ich wprowadzenia. Forma zmian umowy: pod rygorem nieważności wyłącznie w formie pisemnej, w postaci aneksu do umowy.

Ostatecznie w dniu 18 stycznia 2019 roku został podpisany aneks nr 3 do umowy kredytowej, którym **wydłużono karencję w spłacie kredytu do dnia 30 marca 2023 roku (tj. o ponad 4 lata w stosunku do aneksu z dnia 25 lutego 2015 roku) oraz wydłużono okres kredytowania do dnia 30 listopada 2024 roku (tj. o ponad 3 lata w stosunku do aneksu z dnia 25 lutego 2015 roku)**. Zmieniono również terminy spłaty kredytu, zgodnie z prośbą kredytobiorcy. W § 3 umowy wskazano, że **Bank pobierze, bez odrębnej dyspozycji kredytobiorcy, opłatę za zmianę na wniosek kredytobiorcy harmonogramu spłaty kredytu oraz wydłużeniu okresu kredytowania w łącznej wysokości 12.000,00 zł, płatną w okresach rocznych w kwocie 3.000,00 zł, w terminie do 31 stycznia 2019/2020/2021/2022 roku. Opłata ta zostanie pobrana w sposób określony w umowie, do czego kredytobiorca upoważnia Bank** (opłata w kwocie 3.000,00 zł za 2019 rok została pobrana w dniu 30 stycznia 2019 roku).

Z pierwotnej umowy kredytowej z dnia 28 sierpnia 2012 roku wynikało, że karencja w spłacie należności głównej kredytu została udzielona do dnia 31 stycznia 2015 roku oraz że kredyt został udzielony na okres od dnia uruchomienia kredytu do dnia 31 stycznia 2020 roku. **Aneksem nr 2 z dnia 25 lutego 2015 roku do ww. umowy wydłużono karencję w spłacie należności głównej kredytu do dnia 31 stycznia 2019 roku (tj. o 4 lata)** oraz ustalono okres kredytowania do dnia 31 grudnia 2019 roku i zmieniono harmonogram spłaty kredytu - Bank nie żądał prowizji za zawarcie ww. aneksu.

Umowa o kredyt długoterminowy nr 3/2012/GM z dnia 28 grudnia 2012 roku

Pismem z dnia 6 grudnia 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Banku Spółdzielczego w Ruścu Oddział w Mokrsku z propozycją dokonania zmian w harmonogramie spłaty kredytu zaciągniętego w Banku na podstawie umowy nr 3/2012/GM z dnia 28 grudnia 2012 roku wskazując na § 12 umowy o kredyt długoterminowy złotowy na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – w pozostałej do spłaty kwocie 700.000,00 zł. Zaproponowano spłatę kapitału: [1] w 2023 roku – 200.000,00 zł (2 raty po 100.000,00 zł płatne do 31 marca i 30 września), [2] w 2024 roku – 300.000,00 zł (3 raty po 100.000,00 zł płatne do 31 maja, 30 września i 31 grudnia), [3] w 2025 roku – 200.000,00 zł (2 raty po 100.000 zł płatne do 31 marca i 30 września). Kwoty odsetek płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca do końca spłaty kapitału, tj. do 30 września 2025 roku. W piśmie podkreślono, że zmiana ta jest niezbędna do spełnienia przez Gminę indywidualnego wskaźnika spłaty planowanego na rok 2019 i lata następne, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W dniu 14 grudnia 2018 roku został podpisany aneks do umowy kredytowej nr 3/2012/GM, **w którym karencję w spłacie kredytu przesunięto do dnia 20 marca 2023 roku oraz ustalono ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek do dnia 30 września 2025 roku** (w umowie kredytowej z dnia 28 grudnia 2012 roku określono, że ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływa w dniu 31 grudnia 2019 roku, karencja w spłacie kredytu została ustalona do dnia 30 marca 2017 roku). **Tym samym karencję w spłacie kredytu przesunięto prawie o lat, a okres kredytowania wydłużono o 7 lat w stosunku do pierwotnej umowy**. W harmonogramie spłat kredytu przyjęto sposób spłaty rat kredytowych zaproponowanych przez Wójta Gminy. **Bank pobrał prowizję za zmianę warunków umowy w wysokości 0,3% prolongowanej kwoty kredytu, tj. 2.100,00 zł** (prowizja została pobrana w dniu 31 grudnia 2018 roku).

Do ww. umowy zostały podpisane również aneksy:

- nr 1/2013 z dnia 21 października 2013 roku – zmieniono termin pobrania pierwszych odsetek od kredytu na od 31 marca 2013 roku (w pierwotnej umowie było począwszy od dnia 31 stycznia 2013 roku),
- nr 1/2014 z dnia 12 grudnia 2014 roku - zmieniono harmonogram spłaty kredyt - przesunięto spłaty z lat 2016-2018 na 2019 rok. Od zmiany warunków umowy bank pobrał 0,2% prowizji (kwota 1.400,00 zł) od prolongowanej kwoty kredytu.

Pobrane prowizje w latach 2013-2018 od zmiany warunków umowy na dzień zakończenia kontroli – 3.500,00 zł.

W § 12 umowy kredytowej wskazano, że zmiana warunków umowy, w tym także terminów spłaty kredytu i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu i należności przeterminowanych oraz Taryfy, które następują w trybie określonym w umowie.

W ogłoszeniu o zamówieniu na „Udzielenie zamawiającemu kredytu bankowego w walucie polskiej w wysokości do 700.000,00 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek” (nr ogłoszenia 506460 - 2012; data zamieszczenia: 12 grudnia 2012 roku) określono, że umowa zostanie zawarta z uwzględnieniem postanowień wynikających z treści SIWZ oraz danych zawartych w ofercie. Zamawiający zgodnie z art. 144 ust. 1 ustawy przewidział możliwość dokonywania zmian w treści zawartej umowy w stosunku do treści oferty w zakresie: 1) zmiany harmonogramu spłaty kredytu tj. terminu i kwoty spłaty poszczególnych rat; 2) zmiany wysokości poszczególnych transz uruchomienia kredytu w zakresie wysokości transzy jak i terminu uruchomienia; 3) zmiany danych związanych z obsługą

administracyjno - organizacyjną umowy (np.: zmiana nr rachunku bankowego, zmiana danych teleadresowych zamawiającego i lub wykonawcy). Zmiany dokonywane będą na pisemny wniosek wykonawcy lub zamawiającego zawierający uzasadnienie dla ich wprowadzenia. Forma zmian umowy: pod rygorem nieważności wyłącznie w formie pisemnej, w postaci aneksu do umowy.

Umowa o kredyt długoterminowy obrotowy złotowy nr 2/2013/GM z dnia 18 października 2013 roku

Pismem z dnia 6 grudnia 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Banku Spółdzielczego w Ruścu Oddział w Mokrsku z propozycją wydłużenia karencji w spłacie kredytu do dnia 27 lutego 2025 roku i dokonania zmian w harmonogramie spłaty kredytu zaciągniętego w Banku na podstawie umowy nr 2/2013/GM z dnia 18 października 2013 roku wskazując na § 12 umowy o kredyt długoterminowy złotowy na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – w pozostałej do spłaty kwocie 2.000.000,00 zł. Zaproponowano spłatę kapitału: [1] w 2025 roku – 1.100.000,00 zł (11 rat miesięcznych po 100.000,00 zł od lutego 2025 roku), [2] w 2026 roku – 900.000,00 zł (9 rat po 100.000,00 zł do ostatniego dnia miesiąca, od marca do listopada). Kwoty odsetek płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca do końca spłaty kapitału, tj. do 30 listopada 2026 roku. W piśmie podkreślono, że zmiana ta jest niezbędna do spełnienia przez Gminę indywidualnego wskaźnika spłaty planowanego na rok 2019 i lata następne, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W dniu 14 grudnia 2018 roku został podpisany aneks do umowy kredytowej nr 2/2013/GM, w którym ustalono ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek do dnia 30 listopada 2026 roku **(okres kredytowania wydłużono prawie o 6 lat w stosunku do pierwotnej umowy) oraz wydłużono karencję w spłacie kredytu do dnia 27 lutego 2025 roku (tj. o 8 lat w stosunku do pierwotnej umowy)**. W harmonogramie spłat kredytu przyjęto sposób spłaty rat kredytowych zaproponowanych przez Wójta Gminy. **Bank pobrał prowizję za zmianę warunków umowy w wysokości 0,3% prolongowanej kwoty kredytu, tj. 6.000,00 zł** (prowizja zapłacona w dniu 31 grudnia 2018 roku).

Do ww. umowy zostały podpisane również aneksy:

- nr 1/2014 z dnia 12 grudnia 2014 roku – zmieniono harmonogram spłaty rat od 2017 roku, spłaty z 2017 i 2018 roku odłożono na rok 2019 i 2020, przy czym w 2020 roku raty miały być płatne miesięcznie. Od zmiany warunków umowy bank pobrał 0,2% prowizji (kwota 4.000 zł) od prolongowanej kwoty kredytu.

Pobrane prowizje w latach 2014-2018 od zmiany warunków umowy na dzień zakończenia kontroli – 10.000,00 zł.

W § 12 umowy kredytowej wskazano, że zmiana warunków umowy, w tym także terminów spłaty kredytu i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu i należności przeterminowanych oraz Taryfy, które następują w trybie określonym w umowie. Zmiany zawartej umowy mogą nastąpić pod warunkiem wystąpienia sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy nie dającej się przewidzieć na dzień zapytania ofertowego i zmieniającej się na tyle, że wystąpi konieczność ich wprowadzenia w następujących przypadkach: [1] zmiany wysokości i/lub terminów uruchomienia transz kredytu, [2] zmiany wysokości i/lub terminów spłat kapitałowych i odsetkowych, [3] zmiany w przypadku niewykorzystania kredytu w pełnej wysokości, [4] zmiany w przypadku przedterminowej spłaty kredytu.

W ogłoszeniu o zmianie ogłoszenia (numer ogłoszenia: 403314-2013; data zamieszczenia: 4 października 2013 roku) wskazano, że dopuszcza się możliwość zmiany harmonogramu w zakresie ilości i wysokości rat oraz terminów spłaty. W SIWZ

określono, że spłata rat kredytu wraz z odsetkami następować będzie w terminach określonych w Formularzu cenowym (harmonogramie spłaty kredytu i odsetek) – załącznik nr 5 do SIWZ. Dopuszcza się możliwość zmiany harmonogramu w zakresie ilości i wysokości rat oraz terminów spłaty. Ponadto określono, że wykonawca nie będzie pobierał opłat i prowizji za zamianę harmonogramu w okresie kredytowania.

Umowa o kredyt długoterminowy nr 1/2016/UG z dnia 7 września 2016 roku

Pismem z dnia 11 stycznia 2019 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Banku Spółdzielczego w Ruścu Oddział w Mokrsku z propozycją wydłużenia okresu kredytowania do dnia 31 grudnia 2027 roku i dokonania zmian w harmonogramie spłaty kredytu zaciągniętego w Banku na podstawie umowy nr 1/2016/UG z dnia 7 września 2016 roku wskazując na § 11 umowy o kredyt długoterminowy złotowy na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – w pozostałej do spłaty kwocie 1.000.000,00 zł. Zaproponowano spłatę kapitału: [1] w 2026 roku – 350.000,00 zł (4 raty po 87.500,00 zł do ostatniego dnia kwartału), [2] w 2027 roku – 650.000,00 zł (4 raty po 162.500,00 do ostatniego dnia każdego kwartału). Kwoty odsetek płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca do końca spłaty kapitału, tj. do dnia 31 grudnia 2027 roku. W piśmie podkreślono, że zmiana ta jest niezbędna do spełnienia przez Gminę indywidualnego wskaźnika spłaty planowanego na rok 2021-2027, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Do dnia zakończenia kontroli nie podpisano aneksu do umowy.

Według pierwotnej umowy z dnia 7 września 2016 roku Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 30 marca 2021 roku. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek miał upłynąć w dniu 30 listopada 2023 roku. Ww. pismem Gmina wniosowała o wydłużenie okresu kredytowania o ponad 4 lata.

W § 11 umowy wskazano, że zmiana warunków umowy, w tym także terminów spłaty kredytu i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu i należności przeterminowanych oraz taryfy, które następują w trybie określonym w umowie, w tym także terminów spłaty kredytu i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu, należności przeterminowanych i taryfy, które następują w trybie określonym w umowie.

W ogłoszeniu o zamówieniu na „Udzielenie zamawiającemu kredytu długoterminowego w walucie polskiej w wysokości do 1.000.000,00 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (numer ogłoszenia: 165059 - 2016; data zamieszczenia: 27 lipca 2016 roku) wskazano, że spłata rat kredytu wraz z odsetkami następować będzie w terminach określonych w Formularzu cenowym (harmonogramie spłaty kredytu i odsetek). Dopuszcza się możliwość zmiany harmonogramu w zakresie ilości i wysokości rat oraz terminów spłaty. Ponadto określono, że wykonawca nie będzie pobierał opłat i prowizji za zamianę harmonogramu w okresie kredytowania.

Umowa o kredyt długoterminowy nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku

Pismem z dnia 11 stycznia 2019 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Banku Spółdzielczego w Ruścu Oddział w Mokrsku z propozycją wydłużenia okresu kredytowania do dnia 31 grudnia 2029 roku i dokonania zmian w harmonogramie spłaty kredytu zaciągniętego w Banku na podstawie umowy nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku wskazując na § 11 umowy o kredyt długoterminowy złotowy na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – w pozostałej do spłaty kwocie 1.700.000,00 zł. Zaproponowano spłatę kapitału: [1] w 2026 roku – 50.000,00 zł (płatne do 31 marca 2026 roku), [2] w 2027 roku – 550.000,00 zł (4 raty po 137.500,00 do ostatniego dnia każdego kwartału), [3] w 2028 roku – 700.000,00 zł (4 raty po 175.000,00 zł do ostatniego dnia każdego kwartału), [4] w 2029 roku –

400.000,00 zł (4 raty po 100.000,00 zł płatne do ostatniego dnia każdego kwartału). Kwoty odsetek płatne do ostatniego dnia każdego miesiąca do końca spłaty kapitału, tj. do dnia 31 grudnia 2029 roku. W piśmie podkreślono, że zmiana ta jest niezbędna do spełnienia przez Gminę indywidualnego wskaźnika spłaty planowanego na rok 2021-2027, o którym mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Do dnia zakończenia kontroli nie podpisano aneksu do umowy.

Według pierwotnej umowy z dnia 8 sierpnia 2017 roku Bank udzielił karencji w spłacie kredytu do dnia 30 marca 2026 roku. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek miał upłynąć w dniu 30 listopada 2028 roku. Ww. pismem Gmina wniosowała o wydłużenie okresu kredytowania o ponad rok.

W § 11 umowy wskazano, że zmiana warunków umowy, w tym także terminów spłaty kredytu i odsetek, wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności, za wyjątkiem zmiany oprocentowania kredytu i należności przeterminowanych oraz taryfy, które następują w trybie określonym w umowie, z uwzględnieniem art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W ogłoszeniu o zamówieniu na „Udzielenie zamawiającemu kredytu długoterminowego w walucie polskiej w wysokości do 1.700.000,00 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (numer ogłoszenia: 550818-N-2017; data zamieszczenia: 13 lipca 2017 roku) wskazano, że spłata rat kredytu wraz z odsetkami następować będzie w terminach określonych w Formularzu cenowym (harmonogramie spłaty kredytu i odsetek). Dopuszcza się możliwość zmiany harmonogramu w zakresie ilości i wysokości rat oraz terminów spłaty. Spłata kredytu może nastąpić przed wymaganym terminem spłaty lub po wymaganym terminie spłaty, bez dodatkowych kosztów bankowych.

W celu zachowania relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, Wójt Gminy Mokrsko zawarł z bankami wymienione powyżej aneksy do umów kredytu wprowadzając zmiany w zakresie terminu spłaty rat kredytowych i ich wysokości. Skutkiem powyższych zmian było poniesienie przez jednostkę dodatkowych kosztów w postaci prowizji od zmiany warunków umów w latach 2013-2018 w łącznej kwocie 44.318,37 zł (w tym w latach 2017-I półroczu 2019 roku – 18.417,72 zł). Ponadto należy mieć na uwadze, że wydłużanie okresu karencji i okresu kredytowania w wyżej wymienionych przypadkach powoduje, że przewidywane koszty związane z oprocentowaniem ww. kredytów będą wzrastać do końca okresu kredytowania.

Kontrolujące podkreślają, że dwóch kredytów zaciągniętych w latach 2012-2013, każdy na kwotę 2.000.000,00 zł, jednostka nie zaczęła jeszcze spłacać. Kredyt zaciągnięty w 2012 roku planowany jest do spłaty dopiero w latach 2023-2024, a kredyt zaciągnięty w 2013 roku planowany jest do spłaty dopiero w latach 2025-2026. Ponadto kredyt zaciągnięty w 2017 roku na kwotę 1.700.000,00 zł będzie spłacany dopiero w latach 2026-2028, a kredyt na kwotę 700.000,00 zł zaciągnięty również w 2017 roku ma zostać spłacony w latach 2027-2028. Ostatni z kredytów, zaciągnięty w 2018 roku na kwotę 760.000,00 zł, planowany jest do spłaty w całości w 2029 roku. Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że istnieje niewielka szansa, że Gmina Mokrsko w latach 2027-2029 spłaci tak skumulowany dług, czego konsekwencją może być dalsze rolowanie długu i znaczny wzrost kosztów korzystania z instrumentów dłużnych.

W związku z powyższym, jednostka powinna podjąć działania mające na celu niedopuszczenie do całkowitej utraty płynności finansowej Gminy, poprzez zmniejszenie kwoty długu oraz poprzez oszczędne dysponowanie środkami

pieniężnymi budżetu. Jeżeli Gmina nie jest w stanie spłacać zobowiązań, to osoby działające w imieniu jednostki powinny przemyśleć, czy można dalej zaciągać zobowiązania, w sytuacji gdy Gmina znajduje się na granicy gospodarności. Tym bardziej, że już w latach 2011 – 2012 gospodarka finansowa Gminy Mokrsko, na co wskazywali inspektorzy kontroli RIO w Łodzi - charakteryzująca się, w szczególności intensywną działalnością inwestycyjną - przyczyniła się do pogorszenia sytuacji finansowej Gminy i okresowego zachwiania płynności finansowej, o czym świadczyło występowanie zobowiązań wymagalnych oraz pokrywanie zobowiązań ze środków pieniężnych przeznaczonych na cele socjalne pracowników.

Jednocześnie, podkreślić należy okoliczność, że Gmina w sposób nierzetelny prezentowała dane w wieloletniej prognozie finansowej (w zakresie kwoty rozchodów, zwłaszcza w latach 2021 i 2023 zaniżono rozchody w przypadku zmiany wpf z dnia 29 maja 2019 roku), wprowadzając w błąd organ nadzoru, który nie miał wskutek powyższego możliwości podejmowania stosownych działań nadzorczych.

W związku ze zmianami harmonogramów spłat wymienionych w protokole kontroli rat kredytowych, przeprowadzono symulację ich spłat przy zachowaniu pierwotnych warunków spłaty, a także spłat po zmianach, wprowadzonych aneksami z grudnia 2018 roku i stycznia 2019 roku do trzech umów kredytowych, w celu ustalenia kosztów związanych z oprocentowaniem kredytów. Ustalono:

- dla kredytu zaciągniętego według umowy kredytowej nr 3/2012/GM z dnia 28 grudnia 2012 roku, gdzie zgodnie z aneksem podpisanym w dniu 14 grudnia 2018 roku przesunięto spłatę kredytu w kwocie 700.000,00 zł na lata 2023-2025 (według pierwotnej umowy kredyt miał być spłacony w latach 2016-2019), **przewidywane koszty związane z oprocentowaniem mogą wzrosnąć do końca okresu kredytowania o kwotę około 90 tys. zł.** Koszty obsługi według postępowania przetargowego na wybór banku kredytującego wynosiły pierwotnie ponad 196 tys. zł, według podpisanej umowy odsetki od kredytu stanowiły kwotę ponad 109 tys. zł przy oprocentowaniu 5,53%. Przyjęto symulację spłat rat kredytowych na podstawie faktycznie zapłaconych w okresie 2012-2019 odsetek od kredytu (do końca czerwca 2019 roku jednostka zapłaciła odsetki w łącznej kwocie ponad 144 tys. zł, średnie oprocentowanie wyniosło 3,09%, średnia roczna rata kredytowa około 21 tys. zł),
- dla kredytu zaciągniętego według umowy kredytowej nr 2/2013/GM z dnia 18 października 2013 roku, gdzie zgodnie z aneksem podpisanym w dniu 14 grudnia 2018 roku przesunięto spłatę kredytu w kwocie 2.000.000,00 zł na lata 2025-2026 (według pierwotnej umowy kredyt miał być latach 2017-2020), **przewidywane koszty związane z oprocentowaniem mogą wzrosnąć do końca okresu kredytowania o kwotę ponad 470 tys. zł.** Koszty obsługi według postępowania przetargowego na wybór banku kredytującego wynosiły pierwotnie ponad 542 tys. zł przy oprocentowaniu 5,20%. Przyjęto symulację spłat rat kredytowych na podstawie faktycznie zapłaconych w okresie 2014-2019 odsetek od kredytu (do końca czerwca 2019 roku jednostka zapłaciła odsetki w łącznej kwocie ponad 493 tys. zł, średnie oprocentowanie wyniosło 4,30%, średnia roczna rata kredytowa około 85 tys. zł),
- dla kredytu zaciągniętego w Banku PKO BP w dniu 28 sierpnia 2012 roku, gdzie zgodnie z aneksem podpisanym w dniu 18 stycznia 2019 roku przesunięto spłatę kredytu w kwocie 2.000.000,00 zł na lata 2023-2024 (według pierwotnej umowy kredyt miał być latach 2015-2020), **przewidywane koszty związane z oprocentowaniem mogą wzrosnąć do końca okresu kredytowania o kwotę ponad 50 tys. zł.** Koszty obsługi według postępowania przetargowego na wybór banku kredytującego wynosiły pierwotnie ponad 612 tys. zł przy oprocentowaniu 6,13%. Przyjęto symulację spłat rat kredytowych na podstawie faktycznie

zapłaconych w okresie 2012-2019 odsetek od kredytu (do końca czerwca 2019 roku jednostka zapłaciła odsetki w łącznej kwocie ponad 440 tys. zł, średnie oprocentowanie wyniosło 3,11%, średnia roczna rata kredytowa około 62 tys. zł).

Z powyższych ustaleń wynika, że pomimo malejącej stopy oprocentowania kredytów, wydłużanie karencji w spłacie ww. kredytów i wydłużenie okresu kredytowania powodują znaczny wzrost kosztów obsługi zadłużenia jednostki. W przypadku trzech ww. kredytów, które zaciągnięto w latach 2012-2013 i spłata ich została przesunięta o kilka lat, może spowodować wzrost kosztów obsługi zadłużenia o ponad 610 tys. zł w stosunku do pierwotnych założeń kredytowych.

Symulacje spłat rat kredytowych wraz z oprocentowaniem stanowią załącznik nr 22 do protokołu kontroli.

2. SPŁATA ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ - W SZCZEGÓLNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

Kontroli poddano terminowość spłat, w latach 2017 – 2019 (do 30 czerwca), rat kapitałowych i odsetkowych dotyczących wszystkich kredytów i pożyczek, zaciągniętych przez Gminę Mokrsko i pozostających do spłaty w ww. okresie.

Raty kredytowe

Szczegółowe dane dotyczące spłaty rat kapitałowych zawiera załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Po terminie płatności wynikającym z umów o kredyt i pożyczkę zapłacono nw. raty kapitałowe:

- wynikające z umowy pożyczki nr 460/OW/PD/2012 z dnia 26 października 2012 roku:

Umowna data zapłaty raty	Kwota przypadająca do zapłaty	Data zapłaty raty	Kwota zapłaty	WB nr	Odsetki karne	Uwagi
30.04.2017	19 047,62	02.05.2017	19 047,62	79	9,04	Odsetki zwrócone przez Skarbnika Gminy na konto organu w dniu 28.12.2017 i zapłacone w tym dniu na rzecz WFOŚ
30.04.2018	19 047,62	02.05.2018	19 047,62	82	8,35	Odsetki zwrócone przez Skarbnika Gminy na konto organu w dniu 06.12.2018 i zapłacone w dniu 07.12.2018 na rzecz WFOŚ

- wynikające z umowy pożyczki nr 205/OA/PD/2015 z dnia 27 lipca 2015 roku:

Umowna data zapłaty raty	Kwota przypadająca do zapłaty	Data zapłaty raty	Kwota zapłaty	WB nr	Odsetki karne	Uwagi
30.04.2018	26 314,81	02.05.2018	26 314,81	82	11,54	Odsetki zwrócone przez Skarbnika Gminy na konto organu w dniu 06.12.2018 i zapłacone w dniu 07.12.2018 na rzecz WFOŚ

- wynikające z umowy pożyczki nr 610/GW/P/2015 z dnia 17 listopada 2015 roku:

Umowna data zapłaty raty	Kwota przypadająca do zapłaty	Data zapłaty raty	Kwota zapłaty	WB nr	Odsetki karne	Uwagi
30.06.2017	6 875,00	06.07.2017	6 875,00	124	0,17	Odsetki, zwrócone przez Skarbnika Gminy na konto organu w dniu

						06.12.2018 i zapłacone w dniu 07.12.2018 na rzecz WFOŚ
--	--	--	--	--	--	---

Natomiast przedterminowo spłacono w latach 2016-2019 roku raty kredytowe, wynikające z umowy kredytowej nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku, w tym:

- w 2016 roku kwotę 136.068,00 zł (według harmonogramu spłat, do spłaty w 2016 roku pozostawała kwota 271.000,00 zł, a spłacono 407.068,00 zł),
- w 2017 roku kwotę 58.932,00 zł (według harmonogramu spłat, do spłaty w 2017 roku pozostawała kwota 806.000,00 zł, a spłacono 864.932,00 zł),
- w 2019 roku kwotę 650.000,00 zł (według harmonogramu spłat, do spłaty w 2019 roku pozostawała kwota 250.000,00 zł, a spłacono 900.000,00 zł).

W postępowaniu przeprowadzonym na wykonanie usługi bankowej – udzielenie zamawiającemu kredytu bankowego w walucie polskiej w wysokości 4.000.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu w budżecie gminy Mokrsko na 2011 rok oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, zamawiający wymagał, aby spłata kredytu mogła nastąpić przed wymaganym terminem spłaty, bez dodatkowych kosztów bankowych.

W 2018 roku spłacono kwotę 400.000,00 zł (według aneksu nr 2 z dnia 29 grudnia 2014 roku do umowy kredytowej, do spłaty w 2018 roku pozostawała kwota 1.684.904,70 zł). Aneks nr 3 z dnia 2 marca 2018 roku do umowy kredytowej przesunięto spłaty kredytu z 2018 roku na lata 2019-2021. Powyższe zaprezentowano w tabeli:

Lata	Kwota kredytu	Spłaty faktyczne	Saldo na koniec roku	Spłaty wynikające z umowy - aneks z 29.12.2014	Kwota spłacona przedterminowo w stosunku do aneksu z 29.12.2014	Spłaty wynikające z umowy - aneks z 02.03.2018	Kwota spłacona przedterminowo w stosunku do aneksu z 02.03.2018
2011	4 000 000,00						
2012	-	571 428,60	3 428 571,40	571 428,60	-	-	-
2013	-	571 428,60	2 857 142,80	571 428,60	-	-	-
2014	-	95 238,10	2 761 904,70	95 238,10	-	-	-
2015	-	0,00	2 761 904,70	0,00	-	-	-
2016	-	407 068,00	2 354 836,70	271 000,00	+136 068,00	-	-
2017	-	864 932,00	1 489 904,70	806 000,00	+58 932,00	-	-
2018	-	400 000,00	1 089 904,70	1 684 904,70	-1 284 904,70	-	-
2019	-	900 000,00	189 904,70	0,00	-	250 000,00	+650 000,00
2020	-	-	-	0,00	-	500 000,00	
2021	-	-	-	0,00	-	339 904,70	
Razem		3 810 095,30	x	4 000 000,00	1 089 904,70	1 089 904,70	+650 000,00
Saldo na dzień 30.06.2019		189 904,70	x	x	x	x	x

Odsetki od kredytów i pożyczek

Szczegółowe dane dotyczące spłaty odsetek zawiera załącznik nr 2 do protokołu kontroli.

- ratę odsetkową w kwocie 226,48 zł płatną do dnia 10 stycznia 2018 roku, zgodnie z umową pożyczki nr 460/OW/PD/2012 z dnia 26 października 2012 roku zaciągniętej w WFOŚiGW w Łodzi, zapłacono z jednodniowym opóźnieniem,
- ratę odsetkową w kwocie 116,78 zł płatną do dnia 10 stycznia 2018 roku, zgodnie z umową pożyczki nr 610/GW/P/2015 z dnia 17 listopada 2015 roku zaciągniętej w WFOŚiGW w Łodzi, zapłacono z jednodniowym opóźnieniem,

- ratę odsetkową w kwocie 3.238,80 zł płatną do dnia 31 maja 2018 roku, zgodnie z umową o kredyt nr 2/JST/K/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku zaciągniętym w Banku Spółdzielczym w Kędzierzynie-Koźlu, zapłacono z czterodniowym opóźnieniem,
- ratę odsetkową w kwocie 757,00 zł płatną do dnia 10 czerwca 2019 roku, zgodnie z umową pożyczki nr 205/OA/PD/2015 z 27 lipca 2015 roku zaciągniętej w WFOŚiGW w Łodzi, zapłacono w kwocie niższej niż wynikająca z umowy o 27,81 zł - dopłacono w trakcie kontroli RIO, tj. w dniu 20 września 2019 roku (wb nr 175) z konta organu, oddano z rachunku wydatków w dniu 25 września 2019 roku (wb nr 128),
- ratę odsetkową w kwocie 4.834,43 zł płatną do dnia 31 grudnia 2018 roku, zgodnie z umową o kredyt nr 3/2012/GM z dnia 28 grudnia 2012 roku, zapłacono po terminie w dniu 10 stycznia 2019 roku.

Z wyjaśnień uzyskanych od Skarbnika Gminy wynikało, że wymieniona kwota odsetek została pobrana z rachunku bankowego Gminy przez Bank, zgodnie z § 1 pkt 11 umowy o kredyt nr 3/2012/GM z dnia 28 grudnia 2012 roku. We wskazanym paragrafie określono, że w przypadku, gdy rachunkiem obsługi kredytu jest rachunek bieżący, kredytobiorca na podstawie umowy upoważnia Bank do obciążania/składania dyspozycji przelewu środków pieniężnych z tego rachunku kwotą wymagalnych zobowiązań wynikających z umowy.

Analogiczne zapisy zawarto również w innych umowach kredytowych zawartych przez Gminę Mokrsko, tj.:

Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 1/UG/2011 z 12.12.2011	W § 1 pkt 12 umowy wskazano, że kredytobiorca zobowiązany jest zapewnić środki na rachunku obsługi kredytu przeznaczone na spłatę kapitału kredytu, odsetek, prowizji, opłat oraz kosztów w terminach i kwotach wskazanych w umowie i harmonogramie
PKO BP SA, umowa nr 82 1020 ... z 28.08.2012	W § 8 umowy wskazano, że spłata kredytu w terminie określonym w umowie następuje w formie obciążenia przez PKO BP SA rachunku kredytobiorcy
Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 3/2012/GM z 28.12.2012	W § 1 pkt 11 umowy wskazano, że w przypadku, gdy rachunkiem obsługi kredytu jest rachunek bieżący, kredytobiorca na podstawie umowy upoważnia Bank do obciążania/składania dyspozycji przelewu środków pieniężnych z tego rachunku kwotą wymagalnych zobowiązań wynikających z umowy
Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 2/2013/GM z 18.10.2013	W § 1 pkt 13 umowy wskazano, że w przypadku, gdy rachunkiem obsługi kredytu jest rachunek bieżący, kredytobiorca na podstawie umowy upoważnia Bank do obciążania/składania dyspozycji przelewu środków pieniężnych z tego rachunku kwotą wymagalnych zobowiązań wynikających z umowy
Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 1/2016/UG z 07.09.2016	W § 1 pkt 14 umowy wskazano, że w przypadku, gdy rachunkiem obsługi kredytu jest rachunek bieżący, kredytobiorca na podstawie umowy upoważnia Bank do obciążania/składania dyspozycji przelewu środków pieniężnych z tego rachunku kwotą wymagalnych zobowiązań wynikających z umowy
Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 1/2017/UG/M z 08.08.2017	W § 1 pkt 14 umowy wskazano, że w przypadku, gdy rachunkiem obsługi kredytu jest rachunek bieżący, kredytobiorca na podstawie umowy upoważnia Bank do obciążania/składania dyspozycji przelewu środków pieniężnych z tego rachunku kwotą wymagalnych zobowiązań wynikających z umowy
Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, umowa nr 1/2018/UG/M z 10.08.2018	W § 1 pkt 14 umowy wskazano, że w przypadku, gdy rachunkiem obsługi kredytu jest rachunek bieżący, kredytobiorca na podstawie umowy upoważnia Bank do obciążania/składania dyspozycji przelewu środków pieniężnych z tego rachunku kwotą wymagalnych zobowiązań wynikających z umowy

Wskazane treści umów naruszają art. 264 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego. Pomimo, że ww. zapisy umów

kredytowych nie mówią wprost o pełnomocnictwie do dysponowania rachunkiem, to ich skutek jest identyczny, ponieważ kredytodawca miał całkowicie swobodny dostęp do rachunku Gminy w celu samodzielnej spłaty kapitału kredytu.

W pozostałych przypadkach odsetki od kredytów i pożyczek zostały zapłacone w terminach wynikających z umów.

Udzielone pożyczki

W kontrolowanym okresie Gmina Mokrsko nie udzielała pożyczek.

Ewidencja w zakresie długu

- ewidencja kredytów i pożyczek

Ewidencję księgową zaciągniętych kredytów i pożyczek prowadzono w księdze rachunkowej budżetu Gminy Mokrsko.

Kredyty ewidencjonowano na koncie 134 – kredyty bankowe. Zaciągnięcie kredytu ujmowano na kontach księgowych budżetu 133 (Wn) – rachunek budżetu i 134 (Ma) – kredyty bankowe. Spłatę kredytów ewidencjonowano poprzez zapis odwrotny.

Pożyczki ewidencjonowano na koncie 260 – zobowiązania finansowe. W kontrolowanym okresie nie zaciągano pożyczek. Ostatnia pożyczka została zaciągnięta w 2015 roku - część pożyczki wpłynęła w 2017 roku i została ujęta na kontach budżetu: 133 (Wn), 260 (Ma). Spłatę pożyczek ewidencjonowano na kontach budżetu poprzez zapis odwrotny.

Ewidencja szczegółowa do konta 134 umożliwiała ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych, a ewidencja szczegółowa do konta 260 zapewniała możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań.

- ewidencja naliczenia i spłaty odsetek

Ewidencję odsetek od kredytów i pożyczek prowadzono w księgach rachunkowych Urzędu Gminy poprzez zapis na kontach 751 (Wn) – koszty finansowe, 130 (Ma) – rachunek bieżący jednostki.

Odsetki od kredytów na dzień 31 grudnia 2017 roku według sprawozdania Rb-28S sporządzonego na koniec 2017 roku stanowiły kwotę 322.505,08 zł. Taka kwota wynikała również z obrotów na klasyfikacji wydatków na dzień 31 grudnia 2017 roku w dziale 757 rozdział 75702 § 8110.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku odsetki od kredytów wynosiły 369.944,22 zł. Kwota ta wynikała ze sprawozdania Rb-28S sporządzonego na koniec 2018 roku i była zgodna z klasyfikacją wydatków w dziale 757 rozdział 75702 § 8110.

Na dzień 30 czerwca 2019 roku odsetki od kredytów wynosiły 192.956,16 zł. Kwota ta wynikała ze sprawozdania Rb-28S sporządzonego na koniec półrocza 2019 roku i była zgodna z klasyfikacją wydatków w dziale 757 rozdział 75702 § 8110.

- rozliczenia międzyokresowe na przykładzie odsetek na koniec roku

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiły odsetki obciążające koszty 2018 roku, a płatne w 2019 roku. Ustalono, że rata odsetkowa w kwocie 4.834,43 zł płatna do dnia 31 grudnia 2018 roku, zgodnie z umową o kredyt nr 3/2012/GM z dnia 28 grudnia 2012 roku, została zapłacona po terminie w dniu 10 stycznia 2019 roku.

Wymienione odsetki powinny zostać ujęte w ewidencji budżetu Gminy w 2018 roku, jako koszt tego roku poprzez zaewidencjonowanie na koncie Wn 909 – rozliczenia międzyokresowe Ma 134 – zobowiązania finansowe. Stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 351), dla zachowania zasady współmierności przychodów i kosztów należy rozliczyć koszty i przychody związane z prowadzeniem działalności przez jednostkę sektora finansów publicznych w tych okresach sprawozdawczych, których dotyczą.

IV. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Kontrolowana jednostka posiadała dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, ustalone w następujących zarządzeniach:

- zarządzenie nr 60/19 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 21 sierpnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Mokrsko, powyższe zarządzenie uchyliło § 5 zarządzenia nr 51 z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości – załącznik nr 4 – instrukcja kasowa;
 - zarządzenie nr 1/19 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 2 stycznia 2019 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat i należności niepodatkowych w Urzędzie Gminy Mokrsko uchylające zarządzenie nr 72/14 z dnia 3 czerwca 2014 roku w sprawie instrukcji egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminie Mokrsko, uchylające zarządzenie nr 15/2009 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 17 lutego 2009 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji egzekucji podatków i opłat lokalnych,
 - zarządzenie nr 41/18 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 17 lipca 2018 roku w sprawie przyjętych zasad rachunkowości zawierające:
 - ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych – załącznik nr 1
 - metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego – załącznik nr 2,
 - sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych – załącznik nr 3, w tym:
 - a) zakładowy plan kont i wykaz kont ksiąg pomocniczych – załącznik 3a,
 - b) wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych – załącznik 3b
 - c) opis systemu przetwarzania danych - systemu informatycznego – załącznik 3c,
- Powyższe zarządzenie uchyliło zarządzenie nr 64/2010 w sprawie zakładowego planu kont.
- Zarządzenie nr 114 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zmiany zarządzenia nr 51 z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie przyjętych zasad rachunkowości, którym zmieniono treść załącznika nr 5 – Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów,
 - zarządzenie nr 102/10 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 6 grudnia 2010 roku w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji inwentaryzacyjnej majątku Urzędu Gminy Mokrsko,

stanowiącej załącznik do ww. zarządzenia, zmienione zarządzeniem nr 48/12 z dnia 6 września 2012 roku,

- zarządzenie nr 44/12 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie zasad przyznawania i rozliczania dotacji podmiotowych i celowych z budżetu Gminy Mokrsko dla samorządowych instytucji kultury,
- zarządzenie nr 113 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zasad sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Mokrsko. Instrukcja sporządzania skonsolidowanego bilansu stanowi załącznik nr 1 do ww. zarządzenia.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

W 2018 roku Urząd Gminy w Mokrsku wg oświadczenia Skarbnika prowadził obsługę finansowo-księgową dla następujących jednostek organizacyjnych:

- Zespół Szkoły i Przedszkola w Mokrsku, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Mokrsku i Przedszkole Publiczne w Mokrsku,
- Zespół Szkoły i Przedszkola w Krzyworzece, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Krzyworzece i Przedszkole Publiczne w Krzyworzece,
- Zespół Szkoły i Przedszkola w Ożarowie, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Ożarowie i Przedszkole Publiczne w Ożarowie,
- Zespół Szkoły i Przedszkola w Komornikach, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Komornikach i Przedszkole Publiczne w Komornikach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Chotowie,

przy czym księgi rachunkowe były wyodrębnione dla poszczególnych jednostek.

Obsługa finansowo księgową prowadzona jest na podstawie uchwały nr XVII/95/12 Rady Gminy Mokrsko z dnia 27 stycznia 2012 roku w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacji szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Mokrsko. Powyższa uchwała została wydana na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w zw. z art. 5 ust. 7 pkt 3 oraz ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. Powyższa uchwała określała, że postanawia się prowadzić wspólną obsługę administracyjną, finansową i księgową dla szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Mokrsko, oraz że obsługę tą wykonuje Urząd Gminy Mokrsko.

Kontrolującym nie przedstawiono uchwały Rady Gminy, która określałaby jednostki obsługujące i obsługiwane oraz zakres obowiązków powierzonych jednostce obsługującej w ramach wspólnej obsługi dla ww. jednostek organizacyjnych wydanej na mocy aktualnie obowiązującego w tym zakresie art. 10b ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 506 ze zm.).

Od 1 stycznia 2016 r. obowiązują regulacje wynikające z ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1045), wprowadzające w treści ustawy o samorządzie gminnym zasady organizowania i wykonywania wspólnej obsługi wszelkiego rodzaju gminnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych. Zgodnie ze zmienionym brzmieniem art. 5 ust. 9 ustawy o systemie oświaty, możliwość organizowania wspólnej obsługi szkół i placówek na podstawie ustawy o systemie oświaty dotyczy tylko jednostek oświatowych prowadzonych przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego.

Przepisy ustawy o systemie oświaty przestały zatem być podstawą organizowania wspólnej obsługi szkół samorządowych, a stały się nią ogólne regulacje zawarte w ustawie o samorządzie gminnym, dotyczące wszystkich jednostek organizacyjnych gminy. Na mocy art. 10a ww. ustawy od 1 stycznia 2016 roku Gmina może zapewniać obsługę w szczególności administracyjną, finansową i organizacyjną dla jednostek organizacyjnych zaliczanych do jednostek sektora finansów publicznych, gminnych instytucji kultury oraz innych zaliczanych do sektora finansów publicznych gminnych osób prawnych. W zakresie jednostek budżetowych zastosowanie znajdują regulacje zawarte w art. 10b ust. 2 i art. 10c ustawy o samorządzie gminnym. Dla zorganizowania wspólnej obsługi jednostek budżetowych zgodnie z przepisami obowiązującymi od 1 stycznia 2016 r. niezbędne jest podjęcie przez Radę Gminy uchwały na podstawie art. 10b ust. 2 ustawy, określającej w szczególności jednostkę obsługującą (obecnie funkcję tę pełni Urząd Gminy), jednostki obsługiwane oraz zakres obowiązków powierzonych jednostce obsługującej w ramach wspólnej obsługi. Zakres wspólnej obsługi określony uchwałą Rady Gminy musi być wyznaczony z uwzględnieniem regulacji zawartych w art. 10c ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Z przepisu tego wynika, że obowiązki powierzone jednostce obsługującej nie mogą obejmować kompetencji kierowników jednostek obsługiwanych do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie. Wspólna obsługa nie może zatem polegać na jakiegokolwiek formie dysponowania przez jednostkę obsługującą środkami jednostek obsługiwanych. Ponadto art. 10c ust. 2 ustawy wskazuje, że w przypadku powierzenia jednostce obsługującej obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych są one przekazywane w całości (wynika z tego m.in., że to kierownik jednostki obsługującej – Wójt, jeżeli jednostką obsługującą będzie Urząd Gminy – ma sporządzać i aktualizować dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości jednostek obsługiwanych, a także podpisywać ich sprawozdania). Artykuł 48 ust. 3 wyżej wskazanej ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r., zezwalał na to, aby wspólna obsługa szkół zorganizowana przez gminę na podstawie art. 5 ust. 9 ustawy o systemie oświaty w brzmieniu dotychczasowym, była prowadzona na dotychczasowych zasadach, **nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy**. Natomiast w zakresie gminnych instytucji kultury i samorządowych osób prawnych postawiono wymóg zawarcia porozumienia (art. 10b ust. 3) w celu przystąpienia do wspólnej obsługi, po uprzednim zgłoszeniu wójtowi takiego zamiaru. Porozumienie takie powinno regulować zakres wspólnej obsługi.

W toku kontroli ustalono, że ww. jednostki, dla których Urząd Gminy prowadzi obsługę finansowo-księgową posiadały odrębne plany finansowe oraz sporządzały odrębne sprawozdania finansowe i budżetowe.

Kontrolujący stwierdzili, że bilans zamknięcia 2018 roku był zgodny z bilansem otwarcia 2019 roku.

Ewidencja księgową syntetyczną i analityczną budżetu Gminy Mokrsko (organu) prowadzona była techniką komputerową.

Przy użyciu programu Budżet WIN firmy Info-System – Tadeusz i Roman Groszek prowadzona była ewidencja księgową syntetyczną jednostki budżetowej.

Ewidencja analityczna dla kont jednostki budżetowej urzędu gminy prowadzona była zasadniczo techniką ręczną (np. konta 011- środki trwałe, 013- pozostałe środki trwałe, i 020- wartości niematerialne i prawne, 310 – materiały).

Sprawy kadrowe (zakładanie i aktualizacja stanu pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia, listy płac, karty wynagrodzeń, sporządzanie raportów ZUS, sporządzanie PIT 40 i PIT 11 do Urzędu Skarbowego) prowadzone były

techniką komputerową przy użyciu programu opracowanego przez firmę Info-System – Tadeusz i Roman Groszek.

Ewidencja podatkowa łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od środków transportowych, podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego, pozostałe należności podatkowe oraz dochody niepodatkowe prowadzona jest przy użyciu programu komputerowego opracowanego przez firmę Info-System – Tadeusz i Roman Groszek.

W zakresie poprawności dokonywania zapisów księgowych w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Mokrsko kontrolą objęto dowody księgowe zaewidencjonowane w miesiącu grudniu 2018 roku. Kontrolą objęto dowody księgowe zaewidencjonowane od pozycji 1293 do pozycji 1369 (76 pozycji księgowych), co stanowiło 5,28% dowodów księgowych zaewidencjonowanych w 2018 roku.

Saldo końcowe rachunku bankowego budżetu (organu) na dzień 31 grudnia 2018 roku według Wb nr 242/2018 wynosiło 1.397.230,87 zł i było zgodne z saldem początkowym wynikającym z wb nr 1/2019 z dnia 2 stycznia 2019 roku.

Wskazane wyciągi bankowe znalazły odzwierciedlenie w ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 133 – rachunek bankowy budżetu.

Wyrywkową kontrolą objęto także ewidencję księgową wybranych operacji gospodarczych, a mianowicie: wpływ subwencji oświatowej w miesiącu grudniu 2018 roku, ewidencja VAT w księgach budżetu oraz ewidencja opłat za pobyt w ŚDS w księgach budżetu. Ustalono następujący stan faktyczny:

wpływ w grudniu subwencji oświatowej na styczeń roku następnego

Zbadano zaewidencjonowanie subwencji oświatowej, która wpłynęła w grudniu 2018 roku, a dotyczyła stycznia 2019 roku. Ustalono, że subwencja oświatowa w kwocie 367.478,00 zł wpłynęła na rachunek bankowy gminy w dniu 20 grudnia 2018 roku (wb nr 237/2018 poz. księg. 4865) – operację ujęto na kontach: Wn 133 – rachunek budżetu i Ma 909 – rozliczenia międzyokresowe. W dniu 2 stycznia 2019 roku dokonano przeksięgowania subwencji oświatowej na konto dochodów budżetowych: zaksięgowano po stronie Ma konta 901 – dochody budżetu i po stronie Wn konta 909 – rozliczenia międzyokresowe, z klasyfikacją budżetową dział 758, rozdział 75801 § 2920, polecenie księgowania nr 1/2019.

Ewidencja opłat za pobyt w ŚDS w Mokrsku

Kontrolujące stwierdziły, że w kasie Urzędu gromadzone były dochody z tytułu opłaty za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy w Mokrsku (jednostka organizacyjna Gminy Mokrsko). Powyższe dochody w świetle art. 51b ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 1507 ze zm.) stanowią dochody Budżetu Państwa w 95% oraz w 5% dochody budżetu Gminy. Po rozliczeniu przekazywane są z rachunku budżetu na rachunek Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

Kontrolujące ustaliły, że pracownik pobierający dochody za pobyt w ŚDS wpłacał je do kasy Urzędu Gminy w Mokrsku, a następnie kasjer odprowadzał zebrane dochody bezpośrednio na rachunek budżetu Gminy i sporządzał z tych operacji raport kasowy. **Powyższy raport kasowy nie był ewidencjonowany w księgach rachunkowych Urzędu Gminy.** Ewidencji podlegała wpłata środków (zebranych w kasie) na rachunek bankowy budżetu, oraz dalsze ich rozliczenie i przekazanie do ŁUW. Wpływ opłaty ewidencjonowany był Wn 133 – rachunek budżetu Ma 224 – rozrachunki z budżetami. Przekazanie opłaty na rachunek ŁUW ewidencjonowane było Wn 224 Ma 133, natomiast część stanowiąca 5% dochody budżetu Gminy przekazywana była na rachunek dochodów Urzędu Gminy ewidencjonowana poprzez zapis Wn 224 Ma 133. Następnie trafiała ponownie na rachunek budżetu z pozostałymi dochodami Urzędu Gminy.

Ewidencja podatku VAT w księgach budżetu

Ewidencja podatku VAT w budżecie odbywała się w następujący sposób:

- VAT należny z deklaracji częściowych Wn 271 – rozliczenie VAT z jednostkami Ma 224 – rozrachunki z budżetami;
- Wpłata z rachunku dochodów otrzymanego w danym miesiącu podatku VAT należnego Wn 133 Ma 271;
- VAT naliczony do odliczenia z deklaracji częściowych Wn 224 – rozrachunki z budżetami Ma 272 – rozliczenie VAT;
- Przelew podatku naliczonego do odliczenia z rachunku budżetu na rachunek jednostki organizacyjnej (w okresie objętym kontrolą był to tylko rachunek bankowy wydatków Urzędu) Wn 272 Ma 133;
- Zapłata podatku VAT do Urzędu Skarbowego Wn 224 Ma 133.

Należy wskazać, że wpłacie na rachunek budżetu powinna podlegać na podstawie deklaracji częściowych kwota nadwyżki podatku należnego nad naliczonym (a nie cała kwota VAT należnego). Ponadto brak jest podstaw do przekazywania podatku naliczonego do jednostek budżetowych (w tym również do Urzędu Gminy), o czym stanowią przepisy ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku poz. 280), które nie przewidują przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku VAT do jednostek budżetowych. Taką możliwość dopuszczono jedynie w przypadku samorządowych zakładów budżetowych. Zwrot różnicy podatku wynikającej ze scentralizowanej deklaracji VAT ma być dokonywany przez urząd skarbowy na rachunek jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast jednostka samorządu terytorialnego decyduje według swojego uznania o przekazaniu tej nadwyżki jedynie do zakładu budżetowego. Powyższe wynika z przepisów:

- art. 15 ust. 4a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w świetle którego samorządowy zakład budżetowy może otrzymać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środki finansowe wynikające z rozliczenia podatku od towarów i usług, z tym że ich wysokość nie może być wyższa niż wynikająca z rozliczenia tego podatku związanego z tym zakładem,
- art. 24 ustawy z dnia 5 września 2016 roku o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług (...), zgodnie z którym, jeżeli organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przewiduje przekazywanie środków finansowych, o których mowa w art. 15 ust. 4a ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu nadanym ustawą, samorządowemu zakładowi budżetowemu utworzonemu przed dniem wejścia w życie ustawy, organ ten określi zasady ustalania i przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego tych środków, nie później niż przed dniem przekazania tych środków,
- art. 16 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego tworząc samorządowy zakład budżetowy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa zasady ustalania i przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku od towarów i usług, jeżeli przewiduje przekazywanie tych środków temu zakładowi.

Z uzyskanych od kontrolowanych informacji wynikało, że w Gminie Mokrsko nie podjęto uchwały Rady Gminy w powyższym zakresie, gdyż w Gminie nie funkcjonuje zakład

budżetowy. Ponadto w 2018 roku poza Urzędem Gminy Mokrsko żadna inna jednostka organizacyjna nie wykazywała w deklaracjach cząstkowych podatku naliczonego do odliczenia, a co za tym idzie nie zwracano innym niż Urząd Gminy jednostkom organizacyjnym naliczonego podatku VAT.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Prawidłowość wykazanych w sprawozdaniu o dochodach budżetowych skutków udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień sprawdzono za 2017 i 2018 rok.

Skutki obniżenia górnych stawek podatku i udzielonych zwolnień przez Radę Gminy oraz skutki wydanych decyzji na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w sprawach umorzeń i odroczeń

2017 rok

W sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, ujęto następujące kwoty z podziałem na:

- 1) skutki udzielonych przez gminę zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) – 18.019,33 zł, w tym:
 - podatek od nieruchomości – 18.019,33 zł (od osób prawnych – 18.019,33 zł, od osób fizycznych – 0,00 zł),
 - podatek od środków transportowych – 0,00 zł,
- 2) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa – 0,00 zł,
- 3) skutki obniżenia górnych stawek ustawowych – 800.499,72 zł, w tym:
 - podatek od nieruchomości – 714.927,72 zł (od osób prawnych – 531.212,71 zł, od osób fizycznych – 183.715,01 zł),
 - podatek od środków transportowych – 80.665,00 zł (od osób prawnych – 10.239,00 zł, od osób fizycznych – 70.426,00 zł),
 - podatek rolny – 4.907,00 zł (od osób prawnych – 50,00 zł, od osób fizycznych – 4.857,00 zł).

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego, wykazano w zakresie skutków ulg i zwolnień dane zgodne ze sprawozdaniem Rb-PDP.

2018 rok

W sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, ujęto następujące kwoty z podziałem na:

- 4) skutki udzielonych przez gminę zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) – 15.630,00 zł, w tym:
 - podatek od nieruchomości – 15.630,00 zł (od osób prawnych – 15.630,00 zł, od osób fizycznych – 0,00 zł),
 - podatek od środków transportowych – 0,00 zł,
- 5) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa – 0,00 zł,

- 6) skutki obniżenia górnych stawek ustawowych – 446.689,58 zł, w tym:
- podatek od nieruchomości – 354.395,58 zł (od osób prawnych – 151.301,58 zł, od osób fizycznych – 203.094,00 zł),
 - podatek od środków transportowych – 86.768,00 zł (od osób prawnych – 8.522,00, od osób fizycznych – 78.246,00 zł),
 - podatek rolny – 5.526,00 zł (od osób prawnych – 54,00 zł, od osób fizycznych – 5.472,00 zł).

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego, wykazano w zakresie skutków ulg i zwolnień dane zgodne ze sprawozdaniem Rb-PDP.

Ustalenia kontroli

Podatek od środków transportowych

W zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych dotyczące osób fizycznych i prawnych obliczane były techniką komputerową przy użyciu programu AUTA firmy Infosystem.

Podstawę do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych stanowiły dane z rejestru osób fizycznych i prawnych prowadzonego techniką komputerową przez inspektora ds. wymiaru podatki i opłat lokalnych w Urzędzie Gminy w Mokrsku. Dane dotyczyły poszczególnych środków transportu i zmian w ich ewidencji następujących w trakcie roku. Obejmowały również górne stawki kwotowe w podatku od środków transportowych ogłoszone przez Ministra Finansów na rok 2017 i 2018 oraz stawki podatku przyjęte przez Radę Gminy w Mokrsku na lata 2017 - 2018 (w zależności od liczby osi, dopuszczalnej masy całkowitej, rodzaju zawieszenia, spełnienia przez pojazd norm czystości spalin/warunku posiadania katalizatora).

Osoby prawne

Prawidłowość obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych ustalono w oparciu o deklaracje podatkowe złożone w latach 2017-2018 przez 2 podatników podatku od środków transportowych. Stanowiły one 100% próby kontroli.

W wyniku analizy wymienionych dokumentów ustalono, że **skutki obniżenia górnych stawek podatkowych z tytułu podatku od środków transportowych wykazane w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S dotyczące osób prawnych zostały zaniżone o kwotę 0,71 zł w roku 2017 oraz o kwotę 0,97 zł w 2018 roku**, zawyżenie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych wynikało z zaokrągleń górnych stawek podatkowych do pełnych złotych, które dokonywał system komputerowy.

Osoby fizyczne

Prawidłowość obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych ustalono w oparciu o deklaracje podatkowe złożone przez osoby fizyczne objęte kontrolą RIO, będące podatnikami podatku od środków transportowych za lata 2017 - 2018.

W wyniku analizy wymienionych dokumentów ustalono, że **skutki obniżenia górnych stawek podatkowych z tytułu podatku od środków transportowych wykazane w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S dotyczące osób fizycznych zostały zawyżone o kwotę 0,49 zł w roku 2017 oraz zaniżone o kwotę 0,40 zł w 2018 roku** i wynikało z zaokrągleń górnych stawek podatkowych do pełnych złotych, które dokonywał system komputerowy.

W zakresie skutków ulg i zwolnień wprowadzonych przez Radę Gminy

W latach 2017-2018 nie obowiązywały żadne zwolnienia z podatku od środków transportowych. W związku z powyższym skutki ulg wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych według stanu na koniec 2017 i 2018 roku ujęto w prawidłowej kwocie - 0,00 zł.

W zakresie skutków decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa

Skutki decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych według stanu na koniec 2017 i 2018 roku wynosiły 0,00 zł. W latach 2017-2018 roku organ podatkowy nie udzielał ulg na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w podatku od środków transportowych.

Podatek od nieruchomości – 2018 rok

W zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości

Podstawę do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości stanowiły dane w bazie komputerowej, dotyczące powierzchni przyjętych do opodatkowania, stawki ustawowe i stawki uchwalone przez Radę Gminy Mokrsko.

Prawidłowość obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości ustalono w oparciu o deklaracje podatkowe i korekty deklaracji złożone przez objętą próbą kontroli osoby prawne będące podatnikami podatku od nieruchomości za 2018 rok, wydruki „analiza stawek podatkowych” (indywidualne – w zakresie podatników przyjętych do kontroli). Kontrolujące wskazują, że wydruki „analiza stawek podatkowych” sporządzone indywidualnie dla każdego podatnika w zakresie przyjętej próby kontroli nie wykazały nieprawidłowości.

W wyniku analizy dokumentów przedłożonych w zakresie zwolnień ustalono, że **skutki obniżenia górnych stawek podatków zawyżono w 2018 roku o kwotę 9.972,08 zł. Powyższe wynikało z** uwzględnienia w kwocie skutków zwolnień gruntów i budynków wykorzystywanych na potrzeby działalności sportowej, kulturalnej oraz na cele ochrony przeciwpożarowej (zwolnienie wynikające z uchwały nr XV/77/2011 z dnia 28 listopada 2011 roku Rady Gminy Mokrsko w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości).

Budynki pozostałe			Grunty pozostałe			Budynki pozostałe			Grunty pozostałe		
pow.	stawka lok	Razem	pow.	stawka lok	razem	pow.	stawka max	Razem	pow.	stawka max	razem
1 471,13	4,04	5 943,37	12 121	0,11	1 333,31	1 471,13	7,77	11 430,68	12 121	0,48	5 818,08

lok-max budynki pozostałe	lok-max grunty	razem skutki obniżenia górnych stawek
5 487,31	4 484,77	9 972,08

Gmina przyjęła do obliczenia skutków podatkowych (obniżenie górnych stawek podatku i zwolnień) następujące dane w zakresie gruntów i budynków wykorzystywanych na cele ochrony przeciwpożarowej oraz na potrzeby działalności sportowej i kulturalnej:

1. budynki lub ich części:

- budynek szatniowy – 113,17m²,
- budynek zajęty na potrzeby działalności OSP Ożarów – 547m²,
- budynek zajęty na potrzeby działalności OSP Chotów – 347,77m²,
- pomieszczenie świetlicy wiejskiej w Chotowie – 213,23m²,
- pomieszczenie świetlicy wiejskiej w Komornikach – 124,96m²,
- pomieszczenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Mokrsku – 125m²,
łącznie 1.471,13 m².

2. grunty:

- ORLIK w m. Mokrsko – 7.125m²,
- grunty pod strażnicą w m. Ożarów – 2.445m²,
- grunty pod strażnicą w m. Chotów – 1.737m²,
- grunty pod budynkiem świetlicy wiejskiej w Komornikach – 814m²,
łącznie: 12.121 m².

Wójt Gminy wyjaśnił, że ww. grunty i budynki wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej, sportu i kultury fizycznej są na stanie środków trwałych Gminy Mokrsko i nie zostały przekazane innym jednostkom organizacyjnym.

Od dnia 1 stycznia 2016 roku obowiązuje art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawa z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.), zgodnie z którym zwalnia się z podatku od nieruchomości grunty i budynki lub ich części, stanowiące własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów. W związku z powyższym ww. grunty i budynki korzystają ze zwolnienia ustawowego.

W zakresie skutków ulg wprowadzonych przez Radę Gminy w podatku od nieruchomości

Uchwałą nr XV/77/2011 z dnia 28 listopada 2011 roku Rada Gminy Mokrsko zwolniła od podatku od nieruchomości: [1] grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej, [2] grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności kulturalnej oraz [3] grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności sportowej.

Skutki udzielonych przez Radę Gminy ulg i zwolnień w powyższej kwestii zostały zawyżone w 2018 roku o kwotę 7.276,67 zł. Według jednostki kwota skutków zwolnień wynosiła 15.630,00 zł, z kolei zgodnie z wyliczeniami kontrolujących kwota ta powinna wynosić 8.353,33 zł. Wskazana różnica wynikała z uwzględnienia w kwocie skutków zwolnień gruntów i budynków wykorzystywanych na cele ochrony przeciwpożarowej oraz na potrzeby działalności kulturalnej i sportowej.

W zakresie skutków decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa

Skutki decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych według stanu na koniec 2017 i 2018 roku zostały wykazane prawidłowo – w latach 2017-2018 roku organ podatkowy nie udzielał ulg na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w podatku od nieruchomości.

W zakresie skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości ujawnionego w wyniku audytu przeprowadzonego przez Urząd Kontroli Skarbowej – 2017 rok

Skutki obniżenia górnych stawek oraz udzielonych ulg i zwolnień podatku ujawnionego w wyniku kontroli UKS wykazano w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za okres od początku roku do dnia 30 września 2017 roku w kwocie łącznej 394.135,58 zł, zgodnie z poniższym wyliczeniem:

- skutki obniżenia górnych stawek podatku w kwocie 391.746,25 zł,

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w m ²	Ustawowa stawka podatku w zł	Kwota podatku wg stawki ustawowej	Lokalna stawka podatku w zł	Kwota podatku wg stawki lokalnej w zł	Skutki obniżenia górnych stawek w zł
1	Grunty pozostałe (opodatkowane)	1.214.529	0,43	522.247,47	0,11	133.598,19	(+) 388.649,28
2	Budynki mieszkalne	779,90	0,70	545,93	0,50	389,95	(+) 155,98
3	Budynki pozostałe	862,46	7,36	6,347,71	3,95	3.406,72	(+) 2.940,99
	Razem	X	X	529.141,11	X	137.394,86	(+) 391.746,25

- skutki udzielonych ulg i zwolnień w kwocie 2.389,33 zł,

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w m ²	Lokalna stawka podatku w zł	Kwota podatku wg stawki lokalnej w zł	Skutki udzielonych ulg i zwolnień w zł
1	Grunty pozostałe (opodatkowane)	17.234	0,11	1.895,74	1.895,74
2	Budynki pozostałe	124,96	3,95	493,59	493,59
	Razem	X	X	2.389,33	2.389,33

Wykazana kwota była zgodna z ustaleniami zawartymi w protokole z dnia 17 lipca 2017 roku z czynności audytu przeprowadzonego przez Izbę Administracji Skarbowej w Łodzi.

Szczegółowe ustalenia w zakresie audytu przeprowadzonego przez Urząd Kontroli Skarbowej w zakresie gospodarowania środkami publicznymi w 2014 roku opisano w II części protokołu – Ustalenia ogólne w punkcie dotyczącym przeprowadzonych kontroli zewnętrznych.

Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2017 roku, IV kwartału 2018 roku i II kwartału 2019 roku

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 11.257.681,83 zł – były to zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek. Zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw i usług i pozostałe nie wystąpiły. Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec 2017 roku wynosiła 0,00 zł. Wartość kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych na koniec 2017 roku wynosiła 0,00 zł. W części C2 (dodatkowe dane uzupełniające) sprawozdania jednostka wykazała zobowiązania związku współtworzonego przez jst w okresie sprawozdawczym w kwocie 7.232,00 zł (plan), 0,00 zł (wykonanie).

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 11.408.732,11 zł – były to zobowiązania z tytułu zaciągniętych

kredytów i pożyczek. Zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw i usług i pozostałe nie wystąpiły. Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji wynosiła 0,00 zł. Wartość kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych wynosiła 0,00 zł. W części C2 (dodatkowe dane uzupełniające) sprawozdania jednostka wykazała zobowiązania związku współtworzonego przez jst w okresie sprawozdawczym w kwocie 7.228,00 zł (plan), 0,00 zł (wykonanie).

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 30 czerwca 2019 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 10.413.423,91 zł – były to zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek. Zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw i usług i pozostałe nie wystąpiły. Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji wynosiła 0,00 zł. Wartość kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych wynosiła 0,00 zł.

Stwierdzono zgodność kwot zobowiązań długoterminowych, wykazanych w ww. sprawozdaniach z saldami kont 134 – kredyty bankowe i 260 – zobowiązania finansowe.

Rb–NDS - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie sporządzonego za rok 2018 ustalono, iż na dzień 31 grudnia 2018 roku w kontrolowanej jednostce wystąpił dodatni stan środków finansowych na kwotę 1.083.763,40 zł.

Stan wolnych środków wynikał z wyliczenia:

- D1. Przychody ogółem – 1.337.366,26 zł
- D2. Rozchody ogółem – 608.949,72 zł
- C. Nadwyżka – 355.346,86 zł
- D1 – D2 + C = 1.083.763,40 zł

Stan środków finansowych ustalony na podstawie bilansu z wykonania budżetu sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił również 1.083.760,08 zł.

Treść	Pozycja bilansu	Kwota	Uwagi
+ Środki pieniężne budżetu	Aktywa I.1.1	1 388 399,42	Saldo Wn konta 133
+ Pozostałe środki pieniężne	Aktywa I.1.2	8 831,45	Saldo Wn konta 133
+ Należności i rozliczenia	Aktywa II	68 031,32	Saldo Wn kont 222, 223, 224, 240
+ Inna aktywa	Aktywa III	0,00	Saldo Wn konta 909
– Zobowiązania wobec budżetów	Pasywa I.2	8 831,45	Saldo Ma konta 224
– Pozostałe zobowiązania	Pasywa I.3	0,00	Saldo Ma konta 240
– Inne pasywa	Pasywa III	372 667,34	Saldo Ma konta 909 Saldo Ma konta 271 Saldo Ma konta 272
– Rezerwa na niewygasające wydatki	Pasywa II.3	0,00	Saldo Ma konta 904
Stan środków finansowych		1 083 763,40	

Treść	Pozycja	Kwota	Uwagi
-------	---------	-------	-------

	bilansu		
+	Zobowiązania finansowe	Pasywa I.1	11 408 732,11
			Saldo Ma konta 134, 260
-	Aktywa netto budżetu	Pasywa II	10 324 968,71
			saldo Wn konta 960 + saldo Ma konta 961- saldo Ma konta 904
-	Rezerwa na niewygasające wydatki	Pasywa II.3	0,00
			saldo Ma konta 904
Stan środków finansowych			1 083 763,40

Bilans z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Bilans z wykonania budżetu Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2018 roku sporządzony został w dniu 15 marca 2019 roku.

Na podstawie ewidencji księgowej (konta księgi głównej) dla organu za rok 2018 sprawdzono zgodność wykazanych w bilansie danych. Kontrolą objęto wykazane w bilansie niżej wymienione pozycje i porównano je z ewidencją księgową:

AKTYWA	Konto	Saldo konta	PASYWA	Konto	Saldo konta
I. Środki pieniężne		1 397 230,87	I. Zobowiązania		11 417 563,56
1. Środki pieniężne		1 397 230,87	1. Zobowiązania finansowe		11 408 732,11
1.1. Środki pieniężne budżetu	Wn 133	1 388 399,42	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)		0,00
1.2. Pozostałe środki pieniężne	Wn 133 Wn 139	8 831,45	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	Ma 134, Ma 260	11 408 732,11
II. Należności i rozliczenia		68 031,32	2. Zobowiązania wobec budżetów	Ma 224,	8 831,45
1. Należności finansowe	Wn 250	0,00	3. Pozostałe zobowiązania	Ma 240, Ma 222, Ma 223	0,00
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)		0,00	II. Aktywa netto budżetu		-10 324 968,71
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)		0,00	1. Wynik wykonania budżetu(+,-)		355 346,86
2. Należności od budżetów	Wn 224,	68 028,00	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	Ma 961	355 346,86
3. Pozostałe należności i rozliczenia	Wn 240, Wn 222	3,32	1.2. Deficyt budżetu (-)	Wn 961	0,00
III. Inne aktywa	Wn 909	0,00	1.3. Niewykonane wydatki (-)		0,00
			2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	Wn 962 Ma 962	0,00
			3. Rezerwa na niewygasające wydatki	Wn 904	0,00
			4. Środki z prywatyzacji	Wn 968 Ma 968	0,00
			5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	Wn 690 Ma 960	-10 680 315,57
			III. Inne pasywa	Ma 909 Ma 271 Ma 272	372 667,34
Suma aktywów		1 465 262,19	Suma pasywów		1 465 262,19

Zobowiązania budżetu Gminy

Według bilansu z wykonania budżetu Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązania według tytułów wynosiły:

zobowiązania finansowe	- 11.408.732,11 zł
zobowiązania wobec budżetów	- 8.831,45 zł
zobowiązania pozostałe	- 0,00 zł

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe dotyczyły zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji i były zgodne z kwotami sald kont 134 i 260.

Zobowiązania wobec budżetów

Zobowiązania wobec budżetów wynikały z konta 224 i były zgodne z kwotą wykazaną w bilansie. Na zobowiązania wobec budżetów stanowiące saldo konta 224 złożyły się następujące kwoty:

- 8,07 zł - niewykorzystana dotacja podlegająca zwrotowi do ŁUW (85202 § 2010 - domy pomocy społecznej). Zwrotu dokonano w dniu 31 stycznia 2019 roku;
- 3.898,93 zł - niewykorzystana dotacja podlegająca zwrotowi do ŁUW (75011 § 2010 - sprawy obywatelskie). Zwrotu dokonano w dniu 24 stycznia 2019 roku;
- 383,34 zł - niewykorzystana dotacja podlegająca zwrotowi do ŁUW (80153 § 2010 - zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych decyzja nr FB.I.3111.1.319.2018). Zwrotu dokonano w dniu 10 stycznia 2019 roku;
- 4,00 zł - niewykorzystana dotacja podlegająca zwrotowi do ŁUW (85203 § 2010 - ośrodki wsparcia). Zwrotu dokonano w dniu 7 stycznia 2019 roku;
- 161,95 zł - zwrot świadczeń z tytułu Funduszu alimentacyjnego, który wpłynął na rachunek budżetu w dniu 31 grudnia 2018 roku. Do ŁUW przekazano w dniu 7 stycznia 2019 roku,
- 164,00 zł - odsetki od świadczeń z tytułu Funduszu alimentacyjnego, które wpłynęły na rachunek budżetu w dniu 31 grudnia 2018 roku. Do ŁUW przekazano w dniu 7 stycznia 2019 roku,
- 4.211,16 zł - składająca się z kwoty 2.951,70 zł stanowiącej podatek VAT za m-c grudzień 2018 roku podlegający wpłacie do Urzędu Skarbowego oraz z **kwoty 1.261,55 zł stanowiącej błędnie zaksięgowaną równowartość należnego podatku VAT dotyczącego niewpłaconych opodatkowanych dochodów z miesiąca stycznia 2018 roku** oraz pomniejszone o kwotę 2,09 zł stanowiącą różnicę groszową z zaokrąglenia kwot podatku przekazywanego do Urzędu Skarbowego.

Zobowiązania pozostałe

Kontrolujący ustalili, że konta 222, 223 i 240 nie wykazywały salda zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Należności budżetu Gminy

Według bilansu z wykonania budżetu Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2018 roku należności według tytułów wynosiły:

należności finansowe	0,00 zł,
należności od budżetów	68 028,00 zł,
pozostałe należności i rozliczenia	3,32 zł,

Należności od budżetów

Saldo Wn konta 224 – rozrachunki budżetu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 68.028,00 zł i taka też kwota wynikała z bilansu. Na należności od budżetów stanowiące saldo konta 224 złożyły się następujące kwoty:

- 66.218 zł - należne za 2018 rok udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych; Ministerstwo Finansów przekazało należne udziały w dniu 9 stycznia 2019 roku;
- 1.810 zł – (75616 § 0500) należne za 2018 rok dochody pobierane przez US z Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy, wpływ na rachunek budżetu w dniu 2 stycznia 2019 roku.

Ujęcie w ewidencji księgowej budżetu Gminy nastąpiło poprzez zapis na kontach Wn 224 rozrachunki budżetu Ma 901 – dochody budżetu.

W bilansie z wykonania budżetu wykazano prawidłową kwotę należności od budżetów.

Pozostałe należności

W bilansie z wykonania budżetu wykazano pozostałe należności i rozliczenia 3,32 zł. Konta 222, 223 nie wykazywały sald strony Wn. Natomiast konto 240 – pozostałe rozrachunki wykazywało na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo strony Wn w kwocie 3,32 zł, które dotyczyło opłaty komorniczej. W grudniu 2018 roku dochody zostały przekazane na rachunek budżetu w kwocie faktycznie otrzymanej tj. pomniejszonej o potrąconą opłatę komorniczą. Opłata ta do końca roku nie została zrefundowana z rachunku wydatków na rachunek dochodów urzędu. W dniu 9 stycznia 2019 roku powyższa kwota opłaty komorniczej została przekazana z rachunku wydatków na rachunek dochodów, jednak dopiero w trakcie kontroli w dniu 18 września 2019 roku dokonano jej zwrotu na rachunek budżetu.

Inne aktywa i pasywa

W bilansie z wykonania budżetu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2018 roku w pozycji III - inne aktywa nie wykazano żadnej kwoty, co było zgodne z saldem strony Wn konta 909 – rozliczenia międzyokresowe.

W bilansie z wykonania budżetu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano również inne pasywa w kwocie 372.667,34 zł, które stanowiły:

- subwencję przekazaną w grudniu 2018 roku na styczeń 2019 roku w kwocie 367.478,00 zł, (powyższa kwota wynikała z salda strony Ma konta 909 – rozliczenia międzyokresowe),
- **równowartość naliczonego podatku VAT podlegającego odliczeniu za m-c grudzień 2018 roku w kwocie 3.752,85 zł, zaewidencjonowana na koncie 272 – rozliczenie VAT, która wg rozliczeń dokonywanych przez Gminę została zwrócona na rachunek wydatków Urzędu Gminy w styczniu 2019 roku** (co zostało opisane w dalszej części protokołu).
- należny podatek VAT nieprzekazany do budżetu (nieuregulowane opodatkowane należności za 2018 rok) w kwocie 1.436,49 zł dotyczący dochodów z 2018 roku, zaewidencjonowany na koncie 271 – rozliczenie VAT z jednostkami, szczegółowy sposób ewidencji podatku VAT oraz uwagi z tym związane zostaną omówione w dalszej części protokołu.

Kontrolujące zwracają uwagę, że konta 271 i 272 funkcjonują jako konta rozliczeniowe i w bilansie z wykonania budżetu powinny znaleźć

odzwierciedlenie w pozycji pozostałe zobowiązania a nie rozliczenia międzyokresowe.

Środki pieniężne

W poz. I.1.1 wykazano środki pieniężne budżetu w wysokości 1.397.230,87 zł, które wynikały z salda Wn konta 133 – rachunek budżetu i odpowiadały danym zawartym w sprawozdaniu Rb-ST oraz były zgodne z wyciągiem bankowym nr 242 z dnia 31 grudnia 2018 roku.

W sprawozdaniu Rb-ST wykazano stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 1.397.230,87 zł, w tym:

- środki z niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym – 4.294,34 zł,
- środki dotacji i subwencji przekazanych w grudniu na styczeń następnego roku – 367.478,00 zł,
- stan środków na rachunku wydatków niewygasających – 0,00 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że w sprawozdaniu Rb-ST w pozycji środki z niewykorzystanych dotacji w roku budżetowych wykazano kwotę 4.294,34 zł, i taka też kwota wynikała z zapisów strony Ma na koncie 224-30. Powyższa kwota dotyczyła niewykorzystanych dotacji podlegających zwrotowi w styczniu 2019 roku do ŁUW.

Stwierdzono zgodność stanu środków pieniężnych, wykazanych w sprawozdaniu Rb-ST ze stanem wynikającym z wyciągów bankowych oraz z ewidencji księgowej.

Pozostałe środki pieniężne

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2018 roku w pozycji pozostałe środki pieniężne wykazano 8.831,45 zł. Na powyższą kwotę złożyły się następujące kwoty:

- 4.294,34 zł – suma niewykorzystanych dotacji podlegających zwrotowi,
- 161,95 zł – zwroty z tytułu świadczeń wypłaconych z Funduszu alimentacyjnego, w części stanowiącej dochody budżetu państwa, które do końca roku nie zostały przekazane do ŁUW,
- 164,00 zł – odsetki od świadczeń z tytułu Funduszu alimentacyjnego, stanowiące dochody Skarbu Państwa, które do końca roku nie zostały przekazane do ŁUW,
- **4.211,16 zł – składająca się z kwoty 2.951,70 zł stanowiącej podatek VAT za m-c grudzień 2018 roku podlegający wpłacie do Urzędu Skarbowego oraz z kwoty 1.259,46 zł stanowiącej błędnie zaksięgowaną równowartość należnego podatku VAT dotycząca niewpłaconych opodatkowanych dochodów z miesiąca stycznia 2018 roku.**

Kontrolujące stwierdziły, że w pozycji pozostałe środki pieniężne należało wykazać kwotę 4.620,29 zł, dotyczącą środków pieniężnych podlegających zwrotowi do innych budżetów, natomiast kwota 4.211,16 zł stanowiła środki pieniężne budżetu.

Nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano wynik wykonania budżetu w kwocie 355.346,86 zł (nadwyżka budżetu). Taką też kwotę ujęto w sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. W ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2018 roku konto księgowe 961 - wynik wykonania budżetu wykazywało saldo strony Ma w kwocie 355.346,86zł.

Skumulowana nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano skumulowany niedobór w kwocie -10.680.315,57 zł. Wymieniona kwota wynikała z ewidencji księgowej na koncie 960 - skumulowane wyniki budżetu.

Stwierdzono zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym z ewidencją księgową organu.

Ustalono, iż bilans otwarcia wykazany w sprawozdaniu bilans z wykonania budżetu jst na dzień 1 stycznia 2019 roku był zgodny z bilansem zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2018 roku

Według bilansu Urzędu Gminy Morsko na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązania według tytułów wynosiły:

- z tytułu robót, dostaw i usług	130.432,82 zł
- wobec budżetów	24.918,00 zł
- z tytułu ubezpieczeń społecznych	113.977,98 zł
- z tytułu wynagrodzeń	86.533,25 zł
- pozostałe zobowiązania	11.528,36 zł
- sumy depozytowe	24.406,88 zł
- rozliczenie z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	0,00 zł

Wartości zobowiązań wykazane w bilansie były zgodne z ewidencją.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wynikały z salda strony Ma konta 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.

Zobowiązania wobec budżetów wynikały z salda Wn konta 225 i dotyczyły:

- podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 24.918 zł z tytułu wynagrodzenie za m-c 12/2018, dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 rok, umów zleceń oraz ryczałtów samochodowych,

Na zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń złożyło się saldo Ma konta 229 – pozostałe rozrachunki publiczno-prawne:

- 113.241,98 zł dotyczące rozrachunków z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz wynagrodzeń i umów zleceń wypłaconych w grudniu 2018 roku,
- 736,00 zł dotyczące rozrachunków z PFRON z tytułu składki za m-c 12/2018,

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń wynikały z salda konta 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, w kwocie 86.533,25 zł i dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 rok.

Pozostałe rozrachunki wynikały z sald strony Ma kont:

- 1) 240 – pozostałe rozrachunki w kwocie 35.935,24 zł dotyczące:
 - 1.998 zł - potrącenie z wynagrodzeń na rzecz ubezpieczenia PZU,

- 4.320 zł - potrącenie z wynagrodzeń na rzecz Pracowniczej Kasy Zapomogowo Pożyczkowej,
- 144 zł - potrącenie z wynagrodzeń na rzecz ubezpieczenia AVIVA
- 5.153,36 zł - potrącenie z wynagrodzeń na rzecz Komornika Sądowego i na rzecz Banków,
- 24.918 zł – sumy depozytowe.

W pozycji rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych nie wykazano żadnej kwoty.

W bilansie Urzędu Gminy Mokrsko sporządzonym na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano w pozycji środki pieniężne na rachunkach bankowych (B.III.1.2) kwotę 24.437,03 zł. Powyższa kwota była zgodna z kwotami zgromadzonymi na rachunku bankowym Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – 30,15 zł (saldo konta 135) oraz sum depozytowych 24.406,88 zł (saldo konta 139).

Według bilansu Urzędu Gminy Mokrsko sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 roku należności według tytułów wynosiły:

- z tytułu dostaw i usług	9.919,12 zł
- od budżetów	17.087,13 zł
- z tytułu ubezpieczeń społecznych	0,00 zł
- pozostałe należności	366.882,97 zł
- rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	0,00 zł

Wartości należności wykazane w bilansie były zgodne z ewidencją księgową.

Należności z tytułu dostaw i usług wynikały z salda strony Wn konta 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami i dotyczyły należnego podatku VAT niezapłaconego przez kontrahentów z tytułu wystawionych faktur.

Należności od budżetów wynikały z konta 225 – rozrachunki z budżetami i dotyczyły należności pozostałych do zapłaty (zaległości) przypisanych na podstawie informacji Ministra Finansów o pobieranych dochodach przez Urzędy Skarbowe na rzecz Gminy Mokrsko w kwocie 17.087,13 zł.

Pozostałe należności wynikały z salda strony Wn następujących kont:

- 1) 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami w wysokości 16.042 zł i dotyczyły należności z tytułu pożyczek udzielanych pracownikom z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- 2) 240 – pozostałe rozrachunki w wysokości 5.698 zł i dotyczyły pożyczek na ZFŚS - emeryci,
- 3) 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych w wysokości 345.142,97 zł (zaległości w dochodach budżetowych), pomniejszone o nadpłaty.

W bilansie Urzędu Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano następujące aktywa trwałe:

- Wartości niematerialne i prawne (A.I)	4.832,03 zł
- Grunty (A.II.1.1)	9.940.697,58 zł
- Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (A.II.1.2)	21.262.344,29 zł
- Urządzenia techniczne i maszyny (A.II.1.3)	219.567,17 zł
- Środki transportu (A.II.1.4)	75.518,41 zł
- Inne środki trwałe (A.II.1.5)	4.719,33 zł
- Inwestycje rozpoczęte (A.II.2)	1.272.535,65 zł
- Należności długoterminowe (A.III)	0,00 zł
- Akcje i udziały (A.IV.1.1)	0,00 zł

Ustalenia dotyczące zgodności wartości aktywów trwałych wykazanych w bilansie z ewidencją i dokumentacją źródłową zostały zawarte w dalszym punkcie protokołu dotyczącym ewidencji majątku gminy.

V. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2017 - 2018)

Zgodnie z zakładowym planem kont dla Urzędu Gminy Mokrsko, konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek budżetowych zaliczanych do dochodów budżetowych, które ewidencjonowane są na koncie 221. Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

W wyniku kontroli zobowiązań Urzędu Gminy na dzień 31 grudnia 2018 roku stwierdzono, że:

- ogólna kwota zobowiązań z tytułu dostaw i usług wykazana w sprawozdaniu Rb-28S była zgodna z kwotą wynikającą z ewidencji księgowej,
- kwota zobowiązań wymagalnych ujęta w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-28S była zgodna ze stanem faktycznym,
- wystąpiły koszty i zobowiązania nie ujęte w księgach rachunkowych 2018 roku na kwotę 1.117 zł.

W księgach 2018 roku nie ujęto informacji ustalającej wysokość opłaty zmiennej za usługi wodne nr 2002ZZ Sieradz, OZ/III Kwartał/2018 wydanej przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Sieradzu w dniu 21 grudnia 2018 roku. **Wysokość opłaty za wprowadzanie ścieków komunalnych do rowu „Olszyna” za III kwartał 2018 roku ustalono w wysokości 1.117 zł. W związku z powyższym powyższy dokument powinien być ujęty w księgach 2018 roku oraz ujęty jako koszt i zobowiązanie 2018 roku. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 i 20 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w myśl których w księgach rachunkowych jednostki należy ująć**

wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Z ewidencji księgowej na koncie 201 wynikało, że jednostka na dzień 31 grudnia 2018 roku posiadała zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 130.432,82 zł. W bilansie jednostki budżetowej (Urzędu Gminy) za 2018 rok ujęto zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 130.432,82 zł.

Zestawienie zobowiązań wobec dostawców na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowi załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

Próbie dotyczącą terminowości regulowania zobowiązań stanowiło 29 dokumentów księgowych (faktury, rachunki, noty, polisy), które zaewidencjonowano w dniach 17-24 stycznia 2019 roku. Na dokumentach odnotowano daty wpływu do Urzędu. Spośród 29 skontrolowanych dokumentów źródłowych 2 faktury zostały uregulowane po upływie terminu płatności. Opóźnienie w zapłacie wynosiło 1 dzień.

Zestawienie dokumentów stanowiących próbę dotyczącą terminowości regulowania zobowiązań stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli prawidłowości ujęcia zobowiązań w sprawozdaniu Rb-28S stwierdzono, że podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconego ryczałtu samochodowego za m-c grudzień 2018 roku został ujęty w § 4300 – zakup usług pozostałych. Zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku poz. 1053 ze zm.) § 441 Podróże służbowe krajowe - obejmuje wydatki na podróże służbowe krajowe pracowników, w zakresie określonym rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 roku poz. 167) - ponoszone przez pracodawcę i pracownika. Paragraf ten ma również zastosowanie do, innych wydatków zaliczonych na podstawie odrębnych przepisów do wydatków na podróże służbowe krajowe, np. zwrot kosztów za używanie przez pracowników własnych pojazdów do celów służbowych w granicach administracyjnych miasta lub gminy, przejazdy miejscowe pracowników, wyrównanie wydatków ponoszonych przez pracowników w związku z wykonywaniem pracy poza stałym miejscem pracy lub poza stałym miejscem zamieszkania oraz przeniesieniem do pracy w innej miejscowości.

Ponadto ewidencja księgowa ryczałtów samochodowych odbywała się poprzez następujące zapisy Wn 402 – usługi obce Ma 240 – pozostałe rozrachunki - kwota naliczonego ryczałtu brutto, Wn 240 Ma 225 – rozrachunki z budżetami – kwota naliczonego podatku dochodowego od ryczałtu. Kontrolujące zwracają uwagę że właściwym kontem do ewidencji tego rodzaju kosztów jest konto 409 – pozostałe koszty rodzajowe. Powyższe działanie stanowiło naruszenie zasad klasyfikacji zdarzeń gospodarczych wynikających z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 roku poz. 1911 ze zm.).

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

W bilansie Urzędu Gminy za 2018 rok po stronie aktywów w poz. B.II.2 – Należności od budżetów wykazano kwotę 17.087,13 zł, natomiast po stronie pasywów w poz. D.II.2 – Zobowiązania wobec budżetów wykazano kwotę 24.918,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku konto 225 wykazywało następujące salda:

- 24.918,00 zł – saldo strony Ma konta 225-1 i 225-2 – stanowiące zobowiązanie wobec Urzędu Skarbowego z tytułu: [1] podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego w kwocie 11.564 zł, [2] podatku dochodowego z tytułu ryczałtu za używanie samochodu prywatnego w celach służbowych w kwocie 62 zł, [3] podatku dochodowego od wynagrodzenia agencyjno-prowizyjnego w kwocie 1 zł, [4] korekta wpłat za październik w wysokości -70 zł, [5] podatku dochodowego naliczonego od umowy zlecenie w kwocie 1.330 zł, [6] podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu wynagrodzeń za m-c 12/2018 w kwocie 12.031 zł;
- 17.087,13 zł – saldo strony Wn konta 221-2 – stanowiące należności pozostałe do zapłaty (zaległości) przypisane na podstawie informacji Ministra Finansów o pobieranych dochodach przez Urzędy Skarbowe na rzecz Gminy Mokrsko.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na saldzie konta 225 figurowała kwota 24.918 zł, która dotyczyła:

- naliczonego podatku dochodowego od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 roku w kwocie 11.564 zł (zapłacono w dniu 5 marca 2019 roku),
- wynagrodzenia agencyjno-prowizyjnego w kwocie 1 zł,
- ryczałtów za korzystanie z samochodów prywatnych do celów służbowych w kwocie 62 zł,
- umów zlecenie w kwocie 1.330 zł,
- nadpłacony podatek z tytułu wynagrodzeń za m-c wrzesień 2018 roku w wysokości -70 zł,
- naliczonego podatku dochodowego od wynagrodzenia za m-c 12/2018 w kwocie 12.031 zł

Zapłaty podatku nie wynikającego z dodatkowego wynagrodzenia rocznego dokonano w dniu 4 stycznia 2019 roku.

Sprawdzono terminowość zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych za IV kwartał 2018 roku, co przedstawiono w poniższej tabeli:

Miesiąc	Naliczony podatek		Potracone wynagrodzenie z tyt. term. wpłacania zaliczek	Termin płatności	Wpłaty			Uwagi
					Kwota	Data	Nr WB	
1	2		3	4	5	6	7	8(2-4)
Październik	15 278,00	PIT-4	0	20.11.2018	15 278,00	7.11.2018	161/2018	
	Razem październik				15 278,00			
Listopad	18 960,00	PIT-4	0	20.12.2018	18 960,00	5.12.2018	176/2018	

	Razem listopad				18 960,00			
Grudzień	13 726,00	PIT-4	0	20.01.2019	13 506,00	4.01.2019	2/2019	70 zł potrącono na podstawie korekty listy płac za 9/2018
					127,00	5.12.2018	176/2018	
					23,00	31.12.2018	189/2018	
	Razem grudzień				13 656,00			

Zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano do Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity z 2018 roku, poz. 1509 ze zm.), tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Jednostka nie pobierała prowizji od przekazywanej do Urzędu Skarbowego kwoty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. W świetle art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 900 ze zm.), płatnikom i inkasentom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa, w relacji do kwoty pobranych podatków oraz tryb pobrania wynagrodzenia, określono w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2015 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2015 roku, poz. 2154), zgodnie z którym - płatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych, przysługuje wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków, wynoszące 0,3% kwoty podatków pobranych na rzecz budżetu państwa.

Podatek VAT

Sprawdzono terminowość zapłaty podatku VAT za miesiące październik, listopad i grudzień 2018 roku. Zobowiązania z tytułu podatku VAT, przekazywano do Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku poz. 2174 ze zm.), tj. do 25-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Deklaracje VAT-7 składane były przez Gminę Mokrsko w terminie wynikającym z ustawy o podatku od towarów i usług.

Ustalenia dotyczące ewidencji operacji związanych z podatkiem VAT

Wójt Gminy Mokrsko w dniu 29 grudnia 2016 roku wydał zarządzenie nr 77/16 w sprawie scentralizowanych zasad rozliczeń podatku VAT w Gminie Mokrsko i jej jednostkach organizacyjnych.

W § 2 zarządzenia określono, że jednostki objęte centralizacją zostały ujęte w wykazie stanowiącym załącznik do przedmiotowego zarządzenia. Procedury zawierały między innymi następujące regulacje:

- 1) dostarczanie częściowej deklaracji VAT-7 do Referatu Finansowego w Urzędzie Gminy za dany miesiąc w terminie do 10 dnia następnego miesiąca oraz przekazania zobowiązania z tytułu podatku VAT do zapłaty;
- 2) dokonanie stosowanych zmian w polityce rachunkowości;

- 3) agregacja danych zawartych w częściowych rejestrach sprzedaży i zakupu, deklaracjach, będzie następować w zbiorczym rejestrze zakupu i sprzedaży oraz zbiorczej deklaracji i zbiorczym Jednolitym Pliku Kontrolnym sporządzonym przez pracownika zajmującego się rozliczaniem podatku VAT w Referacie Finansowym Urzędu.

Kontrolujące ustaliły, że w uregulowaniach wewnętrznych nie znajdowały się regulacje dotyczące zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, jednak na podstawie ewidencji księgowej i wyciągów bankowych ustalono, że cały podatek naliczony w każdym z miesięcy był zwracany z rachunku bankowego budżetu na rachunek bankowy Urzędu (inne jednostki organizacyjne nie dokonywały czynności opodatkowanych jak też nie odliczały podatku naliczonego).

Kontrolujące wskazują, że zwrot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym jednostkom budżetowym jest możliwy jedynie w przypadku zakładu budżetowego, z uwagi na fakt, że przepisy ustawy z dnia 5 września 2016 roku o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U z 2018 r., poz. 280), nie przewidują przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku VAT do jednostek budżetowych. Zwrot różnicy podatku wynikającej ze scentralizowanej deklaracji VAT ma być dokonywany przez urząd skarbowy na rachunek jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast jednostka samorządu terytorialnego decyduje według swojego uznania o przekazaniu tej nadwyżki jedynie do zakładu budżetowego. Powyższe wynika z przepisów:

- art. 15 ust. 4a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w świetle którego samorządowy zakład budżetowy może otrzymać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środki finansowe wynikające z rozliczenia podatku od towarów i usług, z tym że ich wysokość nie może być wyższa niż wynikająca z rozliczenia tego podatku związanego z tym zakładem,
- art. 24 ustawy z dnia 5 września 2016 roku o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług (...), zgodnie z którym, jeżeli organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przewiduje przekazywanie środków finansowych, o których mowa w art. 15 ust. 4a ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu nadanym ustawą, samorządowemu zakładowi budżetowemu utworzonemu przed dniem wejścia w życie ustawy, organ ten określi zasady ustalania i przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego tych środków, nie później niż przed dniem przekazania tych środków,
- art. 16 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego tworząc samorządowy zakład budżetowy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa zasady ustalania i przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku od towarów i usług, jeżeli przewiduje przekazywanie tych środków temu zakładowi.

Z uzyskanych od kontrolowanych informacji wynikało, że w Gminie Mokrsko nie podjęto uchwały Rady Gminy w powyższym zakresie. Należy wskazać, że zgodnie ze wskazanym przepisem - to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, określa zasady ustalania i przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku od towarów i usług, jeżeli przewiduje przekazywanie tych środków zakładowi budżetowemu.

W kontrolowanym okresie przekazywano podatek VAT wynikający z dokonywanych rozliczeń na rzecz Urzędu Gminy w Mokrsku, co przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Miesiąc	Kwota zwrotu	Data zwrotu	Numer Wb
1	Październik	2 641,62	23.11.2018	169/2018
2	Listopad	2 418,52	19.12.2018	183/2018
3	Grudzień	3 752,85	25.01.2019	19/2018
Razem		8 812,99		

Gmina Mokrsko ustaliła przewspółczynnik za 2018 rok na poziomie 22%.

Ewidencja rozliczeń podatku VAT w zakresie Urzędu Gminy odbywała się w księgach Urzędu Gminy Mokrsko, natomiast ewidencja rozliczeń wynikających z deklaracji częściowych jednostek organizacyjnych odbywała w księgach budżetu Gminy. Zarządzeniem nr 41/18 z dnia 17 lipca 2018 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w zakresie planu kont dla budżetu Gminy Mokrsko wskazano, że:

- 1) Konto 271 – służące do rozliczenia VAT należnego z jednostkami budżetowymi. Księgowania na koncie 271 VAT dotyczą wpłat z jednostek organizacyjnych z tytułu VAT należnego występującego w operacjach sprzedaży na podstawie ich miesięcznych deklaracji VAT-7. Na stronie Wn konta 271 ujmuje się należności od jednostek organizacyjnych z tytułu VAT należnego, **natomiast po stronie MA konta 271 księguje się wpłaty na rachunek budżetu należnego VAT przez jednostki organizacyjne.**
- 2) Konto 272 – służące do rozliczenia VAT naliczonego z jednostkami budżetowymi. Księgowania na koncie 272 VAT dotyczą „wpłat z jednostek organizacyjnych i do jednostek z tytułu VAT naliczonego, występującego w operacjach zakupu tych jednostek” **Na stronie Wn konta 272 VAT ujmuje się przekazanie do jednostek organizacyjnych zwrotu VAT naliczonego,** natomiast na stronie MA konta 272 VAT ewidencjonuje się zobowiązanie wobec jednostek z tytułu zwrotu VAT naliczonego na podstawie deklaracji VAT-7 jednostki.

Ewidencja w zakresie podatku VAT w budżecie Gminy odbywa się na następujących kontach:

- 1) VAT należny z deklaracji częściowych Wn 271 – rozliczenie VAT z jednostkami Ma 224 – rozrachunki z budżetami,
- 2) VAT naliczony do odliczenia z deklaracji częściowych Wn 224 – rozrachunki z budżetami Ma 272 – rozliczenie VAT,
- 3) **Wpłata z rachunku dochodów otrzymanego w danym miesiącu podatku VAT należnego Wn 133 Ma 271,**
- 4) Zapłata podatku VAT do Urzędu Skarbowego Wn 224 Ma 133,
- 5) **Przelew podatku naliczonego do odliczenia z rachunku budżetu na rachunek wydatków Urzędu Wn 272 Ma 133.**

Nieprawidłowości dotyczące przekazywania podatku naliczonego, który jest odliczany na rachunek wydatków Urzędu została opisana we wcześniejszej części protokołu dotyczącej urzędzeń księgowych.

Ewidencja w zakresie podatku VAT w księgach Urzędu Gminy odbywa się na następujących kontach:

- 1) **Wn 401 Ma 225-1-5** naliczony podatek VAT podlegający odliczeniu na podstawie otrzymanych faktur zakupowych (zapis ze znakiem „-„). **Kontrolujące zwracają uwagę że zapis ze znakiem minus powinien być stosowany jedynie w zakresie korygowania niepoprawnych zapisów ewentualnie dla zachowania czystości obrotów na kontach, których obroty mają wpływ na kwoty ujmowane w sprawozdawczości. Do poprawnej ewidencji tej operacji wystarczające wydaje się zastosowanie zapisu czystości obrotów na kontach kosztów, których pomniejszenia jednostka dokonuje w przypadku gdy VAT podlega odliczeniu.**
- 2) Wn 201-1-1 (dalsza analityka wg rodzaju działalności) Ma 225-1-1 należny podatek VAT od czynności opodatkowanych,
- 3) Wn 225-1-5 Ma 130-1-2-1 wpływ kwoty podatku naliczonego zwróconego z rachunku budżetu Gminy (zapis ze znakiem „-„). **Nieprawidłowości związane ze zwracaniem podatku naliczonego do odliczenia zostały opisane we wcześniejszej części protokołu dotyczącej urządzeń księgowych,**
- 4) Wn 225-1-1 Ma 130-1-1 (dalsza analityka wg rodzaju działalności) **przekazanie na rachunek budżetu podatku VAT należnego, który w danym miesiącu wpłynął na rachunek dochodów Urzędu Gminy. Kontrolujące zwracają uwagę, że prawidłowo jednostka powinna przekazać na rachunek budżetu kwotę nadwyżki podatku należnego nad naliczonym za dany miesiąc ustaloną memoriałowo niezależnie od wpływów.**
- 5) Wn 800-1-1 Ma 225-1-1 – wygaszenie rozrachunków z tytułu VAT należnego (w wysokości różnicy pomiędzy wpływami z VAT a należnym VAT za dany rok).

W kontrolowanej jednostce ewidencja naliczonego podatku VAT podlegającego odliczeniu odbywała się poprzez pomniejszenie kosztów i wydatków wg odpowiednich podziałek klasyfikacji budżetowej. VAT należny natomiast ewidencjonowany był bez stosowania klasyfikacji budżetowej.

Kontrolą ewidencji podatku VAT oraz zgodności ewidencji z rejestrami częściowymi i deklaracjami częściowymi oraz deklaracjami zbiorczymi objęto miesiące październik, listopad i grudzień 2018 roku. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Konto 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w bilansie Urzędu Gminy wykazano zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na kwotę 113.977,98 zł (poz. C.II.3 – Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń). Konto 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne wykazywało na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo zobowiązań w kwocie 113.977,98 zł. Na powyższą kwotę składały się zobowiązania:

- 1) z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy oraz Fundusz Emerytur Pomostowych od:
 - dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 rok w kwocie 52.885,87 zł (zapłata 4 stycznia i 5 marca 2019 roku),
 - od umów zleceń za 12/2018 w kwocie 1.800 zł (zapłata 4 stycznia 2019 roku)
 - od wynagrodzeń za m-c 12/2018 w kwocie 58.556,11 zł (zapłata 4 stycznia 2019 roku),
- 2) z tytułu składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za 12/2018 w kwocie 736 zł (zapłata 9 stycznia 2019 roku).

Kontroli poddano terminowość odprowadzania składek ZUS za IV kwartał 2018 roku. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli:

Należność za miesiąc	Składki zadeklarowane według DRA		Termin płatności	Wpłaty			Uwagi
	Tytuł składki	Kwota w zł		Kwota w zł	Data	Dowód księgowy nr	
1	2	3	4	5	6	7	8
Październik	Społeczne	43 930,38	5.11.2018	59 549,67	5.11.2018	Wb 159/2018	-
	Zdrowotne	12 793,56	5.11.2018		5.11.2018		-
	Fundusz Pracy	2 825,73	5.11.2018		5.11.2018		-
Listopad	Społeczne	46 895,80	5.12.2018	63 570,95	5.12.2018	Wb 176/2018	-
	Zdrowotne	13 555,26	5.12.2018		5.12.2018		-
	Fundusz Pracy	3 119,89	5.12.2018		5.12.2018		-
Grudzień	Społeczne	44 212,67	5.01.2019	171,00	5.12.2018	Wb 176/2018	Potracono kwotę 306,46 zł – korekta wynagr. za 9/2018
	Zdrowotne	14 565,78	5.01.2019	152,39	31.12.2018	Wb 189/2018	
	Fundusz Pracy	2 868,54	5.01.2019	61 017,14	4.01.2019	Wb 2/2019	

Składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy za ww. okresy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 300).

Wpłaty na PFRON

Stosownie do art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1172 ze zm.), pracodawca zatrudniający, co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi, co najmniej 6%.

Kontroli poddano prawidłowość ustalania wpłat na PFRON w za 2018 i za m-ce I-VIII 2019 roku. **W wyniku kontroli ustalono, że przeciętne zatrudnienie oraz liczba niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty wykazane w deklaracjach DEK-I-a w niektórych miesiącach różniła się od faktycznego przeciętnego zatrudnienia obliczonego na podstawie dokumentacji źródłowej, co zostało przedstawione w poniższej tabeli.**

Miesiąc	Przeciętne zatrudnienie w m-cu wg deklaracji	Przeciętne zatrudnienie wg wyliczeń kontrolujących	Różnica	Liczba niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty wynikająca z deklaracji	Liczba niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty wg obliczeń kontrolujących	Różnica
2018 rok						
styczeń	36,37	37,27	-0,90	1,88	1,63	0,25
luty	36,75	36,75	0,00	1,63	1,63	0,00

marzec	37,25	37,25	0,00	1,63	1,63	0,00
kwiecień	38,58	39,12	-0,54	1,63	1,63	0,00
maj	41,92	42,25	-0,33	1,63	1,63	0,00
czerwiec	44,25	44,25	0,00	2,63	2,21	0,42
lipiec	44,25	44,25	0,00	2,00	2,00	0,00
sierpień	41,25	41,25	0,00	2,00	2,00	0,00
wrzesień	41,25	41,68	-0,43	2,00	2,00	0,00
październik	41,25	41,25	0,00	2,00	2,00	0,00
listopad	41,25	41,25	0,00	2,00	2,00	0,00
grudzień	39,92	39,38	0,54	2,00	2,00	0,00
2019 rok						
styczeń	38,08	38,17	-0,09	3,00	3,00	0,00
lut	38,00	36,75	1,25	2,00	2,00	0,00
marzec	36,75	39,45	-2,70	2,00	2,00	0,00
kwiecień	40,62	40,62	0,00	2,00	2,00	0,00
maj	38,09	39,14	-1,05	1,39	1,39	0,00
czerwiec	39,25	38,75	0,50	1,00	1,00	0,00
lipiec	38,42	38,65	-0,23	1,00	1,00	0,00
sierpień	38,75	37,52	1,23	1,00	1,00	0,00

W 2018 przekazywanie deklaracji oraz wpłat na PRFON następowało w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Ewidencja naliczeń i wpłat na PFRON odbywała się przy użyciu konta 229 z rozszerzeniem 5 przy zastosowaniu § klasyfikacji budżetowej 4140.

W wyniku kontroli stwierdzono, że przeciętne zatrudnienie w miesiącu nie było wyliczane wg średniej arytmetycznej stanów dziennych zgodnie z wytycznymi znajdującymi się w instrukcji wypełniania deklaracji DEK-I-a, co w głównej mierze miało wpływ na różnice w liczbie zatrudnionych w przeliczeniu na etaty, w szczególności dotyczyło to zatrudnionych i zwolnionych pracowników w trakcie miesiąca (poza miesiącem lutym 2019 roku gdzie zamieniono liczbę zatrudnionych w osobach z liczbą zatrudnionych w przeliczeniu na etaty oraz w miesiącu sierpniu gdzie nie wyłączono z liczby zatrudnionych w przeliczeniu na etaty pracownika który odszedł na emeryturę w miesiącu lipcu). W przypadku natomiast liczby niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty różnice wystąpiły w miesiącach styczeń i czerwiec 2018 roku i wynikały z zawyżenia liczby niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty w miesiącu styczniu o 0,25 etatu oraz w miesiącu czerwcu o 0,42 etatu (wygaśnięcie orzeczenia o niepełnosprawności z dniem 10 czerwca 2018 roku).

Różnice w kwocie wyliczonej opłaty za poszczególne miesiące przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc	Przeciętne wynagrodzenie	Liczba pracowników w przeliczeniu na etaty	Liczba niepełnosprawnych	Należna kwota opłaty	Kwota wg złożonej deklaracji	Różnica	Data złożenia deklaracji
2018 rok							
styczeń	4 255,59	37,27	1,63	1 049,00	554,00	-495,00	14.02.2018
lut	4 255,59	36,75	1,63	995,00	995,00	0,00	16.03.2018

marzec	4 516,69	37,25	1,63	1 111,00	1 111,00	0,00	10.04.2018
kwiecień	4 516,69	39,12	1,63	1 317,00	1 257,00	-60,00	14.05.2018
maj	4 516,69	42,25	1,63	1 662,00	1 625,00	-37,00	18.06.2018
czerwiec	4 622,84	44,25	2,21	836,00	47,00	-789,00	12.07.2018
lipiec	4 622,84	44,25	2,00	1 231,00	1 231,00	0,00	3.08.2018
sierpień	4 622,84	41,25	2,00	893,00	893,00	0,00	17.09.2018
wrzesień	4 521,08	41,68	2,00	920,00	873,00	-47,00	4.10.2018
październik	4 521,08	41,25	2,00	873,00	873,00	0,00	8.11.2018
listopad	4 521,08	41,25	2,00	873,00	873,00	0,00	6.12.2018
grudzień	4 580,20	39,38	2,00	675,00	736,00	61,00	7.01.2018
Razem				12 435,00	11 068,00	-1 367,00	
2019 rok							
styczeń	4 580,20	38,17	3,00	0,00	0,00	0,00	4.02.2019
lutym	4 580,20	36,75	2,00	382,00	521,00	139,00	8.03.2019
marzec	4 863,74	39,45	2,00	726,00	405,00	-321,00	15.04.2019
kwiecień	4 863,74	40,62	2,00	864,00	864,00	0,00	8.05.2019
maj	4 863,74	39,14	1,39	1 895,00	1 888,00	-7,00	13.06.2019
czerwiec	4 950,94	38,75	1,00	2 667,00	2 727,00	60,00	10.07.2019
lipiec	4 950,94	38,65	1,00	2 655,00	2 627,00	-28,00	8.08.2019
sierpień	4 950,94	37,52	1,00	2 518,00	2 667,00	149,00	17.09.2019
Razem				11 707,00	11 699,00	-8,00	

VI. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

Unormowania dotyczące gospodarki kasowej obowiązujące w okresie objętym niniejszą kontrolą zawarte były w instrukcji kasowej, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem nr 51 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 29 grudnia 2006 roku (załącznik nr 4) oraz w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 114 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zmiany w zarządzeniu w sprawie przyjętych zasad rachunkowości.

Zarządzenie nr 60/19 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 21 sierpnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Mokrsko. Powyższe zarządzenie uchyliło wcześniej obowiązującą instrukcję kasową stanowiącą załącznik nr 4 do zarządzenia nr 51 z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości.

W instrukcji kasowej do zarządzenia nr 60/19 określono, że do ewidencji szczegółowej wszystkich dowodów kasowych służy program KASA dostarczony przez firmę CENTUR. Raport kasowy jest sporządzany automatycznie przez program kasowy w porządku chronologicznym. Instrukcja wprowadzała również obsługę transakcji opłacanych instrumentami płatniczymi z wykorzystaniem terminala POS. Dla obsługi transakcji bezgotówkowych w systemie KASA służą odrębne dokumenty kasowe: a) raport transakcji bezgotówkowych, przy czym raporty te nie podlegają zasadzie ciągłości sald, przez co należy rozumieć, że saldo otwarcia w nowym dziennym raporcie jest zawsze zerowe, b) dowody „TB” – potwierdzenia transakcji bezgotówkowych, które są sporządzone na zasadach określonych dla dowodów KP.

Obowiązki kasjera w kontrolowanej jednostce pełni – inspektor w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Karolina Zgondek - zgodnie z zakresem obowiązków i odpowiedzialności z dnia 1 lipca 2014 roku z aneksem z dnia 25 listopada 2014 roku oraz z dnia 24 lipca 2019 roku. (...)¹.

Kontrolujący ustalili, że poprzez kasę Urzędu Gminy dokonywane są wpłaty dochodów podatkowych i innych oraz wydatki bieżące, głównie z tytułu delegacji, diet radnych, zakupu materiałów i usług, itp. Dokonywana jest również obsługa kasowa gminnych jednostek organizacyjnych (GOPS, Biblioteka oraz szkoły).

W instrukcji kasowej określono, że gotówka pobrana podlega wypłaceniu w dniu jej pobrania, a w przypadku jej nie wypłacenia podlega zwrotowi na rachunek bankowy jednostki po upływie 3 dni.

W Urzędzie Gminy Mokrsko nie ma ustalonego pogotowia kasowego.

Okresowa kontrola (inventaryzacja) kasy przeprowadzana była na koniec każdego roku kalendarzowego.

Kontrolę kasy kontrolujący przeprowadzili w dniu 14 października 2019 roku.

Protokół z kontroli kasy stanowi załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych dokonywanych w okresie objętym kontrolą sprawdzono w oparciu o raporty kasowe wydatków budżetowych Urzędu Gminy sporządzone w miesiącu październiku i listopadzie 2018 roku, tj. następujące raporty kasowe:

- raport kasowy nr 35/2018 z 18 października 2018 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 36/2018 z 19 października 2018 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 37/2018 z 22 października 2018 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 38/2018 z 29 października 2018 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 39/2018 z 13 listopada 2018 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 40/2018 z 26 listopada 2018 roku – wydatki Urzędu Gminy,

Udokumentowaniem przychodu gotówki był zastępczy dowód księgowych w postaci polecenia księgowania, na podstawie którego dokonywano zapisu księgowego. Stwierdzono, że kwoty pobrane przez kasjerkę z banku na podstawie czeków nanoszone były do raportu kasowego z datą ich pobrania.

Udokumentowanie wydatków stanowią dowody źródłowe w postaci: rachunków, faktur, dowodów polecenia wyjazdu służbowego, indywidualnych wypłat umów zleceń itp. Wszystkie dowody posiadają klauzule do wypłaty ze środków budżetowych ze wskazaniem działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej. Merytoryczny opis rachunku przez osoby do tego upoważnione umożliwia zaklasyfikowanie wydatku do odpowiedniej podziałki klasyfikacji budżetowej. Kasjerka na każdym dokumencie zamieszczała nr i pozycję raportu kasowego, pod którą figuruje wydatek.

Udzielanie i rozliczanie zaliczek

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

W 2019 roku w Urzędzie Gminy w Mokrsku udzielono 3 zaliczek (w tym dwie zostały już rozliczone).

Kontroli poddano udzielone zaliczki:

- Wniosek o zaliczkę z dnia 18 marca 2019 roku na kwotę 150 zł złożony przez Mariusza Smolnika – p.o. referenta ds. drogownictwa na zakup pompy paliwa do walca drogowego. Wnioskodawca zobowiązał się rozliczyć zaliczkę w ciągu 14 dni. Kwotę 150 zł wypłacono z kasy w dniu 19 marca 2019 roku (RK 9/2019 z dnia 19 marca 2019 poz. księg. 3167). Zaliczkobiorca przedłożył rozliczenie zaliczki w dniu 21 marca 2019 roku oraz przedstawił rachunki na kwotę 130 zł (poz. księg. 3204). W dniu 21 marca 2019 roku wpłacił kwotę 20 zł do kasy Urzędu Gminy (RK n4 10/2019 poz. księg. 3239).
- Wniosek o zaliczkę z dnia 10 kwietnia 2019 roku na kwotę 150,13 zł złożony przez Małgorzatę Gruszkę – inspektora ds. księgowości budżetowej na zakup publikacji. Wnioskodawca zobowiązał się rozliczyć zaliczkę w ciągu 21 dni. Kwotę 150,13 zł wypłacono z kasy w dniu 12 kwietnia 2019 roku (RK 12/2019 z dnia 12 kwietnia 2019 poz. księg. 4298). Zaliczkobiorca przedłożył rozliczenie zaliczki w dniu 12 kwietnia 2019 roku oraz przedstawił rachunek na kwotę 150,13 zł (poz. księg. 4300).

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2018 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	24 327 525,93	24 061 951,63
Dochody bieżące	23 587 460,43	23 320 641,76
Dochody majątkowe	740 065,50	741 309,87
PRZYCHODY	867 354,72	1 337 366,26
z tego:		
Kredyty i pożyczki	767 354,72	760 000,00
Nadwyżka z lat poprzednich	100 000,00	577 366,26
Inne (np. prywatyzacja)	0,00	0,00

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	24 585 930,93	23 706 604,77
z tego:		

Wydatki majątkowe	1 626 768,14	1 475 564,98
Wydatki bieżące	22 959 162,79	22 231 039,79
ROZCHODY	608 949,72	608 949,72
w tym: spłata kredytów i pożyczek	608 949,72	608 949,72

2. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA

Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Mokrsko na lata 2019-2030 została uchwalona uchwałą nr IV/23/19 Rady Gminy Mokrsko z dnia 29 stycznia 2019 roku. Do WPF wprowadzono zmiany:

- uchwałą nr VII/43/19 Rady Gminy z dnia 7 maja 2019 roku,
- uchwałą nr VIII/48/19 Rady Gminy z dnia 29 maja 2019 roku.

Na podstawie analizy danych zawartych w uchwale Rady Gminy z dnia 29 stycznia 2019 roku i z dnia 29 maja 2019 roku, zweryfikowano dane mające wpływ na spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w 2019 roku i latach następnych.

Dochody bieżące i majątkowe

Dochody bieżące w latach	Uchwała nr IV/23/19 z 29.01.2019	Wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego roku (%)	Uchwała nr VIII/48/19 z 29.05.2019	Wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego roku (%)
Wykonanie 2018 NDS	23 320 641,76	-	23 320 641,76	-
WPF 2019	22 599 806,00	-3,09%	23 454 544,61	0,57%
WPF 2020	23 470 430,00	3,85%	23 470 430,00	0,07%
WPF 2021	23 705 135,00	1,00%	23 705 135,00	1,00%
WPF 2022	23 942 186,00	1,00%	23 942 186,00	1,00%

W objaśnieniach do WPF wskazano, że dochody budżetu Gminy w 2019 roku zostały zaplanowane na podstawie otrzymanych informacji i podjętych uchwał, w tym: [1] dochody bieżące (dochody z tyt. podatków, subwencji, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i dotacji) zaplanowano na podstawie otrzymanych informacji z Ministerstwa Finansów, Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego i komunikatów Prezesa GUS, natomiast pozostałe dochody oszacowano na podstawie obowiązujących stawek oraz przewidywanego wykonania z roku 2018, [2] dochody majątkowe zostały zaplanowane w wysokości 3.000,00 zł tytułem sprzedaży składników majątku.

Prognozowane dochody bieżące w latach 2020-2030 skalkulowano przyjmując w kolejnych latach corocznie wzrost o 1% do roku poprzedniego z uwzględnieniem dotacji celowej z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminie, związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowaniu dzieci.

Dochody majątkowe na rok 2019 zaplanowano w pierwotnej WPF w kwocie 3.000,00 zł – dochody ze sprzedaży majątku. Dochody majątkowe w roku 2020 zaplanowano w łącznej kwocie 503.000,00 zł, w tym 3.000,00 zł ze sprzedaży majątku oraz 500.000,00 zł jako refundację poniesionych w roku 2019 wydatków na realizację zadania pn. „Przebudowa budynku Domu Ludowo – Strażackiego w Ożarowie na potrzeby domu kultury” realizowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz

Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW na lata 2014-2020. Na lata kolejne dochodów majątkowych nie planowano.

W WPF z dnia 7 maja 2019 roku i z dnia 29 maja 2019 roku zaplanowano na 2019 rok dochody majątkowe w kwocie 20.392,00 zł, w tym 3.000,00 zł dochody ze sprzedaży majątku, na 2020 rok w kwocie 503.000,00 zł, w tym dochody ze sprzedaży majątku 3.000,00 zł.

Przedłożono kontrolującym umowy:

- o powierzenie grantu nr 3/UPG/2/2018/G z dnia 25 marca 2019 roku zawartą ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Ziemia Wieluńsko – Sieradzka”. Umowa określa szczegółowe zasady i warunki na jakich dokonywane będzie przekazywanie i wykorzystanie finansowania na realizację grantu pn. „Budowa placu zabaw w Brzezinach” ze środków działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach LEADER”, objętego PROW na lata 2014-2020. Finansowanie dokonywane jest poprzez przekazanie grantobiorcy premii na realizację powierzonego grantu w wysokości 100% wnioskowanej kwoty pomocy, określonej szczegółowo we wniosku o powierzenie grantu. Całkowita wartość grantu wynosi 17.392,20 zł. Koszty kwalifikowalne w ramach grantu wynoszą 17.392,20 zł, wkład własny wynosi 0,20 zł, LGD przyznaje dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej 17.392,00 zł, stanowiącej 100% kwoty wydatków kwalifikowalnych grantu. Okres realizacji zadania od dnia 25 marca 2019 roku do dnia 31 sierpnia 2019 roku,
- o przyznanie pomocy nr 00006-65170-UM0510041/18 zawartą w dniu 10 października 2018 roku z Samorządem Województwa Łódzkiego na realizację inwestycji pn. „Przebudowa budynku Domu Ludowo – Strażackiego w Ożarowie na potrzeby domu kultury”. Zgodnie z umową, operacja zostanie zrealizowana nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy i nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 roku. Przyznano Gminie pomoc na podstawie złożonego wniosku w wysokości 500.000,00 zł, tj. 63,63% poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w latach	Uchwała nr IV/23/19 z 29.01.2019	Wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego roku (%)	Uchwała nr VIII/48/19 z 29.05.2019	Wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego roku (%)
Wykonanie 2018 NDS	22 231 039,79	-	22 231 039,79	-
WPF 2019	21 771 860,00	-2,07%	22 518 998,61	1,30%
WPF 2020	21 981 296,00	0,96%	21 981 296,00	-2,39%
WPF 2021	22 201 109,00	1,00%	22 201 109,00	1,00%
WPF 2022	22 423 120,00	1,00%	22 423 120,00	1,00%

W objaśnieniach do WPF wskazano, że prognozowane wydatki bieżące w 2019 roku zostały zaplanowane na podstawie następujących wskaźników:

- wydatki bieżące zostały określone na poziomie przewidywanego wykonania roku 2018. Do niektórych rodzajów wydatków (energia, opał) uwzględniono wzrost o planowany 1% średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych na 2019 rok,
- wydatki na wynagrodzenia – skalkulowano na podstawie zawartych umów i wynagrodzenia z miesiąca listopada z uwzględnieniem podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli o 5% od 1 stycznia.

Kalkulację prognozowanych wydatków na lata 2020-2030 sporządzono w sposób racjonalny i celowy z uwzględnieniem w pierwszej kolejności zadań obligatoryjnych,

zleconych, kontynuowanych i wynikających z zawartych umów, mając na uwadze ograniczenia wydatków bieżących do niezbędnych.

W wyniku analizy wydatków bieżących przedstawionych w WPF po zmianach (uchwała nr VIII/48/19 z dnia 29 maja 2018 roku) i powyższej tabeli ustalono, że w 2020 roku jednostka prognozuje spadek wydatków bieżących o ponad 2% w stosunku do planu roku 2019. Skarbnik Gminy nie wskazała w objaśnieniach do WPF przyczyn spadku planowanych wydatków bieżących w 2020. W trakcie kontroli Skarbnik Gminy wyjaśniła, że wydatki bieżące w 2019 roku były zwiększone o kwoty otrzymanych dotacji, natomiast w latach następnych tj. w roku 2020 i 2021 nie były aktualizowane.

Mając na uwadze art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wydatki bieżące powinny być planowane z zachowaniem wymogu realistyczności. Realistyczność prognozy należy rozumieć jako możliwość weryfikacji przyjętych parametrów finansowych w oparciu np. o przyjęte strategie, zakładane wskaźniki. Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby prognoz finansowych jst aktualizowane są okresowo na stronie internetowej Ministerstwa Finansów. Oprócz tego o realistyczności prognozowanych parametrów decydują, np. w przypadku prognozowania zmniejszenia wydatków bieżących – decyzje skutkujące zmianą sposobu wykonywania zadań publicznych, czy też decyzje wprowadzające zmiany organizacyjne w strukturze samorządu (np. likwidacja jednostek organizacyjnych).

Przychody budżetu

Według pierwotnej WPF na rok 2019 jednostka planowała przychody budżetu w kwocie 1.069.470,38 zł, w tym 400.000,00 zł wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych i 669.470,38 zł kredyty i pożyczki, w tym 578.854,00 zł na pokrycie deficytu budżetu.

W zmianie WPF z dnia 29 maja 2019 roku jednostka planowała przychody budżetu w kwocie 1.669.470,38 zł, w tym 1.000.000,00 zł wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych i 669.470,38 zł kredyty i pożyczki, w tym 578.854,00 zł na pokrycie deficytu budżetu.

Na kolejne lata nie planowano przychodów budżetu.

W objaśnieniach do WPF wskazano, że planowane przychody w 2019 roku w łącznej kwocie 1.069.470,38 zł będą pochodzić z tytułu zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 500.000,00 zł, wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 400.000,00 zł oraz zaciągniętych kredytów i pożyczek na rynku krajowym w wysokości 169.470,38 zł.

Rozchody budżetu

Uchwała nr IV/23/2019 z dnia 29 stycznia 2019

Lata	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek poz. 5.1 WPF	Splaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych poz. 14.1 WPF	Różnica	Splaty rat kapitałowych wynikające z zawartych umów	Różnica
	I	II		III	
2019	490 616,38	490 616,38	0,00	440 616,38	50 000,00
2020	1 014 425,92	514 425,92	500 000,00	614 425,92	-100 000,00
2021	638 430,58	638 430,58	0,00	1 186 330,58	-547 900,00
2022	905 259,23	905 259,23	0,00	971 359,23	-66 100,00
2023	1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	1 536 000,00	-336 000,00
2024	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	1 300 000,00	0,00

2025	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	1 300 000,00	0,00
2026	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	950 000,00	350 000,00
2027	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	1 350 000,00	-50 000,00
2028	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	1 000 000,00	300 000,00
2029	1 160 000,00	1 160 000,00	0,00	760 000,00	400 000,00
2030	169 470,38	0,00	169 470,38	0,00	0,00
Razem		11 408 732,11	669 470,38	11 408 732,11	0,00

Kwota 169.470,38 zł to rozchody z tyt. planowanego do zaciągnięcia w 2019 roku kredytu, a kwota 500.000 zł to rozchody z tyt. pożyczki na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

2019 rok

Kontrolujące ustaliły, na podstawie zawartych umów z bankami i WFOŚiGW oraz harmonogramów spłat, że przypadające do spłaty w 2019 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 440.616,38 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 490.616,38 zł. Różnica w kwocie 50.000,00 zł wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 300.000,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku na podstawie umowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 2 do umowy podpisanym w dniu 2 marca 2018 roku na 2019 rok do spłaty przewidziano kwotę 250.000,00 zł (10 rat po 25.000,00 zł).

Lata 2020-2029

Kontrolujące ustaliły, na podstawie zawartych umów z bankami i WFOŚiGW oraz harmonogramów spłat, że:

- przypadające do spłaty w 2020 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 614.425,92 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 514.425,92 zł. **Różnica w kwocie 100.000,00 zł** wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 400.000,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku na podstawie umowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 2 do umowy podpisanym w dniu 2 marca 2018 roku na 2019 rok do spłaty przewidziano kwotę 500.000,00 zł (10 rat po 50.000,00 zł),
- przypadające do spłaty w 2021 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 1.186.330,58 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 638.430,58 zł. **Różnica w kwocie 547.900,00 zł** wynikała z: [1] uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 389.904,70 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku na podstawie umowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 2 do umowy podpisanym w dniu 2 marca 2018 roku na 2019 rok do spłaty przewidziano kwotę 339.904,70 zł (10 rat po 30.000,00 zł i 1 rata po 39.904,70 zł), [2] uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 134.100,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy. Zgodnie z aneksem nr 1/2017 z dnia 5 czerwca 2017 roku do umowy nr 1/UG/2011 zawartej w dniu 12 grudnia 2011 roku do spłaty w 2021 roku miała przypadać kwota 400.000,00 zł (4 raty po 100.000,00 zł), [3] z nieuwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 332.000,00 zł (4 raty po 83.000,00 zł) wynikającej z harmonogramu spłat kredytu zaciągniętego w dniu 7 września 2016 roku w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2016/UG. Wymienionej kwoty nie zaplanowano w kwocie rozchodów w 2021 roku w WPF na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania oraz zmianę

harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy,

- przypadające do spłaty w 2022 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 971.359,23 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 905.259,23 zł. **Różnica w kwocie 66.100,00 zł** wynikała z: [1] uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 800.000,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy. Zgodnie z aneksem nr 1/2017 z dnia 5 czerwca 2017 roku do umowy nr 1/UG/2011 zawartej w dniu 12 grudnia 2011 roku do spłaty w 2022 roku miała przypadać kwota 534.100,00 zł (4 raty po 133.525,00 zł), [2] nieuwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 332.000,00 zł (4 raty po 83.000,00 zł) wynikającej z harmonogramu spłat kredytu zaciągniętego w dniu 7 września 2016 roku w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2016/UG. Wymienionej kwoty nie zaplanowano w kwocie rozchodów w 2023 roku w WPF na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy,
- przypadające do spłaty w 2023 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 1.536.000,00 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 1.200.000,00 zł. **Różnica w kwocie 336.000,00 zł** wynikała z nieuwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 336.000,00 zł (4 raty po 84.000,00 zł) wynikającej z harmonogramu spłat kredytu zaciągniętego w dniu 7 września 2016 roku w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2016/UG. Wymienionej kwoty nie zaplanowano w kwocie rozchodów w 2023 roku w WPF na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy,
- w latach 2024-2025 roku zaplanowano w WPF rozchody zgodne z zawartymi umowami o kredyt i pożyczkę,
- przypadające do spłaty w 2026 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 950.000,00 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 1.300.000,00 zł. **Różnica w kwocie 350.000,00 zł wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 350.000,00 zł** na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania do dnia 31 grudnia 2027 roku kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2016/UG z dnia 7 września 2016 roku oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy. Zgodnie z umową nr 1/2016/UG z dnia 7 września 2016 roku ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek miał upłynąć w dniu 30 listopada 2023 roku (spłaty kredytu w latach 2021-2023),
- przypadające do spłaty w 2027 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 1.350.000,00 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 1.300.000,00 zł. **Różnica w kwocie 50.000,00 zł** wynikała z: [1] uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 650.000,00 zł na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania do dnia 31 grudnia 2027 roku kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2016/UG z dnia 7 września 2016

roku oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy. Zgodnie z umową nr 1/2016/UG z dnia 7 września 2016 roku ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek miał upłynąć w dniu 30 listopada 2023 roku (spłaty kredytu w latach 2021-2023), [2] uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 550.000,00 zł na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania do dnia 31 grudnia 2029 roku kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy. Zgodnie z umową nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku w 2027 roku przewidziano spłatę kwoty 1.250.000,00 zł (3 raty po 300.000,00 zł i 1 rata po 350.000,00 zł),

- przypadające do spłaty w 2028 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 1.000.000,00 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 1.300.000,00 zł. **Różnica w kwocie 300.000,00 zł** wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 700.000,00 zł na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania do dnia 31 grudnia 2029 roku kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy. Zgodnie z umową nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku w 2028 roku przewidziano spłatę kwoty 400.000,00 zł (4 raty po 100.000,00 zł),
- przypadające do spłaty w 2029 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 760.000,00 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 1.160.000,00 zł. **Różnica w kwocie 400.000,00 zł** wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 400.000,00 zł na podstawie pisma Wójta Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania do dnia 31 grudnia 2029 roku kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy. Zgodnie z umową nr 1/2017/UG/M z dnia 8 sierpnia 2017 roku ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek miał upłynąć w dniu 30 listopada 2028 roku (spłata kredytu w latach 2026-2028).

Uchwała nr VIII/48/19 z dnia 29 maja 2019 roku

Lata	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek poz. 5.1 WPF	Spłaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych poz. 14.1 WPF	Różnica	Spłaty rat kapitałowych wynikające z zawartych umów	Różnica
	I	II	I-II	III	II-III
2019	1 090 616,38	1 090 616,38	0,00	440 616,38	650 000,00
2020	1 104 330,62	604 330,62	500 000,00	304 330,62	300 000,00
2021	680 525,88	680 525,88	0,00	846 425,88	-165 900,00
2022	973 259,23	973 259,23	0,00	971 359,23	1 900,00
2023	1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	1 536 000,00	-336 000,00
2024	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	1 300 000,00	0,00
2025	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	1 300 000,00	0,00
2026	1 150 000,00	1 150 000,00	0,00	950 000,00	200 000,00
2027	1 350 000,00	1 350 000,00	0,00	1 350 000,00	0,00
2028	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0,00

2029	760 000,00	760 000,00	0,00	760 000,00	0,00
2030	169 470,38	0,00	169 470,38		0,00
Razem		11 408 732,11	669 470,38	11 408 732,11	0,00

Kwota 169.470,38 zł to rozchody z tyt. planowanego do zaciągnięcia w 2019 roku kredytu, a kwota 500.000 zł to rozchody z tyt. pożyczki na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

2019 rok

Kontrolujące ustaliły, na podstawie zawartych umów z bankami i WFOŚiGW oraz harmonogramów spłat, że przypadające do spłaty w 2019 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 440.616,38 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 1.090.616,38 zł. **Różnica w kwocie 650.000,00 zł** wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 900.000,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku na podstawie umowy nr 7/S/UG/ORK/U/2011 z dnia 20 lipca 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 2 do umowy podpisanym w dniu 2 marca 2018 roku na 2019 rok do spłaty przewidziano kwotę 250.000,00 zł (10 rat po 25.000,00 zł).

Lata 2020-2029

Kontrolujące ustaliły, na podstawie zawartych umów z bankami i WFOŚiGW oraz harmonogramów spłat, że:

- przypadające do spłaty w 2020 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 304.330,62 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 604.330,62 zł. **Różnica w kwocie 300.000,00 zł** wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 300.000,00 zł tytułem spłaty kredytu według umowy nr /UG/2011 zawartej w dniu 12 grudnia 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 1/2017 z dnia 5 czerwca 2017 roku do umowy kredytowej, w 2020 roku nie przewidziano spłat kredytu,
- przypadające do spłaty w 2021 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 846.425,88 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 680.525,88 zł. **Różnica w kwocie 165.900,00 zł** wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 234.100,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 1/2017 z dnia 5 czerwca 2017 roku do umowy nr 1/UG/2011 zawartej w dniu 12 grudnia 2011 roku do spłaty w 2021 roku miała przypadać kwota 400.000,00 zł (4 raty po 100.000,00 zł),
- przypadające do spłaty w 2022 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 971.359,23 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 973.259,23 zł. **Różnica w kwocie 1.900,00 zł** wynikała z: [1] uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 400.000,00 zł z tytułu zaciągniętego kredytu w 2011 roku. Zgodnie z aneksem nr 1/2017 z dnia 5 czerwca 2017 roku do umowy nr 1/UG/2011 zawartej w dniu 12 grudnia 2011 roku do spłaty w 2022 roku miała przypadać kwota 534.100,00 zł (4 raty po 133.525,00 zł), [2] nieuwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 136.000,00 zł wynikającej z harmonogramu spłat kredytu zaciągniętego w dniu 7 września 2016 roku w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2016/UG. W WPF przyjęto spłaty w kwocie 468.000,00 zł, natomiast według ww. aneksu spłaty powinny wynosić 332.000,00 zł (4 raty po 83.000,00 zł),
- przypadające do spłaty w 2023 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 1.536.000,00 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 1.200.000,00 zł. **Różnica w kwocie 336.000,00 zł** wynikała z nieuwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 336.000,00 zł (4 raty po 84.000,00 zł) wynikającej z harmonogramu spłat kredytu zaciągniętego w dniu 7 września 2016 roku w Banku Spółdzielczym w Ruścu na podstawie umowy nr 1/2016/UG. Wymienionej kwoty nie zaplanowano w kwocie rozchodów w 2023 roku w WPF na podstawie pisma Wójta

Gminy z dnia 11 stycznia 2019 roku, w którym Wójt zwrócił się z prośbą o wydłużenie okresu kredytowania oraz zmianę harmonogramu spłaty kredytu. Do dnia zakończenia kontroli nie został podpisany aneks do umowy kredytowej uwzględniający prośbę kredytobiorcy,

- przypadające do spłaty w 2026 roku raty kredytów i pożyczek powinny wynosić 950.000,00 zł. Faktycznie zaplanowano rozchody w kwocie 1.150.000,00 zł. **Różnica w kwocie 200.000,00 zł** wynikała z uwzględnienia w kwocie spłat kredytów i pożyczek kwoty 1.100.000,00 zł tytułem spłaty kredytu według umowy nr 2/2013/GM z dnia 18 października 2013 roku. Z aneksu do umowy podpisanego w dniu 14 grudnia 2018 roku wynikało, że w 2026 roku jednostka spłaci 9 rat po 100.000 zł w okresie od marca do listopada 2026 roku, tj. 900.000 zł.

W latach 2024-2025 i 2027-2029 spłaty rat kapitałowych zaplanowano zgodnie z umowami o kredyt i pożyczkę oraz harmonogramami spłat.

Kontrolujące zwracają uwagę, że kwoty rozchodów powinny być ujmowane w WPF zgodnie z zawartymi umowami i wynikającymi z nich harmonogramami spłat. Prognozowanie rozchodów niezgodnie z ww. dokumentami pozbawia prognozę przymiotu realistyczności, o którym stanowi art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Zapewnienie realistyczności wieloletniej prognozy finansowej spoczywa na zarządzie jednostki samorządu terytorialnego (w przypadku Gminy Mokrsko na Wójcie). Stosownie bowiem do treści art. 230 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany należy wyłącznie do zarządu jednostki samorządu terytorialnego. Tym samym Wójt Gminy powinien dołożyć należytych starań, by przedkładany radzie gminy oraz regionalnej izbie obrachunkowej projekt wieloletniej prognozy finansowej zawierał realne dane, tj. co najmniej zgodne z posiadanymi dokumentami źródłowymi.

Kontrolujące dokonały wyliczenia wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla lat, w których rozchody w WPF zostały zaniżone, co zostało przedstawione w poniższych tabelach.

Relacja liczona według starych zasad dla lat 2021 i 2023 (w tych latach zaniżono rozchody w WPF - uchwała nr VIII/48/19 z dnia 29 maja 2019 roku) relacja nie zostałaby spełniona:

Rok 2021

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2018	2019	2020	plan na 2021
		(n-3)	(n-2)	(n-1)	
		wykonanie	Plan	prognoza	
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	846 425,88
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	345 000,00
3	Kwota zobowiązań związku JST, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 uofp	-	-	-	0,00
4	Kwota wyłączeń ze spłat				0,00
5	Dochody budżetowe ogółem	24 061 951,63	23 474 936,61	23 973 430,00	23 705 135,00
6	Dochody bieżące	23 320 641,76	23 454 544,61	23 470 430,00	-
7	Dochody ze sprzedaży majątku	11 256,52	3 000,00	3 000,00	-
8	Wydatki bieżące	22 231 039,79	22 518 998,61	21 981 296,00	-
9	Wskaźnik dla poszczególnych lat	4,58%	4,00%	6,22%	-

Relacja procentowa dla roku budżetowego 2021 wyliczona jako średnia arytm. z lat 2018 (wykonanie), 2019 (plan) i 2020 (prognoza)	4,93%	5,03%
---	--------------	--------------

5,03% > 4,93%

Rok 2023

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2020	2021	2022	plan na 2023
		(n-3)	(n-2)	(n-1)	
		prognoza	prognoza	prognoza	
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	1 536 000,00
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	290 000,00
3	Kwota zobowiązań związku JST, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 uofp	-	-	-	0,00
4	Kwota wyłączeń ze spłat	-	-	-	0,00
5	Dochody budżetowe ogółem	23 973 430,00	23 705 135,00	23 942 186,00	24 181 608,00
6	Dochody bieżące	23 470 430,00	23 705 135,00	23 942 186,00	-
7	Dochody ze sprzedaży majątku	3 000,00	0,00	0,00	-
8	Wydatki bieżące	21 981 296,00	22 201 109,00	22 423 120,00	-
9	Wskaźnik dla poszczególnych lat	6,22%	6,34%	6,34%	-
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2023 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2020,2021,2022 (prognoza)		6,30%			7,55%

7,55% > 6,30%

Relacja liczona według nowych zasad dla lat 2021 i 2023 (w tych latach zaniżono rozchody w WPF - uchwała nr VIII/48/19 z dnia 29 maja 2019 roku) relacja nie zostałaby spełniona dla roku 2023:

Rok 2021

Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2018	2019	2020	prognoza na 2021
	(n-3)	(n-2)	(n-1)	
	wykonanie	plan	prognoza	
Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	846 425,88
Kwota wyłączeń ze spłat	-	-	-	0,00
Wydatki na obsługę długu	383 493,74	390 000,00	360 000,00	350 000,00
Dochody bieżące, z tego:	23 320 641,76	23 454 544,61	23 470 430,00	23 705 135,00
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	8 253 079,71	7 803 365,61	7 750 000,00	7 750 000,00
Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	61 190,45	0,00	0,00	-
Wydatki bieżące, w tym:	22 231 039,79	22 518 998,61	21 981 296,00	-
Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	61 190,45	0,00	0,00	-
Dochody ze sprzedaży majątku	11 256,52	3 000,00	3 000,00	-
Wskaźnik jednoroczny	7,31%	6,00%	9,49%	
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2021 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2018 (wykonanie), 2019 (plan), 2020 (prognoza)	7,60%			7,50%

7,50%<7,60% relacja spełniona przy uwzględnieniu prawidłowej kwoty rozchodów (zgodnej z umowami o kredyt i pożyczkę)

Rok 2023

Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2020	2021	2022	prognoza na 2023
	(n-3)	(n-2)	(n-1)	
	prognoza	prognoza	prognoza	
Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek	-	-	-	1 536 000,00
Kwota wyłączeń ze spłat	-	-	-	0,00
wydatki na obsługę długu, w tym:	360 000,00	350 000,00	330 000,00	350 000,00
Dochody bieżące, z tego:	23 470 430,00	23 705 135,00	23 942 186,00	24 181 608,00
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	7 750 000,00	7 750 000,00	7 750 000,00	7 750 000,00
Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	-
Wydatki bieżące, w tym:	21 981 296,00	22 201 109,00	22 423 120,00	-
Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym:	0,00	0,00	0,00	-
Dochody ze sprzedaży majątku	3 000,00	0,00	0,00	-
Wskaźnik jednoroczny	9,49%	9,43%	9,38%	
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2023 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2020 - 2022(prognoza)	9,43%			11,48%

11,48%>9,43% relacja niespełniona przy uwzględnieniu prawidłowej kwoty rozchodów (zgodnej z umowami o kredyt i pożyczkę). Jednostka przyjęła rozchody w kwocie 1.200.000,00 zł – wówczas przy ww. parametrach wskaźnik spłat wynosił 9,43% i był równy drugiej stronie relacji.

Jak wyżej wykazano nierzetelne planowanie rozchodów i innych wartości stanowiących elementy wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych może mieć poważne konsekwencje dla budżetu gminy, poprzez jego niezbilansowanie w przyszłości, a co za tym idzie niemożność uchwalenia takiego budżetu. Należy zaznaczyć, że nadmierne zadłużanie się może doprowadzić do utraty płynności przez Gminę i zdolności regulowania bieżących zobowiązań.

W projekcie WPF na lata 2020-2029 zostały zaplanowane rozchody w kwotach zgodnych z harmonogramami spłat wynikającymi z umów o kredyty i pożyczki. Z raportu sporządzonego w programie Besti@ wynikało, że relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych została spełniona dla ww. okresu, według nowych zasad liczenia wskaźnika i przy przyjęciu pozostałych parametrów mających wpływ na wskaźnik, założonych przez jednostkę.

Odsetki od kredytów i pożyczek

Według WPF z dnia 29 maja 2019 roku, odsetki na obsługę długu ustalono w następujących kwotach:

2019 rok	380.000,00
2020 rok	350.000,00
2021 rok	345.000,00
2022 rok	325.000,00
2023 rok	290.000,00
2024 rok	245.000,00
2025 rok	210.000,00
2026 rok	175.000,00
2027 rok	125.000,00
2028 rok	100.000,00
2029 rok	55.000,00
2030 rok	20.000,00

Odsetki od kredytów na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowiły kwotę 322.505,08 zł, na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 369.944,22 zł, a na dzień 30 czerwca 2019 roku odsetki - 192.956,16 zł.

Z powyższego wynika, że odsetki od kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Gminę dotychczas, wykazują tendencję wzrostową. Powyższe wynika z zaciągania przez Gminę nowych zobowiązań finansowych, wydłużanych okresów karencji oraz wydłużania okresów kredytowania już zaciągniętych kredytów. Tym samym odkładana w czasie spłata kredytów powoduje wzrost obciążenia odsetkami od niespłaconego kapitału.

Podkreślenia wymaga fakt, że przeniesienie obciążenia z tytułu spłaty rat kredytowych na lata późniejsze już na chwilę obecną spowodowało wygenerowanie w latach 2013-2018 kosztów związanych ze zmianą warunków umów w wysokości ponad 44 tys. zł, a także należy założyć, że spowoduje wzrost kosztów obsługi długu związanych z nieefektywnie spłaconym kapitałem.

W związku z powyższym, jednostka powinna mieć na uwadze, że stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą między innymi wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu. By spełniać ustawowy wymóg realności, WPF powinna być weryfikowalna i przygotowana w oparciu o prawidłowe założenia metodologiczne, bez zaniżania lub zawyżania przyjętych w niej wartości. W przypadku długu realność kosztów jego obsługi wpływa na wysokość indywidualnego wskaźnika zadłużenia wyliczonego w oparciu o art. 243 ustawy o finansach publicznych.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2017 - 2018

Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Ewidencja podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej. Zasady klasyfikacji zdarzeń oraz zakres ksiąg pomocniczych do poszczególnych kont księgi głównej wynikały z zarządzenia nr 64/2010 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 29 lipca 2010 roku w sprawie zakładowego planu kont, którym ustalono plan kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego stanowiący załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

Wymiar i księgowość wszystkich podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego prowadzone są w systemie komputerowym w programie firmy Usługi Informatyczne INFO - SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sp. jawna.

Ewidencja syntetyczna i analityczna w kontrolowanej jednostce prowadzona jest techniką komputerową.

Do szczegółowej ewidencji rozrachunków z podatnikami z tytułu zobowiązania pieniężnego prowadzi się konta podatników, na których ewidencjonowane są przez urząd przypisy, odpisy, umorzenia, wpłaty i zwroty oraz zobowiązania bieżące i zaległości.

Ewidencja podatków prowadzona techniką komputerową spełniała wymogi zawarte w § 27 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 roku nr 208, poz. 1375).

W jednostce kontrolowanej prowadzone jest konto 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta ujmuje się należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat; na stronie Ma – wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia należności). Na koncie 221 ujmuje się należności z tytułu podatków pobieranych przez właściwe organy. Zapisy z tego tytułu mogą być dokonywane na koniec okresów sprawozdawczych na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej (zaległości i nadpłaty). Ewidencję szczegółową do konta 221 prowadzi się wg dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej.

W odniesieniu do wszystkich podatników objętych próbą kontroli w zakresie podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych oraz podatku od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych przeanalizowano zapisy na kartach kontowych podatników z dokumentami źródłowymi (deklaracje podatkowe, informacje o nieruchomościach, decyzje przypisu i odpisu).

Zarządzeniem nr 15/2009 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 17 lutego 2009 roku wprowadzono instrukcję określającą zasady egzekucji podatków i opłat lokalnych, stanowiących załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia. Od dnia 1 lutego 2019 roku obowiązuje nowa instrukcja w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat i należności niepodatkowych w Urzędzie Gminy Mokrsko wprowadzona zarządzeniem nr 1/19 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 2 stycznia 2019 roku.

Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

W kontrolowanym okresie sprawy z zakresu podatków i opłat lokalnych w Urzędzie Gminy Mokrsko prowadzone były na stanowisku ds. wymiaru podatku i opłat lokalnych oraz na stanowisku ds. księgowości podatkowej wchodzących w skład Referatu Finansowego, nad którym bezpośredni nadzór sprawuje Skarbnik Gminy.

Uchwałą nr XXVIII/152/17 z dnia 27 stycznia 2017 roku (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego w dniu 17 lutego 2017 roku pod poz. 909) Rada Gminy Mokrsko zarządziła pobór podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczyła inkasentów i określiła wysokość wynagrodzenia za inkaso. Ww. uchwałą ustalono wysokość wynagrodzenia prowizyjnego za inkaso, w wysokości iloczynu stawki prowizji i sumy zebranych przez sołtysa, terminowo wpłaconych na rachunek Urzędu Gminy Mokrsko i rozliczonych podatków. Stawki prowizji za inkaso podatków:

- sołectwa: Brzeziny, Jasna Góra - 15%,
- sołectwa: Chotów, Komorniki, Krzyworzeka I, Krzyworzeka II, Mokrsko I, Mokrsko II, Ożarów, Słupsko – 8%,

- sołectwo Mątewki – 16%,
- sołectwo Motyl – 52%.

Uchwałą nr V/35/19 z dnia 27 lutego 2019 roku Rady Gminy Mokrsko (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego w dniu 27 lutego 2019 roku pod poz. 1555) w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczeniu inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso dla obszarów sołectw wyznaczono nowe osoby na inkasentów.

W roku 2018 inkasenci dokonali poboru należności na łączną kwotę 260.721,00 zł.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą rozliczenia inkasentów z 4 na 12 sołectw, tj. Komorniki, Krzyworzeka I, Mokrsko II i Słupsko. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą (2018 rok) inkasenci z ww. sołectw zebrali podatek na łączną kwotę 130.476,00 zł (50,04% ogółu zainkasowanych należności), w tym: (...)²

W poniższym zestawieniu ujęto terminowość rozliczania się inkasentów z pobranych kwot podatków: (...)³

Ustalenia kontroli

1. Inkasenci rozliczali się z zainkasowanej gotówki w terminie wynikającym z art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 roku, poz. 900 ze zm.).
2. **Pobranymi przez inkasentów wpłatami nie ewidencjonowano na koncie pozabilansowym 991** – rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników, zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie wprowadzono konta 991 do planu kont Urzędu Gminy Mokrsko.

Realizację dochodów Gminy Mokrsko z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2017-2018 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela

Plan i realizacja dochodów własnych w 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie	Procent wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		23 309 345,19	23 339 718,88	100,13%	
1.	Podatek od nieruchomości	1 343 227,00	1 320 779,62	98,33%	5,66%
2.	Podatek rolny	577 532,00	577 351,78	99,97%	2,47%
3.	Podatek leśny	47 218,00	47 784,08	101,20%	0,20%
4.	Podatek od środków transportowych	79 751,00	83 836,13	105,12%	0,36%
5.	Opłata targowa	100,00	0,00	0,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Mokrsku

Tabela

Plan i realizacja dochodów w 2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie	Procent wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		24 327 525,93	24 061 951,63	98,91%	
1.	Podatek od nieruchomości	1 223 676,00	1 250 140,28	102,16%	5,20%
2.	Podatek rolny	607 532,00	570 898,76	93,97%	2,37%
3.	Podatek leśny	52 575,00	50 143,67	95,38%	0,21%
4.	Podatek od środków transportowych	91 021,00	91 625,90	100,66%	0,38%
5.	Opłata targowa	100,00	87,00	87,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Mokrsku

Podatek od nieruchomości

Stawki podatku od nieruchomości na lata 2017 – 2018 określone zostały uchwałą nr XXV/137/16 Rady Gminy Mokrsko z dnia 25 listopada 2016 roku (opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, poz. 5134 z dnia 1 grudnia 2016 roku).

Porównanie stawek podatku uchwalonych przez Radę Gminy Mokrsko, a górnymi stawkami podatku obwieszczonymi przez Ministra Rozwoju i Finansów obrazuje poniższe zestawienie:

Przedmiot opodatkowania	2017 rok		2018 rok	
	Górna ustawa a stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez RG Mokrsko	Górna ustawa a stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez RG Mokrsko
Od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – od 1 m ² powierzchni	0,89	0,56	0,91	0,56
Od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi	4,54	4,10	4,63	4,10

lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – od 1 ha powierzchni				
Od gruntów pozostałych, w tym: zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni	0,47	0,11	0,48	0,11
Od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego – od 1 m ² powierzchni	2,98	2,98	3,04	2,98
Od budynków mieszkalnych lub ich części – od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,75	0,51	0,77	0,51
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – od 1 m ² powierzchni użytkowej	22,66	19,03	23,10	19,03
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – od 1 m ² powierzchni użytkowej	10,59	9,23	10,80	9,23
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń – od 1 m ² powierzchni użytkowej	4,61	4,61	4,70	4,61
Od pozostałych budynków lub ich części, w tym: zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni użytkowej	7,62	4,04	7,77	4,04
Od budowli – % ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych	2%	2%	2%	2%

Rada Gminy Mokrsko uchwałą nr XV/77/2011 z dnia 28 listopada 2011 roku (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 373 pod poz. 23201 w dniu 15 grudnia 2011 roku) zwolniła od podatku od nieruchomości: [1] grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej, [2] grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności kulturalnej, [3] grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności sportowej. Wskazane zwolnienia nie obejmują budynków lub ich części oraz gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Uchwałą nr XIV/78/15 z dnia 28 grudnia 2015 roku Rada Gminy Mokrsko określiła wzory formularzy informacji o nieruchomościach i deklaracji na podatek od nieruchomości.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2017 roku wynosiły 966.877,41 zł i stanowiły 4,14% dochodów budżetowych, a w 2018 roku wynosiły 838.974,06 zł i stanowiły odpowiednio 3,49%. Jako próbę do kontroli przyjęto w latach

2017-2018 sześciu podatników o numerach kont (...) ⁴ Przepis netto podatku od nieruchomości od osób prawnych (wymiar podatku według deklaracji podatkowych + przypisy – odpisy) w kontrolowanej jednostce wynosił w 2017 roku kwotę 829.803,00 zł, a w 2018 roku – 834.678,00 zł.

Przepis podatku od nieruchomości dla podatników objętych kontrolą według złożonych deklaracji podatkowych wynosił w 2017 roku kwotę 782.688,00 zł (94,32% ogółu przypisanego podatku netto na 2017 rok), a w 2018 roku kwotę 786.332,00 zł (94,21% ogółu przypisanego podatku netto na 2018 rok).

Zestawienie podatników (osób prawnych) podatku od nieruchomości objętych kontrolą w latach 2017-2018 stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli:

Podatnik (...) ⁵. W związku z powyższym, organ podatkowy powinien przeprowadzić czynności sprawdzające, mające na celu wykluczenie ewentualności opodatkowania tego gruntu jednocześnie przez inne osoby fizyczne/prawne.

W przypadku podatnika o nr (...) ⁶ **stwierdzono niewielkie rozbieżności pomiędzy wypisem z rejestru gruntów a złożonymi deklaracjami na podatek za lata 2017 – 2019. W złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości wykazano grunty o powierzchni 5 m² mniejszej niż wynikająca z ewidencji gruntów (...)** ⁷.

Tym samym organ podatkowy w ww. przypadkach nie porównał danych wynikających z ewidencji gruntów z danymi zadeklarowanymi przez podatników, naruszając zasadę sformułowaną w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 725 ze zm.). Zgodnie z przywołanym artykułem, podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Powyższe świadczy również o nieprzestrzeganiu art. 272 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 roku, poz. 900 ze zm.), w myśl którego - organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających, mających na celu: sprawdzanie terminowości składanych deklaracji oraz ustalenia stanu

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Organ podatkowy posiada ponadto możliwość wezwania podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji - art. 274a § 2 ww. ustawy.

Podatnik zaniżył podatek od nieruchomości za lata 2017-2018 z tytułu nieopodatkowania powierzchni 5 m² o 3 zł rocznie (5 m² x 0,56 zł = 2,8 zł).

Z przedłożonej kontrolującym notatki służbowej wynikało, że na podstawie przeprowadzonej z podatnikiem w dniu 24 lipca 2019 roku rozmowy telefonicznej ustalono, że opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości w zakresie gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej powinna podlegać powierzchnia 63.438 m² zgodna z wypisem z rejestru gruntów. W związku z powyższym organ podatkowy dokonał: a) korekty deklaracji podatnika (na podstawie art. 274 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej) oraz b) w ewidencji podatkowej należnego przypisu podatku za rok 2019 w kwocie 3 zł.

W trakcie kontroli podatnik złożył korekty deklaracji za lata 2014-2018, w których ujęta została ww. powierzchnia. Istniejąca na koncie podatnika nadpłata została zaliczona na poczet powstałej zaległości podatkowej.

Podatnik o nr konta (...)⁸.

Kontrolujące wskazują, że organ podatkowy powinien dokonać czynności sprawdzających czy ww. grunty rolne nie pozostają faktycznie zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej. Czynności sprawdzające należało przeprowadzić w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania, biorąc pod uwagę definicję legalną gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wynikającą z art. 1a ust.1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z powołanym przepisem – grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem ust. 2a, w myśl którego do gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się: 1) budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami; 2) gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b i d; 3) budynków, budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 ze zm.), lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania). W przypadku, gdy przedsiębiorca zajmuje wymienione użytki rolne pod działalność gospodarczą, to powinien od tego momentu płacić podatek od nieruchomości.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zwraca się uwagę, że organy podatkowe pierwszej instancji mogą przeprowadzać kontrolę podatkową u podatników na mocy art. 281 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Z informacji uzyskanych od Edyty Kowalik – specjalista ds. wymiaru podatku i opłat lokalnych wynikało, że: w latach 2017 – 2018 nie przeprowadzano kontroli podatkowych u podatników - osób prawnych.

W trakcie trwania czynności kontrolnych przedłożono kontrolującemu oświadczenie podatnika z którego wynika, że grunty wykazane przez spółkę w deklaracjach na podatek rolny nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej (są wykorzystywane typowo pod działalność rolną).

Sprawdzono również prawidłowość stosowanych stawek podatkowych oraz poprawność wyliczenia podatku. Wszyscy podatnicy objęci próbą kontroli złożyli deklaracje na podatek od nieruchomości. Dwie deklaracje za 2017 rok i jedna za rok 2018 stanowiące próbę kontroli były złożone z opóźnieniem maksymalnie kilkudniowym. Wszystkie deklaracje były opatrzone pieczęcią daty wpływu do organu podatkowego zgodnie z § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 roku nr 14, poz. 67 ze zm.).

Stosowano stawki podatku uchwalone przez Radę Gminy Mokrsko. Błędów rachunkowych w obliczaniu podatku nie stwierdzono. W przypadku zmian w podstawach opodatkowania, na podstawie składanych korekt deklaracji, dokonywano przypisu lub odpisu podatku w prawidłowej wysokości. Nie wszystkie zmiany w podstawie opodatkowania były dokumentowane lub wyjaśniane przez podatników w momencie składania deklaracji.

W trakcie kontroli sprawdzono terminowość zapłaty przez podatników objętych próbą kontroli podatku z tytułu II i XII raty za 2017 rok oraz V raty za 2018 rok.

Terminowość zapłaty przez podatników podatku od nieruchomości (osoby prawne – próba kontroli) z tytułu II i XII raty za 2017 rok oraz V raty za 2018 rok przedstawiono w [załączniku nr 7 protokołu kontroli](#).

Podatnicy objęci próbą kontroli regulowali należne raty podatku w obowiązującym terminie.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych w 2017 roku wynosiły 353.902,21 zł i stanowiły 1,52% dochodów budżetowych, a w 2018 roku wynosiły 411.166,22 zł i stanowiły odpowiednio 1,71%. Przypis podatku od nieruchomości od osób fizycznych netto (wymiar + przypisy – odpisy) w 2017 roku wynosił 361.513,00 zł, a w 2018 roku – 401.710,00 zł. Jako próbę do kontroli przyjęto w latach 2017 - 2018 podatników o numerach: 80201, 80439, 110235, 60087, 110215, 90022, 120020, 80066, 20074, 80214, 110057, 40109, 50011. Przypis podatku netto dla podatników objętych próbą kontroli wynosił 120.542,90 zł w 2017 roku (33,34% ogółu przypisanego podatku netto) i 120.762,90 zł w 2018 roku, tj. 30,06% ogółu przypisanego podatku w 2018 roku.

Zestawienie podatników (osób fizycznych) podatku od nieruchomości objętych kontrolą w latach 2017-2018 stanowi [załącznik nr 8 protokołu kontroli](#).

Ustalenia kontroli:

Podatnik o nr konta (...)⁹.

Kontrolujące stwierdziły, że w związku z: [1] nieopodatkowaniem podatkiem od nieruchomości zadeklarowanych przez podatnika gruntów pozostałych o pow. 791 m² organ podatkowy zaniżył w 2017 roku podatek od nieruchomości o kwotę 87 zł (...)¹⁰ oraz [2] przyjęciem do podstawy opodatkowania podatkiem rolnym niewłaściwej powierzchni, tj. 0,1200 ha zamiast 0,0210 ha zawyżył podatek rolny o 26 zł, podatek powinien wynieść 4 zł (0,0210 ha x 0,8 x 260 zł).

Tym samym organ podatkowy w ww. przypadku nie porównał danych wynikających z ewidencji gruntów z danymi zadeklarowanymi przez podatnika, naruszając zasadę sformułowaną w art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne. Zgodnie z przywołanym artykułem, podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. W świetle przytoczonych przepisów organ podatkowy jest zobowiązany prowadząc postępowanie uwzględnić dane wynikające z ewidencji gruntów i budynków.

Wobec powyższego mając na względzie przedłożone kontrolującym wypisy z rejestru gruntów, z których wynika, że grunty będące w posiadaniu podatnika sklasyfikowane jako inne tereny zabudowane (Bi) o powierzchni 0,1491 ha, tj. 1.491 m² stanowiły w całości podstawę opodatkowania podatkiem od nieruchomości.

Powyższe świadczy również o nieprzestrzeganiu art. 272 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, w myśl którego - organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających, mających na celu: sprawdzanie terminowości składanych deklaracji oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Organ podatkowy posiada ponadto możliwość wezwania podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji - art. 274a § 2 ww. ustawy.

W trakcie trwania czynności kontrolnych, tj. z dniem 19 września 2019 roku wydano decyzję nr 3127.110235.1.2017 w sprawie zmiany wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego, w której wykazano podstawę opodatkowania podatkiem od nieruchomości oraz rolnym zgodną z informacjami złożonymi przez podatnika. Ponadto w ewidencji

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatkowej dokonano wynikającego ze zmiany przypisu podatku od nieruchomości oraz odpisu podatku rolnego. Podatnik uregulował zaległość podatkową w dniu 30 września 2019 roku.

Decyzjami nr: 3127.110235.1.2018 z dnia 15 stycznia 2018 roku oraz 3127.110235.1.2019 z dnia 14 stycznia 2019 roku w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego na lata 2018-2019 przyjęto podstawę opodatkowania podatkiem od nieruchomości oraz rolnym zgodną z informacjami podatnika oraz wypisami z rejestru gruntów.

Podatnik o nr konta (...)¹¹.

Kontrolujące stwierdziły, że nie opodatkowano podatkiem od nieruchomości części gruntów sklasyfikowanych jako Bi o powierzchni 0,2836 ha (powierzchnia ta nadal była wykazana w podstawie opodatkowania podatkiem rolnym). W trakcie trwania czynności kontrolnych, tj. w dniu 24 września 2019 roku informacją na podatek od nieruchomości podatnik dokonał zmiany powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (ujęto całą powierzchnię innych terenów zabudowanych, tj. 4.826 m²). Ponadto informacją w zakresie podatku rolnego zmniejszono o 0,2836 ha powierzchnię gruntów rolnych zabudowanych. W dniu 24 września 2019 roku wydano decyzje nr: [1] 3127.80214.1.2018 zmieniającą wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2018 i [2] 3127.80214.3.2019 zmieniającą wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego na rok 2019, w których ujęto prawidłowe podstawy opodatkowania, tj. zgodne z informacją wykazaną przez podatnika złożoną w dniu 24 września 2019 roku (szczegółowe wyliczenia w zakresie podatku od nieruchomości poniżej). Ponadto w ewidencji podatkowej dokonano wynikającego ze zmiany przypisu podatku od nieruchomości. Podatnik uregulował zaległość podatkową w dniu 25 września 2017 roku.

(...)¹²

Stosownie do art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających mających na celu m.in. stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji,

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Podatnik o nr konta (...) ¹³ W trakcie kontroli RIO została wydana decyzja za 2017 rok w sprawie zmiany wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego. W pierwotnej decyzji na 2017 rok zawyżono podatek rolny o 1 zł.

Decyzje wymiarowe zostały doręczone podatnikom z zachowaniem 14 dniowego terminu, pozwalającego na zapłatę I raty podatku w ustawowym terminie.

Do naliczenia podatku zastosowano prawidłowe stawki podatku uchwalone przez Radę Gminy Mokrsko.

W kontrolowanym okresie pracownicy Urzędu Gminy nie przeprowadzali kontroli u podatników podatku od nieruchomości osób fizycznych w zakresie prawidłowości zadeklarowanej podstawy opodatkowania. Z informacji uzyskanych od Edyty Kowalik – inspektora ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych wynikało, że ostatnie kontrole u podatników - osób fizycznych przeprowadzono w latach 2015-2016.

W trakcie kontroli sprawdzono terminowość zapłaty przez podatników objętych próbą kontroli podatku z tytułu IV raty za 2017 rok oraz II raty za 2018 rok. Stwierdzono, że w przypadku 6 podatników zapłata należnej raty podatku nastąpiła z opóźnieniem maksymalnie kilkunastodniowym (nieterminowa zapłata raty podatku nie skutkowałą naliczeniem odsetek za zwłokę). *Wyniki tych czynności zawarto w załączniku nr 9 protokołu kontroli.*

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2017 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	-	-
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość	Kwota objęta
----------------	-------	--------------

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

	wydanych decyzji	decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	-	-
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

Udzielone ulgi i zwolnienia w zakresie podatku rolnego (w szczególności ulga inwestycyjna i z tytułu nabycia gruntów)

2017 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	-	-
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	15	2.536,00
Ulga żołnierska	-	-
Umorzenie zaległości, odsetek	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	-	-
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	-	-

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	-	-
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	10	1.527,00
Ulga żołnierska	-	-
Umorzenie zaległości, odsetek	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	-	-
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	-	-

Kontroli poddano następujące ulgi z tytułu nabycia gruntów:

- decyzja nr Fn.3121.1.9.2017.EK z dnia 11 sierpnia 2017 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 4,6071 ha (6,0029 ha przyjęto do podstawy opodatkowania) nabyte przez podatnika na powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego aktem nr Rep. A 3294/2017 z dnia 19 lipca 2017 roku na okres od dnia 1 sierpnia 2017 roku do dnia 31 lipca 2022 roku. Wniosek podatnika z dnia 28 lipca 2017 roku (data wpływu do UG Mokrsko – 28 lipca 2017 roku),
- decyzja nr Fn.3121.1.10.2017.EK z dnia 21 sierpnia 2017 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 24,8635 ha (10,2668 ha przyjęto do podstawy opodatkowania) nabyte przez podatnika na powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego aktem nr Rep. A 2441/2017 z dnia 27 lipca 2017 roku na

- okres od dnia 1 września 2017 roku do dnia 31 lipca 2022 roku. Wniosek podatnika z dnia 7 sierpnia 2017 roku (data wpływu do UG Mokrsko – 18 sierpnia 2017 roku),
- decyzja nr Fn.3121.1.5.2017.EK z dnia 16 lutego 2017 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 2,7487 ha (2,9766 ha przyjęto do podstawy opodatkowania) nabyte przez podatnika na powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego aktem nr Rep. A 841/2017 z dnia 23 stycznia 2017 roku na okres od dnia 1 marca 2017 roku do dnia 31 stycznia 2022 roku. Wniosek podatnika z dnia 14 lutego 2017 roku (data wpływu do UG Mokrsko – 14 lutego 2017 roku),
 - decyzja nr Fn.3121.1.4.2017.EK z dnia 1 lutego 2017 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 5,6577 ha (5,7059 ha przyjęto do podstawy opodatkowania) nabyte przez podatnika na powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego aktem nr Rep. A 5470/2016 z dnia 23 grudnia 2016 roku na okres od dnia 1 lutego 2017 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku. Wniosek podatnika z dnia 2 stycznia 2017 roku,
 - decyzja nr Fn.3121.1.5.2018.EK z dnia 9 maja 2018 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 4,0761 ha (5,3780 ha przyjęto do podstawy opodatkowania) nabyte przez podatnika na powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego aktem nr Rep. A 2709/2018 z dnia 9 marca 2018 roku na okres od dnia 1 czerwca 2018 roku do dnia 31 marca 2023 roku. Wniosek podatnika z dnia 7 maja 2018 roku (data wpływu do UG Mokrsko – 8 maja 2018 roku),
 - decyzja nr Fn.3121.1.4.2018.EK z dnia 16 kwietnia 2018 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 4,5922 ha (5,0514 ha przyjęto do podstawy opodatkowania) nabyte przez podatnika na powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego aktem nr Rep. A 3781/2018 z dnia 19 marca 2018 roku na okres od dnia 1 maja 2018 roku do dnia 31 marca 2023 roku. Wniosek podatnika z dnia 12 kwietnia 2018 roku (data wpływu do UG Mokrsko – 13 kwietnia 2018 roku),
 - decyzja nr Fn.3121.1.2.2018.EK z dnia 21 marca 2018 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 2,1796 ha (2,3367 ha przyjęto do podstawy opodatkowania) nabyte przez podatnika na powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego aktem nr Rep. A 464/2018 z dnia 16 lutego 2018 roku na okres od dnia 1 kwietnia 2018 roku do dnia 28 lutego 2023 roku. Wniosek podatnika z dnia 21 marca 2018 roku (data wpływu do UG Mokrsko – 21 marca 2018 roku).

Zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 roku, poz. 1256 ze zm.) okres zwolnienia o którym mowa w ust. 1 pkt. 4 (grunty zakupione na utworzenie nowego gospodarstwa lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha) wynosi 5 lat licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa użytkowania wieczystego gruntów, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwałe zagospodarowanie w drodze umowy.

Zgodnie z art. 13d ust. 3, w związku z art. 13d ust. 1 ustawy o podatku rolnym zwolnienia i ulgi podatkowe udzielone na wniosek podatnika stosuje się od pierwszego dnia miesiąca po miesiącu, w którym złożono wniosek.

Z przytoczonych przepisów wynika, że pięcioletni okres zwolnienia biegnie od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto akt sprzedaży, ale ulgę stosuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek. Oznacza to, że okres zastosowania ulgi może być krótszy niż 5 lat, jeżeli podatnik spóźnił się ze złożeniem wniosku.

Ww. decyzje wydano zgodnie z obowiązującymi przepisami - art. 12 ust. 3 oraz art. 13d ust. 3, w zw. z art. 13 d ust.1 przedmiotowej ustawy. Zastosowano pięcioletni okres

zwolnienia, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów oraz okres stosowania ulgi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wnioski. W decyzjach wskazano, że po upływie okresu zwolnienia podatnikowi przysługiwać będzie ulga w wysokości 75% w pierwszym roku i ulga wysokości 50% w drugim roku. Z oświadczeń złożonych przez podatników wynikało, że grunty nabyte zostały od osoby obcej.

Nie udzielano ulg inwestycyjnych.

Podatek od środków transportowych

Stawki podatku od środków transportowych na lata 2017 – 2018 określono uchwałami Rady Gminy Mokrsko nr: [1] XIII/72/15 z dnia 27 listopada 2015 roku, [2] XXXVII/186/17 z dnia 9 listopada 2017 roku.

W latach 2017-2018 nie obowiązywały żadne zwolnienia z podatku od środków transportowych.

Ewidencja podatku od środków transportowych prowadzona jest w systemie komputerowym.

Wpływy podatku od środków transportowych (osoby fizyczne i prawne) w 2017 roku wyniosły 83.836,13 zł i stanowiły 0,36% dochodów budżetowych ogółem.

Wpływy podatku od środków transportowych (osoby fizyczne i prawne) w 2018 roku wyniosły 91.625,90 zł i stanowiły 0,38% dochodów budżetowych ogółem.

Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne

Wpływy z podatku od środków transportowych od osób fizycznych wyniosły w 2017 roku 77.941,13 zł i stanowiły 0,33% dochodów budżetowych roku 2017, natomiast w 2018 roku wynosiły 77.796,90 zł i stanowiły 0,32% dochodów budżetowych za ten okres.

Kontrolą prawidłowości poboru i ewidencji podatku od środków transportowych od osób fizycznych objęto 11 podatników posiadających: [1] w 2017 roku 47 środków transportowych, [2] w 2018 roku 52 pojazdy. W 2017 roku skontrolowano podatek od środków transportowych na kwotę 60.211 zł, natomiast w 2018 roku na kwotę 57.743 zł (próba przyjęta do kontroli została wybrana metodą losową i wyniosła w 2017 roku – 77,25%, w 2018 roku – 74,22%).

Zbadano zgodność stawek podatku zastosowanych przez podatników w deklaracjach ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Mokrsko.

Zestawienie pojazdów objętych kontrolą stanowi załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli:

Ustalono, że wszyscy podatnicy z badanej próby złożyli deklaracje. W badanej próbie stwierdzono przypadki złożenia deklaracji po terminie, tj. po 15 lutego roku podatkowego.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono:

1. **Ciągnik siodłowy o nr rej. (...)¹⁴** (DMC zespołu 40,0 t, 2 osie, pneumatyczny system zawieszenia) – podatnik będący właścicielem pojazdu w 2017 roku nie

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

wykazał go w załączniku DT-1/A do deklaracji na podatek od środków transportowych na 2018 rok złożonej dnia 6 marca 2018 roku. Według wyjaśnień Edyty Kowalik – inspektora ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych pojazd został sprzedany w miesiącu listopadzie 2017 roku.

Podatnik nie skorygował deklaracji za 2017 rok w zakresie wygaśnięcia obowiązku podatkowego, naruszając tym samym art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z powołanym przepisem osoba prawna będąca właścicielem środków transportowych jest obowiązana odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, lub zmianę miejsca zamieszkania, lub siedziby - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności. **W takiej sytuacji organ podatkowy winien wezwać podatnika, a tego nie uczynił, do skorygowania deklaracji w zakresie wygaśnięcia obowiązku podatkowego na mocy art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa. W sytuacji gdy podatnik twierdzi, że dane wynikające z poprzedniej deklaracji nie są aktualne, czy też nie są zgodne ze stanem rzeczywistym, to organ podatkowy może albo wezwać go do złożenia aktualnej deklaracji podatkowej, albo też w ramach wszczętego postępowania podatkowego ustalić faktyczną podstawę opodatkowania. Ponadto w świetle art. 21 § 3 przywołanej ustawy, jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, albo powstałego zobowiązania nie wykazano, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego.**

Pojazd opodatkowano podatkiem od środków transportowych za okres od stycznia do grudnia 2017 roku, natomiast w roku 2018 – zgodnie ze złożoną deklaracją - nie został ujęty w ewidencji podatkowej.

W trakcie trwania kontroli przedłożono kontrolującą dokument potwierdzający sprzedaż pojazdu (faktura Vat nr 22/11/2017 z dnia 17 listopada 2017 roku).

2. **Ciągnik siodłowy o nr rej. (...)**¹⁵ (DMC zespołu 40,0 t, 2 osie, pneumatyczny system zawieszenia) – przedmiotowy pojazd został wykazany w załączniku DT-1/A do deklaracji na podatek od środków transportowych na 2018 rok złożonej dnia 6 marca 2018 roku (nie wypełniono pola nr 8 w części B.2. deklaracji – Dane szczegółowe pojazdu dotyczącego daty nabycia). Pojazd nie został ujęty w deklaracjach złożonych na rok 2017. Według wyjaśnień Edyty Kowalik – inspektora ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych pojazd został nabyty w dniu 4 września 2017 roku. **Podatnik nie złożył deklaracji za 2017 rok w zakresie powstania obowiązku podatkowego w trakcie roku podatkowego,** naruszając tym samym art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z powołanym przepisem osoba prawna będąca właścicielem środków transportowych jest obowiązana odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, lub zmianę miejsca

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zamieszkania, lub siedziby - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności. **W takiej sytuacji organ podatkowy winien wezwać podatnika, a tego nie uczynił, do uzupełnienia deklaracji w zakresie powstania obowiązku podatkowego na mocy art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa. W sytuacji gdy podatnik twierdzi, że dane wynikające z poprzedniej deklaracji nie są aktualne, czy też nie są zgodne ze stanem rzeczywistym, to organ podatkowy może albo wezwać go do złożenia aktualnej deklaracji podatkowej, albo też w ramach wszczętego postępowania podatkowego ustalić faktyczną podstawę opodatkowania. Ponadto w świetle art. 21 § 3 przywołanej ustawy, jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, albo powstałego zobowiązania nie wykazano, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego.**

W trakcie trwania czynności kontrolnych, tj. dnia 24 września 2019 roku podatnik złożył korektę deklaracji na 2017 rok, w której zadeklarował podatek od przedmiotowego środka transportu w kwocie 443 zł (1.773 zł/12 mies. x 3 miesiące), a w ewidencji podatkowej dokonano przypisu należności (zaległość uregulowana w dniu 25 września 2019 roku, odsetki od zaległości podatkowej w kwocie 71 zł).

Stawki podatku w stosunku do pojazdów objętych kontrolą zostały określone właściwie, na podstawie danych wykazanych w deklaracjach.

W stosunku do podatników objętych próbą kontroli sprawdzono terminowość regulowania II raty podatku od środków transportowych za 2018 rok. Wyniki kontroli wyszczególniono w *[zestawieniu stanowiącym załącznik nr 11 do protokołu kontroli.](#)*

Podatek od środków transportowych – osoby prawne

Wpływy z podatku od środków transportowych od osób prawnych wyniosły w 2017 roku 5.895 zł i stanowiły 0,03% dochodów budżetowych roku 2017, natomiast w 2018 roku wyniosły 13.829 zł i stanowiły 0,06% dochodów budżetowych za ten okres.

Kontrolą prawidłowości poboru i ewidencji podatku od środków transportowych od osób prawnych objęto wszystkie osoby prawne zobowiązane do opłacania podatku od środków transportowych w latach 2017 – 2018.

W 2017 roku skontrolowano podatek od środków transportowych na kwotę 8.495 zł, natomiast w 2018 roku na kwotę 6.043 zł (próba przyjęta do kontroli wyniosła 100%).

Zbadano zgodność stawek podatku zastosowanych przez podatników w deklaracjach ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Mokrsko.

[Zestawienie pojazdów objętych kontrolą stanowi załącznik nr 12 do protokołu kontroli.](#)

Ustalenia kontroli:

Ustalono, że wszyscy podatnicy terminowo złożyli deklaracje na podatek od środków transportowych od osób prawnych za okres 2017-2018.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że stawki podatku w stosunku do pojazdów objętych kontrolą zostały określone właściwie, na podstawie danych wykazanych w deklaracjach.

W stosunku do podatników objętych próbą kontroli sprawdzono terminowość

regulowania I raty podatku od środków transportowych za 2017 rok. Wyniki kontroli wyszczególniono w *zestawieniu stanowiącym załącznik nr 13 do protokołu kontroli.*

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono:

1. **Podatnik nr (...)**¹⁶ – w załączniku DT-1/A do deklaracji na podatek od środków transportowych na 2018 rok złożonej dnia 31 stycznia 2018 roku nie wykazał dwóch środków transportowych ujętych w ostatniej korekcie deklaracji na 2017 rok, tj. przyczepy o nr rej. (...) oraz samochodu ciężarowego o nr rej. (...)¹⁷. Według wyjaśnień Edyty Kowalik – inspektora ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych wraz ze złożoną deklaracją na podatek od środków transportowych na rok 2018 podatnik przedłożył dokumenty sprzedaży przedmiotowych pojazdów (faktura Vat nr A/00042/17 z dnia 14 września 2017 roku potwierdzająca zbycie przyczepy oraz faktura Vat nr A/00050/17 z dnia 9 listopada 2017 roku potwierdzająca zbycie samochodu ciężarowego). **Podatnik nie skorygował deklaracji za 2017 rok w zakresie wygaśnięcia obowiązku podatkowego**, naruszając tym samym art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z powołanym przepisem osoba prawna będąca właścicielem środków transportowych jest obowiązana odpowiednio skorygować deklarację w razie zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, lub zmianę miejsca zamieszkania, lub siedziby - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności. **W takiej sytuacji organ podatkowy winien wezwać podatnika, a tego nie uczynił, do skorygowania deklaracji w zakresie wygaśnięcia obowiązku podatkowego na mocy art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa. W sytuacji gdy podatnik twierdzi, że dane wynikające z poprzedniej deklaracji nie są aktualne, czy też nie są zgodne ze stanem rzeczywistym, to organ podatkowy może albo wezwać go do złożenia aktualnej deklaracji podatkowej, albo też w ramach wszczętego postępowania podatkowego ustalić faktyczną podstawę opodatkowania. Ponadto w świetle art. 21 § 3 przywołanej ustawy, jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, albo powstałego zobowiązania nie wykazano, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego.**

Przedmiotowe pojazdy opodatkowano podatkiem od środków transportowych za okres od stycznia do grudnia 2017 roku, natomiast w roku 2018 – zgodnie ze złożoną deklaracją - nie zostały ujęte w ewidencji podatkowej.

2. **Przyczepa o nr rej. (...)**¹⁸ (DMC zespołu 28,0 t, 2 osie, inny system

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zawieszenia) – w wyniku kontroli stwierdzono, że przedmiotowy pojazd został wykazany w deklaracji na 2017 rok wg stawki 591 zł, tj. jak dla pojazdów posiadających DMCZP w przedziale nie mniej niż 12 ton – mniej niż 28 ton; podatnik zadeklarował 28,0 ton (przypis podatku odpowiadał wartościom ustalonym dla pojazdów o DMC do 28 ton). Zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Gminy stawka podatku w 2017 roku dla naczepy o ww. parametrach wynosiła 1.004 zł na rok. W trakcie kontroli przedłożono oświadczenie podatnika, z którego wynikało, że przyczepa posiadała DMC zespołu pojazdów poniżej 28 ton.

Kontrolujące stwierdziły, że powyżej opisane nieprawidłowości w zakresie podatku od środków transportowych świadczyć mogą o niedostatecznej kontroli deklaracji składanych przez podatników i analizie wpływających do Urzędu dokumentów.

Udzielone ulgi w zakresie podatku od środków transportowych (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2017 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	-	-
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	-	-
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

W sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Mokrsko, sporządzonych za lata 2017-2018 roku, wykazane zostały następujące kwoty zaległości w podatku od nieruchomości:

Zaległości z tytułu podatku od nieruchomości	Stan na 31.12.2017 rok	Stan na 31.12.2018 rok
osoby prawne	4.822,01	67.855,95

Zgodnie z przedłożonym wykazem zaległości na dzień 31 grudnia 2017 roku stwierdzono zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 4.822,01 zł na koncie 4 podatników, na dzień 31 grudnia 2018 roku zadłużenie w podatku od nieruchomości od osób prawnych wynosiło 67.855,95 zł.

Kwoty zaległości wykazane w sprawozdawczości były zgodne z ewidencją analityczną prowadzoną na kontach poszczególnych podatników.

Kontrolą objęto 98,11% zaległości w podatku od nieruchomości (osoby prawne) na dzień 31 grudnia 2017 roku i 99,99% zaległości na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Nr ewidencyjny podatnika	Kwota zaległości na dzień 31.12.2017	Kwota zaległości na dzień 30.12.2018
(...) ¹⁹	0,00	64.712,00
(...) ²⁰	4.731,02	3.137,35
<i>Razem</i>	<i>4.731,02</i>	<i>67.849,35</i>
<i>Ewidencja księgowa</i>	<i>4.822,01</i>	<i>67.855,95</i>
<i>Sprawozdanie</i>	<i>4.822,01</i>	<i>67.855,95</i>
<i>Próba kontroli</i>	<i>98,11%</i>	<i>99,99%</i>

W stosunku do ww. zaległości podjęto działania windykacyjne:

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...)²¹

Na dzień 31 grudnia 2017 roku konto podatnika nie posiadało zaległości podatkowej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 64.712 zł obejmująca raty podatku od nieruchomości za miesiące: XII/2016 oraz I-VII/2017.

Kontrolującym przedłożono:

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- wezwanie z dnia 28 grudnia 2016 roku (data potwierdzenia odbioru z dnia 3 stycznia 2017 roku) w sprawie złożenia w terminie 7 dni od doręczenia pisma deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2016,
- zawiadomienie z dnia 21 marca 2017 roku (data potwierdzenia odbioru z dnia 24 marca 2017 roku) o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za lata 2016-2017,
- wezwanie z dnia 30 marca 2017 roku (data potwierdzenia odbioru z dnia 3 kwietnia 2017 roku) do przedłożenia w terminie 7 dni dokumentów określających wartość budowli oraz powierzchni użytkowej budynków znajdujących się w posiadaniu podatnika (akt notarialny Rep. A nr 5548/2016 z dnia 21 listopada 2016 roku),
- zawiadomienie z dnia 19 kwietnia 2017 roku (data potwierdzenia odbioru z dnia 24 kwietnia 2017 roku) o zamiarze przeprowadzenia przez biegłego oględzin nieruchomości w celu oszacowania powierzchni użytkowej nieruchomości oraz określenia wartości budowli,
- postanowienie z dnia 6 czerwca 2017 roku (data potwierdzenia odbioru z dnia 9 czerwca 2017 roku) o wyznaczeniu 7-dniowego terminu do wypowiedzenia się w zakresie zebranego materiału dowodowego – jak wynika z informacji uzyskanych od Edyty Kowalik - inspektora ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych - pomimo zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu nie skorzystano z tej możliwości,
- decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości na lata 2016-2017 z dnia 20 czerwca 2017 roku (decyzje nr: FN.3120.1.1.2017.EK na kwotę 8.089 zł i FN.3120.1.2.2017 na kwotę 96.125 zł),
- odwołanie podatnika z dnia 14 lipca 2017 roku od wydanych przez organ podatkowy decyzji określających wymiar podatku na lata 2016-2017,
- akt notarialny Rep. A nr 2494/2017 z dnia 10 lipca 2017 roku o sprzedaży przez podatnika nieruchomości będących przedmiotem postępowania,
- decyzje nr: SKO.4100/101/17 i SKO.4100/102/17 Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu z dnia 20 września 2017 roku o uchyleniu w całości decyzji Wójta Gminy Mokrsko z dnia 20 czerwca 2017 roku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji,
- postanowienie z dnia 17 października 2017 roku (data potwierdzenia odbioru z dnia 24 października 2017 roku) z wyznaczonym 7-dniowym terminem wypowiedzenia się podatnika w zakresie zebranego materiału dowodowego - pomimo zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu nie skorzystano z tej możliwości,
- decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości na lata 2016-2017 (decyzje nr: FN.3120.1.1.2017.EK na kwotę 8.089 zł i FN.3120.1.2.2017 na kwotę 56.623 zł),
- odwołanie podatnika z dnia 27 listopada 2017 roku od wydanych decyzji wymiarowych,
- decyzje nr SKO.4100/158/2017 i SKO.4100/159/2017 z dnia 25 stycznia 2018 roku utrzymujące w mocy decyzje Wójta Gminy Mokrsko w sprawie określenia wysokości zobowiązania pieniężnego w podatku od nieruchomości za rok 2016 w kwocie 8.089 zł (decyzja nr FN.3120.1.1.2017.EK) i za rok 2017 w kwocie 56.623 zł (decyzja nr FN. 3120.1.2.2017.EK).

W związku z powyższym na podstawie powyższych decyzji w dniu 20 lutego 2018 roku dokonano przypisu podatku od nieruchomości za lata 2016-2017 w kwocie 8.089 zł za rok 2016 i 56.623 zł za miesiące I-VII/2017,

- wyrok WSA w Łodzi I SA/Łd 268/18 oraz I SA/Łd 267/18 oddalający skargę podatnika na decyzję SKO w przedmiocie określenia wysokości zobowiązania w podatku od nieruchomości za miesiąc XII/2016 i I-VII/2017.

Z informacji uzyskanej od ww. inspektora ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych wynikało, że podatek złożył skargę kasacyjną do NSA jako środek odwoławczy od decyzji WSA w Łodzi, jednak do dnia zakończenia czynności kontrolnych organ podatkowy nie otrzymał informacji zwrotnej w przedmiotowej sprawie.

Na przedmiotową zaległość wystawiono:

- upomnienie nr Fn.3161.5/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku (data potwierdzenia odbioru 7 maja 2018 roku) na kwotę należności głównej 64.712,00 zł (rata XII/2016 oraz raty I-VII/2017) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- tytuł wykonawczy z dnia 16 maja 2018 roku (data wpływu do US w Warszawie w dniu 16 maja 2018 roku) sygn. SW4/2/10010031/2018 na kwotę 64.712,00 zł obejmujący zaległości z tytułu raty XII za 2016 rok oraz I-VII raty za rok 2017,
- zawiadomienie Naczelnika III US Warszawa-Śródmieście z dnia 12 lipca 2018 roku o nieprzystąpieniu do egzekucji z powodu nieaktualnego adresu siedziby podatnika,
- tytuł wykonawczy z dnia 28 sierpnia 2018 roku (data wpływu do US w Warszawie w dniu 31 sierpnia 2018 roku) sygn. SW4/1/10010031/2018 na kwotę 64.712,00 zł obejmujący zaległości z tytułu raty XII za 2016 rok oraz I-VII raty za rok 2017,
- zawiadomienie Naczelnika III US Warszawa-Śródmieście z dnia 13 września 2018 roku o nieprzystąpieniu do egzekucji z powodu braku podstawy prawnej w przedmiotowym tytule wykonawczym,
- tytuł wykonawczy z dnia 31 stycznia 2019 roku (data wpływu do US w Warszawie w dniu 6 lutego 2019 roku) sygn. SW4/1/10010031/2019 na kwotę 64.712,00 zł obejmujący zaległości z tytułu raty XII za 2016 rok oraz I-VII raty za rok 2017.

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...)²²

Na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 4.731,02 zł obejmująca część raty VI oraz raty VII-XII podatku od nieruchomości za rok 2017.

Kontrolującym przedłożono upomnienie nr Fn.3161.6/2017 z dnia 7 września 2017 roku (data potwierdzenia odbioru 11 września 2017 roku) na kwotę należności głównej 1.578,02 zł (rata VI-VIII/2017) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 3.137,35 zł obejmująca raty podatku od nieruchomości za miesiące IX-XII/2018.

Kontrolującym przedłożono:

- upomnienie nr Fn.3161.1/2018 z dnia 22 lutego 2018 roku (data potwierdzenia odbioru 23 lutego 2018 roku) na kwotę należności głównej 6.309,02 zł (część raty VI/2017, raty VII-XII/2017 oraz raty I-II/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- ewidencję tytułów wykonawczych z dnia 16 maja 2018 roku (data wpływu do US w Wieluniu w dniu 16 maja 2018 roku) – tytuł wykonawczy sygn. SW4/1/1009/2018 na kwotę 7.887,00 zł obejmujący zaległości z tytułu rat VII-XII za 2017 rok oraz I-IV raty za rok 2018,
- postanowienie z dnia 13 listopada 2018 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 20 listopada 2018 roku) o dokonaniu potrącenia należności podatnika z faktur za usługi telekomunikacyjne z jego zobowiązaniami podatkowymi z tytułu podatku od nieruchomości wraz z odsetkami na kwotę łączną 4.663,22 zł (raty za miesiące IX-XII/2017 i I-III (część)/2018),
- postanowienie z dnia 15 listopada 2018 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 20 listopada 2018 roku) o dokonaniu potrącenia należności podatnika z faktur za usługi telekomunikacyjne z jego zobowiązaniami podatkowymi z tytułu podatku od nieruchomości wraz z odsetkami na kwotę łączną 210,21 zł (część raty za miesiąc III/2018),
- postanowienie z dnia 6 grudnia 2018 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 7 grudnia 2018 roku) o dokonaniu potrącenia należności podatnika z faktur za usługi telekomunikacyjne z jego zobowiązaniami podatkowymi z tytułu podatku od nieruchomości wraz z odsetkami na kwotę łączną 1.992,00 zł (raty za miesiące: III (część)-V (część)/2018),
- postanowienie z dnia 13 grudnia 2018 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 14 grudnia 2018 roku) o dokonaniu potrącenia należności podatnika z faktur za usługi telekomunikacyjne z jego zobowiązaniami podatkowymi z tytułu podatku od nieruchomości wraz z odsetkami na kwotę łączną 271,84 zł (część rat za miesiąc V-VI/2018),
- postanowienie z dnia 21 grudnia 2018 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 27 grudnia 2018 roku) o dokonaniu potrącenia należności podatnika z faktur za usługi telekomunikacyjne z jego zobowiązaniami podatkowymi z tytułu podatku od nieruchomości wraz z odsetkami na kwotę łączną 2.201,21 zł (raty za miesiące: część VI-część IX/2018),
- postanowienie z dnia 9 stycznia 2019 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 10 stycznia 2019 roku) o dokonaniu potrącenia należności podatnika z faktur za usługi telekomunikacyjne z jego zobowiązaniami podatkowymi z tytułu podatku od nieruchomości wraz z odsetkami na kwotę łączną 271,84 zł (część raty za miesiąc IX/2018),
- postanowienie z dnia 18 stycznia 2019 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 22 stycznia 2019 roku) o dokonaniu potrącenia należności podatnika z faktur za usługi telekomunikacyjne z jego zobowiązaniami podatkowymi z tytułu podatku od nieruchomości wraz z odsetkami na kwotę łączną 1.700,68 zł (raty za miesiące: IX (część)-XI (część)/2018),
- postanowienie z dnia 15 lutego 2019 roku (potwierdzenie odbioru z dnia 18 lutego 2019 roku) o dokonaniu potrącenia należności podatnika z faktur za usługi telekomunikacyjne z jego zobowiązaniami podatkowymi z tytułu podatku od

nieruchomości wraz z odsetkami na kwotę łączną 2.788,83 zł (raty za miesiące: część XI/2018-II/2019).

Wpłaty z Urzędu Skarbowego: [1] z dnia 5 czerwca 2018 roku w kwocie 843,80 zł - należność główna wraz z odsetkami w kwocie 58,40 zł i kosztami upomnień w kwocie 34,80 zł (zaliczono na spłatę rat VI-VIII/2017), [2] z dnia 25 lipca 2018 roku w kwocie 168,80 zł - należność główna wraz z odsetkami w kwocie 12,50 zł (zaliczono na spłatę raty VIII/2017), [3] z dnia 28 września 2018 roku w kwocie 288 zł - należność główna wraz z odsetkami w kwocie 58,60 zł (zaliczono na spłatę raty VIII/2017), [4] z dnia 10 października 2018 roku w kwocie 459,30 zł - należność główna wraz z odsetkami w kwocie 40,70 zł (zaliczono na spłatę rat VIII-IX/2017), [5] z dnia 25 października 2018 roku w kwocie 459,50 zł - należność główna wraz z odsetkami w kwocie 40,50 zł (zaliczono na spłatę raty IX/2017).

Łączne zobowiązanie pieniężne (podatek od nieruchomości oraz podatek rolny)

W sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Mokrsko, sporządzonych za lata 2017-2018 roku, wykazane zostały następujące kwoty zaległości w podatku od nieruchomości oraz w podatku rolnym:

Zaległości z tytułu podatku od nieruchomości	Stan na 31.12.2017 rok	Stan na 31.12.2018 rok
osoby fizyczne	46.062,97	36.346,88

Zaległości z tytułu podatku rolnego	Stan na 31.12.2017 rok	Stan na 31.12.2018 rok
osoby fizyczne	42.283,20	52.328,87

Kwoty zaległości wykazane w sprawozdawczości były zgodne z ewidencją analityczną prowadzoną na kontach poszczególnych podatników.

Kontrolą objęto 35,30% zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym na dzień 31 grudnia 2017 roku i 29,52% zaległości na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Nr ewidencyjny podatnika	Kwota zaległości na dzień 31.12.2017	Kwota zaległości na dzień 30.12.2018
(...) ²³	0,00	837,00
(...) ²⁴	17.467,00	11.273,00
(...) ²⁵	7.906,80	8.228,80
(...) ²⁶	5.813,00	5.846,00

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

<i>Razem</i>	<i>31.186,80</i>	<i>26.184,80</i>
<i>Ewidencja księgową</i>	<i>88.346,17</i>	<i>88.675,75</i>
<i>Sprawozdanie</i>	<i>88.346,17</i>	<i>88.675,75</i>
<i>Próba kontroli</i>	<i>35,30%</i>	<i>29,52%</i>

W stosunku do ww. zaległości podjęto działania windykacyjne:

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ²⁷

Na dzień 31 grudnia 2017 roku konto podatnika nie wykazywało zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 837 zł obejmująca raty za rok 2018 (raty II-IV łącznego zobowiązania pieniężnego), tj. 35 zł - podatek od nieruchomości oraz 802 zł – podatek rolny.

Kontrolującym przedłożono:

- upomnienie nr Up Fn.3161.331/2018 z dnia 4 października 2018 roku (data potwierdzenia odbioru 10 października 2018 roku) na kwotę należności głównej 575,90 zł (raty II-III/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- upomnienie nr Up Fn.3161.466/2018 z dnia 7 grudnia 2018 roku (data potwierdzenia odbioru 11 grudnia 2018 roku) na kwotę należności głównej 837 zł (raty III-IV/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- ewidencję tytułów wykonawczych z dnia 25 stycznia 2019 roku, według której wystawiono tytuł wykonawczy sygn. SW4/19/50073/2019 na kwotę 837 zł.

Do zakończenia kontroli zaległość nie została wyegzekwowana.

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ²⁸

Na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 17.467,00 zł obejmująca IV ratę łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2016 oraz raty I-IV łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2017, tj. 17.210,00 zł - podatek od nieruchomości oraz 257,00 zł – podatek rolny.

Kontrolującym przedłożono ewidencję upomnień za okres styczeń-grudzień 2017 roku, według której wystawiono upomnienia nr: [1] 00113/2017 z dnia 4 kwietnia 2017 roku (data doręczenia – 18 kwietnia 2017 roku) na kwotę 5.737,00 zł obejmujące I ratę łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2017 wraz z odsetkami i kosztami upomnienia, [2] 00252/2017 z dnia 7 czerwca 2017 roku (data doręczenia – 27 czerwca 2017 roku) na kwotę 5.737,00 zł obejmujące II ratę łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2017 wraz z odsetkami i kosztami upomnienia, [3] 00387/2017 z dnia 5 października 2017 roku (data doręczenia – 27 października 2017 roku) na kwotę 11.676,00 zł obejmujące raty łącznego zobowiązania pieniężnego I (część) – III/2017

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wraz z odsetkami i kosztami upomnienia, [4] 00510/2017 z dnia 5 grudnia 2017 roku (data doręczenia 27 grudnia 2017 roku) na kwotę 17.467,00 zł obejmujące raty łącznego zobowiązania pieniężnego, tj. IV/2016 oraz I (część)-IV/2017 wraz z odsetkami i kosztami upomnienia.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 11.273,00 zł obejmująca raty III-IV łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2018, tj. 11.093,00 zł - podatek od nieruchomości oraz 180,00 zł – podatek rolny.

Kontrolującym przedłożono:

- upomnienie nr Up Fn.3161.239/2018 z dnia 13 czerwca 2018 roku (data potwierdzenia odbioru 18 czerwca 2018 roku) na kwotę należności głównej 11.272,00 zł (raty I-II/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- upomnienie nr Up Fn.3161.371/2018 z dnia 4 października 2018 roku (data potwierdzenia odbioru 8 października 2018 roku) na kwotę należności głównej 5.636,00 zł (rata III/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- upomnienie nr Up Fn.3161.495/2018 z dnia 7 grudnia 2018 roku (zwrot do nadawcy-nie podjęto w terminie) na kwotę należności głównej 11.273,00 zł (raty III-IV/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- ewidencję tytułów wykonawczych z dnia 25 stycznia 2019 roku, według której wystawiono tytuł wykonawczy sygn. SW4/60/80292/2019 na kwotę 11.273,00 zł. W związku z zawiadomieniem Naczelnika US w Wieluniu z dnia 5 lutego 2019 roku o niespełnieniu wymogów określonych w art. 27 i tym samym o nieprzystąpieniu do egzekucji w dniu 6 lutego 2019 roku (data wpływu do US w Wieluniu – 8 lutego 2019 roku) wystawiono nowy tytuł wykonawczy nr SW4/62/80292/2019 na kwotę należności głównej 5.637,00 zł.

Wpłaty na dzień 24 października 2019 roku:

- podatek od nieruchomości z dnia: [1] 2 stycznia 2018 roku w kwocie 11.511,00 zł wraz z odsetkami – 208 zł i kosztami upomnienia, [2] 15 stycznia 2018 roku w kwocie 5.699,00 zł wraz z odsetkami – 70,90 zł i kosztami upomnienia, [3] 22 czerwca 2018 roku w kwocie 11.092,00 zł wraz z odsetkami – 142,40 zł i kosztami upomnienia, [4] 5 lutego 2019 roku w kwocie 5.546,00 zł wraz z odsetkami – 171,20 zł, [5] 25 lutego 2019 roku w kwocie 5.547,00 zł wraz z odsetkami – 116,70 zł, [6] 31 maja 2019 roku w kwocie 5.546,00 zł wraz z odsetkami 93 zł, [7] 25 lipca 2019 roku w kwocie 5.546,00 zł wraz z odsetkami 87 zł.
- Podatek rolny z dnia: [1] 2 stycznia 2018 roku w kwocie 165 zł wraz z odsetkami – 3 zł, [2] 15 stycznia 2018 roku w kwocie 92 zł wraz z odsetkami - 1,10 zł, [3] 22 czerwca 2018 roku w kwocie 180 zł wraz z odsetkami – 2,30 zł, [4] 5 lutego 2019 roku w kwocie 90 zł wraz z odsetkami – 2,80 zł i kosztami upomnienia, [5] 25 lutego 2019 roku w kwocie 90 zł wraz z odsetkami – 1,90 zł, [6] 31 maja 2019 roku w kwocie 90 zł wraz z odsetkami – 1,40 zł i kosztami upomnienia, [7] 25 lipca 2019 roku w kwocie 90 zł wraz z odsetkami – 1,40 zł i kosztami upomnienia.

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...)²⁹

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 7.906,80 zł obejmująca raty łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2012 (I-IV) oraz raty III-IV łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2016, tj. 7.620,80 zł - podatek od nieruchomości oraz 286,00 zł – podatek rolny.

Kontrolującym przedłożono:

- tytuł egzekucyjny nr 29/2012/60104 z dnia 28 grudnia 2012 roku (doręczono do US w Wieluniu dnia 21 stycznia 2013 roku) na kwotę 7.825,80 zł obejmujący łączne zobowiązanie pieniężne za rok 2012 (raty I-IV). Ww. Tytuł poprzedzony był upomnieniami nr: [1] 70/2012 z dnia 3 kwietnia 2012 roku (dostarczone dnia 11 kwietnia 2012 roku) na kwotę 4.170,80 zł, [2] 248/2012 z dnia 1 czerwca 2012 roku (dostarczone dnia 5 czerwca 2012 roku) na kwotę 1.219,00 zł, [3] 434/2012 z dnia 3 października 2012 roku (dostarczone dnia 9 października 2012 roku) na kwotę 1.219,00 zł, [4] 616/2012 z dnia 3 grudnia 2012 roku (dostarczone dnia 5 grudnia 2012 roku) na kwotę 1.217,00 zł,
- upomnienie nr 442/2016 z dnia 5 grudnia 2016 roku (dostarczone w dniu 8 grudnia 2016 roku) na kwotę 81 zł obejmujące III i IV ratę łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2016. **Kontrolujące wskazują, że do dnia zakończenia kontroli nie wystawiono tytułu wykonawczego na przedmiotową zaległość.** Podatnik uregulował zaległość w dniu 17 września 2019 roku.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 8.228,80 zł obejmująca raty łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2012 (I-IV), raty III-IV łącznego zobowiązania pieniężnego za rok 2016 oraz raty II-IV podatku od nieruchomości za rok 2018, tj. 7.942,80 zł - podatek od nieruchomości oraz 286,00 zł – podatek rolny.

Kontrolującym przedłożono:

- upomnienie nr Up Fn.3161.342/2018 z dnia 4 października 2018 roku (data potwierdzenia odbioru 8 października 2018 roku) na kwotę należności głównej 399,00 zł (raty I-III/2018) wraz z kosztami upomnienia,
- upomnienie nr Up Fn.3161.473/2018 z dnia 7 grudnia 2018 roku (data potwierdzenia odbioru 12 grudnia 2018 roku) na kwotę należności głównej 322,00 zł (rata II-IV/2018) wraz z kosztami upomnienia,
- ewidencję tytułów wykonawczych z dnia 25 stycznia 2019 roku (data wpływu do US Wieluń – 28 stycznia 2019 roku), według której wystawiono tytuł wykonawczy sygn. SW4/22/60104/2019 na kwotę 322,00 zł,
- informację Naczelnika US w Wieluniu z dnia 24 września 2019 roku o umorzeniu ze względu na nieskuteczność egzekucji prowadzonej na podstawie tytułów wykonawczych nr: 00028/2013/60104 i 00029/2012/60104.

W dniu 23 lipca 2019 roku na podstawie wniosku o odpisanie należności przedawnionej dokonano odpisu zaległości podatkowej za rok 2012 w kwocie 7.825,80 zł.

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...)³⁰

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 5.813,00 zł obejmująca raty podatku od nieruchomości za rok: 2015 (część I-IV), 2016 (I-IV) i 2017 (I-IV pomniejszone o odpisy).

Kontrolującym przedłożono:

- ewidencję upomnień i tytułów wykonawczych za lata 2015-2017, według której wystawiono upomnienia nr: [1] 00348/2015 z dnia 7 października 2015 roku (data doręczenia – 12 października 2015 roku) na kwotę 2.456,00 zł obejmujące podatek od nieruchomości za rok 2015 (raty I-III) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/9/300097/2016, [2] 00485/2015 z dnia 7 grudnia 2015 roku (data doręczenia – 9 grudnia 2015 roku) na kwotę 2.948,00 zł obejmujące podatek od nieruchomości (raty I-IV) za rok 2015 wraz z odsetkami i kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/9/300097/2016, [3] 00032/2016 z dnia 4 kwietnia 2016 roku (data doręczenia – 8 kwietnia 2016 roku) na kwotę 3.439,00 zł obejmujące raty I-IV/2015 i I/2016 podatku od nieruchomości wraz z odsetkami i kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/9/300097/2016, [4] 00226/2016 z dnia 4 października 2016 roku (data doręczenia 6 października 2016 roku) na kwotę 1.473,00 zł obejmujące raty I-III podatku od nieruchomości za 2016 rok wraz z odsetkami i kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/10/300097/2016, [5] 00401/2016 z dnia 2 grudnia 2016 roku (data doręczenia 8 grudnia 2016 roku) na kwotę 492,00 zł obejmujące IV ratę podatku od nieruchomości za 2016 rok wraz z kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/10/300097/2016, [6] 00034/2017 z dnia 4 kwietnia 2017 roku (data doręczenia 7 kwietnia 2017 roku) na kwotę 491,00 zł obejmujące I ratę podatku od nieruchomości za 2017 rok wraz z kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/7/300097/2018, [7] 00197/2017 z dnia 6 czerwca 2017 roku (data doręczenia 12 czerwca 2017 roku) na kwotę 982,00 zł obejmujące raty I-II podatku od nieruchomości za 2017 rok wraz z odsetkami i kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/7/300097/2018, [8] 00326/2017 z dnia 4 października 2017 roku (data doręczenia 6 października 2017 roku) na kwotę 99,00 zł obejmujące III ratę podatku od nieruchomości za 2017 rok wraz z kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/7/300097/2018, [9] 00445/2017 z dnia 5 grudnia 2017 roku (data doręczenia 7 grudnia 2017 roku) na kwotę 100,00 zł obejmujące IV ratę podatku od nieruchomości za 2017 rok wraz z kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/7/300097/2018,
- pismo Fn.361.1.12.2017.SP z dnia 14 sierpnia 2017 roku skierowane do US Wieluń dotyczące zawieszenia egzekucji z tytułów wykonawczych nr: SW4/10/30097/2017 i SW4/9/30097/2016 z powodu wydania decyzji nr FN.320.1.1.2017EK o rozłożeniu zaległości objętych ww. tytułami na raty,
- pismo Fn.361.1.3.2017.SP z dnia 8 czerwca 2018 roku skierowane do US Wieluń dotyczące przywrócenia egzekucji tytułów przedmiotowych wykonawczych ze

względu na niespłacenie zaległości w terminach ustalonych decyzją o rozłożeniu na raty.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 5.846,00 zł obejmująca raty podatku od nieruchomości za lata: 2015 (część I-IV), 2016-2017 (I-IV) i 2018 (I-IV pomniejszone o odpisy).

Kontrolującym przedłożono:

- ewidencję upomnień i tytułów wykonawczych za rok 2018, według której wystawiono upomnienia nr: [1] 00029/2018 z dnia 5 kwietnia 2018 roku (data doręczenia – 9 kwietnia 2018 roku) na kwotę 33,00 zł obejmujące I ratę podatku od nieruchomości za rok 2018 wraz z i kosztami upomnienia. Na zaległość objętą przedmiotowym upomnieniem wystawiono tytuł wykonawczy nr SW4/11/300097/2018, [2] 00314/2018 z dnia 4 października 2018 roku (data doręczenia – 16 października 2018 roku) na kwotę 5.846,00 zł obejmujące podatek od nieruchomości za lata 2015-2018 wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- zawiadomienie Naczelnika US w Wieluniu znak sprawy: 1024-SEE.711.107.2018.BA z dnia 13 czerwca 2018 roku o nieprzystąpieniu do egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego nr SW/7/30097/2018 z dnia 10 maja 2018 roku ze względu na brak możliwości doręczenia tytułu wykonawczego zobowiązanemu,
- pismo Naczelnika US w Wieluniu znak sprawy: 1024-SEE.710.111.2018.EPOBR2 o przekazaniu, zgodnie z właściwością miejscową tytułów wykonawczych celem realizacji do US w Oleśnie,
- ewidencję tytułów wykonawczych z dnia 25 stycznia 2019 roku (data wpływu do US Olesno – 4 lutego 2019 roku), według której wystawiono tytuł wykonawczy sygn. SW4/11/30097/2019 na kwotę 5.846,00 zł,
- informację Naczelnika US w Oleśnie z dnia 24 września 2019 roku braku możliwości przeprowadzenia skutecznej egzekucji (zobowiązany zakończył prowadzoną działalność gospodarczą w dniu 1 lutego 2018 roku - brak majątku).

Wpłata z dnia 20 października 2017 roku na kwotę 281 zł wraz z odsetkami – 28 zł (rata I/2015).

Podatek od środków transportowych

Biorąc pod uwagę dane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za lata 2017 – 2018 wykazane zostały następujące kwoty zaległości w podatku od środków transportowych:

Zaległości z tytułu podatku od środków transportowych	Stan na 31.12.2017 rok	Stan na 31.12.2018 rok
Osoby prawne	7.786,00	0,00
Osoby fizyczne	13.781,90	10.379,00

Zweryfikowano zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych z ewidencją księgową. Biorąc pod uwagę ewidencję analityczną zaległości podatkowych z tytułu podatku od środków transportowych za lata 2017 i 2018, kontrolujące zbadały prawidłowość sporządzenia sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2017-2018. Zestawienie danych wynikających z ewidencji analitycznej, w przedmiocie zaległości w podatku od środków transportowych od osób

fizycznych i od osób prawnych, prowadzonej w badanym okresie oraz danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S za lata 201-2018 przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa podatnika	Zaległości podatkowe wynikające z ewidencji analitycznej	Zaległości podatkowe wykazane w sprawozdaniu Rb-27S, Kolumna „10”
2017 rok			
1.	Osoby prawne	7.786,00	7.786,00
2.	Osoby fizyczne	13.781,90	13.781,90
2018 rok			
1.	Osoby prawne	0,00	0,0
2.	Osoby fizyczne	10.379,00	10.379,00

W podatku od środków transportowych od osób fizycznych

Kontrolą objęto 69,47% zaległości w podatku od środków transportowych na dzień 31 grudnia 2017 roku i 100% zaległości na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Kontroli poddano czynności windykacyjne wobec nw. podatników.

Nr ewidencyjny podatnika	Kwota zaległości na dzień 31.12.2017	Kwota zaległości na dzień 12.12.2018
(...) ³¹	4.445,90	0,00
(...) ³²	1.734,00	3.039,00
(...) ³³	3.394,00	1.695,00
(...) ³⁴	0,00	5.645,00
Razem:	9.573,90	10.379,00

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...)³⁵

Na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 4.445,90 zł z tytułu części II raty podatku za rok 2017.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku konto podatnika nie posiadało zaległości podatkowej.

Kontrolującym przedłożono:

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- upomnienie nr Up Fn.3161.6/2017 z dnia 21 czerwca 2017 roku (doręczenie nieskuteczne - zwrot do nadawcy) na kwotę należności głównej 4.284,00 zł (I rata podatku) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- upomnienie nr Up Fn.3161.3/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku (data potwierdzenia odbioru – 27 kwietnia 2018 roku) na kwotę należności głównej 8.021,90 zł (rata II/2017 i I/2018) wraz z kosztami upomnienia.

Wpłata zaległości w kwocie 4.445,90 zł wraz z odsetkami w kwocie 279,80 zł nastąpiła w dniu 9 maja 2018 roku.

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ³⁶

Na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 1.734,00 zł z tytułu części II raty podatku za rok 2017.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 3.039,00 zł z tytułu I i II raty podatku za rok 2018.

Kontrolującym przedłożono:

- upomnienie nr Up Fn.3161.1/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku (doręczono dnia 27 kwietnia 2018 roku) na kwotę należności głównej 1.520,00 zł (I/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- upomnienie nr Up Fn.3161.6/2018 z dnia 9 października 2018 roku (doręczono dnia 16 października 2018 roku) na kwotę należności głównej 3.039,00 zł (I-II/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,
- ewidencję tytułów wykonawczych z dnia 25 stycznia 2019 roku (data wpływu do US Wieluń – 28 stycznia 2019 roku), według której wystawiono tytuł wykonawczy sygn. SW4/1/100023/2019 na kwotę 3.039,00 zł.

Wpłata zaległości w kwocie 1.734,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 60 zł nastąpiła w dniu 20 lutego 2018 roku.

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ³⁷

Na dzień 31 grudnia 2017 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 3.394,00 zł z tytułu I i II raty podatku za rok 2017.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 1.695,00 zł z tytułu II raty podatku za rok 2018.

Kontrolującym przedłożono:

- upomnienie nr Up Fn.3161.7/2018 z dnia 9 października 2018 roku (doręczono dnia 17 października 2018 roku) na kwotę należności głównej 5.091,00 zł (I-II/2017, I/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia,

³⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- ewidencję tytułów wykonawczych z dnia 25 stycznia 2019 roku (data wpływu do US Wieluń – 28 stycznia 2019 roku), według której wystawiono tytuł wykonawczy sygn. SW4/2/100042/2019 na kwotę 1.695,00 zł.

Wpłata zaległości w kwocie 3.394,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 456,00 zł i kosztami upomnienia nastąpiła w dniu 25 października 2018 roku.

Podatnik o numerze ewidencyjnym (...)³⁸

Na dzień 31 grudnia 2017 roku konto podatnika nie posiadało zaległości podatkowej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku na koncie podatnika figurowała zaległość w kwocie 5.645,00 zł z tytułu II raty podatku za rok 2018.

Kontrolującym przedłożono:

- upomnienie nr Up Fn.3161.1/2019 z dnia 25 stycznia 2019 roku (doręczono dnia 30 stycznia 2019 roku) na kwotę należności głównej 5.645,00 zł (II/2018) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia.

Wpłata zaległości w kwocie 5.645,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 187,00 zł i kosztami upomnienia nastąpiła w dniu 14 lutego 2019 roku.

Podatek od środków transportowych - osoby prawne

Kontroli poddano czynności windykacyjne wobec podatnika nr (...) ³⁹, który jako jedyna osoba prawna posiadał zaległości w podatku od środków transportowych na dzień 31 grudnia 2017 roku w kwocie 7.786,00 zł obejmujące I i II ratę podatku za rok 2017.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku konto podatnika nie wykazywało zaległości podatkowej.

Kontrolującym przedłożono upomnienie nr Up Fn.3161.7/2017 z dnia 10 października 2017 roku (doręczono dnia 12 października 2017 roku) na kwotę należności głównej 7.786,00 zł (I-II/2017) wraz z odsetkami i kosztami upomnienia.

Wpłata zaległości w kwocie 7.786,00 zł wraz z odsetkami i kosztami upomnienia nastąpiła w dniach 10 i 11 stycznia 2018 roku.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

W kontrolowanej jednostce nie ma opracowanego planu wykorzystania zasobu nieruchomości. W świetle art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 2204 ze zm.) – do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Gminne zasoby nieruchomości mogą być wykorzystywane na cele rozwojowe gmin i zorganizowanej działalności

³⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

inwestycyjnej, a w szczególności na realizację budownictwa mieszkaniowego oraz związanych z tym budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, a także na realizację innych celów publicznych (art. 24 ust. 2 ustawy). Podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin uchwalane na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 24 ust. 3 ustawy).

Stosownie do art. 25 ww. ustawy, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu, przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej. Plany wykorzystania zasobu, o których mowa w ust. 2, opracowuje się na okres 3 lat. Plany zawierają w szczególności:

- 1) zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste;
- 2) prognozę:
 - a) dotyczącą udostępnienia nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu,
 - b) poziomu wydatków związanych z udostępnieniem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu,
 - c) wpływów osiąganych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości,
 - d) dotyczącą aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości;
- 3) program zagospodarowania nieruchomości zasobu.

Biorąc pod uwagę ww. przepisy, jednostka kontrolowana powinna opracować plan wykorzystania zasobu zawierający wszystkie wskazane w art. 25 ust. 2a elementy.

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

W sprawozdaniach rocznych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2018 – I półrocze 2019 jednostka wykazała dochody ze sprzedaży nieruchomości w niżej wymienionych paragrafach:

077 Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości.

087 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych.

2018 rok			I półrocze 2019 roku	
Dział, rozdział, §	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
700, 70005, § 0770	7.500,00	7.932,00	-	-
700, 70005, § 0870	3.000,00	3.324,52	3.000,00	1.354,52

Wykaz nieruchomości sprzedanych i nabytych przez Gminę Mokrsko w latach 2017 - 2018 stanowi załącznik nr 14 do protokołu kontroli.

Nabycie nieruchomości przez Gminę

W uchwale nr XV/84/11 Rady Gminy Mokrsko z dnia 28 listopada 2011 roku w sprawie zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienia lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, w zakresie zasad nabywania określono:

- Wójt wykonuje czynności związane z nabywaniem nieruchomości samodzielnie i nie jest wymagana zgoda Rady Gminy,
- każdorazowo przed wydaniem zarządzenia o nabyciu nieruchomości wymagane jest przeprowadzenie konsultacji z Radą Sołectką sołectwa, na obszarze którego znajduje się przedmiotowa nieruchomość,
- szczegółowe zasady nabywania nieruchomości regulują przepisy o gospodarce nieruchomościami.

Operat szacunkowy nieruchomości oznaczonej nr 222/5 o pow. 0,1063 ha został sporządzony w dniu 9 marca 2017 roku przez rzeczoznawcę majątkowego uprawnienia nr 6640. Wartość rynkowa nieruchomości oszacowana została na kwotę 19.006,00 zł.

W operacie wskazano, że wyceniana działka ma nieregularny kształt (bardzo wąski, wzdłuż drogi gminnej). Teren działki jest niezabudowany. Działka posiada bezpośredni dostęp do drogi gminnej o nawierzchni utwardzonej. Wzdłuż całej długości działki przebiega przewód sieci wodociągowej oraz napowietrzna linia energetyczna. Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, przedmiotowa działka znajduje się na terenach oznaczonych jako MR-MN-tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej oraz KD-dróg dojazdowych.

Zarządzeniem nr 7/17 z dnia 20 marca 2017 roku Wójt Gminy Mokrsko zarządził nabycie do zasobu gminnego nieruchomości oznaczonej ewidencyjnie jako działka nr 222/5 o powierzchni 0,1063 ha, położonej w obrębie geodezyjnym Mokrsko, gmina Mokrsko za cenę 21.260,00 zł.

Przedłożono kontrolującym:

- informację z dnia 18 maja 2016 roku skierowaną przez inspektora ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami Łukasza Wolnego do Radnych Gminy Mokrsko, z której wynikało, że do Urzędu Gminy zwróciła się osoba fizyczna w sprawie utrudnionego dojazdu na będącą własnością posesję nr 262 – Mokrsko (Wola). Osoba fizyczna prowadzi działalność gospodarczą zlokalizowaną na działce nr 217/2, jednak z uwagi na fakt, że działka stanowiąca drogę dojazdową do jego posesji jest stosunkowo wąska, jest na niej zlokalizowany zakręt o kącie większym niż 90 stopni, a ponadto działka ta jest przyorana przez właścicieli sąsiadujących działek, a także fakt, że specyfika działalności prowadzonej przez osobę fizyczną powoduje konieczność transportu surowców jak i gotowych produktów o dużych gabarytach ciężarówkami, boryka się on z problemem utrudnionego dojazdu na swoją posesję. Po okazaniu granic działek stwierdzono, że bezproblemowy dojazd pojazdami o większych gabarytach na posesję nr 262 można zapewnić jedynie poprzez poszerzenie działki drogi kosztem działki sąsiedniej, tj. działki nr 222, obręb Mokrsko. W trakcie wstępnych rozmów z właścicielem działki nr 222 ustalono, że jest ona skłonna do odsprzedaży części działki. Zainteresowany sprawą zadeklarował pomoc finansową w realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, którą zrealizowałby poprzez darowiznę finansową na rzecz Gminy Mokrsko,
- porozumienie zawarte w dniu 11 lipca 2016 roku pomiędzy osobą fizyczną, której własnością jest działka nr 222 a Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Mokrsko, w którym Gmina Mokrsko zobowiązała się do zlecenia podziału

geodezyjnego działki nr 222 położonej w obrębie geodezyjnym Mokrsko, stanowiącej własność osoby fizycznej oraz wykupienia wydzielonej części działki (około 10 ar), za cenę ustaloną przez rzeczoznawcę majątkowego – nie mniej jednak niż 2.000 zł/ar. Osoba fizyczna zobowiązała się sprzedać na rzecz Gminy Mokrsko część działki nr 222, powstałą w wyniku podziału za cenę ustaloną przez rzeczoznawcę majątkowego nie mniej jednak niż 2.000 zł/ar. W porozumieniu określono, że koszty związane z podziałem nieruchomości, zawarciem aktu notarialnego oraz wpisem w księdze wieczystej ponosi Gmina Mokrsko,

- umowę przedwstępną kupna – sprzedaży działki zawartą w dniu 31 października 2016 roku pomiędzy osobą fizyczną a Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Mokrsko. Sprzedający oświadczył, że jest właścicielem nieruchomości położonej w Mokrsku, stanowiącej niezabudowaną działkę gruntu o powierzchni 0,1063 ha oznaczoną nr ewidencyjnym 222/5 obręb Mokrsko. Sprzedający zobowiązał się sprzedać własność ww. nieruchomości za cenę, która zostanie ustalona przez rzeczoznawcę majątkowego, nie mniej jednak niż 2.000 zł/ar, a kupujący zobowiązał się tę nieruchomość kupić. W dniu podpisania umowy kupujący wypłacił sprzedającemu kwotę 10.000,00 zł tytułem zadatku, a sprzedający potwierdził jej odbiór. Pozostała część ceny miała zostać zapłacona przez kupujących w dniu zawarcia umowy sprzedaży. Strony zobowiązały się do zawarcia umowy sprzedaży w terminie do 31 czerwca 2017 roku. Wydanie przedmiotu umowy miało nastąpić w dniu 31 października 2016 roku po wpłaceniu zadatku. W umowie podkreślono, że koszty sporządzenia notarialnej umowy sprzedaży poniesie kupujący,
- umowę darowizny kwoty pieniężnej z dnia 31 października 2016 roku zawartej pomiędzy osobą fizyczną (właściciel posesji nr 262 – Mokrsko (Wola) oraz prowadzącym działalność gospodarczą zlokalizowaną na działce nr 217/2) a Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Mokrsko. Zgodnie z umową osoba fizyczna darowała Gminie kwotę 8.000,00 zł, a Gmina oświadczyła, że darowiznę przyjmuje. Darczyńca zobowiązał Gminę do przeznaczenia przedmiotu darowizny na pokrycie kosztów zakupu działki nr 222/5, obręb Mokrsko. Gmina zobowiązała się do zwrotu darowizny darczyńcy w wypadku nie zakupu działki nr 222/5 obręb Mokrsko do dnia 31 czerwca 2017 roku. Darowizna na zakup działki w kwocie 8.000 zł wpłynęła na rachunek dochodów Gminy w dniu 2 listopada 2016 roku.

W dniu 22 marca 2017 roku został podpisany akt notarialny Rep. A nr 4084/2017 – umowa sprzedaży ww. nieruchomości na rzecz Gminy na kwotę 21.260,00 zł. Wójt Gminy oświadczył w akcie notarialnym, że Gmina nabywa przedmiotową nieruchomość w celu powiększenia gminnego zasobu nieruchomości.

Koszty związane z nabyciem nieruchomości do zasobu gminnego:

- podział geodezyjny działki 222 – kwota 2.000,00 zł – faktura nr 273/2016 z dnia 19 września 2016 roku, z terminem płatności do dnia 3 października 2016 roku, zapłacono w dniu 3 października 2016 roku,
- opłaty notarialne – kwota 617,93 zł – faktura nr 32/2017 z dnia 22 marca 2017 roku, z terminem płatności do dnia 29 marca 2017 roku, zapłacono w dniu 29 marca 2017 roku,
- wycena działki nr 222/5 – kwota 600,00 zł – faktura nr 6/2017 z dnia 10 marca 2017 roku, z terminem płatności do dnia 24 marca 2017 roku, zapłacono w dniu 15 marca 2017 roku,
- dyspozycja z dnia 2 listopada 2016 roku przekazania zadatku na rachunek bankowy osoby fizycznej, na podstawie umowy przedwstępnej – kwota 10.000,00 zł, zapłacono w dniu 4 listopada 2016 roku,

- dyspozycja z dnia 22 marca 2017 roku przekazania pozostałej części ceny za zakup działki nr 222/5 – kwota 11.260,00 zł, zapłacono w dniu 23 marca 2017 roku.

Działkę nr 222/5 przyjęto na stan środków trwałych w dniu 31 grudnia 2017 roku (PK nr 123, poz. 14153/2017) na podstawie dowodu OT nr ŚT/0/03/67 z dnia 29 grudnia 2017 roku – wartość inwentarzowa 22.477,93 zł.

W wartości środka trwałego nie uwzględniono kosztów podziału geodezyjnego działki nr 222 na kwotę 2.000 zł (wymienioną kwotę pokryto z wydatków bieżących). Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości, wartością początkową środka trwałego jest cena nabycia, o której mowa w ust. 1 - cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny - jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

Przy nabyciu ww. działki nie przestrzegano § 3 uchwały nr XV/84/11 z dnia 28 listopada 2011 roku w sprawie zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, zgodnie z którym – każdorazowo przed wydaniem zarządzenia o nabyciu nieruchomości wymagane jest przeprowadzenie konsultacji z Radą Sołecką sołectwa, na obszarze którego znajduje się przedmiotowa nieruchomość.

Sprzedaż nieruchomości przez Gminę

W 2018 roku Gmina sprzedała dwie nieruchomości gruntowe na kwotę 7.932,00 zł brutto. W I półroczu 2019 roku nie dokonywano sprzedaży nieruchomości.

Zgodnie z § 5 uchwały nr XV/84/11 Rady Gminy Mokrsko z dnia 28 listopada 2011 roku w sprawie zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata – Wójt wykonuje czynności związane ze zbywaniem nieruchomości samodzielnie i nie jest wymagana zgoda Rady Gminy, z zastrzeżeniem § 7, w świetle którego – Wójt powiadamia radnych o podaniu do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Nieruchomość gruntowa niezabudowana oznaczona nr 320/2 o powierzchni 0,0136 ha położona we wsi Komorniki, gmina Mokrsko

Przedmiotowa nieruchomość stanowiła własność Gminy Mokrsko. Stan prawny ww. nieruchomości uregulowano w Sądzie Rejonowym w Wieluniu Wydział Ksiąg Wieczystych pod numerem księgi wieczystej SR1W/00081938/2.

Operat szacunkowy nieruchomości został sporządzony w dniu 27 marca 2018 roku przez rzeczoznawcę majątkowego uprawnienia nr 5012. Wartość rynkowa nieruchomości oznaczonej nr 320/2 została oszacowana na kwotę 2.892,00 zł.

Pismem z dnia 11 kwietnia 2018 roku inspektor ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami Łukasz Wolny, działający z upoważnienia Wójta Gminy wystąpił z prośbą do sołtysa wsi Komorniki o wydanie do dnia 20 kwietnia 2018 roku opinii przez Radę Sołecką w przedmiocie przeznaczenia do sprzedaży ww. nieruchomości.

Zarządzeniem nr 20/18 z dnia 19 kwietnia 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko przeznaczył do sprzedaży w trybie bezprzetargowym nieruchomość gruntową nr 320/2 o pow. 0,0136 ha.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży sporządzono z datą 19 kwietnia 2018 roku. W wykazie wskazano: [1] oznaczenie nieruchomości, [2] jej opis – grunty częściowo zabudowane, [3] przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – teren zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, [4] cenę wywoławczą – 4.721,00 zł, [5] koszty zawarcia aktu notarialnego ponosi gmina i nabywca nieruchomości po połowie, [6] termin złożenia wniosku dla osób, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami – do dnia 31 maja 2018 roku.

Wykaz udostępniono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu w okresie od dnia 19 kwietnia 2018 roku do dnia 3 czerwca 2018 roku, zamieszczono na stronie internetowej Urzędu od dnia 19 kwietnia 2018 roku, informację o sposobie udostępnienia wykazu opublikowano w prasie lokalnej – data emisji 27 kwietnia 2018 roku. Wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przekazano pismem z dnia 20 kwietnia 2018 roku sołtysowi wsi Komorniki (sołtys potwierdził odbiór w dniu 20 kwietnia 2018 roku).

Stosownie do uchwały nr XV/84/11 Rady Gminy Mokrsko z dnia 28 listopada 2011 roku wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przekazano w dniu 20 kwietnia 2018 roku radnym Rady Gminy.

W dniu 7 maja 2018 roku został sporządzony protokół uzgodnień z negocjacji w sprawie sprzedaży prawa własności nieruchomości położonej we wsi Komorniki, gmina Mokrsko. Ustalono cenę sprzedaży w kwocie 4.721,00 zł w drodze bezprzetargowej z uwagi na brak możliwości zagospodarowania jako odrębna nieruchomość. Kupujący zobowiązał się wpłacić sprzedającemu kwotę 3.838,21 zł plus podatek VAT w kwocie 882,79 zł, łącznie 4.721,00 zł, po skompletowaniu wszystkich niezbędnych dokumentów i wyznaczeniu przez notariusza daty zawarcia aktu notarialnego. W protokole uzgodniono, że kupujący i sprzedający pokrywają po połowie koszty zawarcia aktu notarialnego i pozostałe opłaty z nim związane.

W dniu 3 sierpnia 2018 roku nabywca nieruchomości wpłacił do kasy Urzędu kwotę 4.721,00 zł – pokwitowanie nr 7081427.

W dniu 8 sierpnia 2018 roku został podpisany akt notarialny Rep. A nr 9333/2018. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki.

Działka o nr 320/2 została zdjęta z ewidencji księgowej (wartość ewidencyjna 513,88 zł) w dniu 31 grudnia 2018 roku – PK nr 165 z dnia 31 grudnia 2018 roku.

Nieruchomość gruntowa niezabudowana oznaczona nr 320/1 o powierzchni 0,0065 ha położona we wsi Komorniki, gmina Mokrsko

Przedmiotowa nieruchomość stanowiła własność Gminy Mokrsko. Stan prawny ww. nieruchomości uregulowano w Sądzie Rejonowym w Wieluniu Wydział Ksiąg Wieczystych pod numerem księgi wieczystej SR1W/00081938/2.

Operat szacunkowy nieruchomości został sporządzony w dniu 27 marca 2018 roku przez rzeczoznawcę majątkowego uprawnienia nr 5012. Wartość rynkowa nieruchomości oznaczonej nr 320/2 została oszacowana na kwotę 1.382,00 zł.

Pismem z dnia 11 kwietnia 2018 roku inspektor ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami Łukasz Wolny, działający z upoważnienia Wójta Gminy wystąpił z prośbą do sołtysa wsi Komorniki o wydanie do dnia 20 kwietnia 2018 roku opinii przez Radę Sołecką w przedmiocie przeznaczenia do sprzedaży ww. nieruchomości.

Zarządzeniem nr 20/18 z dnia 19 kwietnia 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko przeznaczył do sprzedaży w trybie bezprzetargowym nieruchomość gruntową nr 320/1 o pow. 0,0065 ha.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży sporządzono z datą 19 kwietnia 2018 roku. W wykazie wskazano: [1] oznaczenie nieruchomości, [2] jej opis – grunty niezabudowane, [3] przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – teren zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, [4] cenę wywoławczą – 3.211,00 zł, [5] koszty zawarcia aktu notarialnego ponosi gmina i nabywca nieruchomości po połowie, [6] termin złożenia wniosku dla osób, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami – do dnia 31 maja 2018 roku.

Wykaz udostępniono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu w okresie od dnia 19 kwietnia 2018 roku do dnia 3 czerwca 2018 roku, zamieszczono na stronie internetowej Urzędu od dnia 19 kwietnia 2018 roku, informację o sposobie udostępnienia wykazu opublikowano w prasie lokalnej – data emisji 27 kwietnia 2018 roku. Wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przekazano pismem z dnia 20 kwietnia 2018 roku sołtysowi wsi Komorniki (sołtys potwierdził odbiór w dniu 20 kwietnia 2018 roku).

Stosownie do uchwały nr XV/84/11 Rady Gminy Mokrsko z dnia 28 listopada 2011 roku wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przekazano w dniu 20 kwietnia 2018 roku radnym Rady Gminy.

W dniu 7 maja 2018 roku został sporządzony protokół uzgodnień z negocjacji w sprawie sprzedaży prawa własności nieruchomości położonej we wsi Komorniki, gmina Mokrsko. Ustalono cenę sprzedaży w kwocie 3.211,00 zł w drodze bezprzetargowej z uwagi na brak możliwości zagospodarowania jako odrębna nieruchomość. Kupujący zobowiązał się wpłacić sprzedającemu kwotę 2.610,57 zł plus podatek VAT w kwocie 600,43 zł, łącznie 3.211,00 zł, po skompletowaniu wszystkich niezbędnych dokumentów i wyznaczeniu przez notariusza daty zawarcia aktu notarialnego. W protokole uzgodniono, że kupujący i sprzedający pokrywają po połowie koszty zawarcia aktu notarialnego i pozostałe opłaty z nim związane.

W dniu 6 sierpnia 2018 roku nabywca nieruchomości wpłacił na rachunek Urzędu kwotę 3.211,00 zł.

W dniu 8 sierpnia 2018 roku został podpisany akt notarialny Rep. A nr 9333/2018. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki.

Działka o nr 320/1 została zdjęta z ewidencji księgowej (wartość ewidencyjna 245,59 zł) w dniu 31 grudnia 2018 roku – PK nr 165 z dnia 31 grudnia 2018 roku.

Koszty poniesione przez Gminę w zawiązku ze sprzedażą nieruchomości nr 320/1 i 320/2:

- podział geodezyjny nieruchomości nr 320 – kwota 1.599,00 zł – faktura nr 304/2017 z dnia 8 września 2017 roku, termin płatności do dnia 22 września 2017 roku, zapłacono w dniu 14 września 2017 roku,
- wycena nieruchomości – kwota 230,00 zł – faktura VAT nr 14/2018 z dnia 28 marca 2018 roku, termin zapłaty 30 dni, zapłacono w dniu 4 kwietnia 2018 roku,
- emisja informacji o sposobie udostępnienia wykazu nieruchomości w prasie – kwota 18,94 zł (dot. dwóch nieruchomości) – faktura VAT nr FVS2018/0002563/BLO z dnia 27 kwietnia 2018 roku, termin zapłaty do 11 maja 2018 roku, zapłacono w dniu 8 maja 2018 roku.

Z informacji uzyskanych od kontrolowanych wynikało, że pomimo zapisów w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i w protokołach uzgodnień, że kupujący i sprzedający pokrywają po połowie koszty zawarcia aktu notarialnego i pozostałe opłaty z nim związane, ostatecznie ww. koszty i opłaty ponieśli nabywcy nieruchomości.

Kontrolujące ustaliły, że od ww. sprzedaży nieruchomości nie zostały wystawione faktury VAT sprzedaży, podatek VAT nie ujęto w rejestrach sprzedaży i deklaracji VAT-7 za miesiąc sierpień 2018 roku. Tym samym podatek w kwocie 1.483,22 zł nie został rozliczony w deklaracjach na podatek VAT.

W akcie notarialnym podpisanym w dniu 8 sierpnia 2018 roku Wójt Gminy oświadczył, że: [1] Gmina jest podatnikiem podatku VAT w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług, [2] nieruchomości nr 320/1 i 320/2, stanowią w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług – towary – dostawa przedmiotowych nieruchomości, opisanych bliżej pod punktami 1a i 1b umowy sprzedaży jest opodatkowana podatkiem VAT, bowiem zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług są niezabudowane oraz zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego są przeznaczone pod tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej (symbol 11.1MR-MN). W § 3 aktu notarialnego wskazano, że Wójt Gminy sprzedaje osobom fizycznym, w trybie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, przedmiotową nieruchomość niezabudowaną nr 320/1 o pow. 0,0065 ha za cenę brutto 3.211,00 zł, w tym 23% podatek VAT. W § 4 aktu notarialnego wskazano z kolei, że Wójt Gminy sprzedaje osobom fizycznym, w trybie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, przedmiotową nieruchomość niezabudowaną nr 320/2 o pow. 0,0136 ha za cenę brutto 4.721,00 zł, w tym 23% podatek VAT.

W związku z powyższym w sprawozdaniu budżetowym Rb-27S sporządzonym na koniec 2018 roku zostały wykazane dochody ze sprzedaży nieruchomości (klasyfikacja budżetowa dział 700 rozdział 70005 § 077) w kwocie brutto.

Ustalono, że od miesiąca września 2018 roku nabywcy nieruchomości zostali opodatkowani podatkiem od nieruchomości.

Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarząd

2018 rok		2019 rok (do 30 czerwca)	
Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
3.570,00	3.568,17	3.570,00	3.576,65

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za 2018 rok i 2019 rok (do dnia 30 czerwca) w rozdziale 70005 § 055 kontrolowana jednostka wykazała dochody wykonane z tytułu opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości w kwotach zaprezentowanych w tabeli powyżej.

Z informacji uzyskanych od Łukasza Wolnego – inspektora ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami wynikało, że w kontrolowanym okresie nie oddawano nieruchomości w użytkowanie wieczyste. W latach wcześniejszych w użytkowanie wieczyste oddano nieruchomości na rzecz 12 użytkowników.

Kontroli poddano prawidłowość uiszczania opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego pod względem ich wysokości oraz terminowości dotyczących następujących nieruchomości:

- działki nr 1265/6, 1265/7, o łącznej pow. 0,9137 ha, położone w obrębie Mokrsko, oddane w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego z 2005 roku (nr 1888/2005) oraz działka nr 1265/14 o pow. 0,7534 ha położona w obrębie Mokrsko – oddana w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 2139/2005 z dnia 22 czerwca 2005 roku. Ustalono opłatę roczną w wysokości 740,19 zł. Opłatę zaktualizowano w 2006 roku na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 9 października 2006 roku - oszacowana wartość rynkowa gruntu 84.796,00 zł (w tym działka nr 1265/14 – 38.856,00 zł, działki nr 1265/6 i 1265/7 – 45.940,00 zł). Opłata roczna począwszy od 2007 roku wynosi 2.543,88 zł (84.796,00 zł x 3%).

Użytkownik wniósł opłatę za 2017 rok w dniu 24 maja 2017 roku wraz z odsetkami w kwocie 29,55 zł (**prawidłowa kwota odsetek za zwłokę w zapłacie opłaty za 2017 rok powinna stanowić kwotę 26,34 zł**), za 2018 rok w dniu 3 kwietnia 2018 roku (odsetki nie przysługiwały), za 2019 rok w dniu 18 czerwca 2019 roku wraz z odsetkami w kwocie **43,49 zł** i kosztami upomnienia. **Prawidłowa kwota odsetek za zwłokę w zapłacie opłaty za 2019 rok powinna stanowić kwotę 38,05 zł.** Powyższe wynikało z faktu, że odsetki naliczono w programie komputerowym według stawki odsetek jak dla zaległości podatkowych, natomiast od nieterminowych wpłat należności cywilnoprawnych przysługują odsetki ustawowe zgodnie z kodeksem cywilnym. W trakcie kontroli skontaktowano się z administratorem oprogramowania i dokonano stosownych korekt w ustawieniach programu,

- działka nr 1265/17, o pow. 0,0517 ha, oddana w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 3441/2004 z dnia 1 października 2004 roku. Dla wymienionej działki została ustalona opłata roczna w wysokości 22,95 zł. Opłatę zaktualizowano w 2006 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 9 października 2006 roku - oszacowana wartość rynkowa gruntu 2.875,00 zł. Opłata roczna począwszy od 2007 roku wynosi 86,25 zł (2.875,00 zł x 3%).

Użytkownik uiścił opłatę za 2017 rok w dniu 31 marca 2017 roku, za 2018 rok w dniu 4 kwietnia 2018 roku, a za 2019 rok w dniu 1 kwietnia 2019 roku,

- działka nr 886/2 o pow. 0,3247 ha oddana w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego z 1999 roku (nr 3380/99). Dla działki została ustalona opłata roczna w wysokości 132,00 zł. Opłatę zaktualizowano w 2006 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 9 października 2006 roku (oszacowana wartość rynkowa gruntu 15.811,00 zł). Nowa opłata roczna, począwszy od 2007 roku stanowi kwotę 474,33 zł (15.811,00 zł x 3%).

Użytkownik wniósł opłatę za 2017 rok w dniu 26 maja 2017 roku wraz z odsetkami w kwocie 6,13 zł (**prawidłowa kwota odsetek za zwłokę w zapłacie opłaty za 2017 rok powinna stanowić kwotę 5,09 zł**), za 2018 rok w dniu 7 maja 2018 roku wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 3,10 zł oraz kosztami upomnienia, za 2019 rok w dniu 31 maja 2019 roku wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 5,41 zł,

- działki nr 1265/16 i 1265/18, o łącznej pow. 0,1327 ha, położone w obrębie Mokrsko, oddane w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 173/2003 z dnia 23 stycznia 2003 roku. Dla ww. działek została ustalona opłata roczna w wysokości 58,93 zł. Opłatę zaktualizowano w 2006 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 9 października 2006 roku - oszacowana wartość rynkowa gruntu 7.498,00 zł. Nowa opłata roczna począwszy od 2007 roku stanowi kwotę 224,94 zł (7.498,00 zł x 3%).

Użytkownik uiścił opłatę za 2017 rok w dniu 20 marca 2017 roku, za 2018 rok w dniu 4 kwietnia 2018 roku i za 2019 rok w dniu 1 kwietnia 2019 roku wraz z odsetkami za zwłokę.

Ustalenia kontroli

Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 30 czerwca 2019 roku wynikało, że nie wystąpiły zaległości z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste.

W kontrolowanym okresie stwierdzono terminowe dokonywanie płatności z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste.

Użytkownicy wieczystości zostali opodatkowani podatkiem od nieruchomości lub rolnym.

Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości objętych kontrolą została zaktualizowana w 2006 roku, tj. 13 lat temu. Kontrolujące wskazują, że wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej mogła być aktualizowana nie częściej niż raz w roku, jeżeli wartość tej nieruchomości uległa zmianie. Z dniem 9 października 2011 roku uległ zmianie art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. Obecnie opłata z tytułu użytkowania wieczystego może być aktualizowana nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości uległa zmianie.

Dochody z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste ewidencjonowano w księgach Urzędu Gminy na koncie 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych. Dla poszczególnych użytkowników wieczystych prowadzono ewidencję szczegółową, która umożliwiała ustalenie kwoty przypisu należności, wpłaty oraz salda końcowego.

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

Klasyfikacja budżetowa	2018 rok		2019 rok (do 30 czerwca)	
	Plan po zmianach	Plan po zmianach	Plan po zmianach	Wykonanie
700,70005,075	100.000,00	100.304,53	100.000,00	30.992,34

Wykaz umów najmu/dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy Mokrsko zawiera załącznik nr 15 do protokołu kontroli.

Szczegółowej kontroli poddano 6 zawartych w latach 2016-2018 umów dzierżawy nw. nieruchomości:

1. Umowa dzierżawy z dnia 9 kwietnia 2018 roku zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego a osobą fizyczną. Przedmiotem umowy jest oddanie przez Gminę osobie fizycznej do używania i pobierania pożytków nieruchomości gruntowej o powierzchni 1,14 ha, stanowiącej działkę nr 26 obręb Mokrsko. Umowę zawarto na okres 3 lat od dnia podpisania umowy. Ustalono roczny czynsz dzierżawny w kwocie 446,88 zł, **płatny w terminie do dnia 30 września każdego roku w kasie Urzędu Gminy**. Zobowiązano dzierżawcę do ponoszenia wszelkich świadczeń publicznych związanych z dzierżawioną nieruchomością.

Za 2018 rok dzierżawca dokonał wpłaty czynszu w kasie Urzędu w dniu 9 października 2018 roku (**na fakturze nr F0283/2018 z dnia 9 października**

2018 roku wskazano termin płatności do dnia 12 października 2018 roku). Za 2019 rok, czynsz został uregulowany w dniu 14 października 2019 roku (**na fakturze nr F0255/2019 z dnia 26 września 2019 roku wskazano termin płatności do dnia 11 października 2019 roku).**

2. Umowa dzierżawy z dnia 16 października 2017 roku, której przedmiotem jest oddanie przez Gminę osobie fizycznej do używania i pobierania pożytków nieruchomości gruntowej o powierzchni 0,31 ha, stanowiącej działkę nr 1509 obręb Mokrsko. Umowę zawarto na okres 3 lat od dnia podpisania umowy. Ustalono roczny czynsz dzierżawny w kwocie 122,00 zł, **płatny w terminie do dnia 30 września każdego roku w kasie Urzędu.** Zobowiązano dzierżawcę do ponoszenia wszelkich świadczeń publicznych związanych z dzierżawioną nieruchomością.

W okresie wcześniejszym z dzierżawcą zawarto umowę na okres 3 lat, od dnia 26 września 2014 roku.

Za 2018 rok dzierżawca dokonał wpłaty czynszu w kasie Urzędu w dniu 19 listopada 2018 roku (**na fakturze nr F0332/2018 z dnia 6 listopada 2018 roku wskazano termin płatności do dnia 23 listopada 2018 roku).** Za 2019 rok, czynsz został uregulowany w dniu 14 października 2019 roku (**na fakturze nr F0260/2019 z dnia 26 września 2019 roku wskazano termin płatności do dnia 11 października 2019 roku).**

3. Umowa dzierżawy z dnia 1 września 2017 roku, której przedmiotem jest oddanie przez Gminę osobie fizycznej do używania i pobierania pożytków nieruchomości gruntowej o powierzchni 0,0852 ha, stanowiącej działkę nr 277/1 obręb Komorniki. Umowę zawarto na okres 3 lat od dnia podpisania umowy. Ustalono roczny czynsz dzierżawny w kwocie 200,00 zł, **płatny w terminie do dnia 30 września każdego roku w kasie Urzędu.** Zobowiązano dzierżawcę do ponoszenia wszelkich świadczeń publicznych związanych z dzierżawioną nieruchomością.

Przedłożono kontrolującym notatkę służbową z dnia 9 sierpnia 2017 roku, z której wynikało, że czynsz dzierżawny dla przedmiotowej działki ustalono na podstawie § 5 zarządzenia nr 3/13 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 9 stycznia 2013 roku w sprawie ustalenia stawek czynszu dzierżawnego za grunty mienia komunalnego. Zastosowano podwyższoną stawkę czynszu dzierżawnego za ww. działkę ze względu na jej atrakcyjne położenie w centrum miejscowości.

W okresie wcześniejszym z dzierżawcą zawarto umowę na okres 3 lat, od dnia 25 sierpnia 2014 roku.

Za 2017 rok dzierżawca dokonał wpłaty czynszu w kasie Urzędu w dniu 29 września 2017 roku (**na fakturze nr F0300/2017 z dnia 28 września 2017 roku wskazano termin płatności do dnia 6 października 2017 roku).** Za 2018 rok czynsz został wniesiony przelewem w dniu 28 września 2018 roku (**na fakturze nr F0262/2018 z dnia 28 września 2018 roku wskazano termin płatności do dnia 5 października 2018 roku).** Za 2019 rok czynsz został uregulowany w kasie Urzędu w dniu 27 września 2019 roku (**na fakturze nr F0256/2019 z dnia 26 września 2019 roku wskazano termin płatności do dnia 11 października 2019 roku).**

4. Umowa dzierżawy z dnia 27 stycznia 2017 roku, której przedmiotem jest oddanie przez Gminę osobie fizycznej do używania i pobierania pożytków nieruchomości gruntowej o powierzchni 0,4589 ha, stanowiącej działkę nr 267 obręb Ożarów. Umowę zawarto na okres 3 lat od dnia podpisania umowy. Ustalono roczny czynsz dzierżawny w kwocie 180,00 zł, **płatny w terminie do dnia 30 września każdego roku w kasie Urzędu.** Zobowiązano dzierżawcę do ponoszenia wszelkich świadczeń publicznych związanych z dzierżawioną nieruchomością.

Za 2017 rok dzierżawca dokonał wpłaty czynszu w kasie Urzędu **w dniu 26 listopada 2018 roku (na fakturze nr F0333/2018 z dnia 6 listopada 2018 roku wskazano termin płatności do dnia 23 listopada 2018 roku)**. Za 2018 rok czynsz został wniesiony przelewem w dniu 26 listopada 2018 roku **(na fakturze nr F0333/2018 z dnia 6 listopada 2018 roku wskazano termin płatności do dnia 23 listopada 2018 roku)**. Za 2019 rok, do dnia zakończenia kontroli czynsz nie został uregulowany **(na fakturze nr F0261/2019 z dnia 26 września 2019 roku wskazano termin płatności do dnia 11 października 2019 roku)**.

5. Umowa dzierżawy z dnia 11 lipca 2016 roku, której przedmiotem jest oddanie przez Gminę osobie fizycznej do użytkowania i pobierania pożytków nieruchomości gruntowej o powierzchni 0,96 ha, składającej się z części działki nr 1267/10, obręb Mokrsko. Umowę zawarto na okres 3 lat od dnia podpisania umowy. Ustalono roczny czynsz dzierżawny w kwocie 376,32 zł, **płatny w terminie do dnia 30 września każdego roku w kasie Urzędu**. Zobowiązano dzierżawcę do ponoszenia wszelkich świadczeń publicznych związanych z dzierżawioną nieruchomością.

W okresie wcześniejszym z dzierżawcą zawarto umowę na okres 3 lat, od dnia 2 lipca 2013 roku.

Za 2017 rok dzierżawca dokonał wpłaty czynszu przelewem w dniu 9 października 2017 roku **(na fakturze nr F0294/2017 z dnia 21 września 2017 roku wskazano termin płatności do dnia 6 października 2017 roku)**. Za 2018 rok czynsz został wniesiony wraz z odsetkami za zwłokę w kasie Urzędu w dniu 4 grudnia 2018 roku **(na fakturze nr F0326/2018 z dnia 6 listopada 2018 roku wskazano termin płatności do dnia 23 listopada 2018 roku)**.

6. Umowa dzierżawy z dnia 18 listopada 2016 roku zawarta z POLKOMTEL Sp. z o.o. z/s w Warszawie. Zgodnie z umową Gmina oddała Spółce część nieruchomości oznaczonej jako działka nr 1289 obręb Mokrsko do wykorzystania gospodarczego polegającego na budowie, rozbudowie, eksploatacji i modernizacji infrastruktury telekomunikacyjnej dla celów świadczenia usług telekomunikacyjnych. Ustalono miesięczny czynsz w kwocie 2.077,05 zł plus podatek VAT według obowiązującej stawki. W umowie zastrzeżono, że czynsz będzie waloryzowany, bez konieczności zamiany umowy, ze skutkiem na 1 stycznia każdego roku, średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni publikowany przez Prezesa GUS, zaczynając od 2018 roku. Czynsz będzie obejmował wszelkie opłaty i podatki od przedmiotu dzierżawy. **Czynsz płatny kwartalnie na podstawie faktury wystawionej po rozpoczęciu każdego kwartału kalendarzowego na rachunek bankowy wydierżawiającego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia prawidłowo wystawionej faktury**. Umowę zawarto na okres do dnia 31 grudnia 2019 roku. Umowa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku.

W art. 2 § 8 umowy wskazano, że Spółce Polkomtel przysługuje prawo oddania przedmiotu dzierżawy T-Mobile Polska SA (poprzednia nazwa Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.) w poddzierżawę lub bezpłatne używanie z przeznaczeniem na montaż i eksploatację infrastruktury telekomunikacyjnej. Z tego tytułu, od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia demontażu urządzeń, wydierżawiającemu przysługuje dodatkowa opłata w wysokości 350 zł miesięcznie doliczana do czynszu.

Poniżej sprawdzono terminowość zapłaty czynszu w latach 2017 – 2019:

L.p.	Faktura z dnia...	Kwota netto/brutto	Termin płatności	Data zapłaty	Data doręczenia	Uwagi
2017 rok						
1.	F0058/2017 z 07.02.2017	7.281,15/8.955,81	28.02.2017	15.03.2017	13.02.2017	
2.	F0134/2017	7.281,15/8.955,81	25.04.2017	04.05.2017	10.04.2017	

	z 04.04.2017					
3.	F0229/2017 z 10.07.2017	7.281,15/8.955,81	28.07.2017	08.08.2017	17.07.2017	
4.	F0357/2017 z 09.11.2017	7.281,15/8.955,81	24.11.2017	15.12.2017	brak	
2018 rok						
1.	F0033/2018 z 31.01.2018	7.405,77/9.109,10	16.02.2018	01.03.2018	brak	
2.	F0120/2018 z 04.04.2018	7.405,77/9.109,10	25.04.2018	02.05.2018	brak	
3.	F0212/2018 z 02.07.2018	7.405,77/9.109,10	13.07.2018	26.07.2018	brak	
4	F0281/2018 z 04.10.2018	7.405,77/9.109,10	26.10.2018	15.11.2018	brak	
2019 rok						
1.	F0176/2019 z 19.06.2019	7.507,47/9.234,19	09.07.2019	12.07.2019	brak	Nota odsetkowa z 19.07.2019 (3 dni zwłoki) – naliczono odsetki 5,31 zł
2.	F0177/2019 z 19.06.2019	7.507,47/9.234,19	09.07.2019	25.07.2019	brak	Nota odsetkowa z 05.08.2019 (16 dni zwłoki) – naliczono odsetki 28,34 zł
3.	F0181/2019 z 02.07.2019	7.507,47/9.234,19	26.07.2019	30.07.2019	09.07.2019	Nota odsetkowa z 05.08.2019 (4 dni zwłoki) – naliczono odsetki 7,08 zł
4	F0280/2019 z 04.10.2019	7.507,47/9.234,19	25.10.2019	-	brak	

Czynsz waloryzowano zgodnie z postanowieniami umowy.

Zgodnie z umową czynsz jest płatny kwartalnie na podstawie faktury wystawionej po rozpoczęciu każdego kwartału kalendarzowego na rachunek bankowy wdzierżawiającego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia prawidłowo wystawionej faktury. Na fakturach określono inne terminy płatności (wymieniono w tabeli powyżej). Faktury wystawiano przed lub po terminie określonym w umowie, w ośmiu przypadkach kontrolujące nie mogły ustalić czy czynsz wpłacono w terminie z uwagi na brak potwierdzenia odbioru faktur przez kontrahenta. Kontrolowani naliczali w 2019 roku odsetki od nieterminowych płatności, od terminu płatności określonego na fakturach. Dzierżawca nie zapłacił odsetek za zwłokę.

Ustalenia kontroli

- Rada Gminy Mokrsko uchwałą nr XV/84/11 z 28 listopada 2011 roku w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości oraz ich wdzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata upoważniła Wójta Gminy do dokonywania samodzielnie, bez uzyskiwania zgody Rady Gminy, m.in. wdzierżawiania lub najmu nieruchomości na okres dłuższy niż 3 lata oraz na czas nieoznaczony,

- zarządzeniem nr 3/13 z dnia 9 stycznia 2013 roku Wójt Gminy Mokrsko ustalił stawki czynszu dzierżawnego za grunty mienia komunalnego, w tym: [1] za grunty komunalne wykorzystywane na cele rolnicze w wysokości 392 zł za 1 ha fizyczny, [2] za grunty komunalne wykorzystywane na cele nierolnicze o powierzchni powyżej 1000 m² w wysokości 392 zł z 1 ha fizycznego, [3] za grunty komunalne wykorzystywane na cele reklamowe w wysokości 22,40 zł za 1m². W przypadku gdy powierzchnia wydzierżawianej działki wynosi poniżej 1000 m² minimalną stawkę czynszu dzierżawnego ustala się w wysokości 1,34 zł za m² rocznie. Z § 5 zarządzenia wynikało, że Wójt Gminy w uzasadnionych wypadkach może zastosować podwyższone stawki czynszu (podwyższone stawki zastosowano w przypadku jednej z wyżej wymienionych umów dzierżawy),
- zarządzeniem nr 19/19 z dnia 12 marca 2019 roku Wójt Gminy Mokrsko ustalił minimalne stawki czynszu najmu za lokale użytkowe. W okresie wcześniejszym obowiązywało zarządzenie nr 12/18 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 13 marca 2018 roku,
- kwoty zapłaconego czynszu odpowiadały stawkom czynszu określonym w umowach najmu lokali użytkowych, które poddano kontroli,
- oddając w dzierżawę nieruchomość dla POLKOMTEL jednostka nie zachowała procedury w zakresie obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. Przepis art. 35 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami jednoznacznie stanowi, że w przypadku najmu i dzierżawy nieruchomości na okres powyżej trzech miesięcy wykaz nieruchomości należy sporządzić i podać do publicznej wiadomości także w sytuacji, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do trzech miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Wykazy nieruchomości muszą zawierać elementy określone w art. 35 ust. 2 wskazanej powyżej ustawy,
- **w jednostce nie opracowano wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy obowiązującego.** Do jego opracowania zobowiązywał kontrolowaną jednostkę art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1234 ze zm.). Stosownie do wskazanego przepisu, rada gminy uchwała wieloletnie programy gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. W ust. 2 wskazano natomiast, że wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy powinien być opracowany na co najmniej pięć kolejnych lat i oraz jakie elementy powinien obejmować,
- dzierżawcy i najemcy objęci próbą kontroli, prowadzący działalność gospodarczą zostali opodatkowani podatkiem od nieruchomości, a dzierżawcy gruntów przeznaczonych na cele rolnicze – podatkiem rolnym. **W przypadku umowy zawartej w dniu 16 października 2017 roku (w okresie wcześniejszym z dzierżawcą zawarto umowę na okres 3 lat, od dnia 26 września 2014 roku do dnia 25 września 2017 roku) podatnik był opodatkowany nieprzerwanie od 2014 roku (RIVb-0,10 ha i RV-0,21 ha). Należy mieć na względzie, że kolejna umowa z dzierżawcą została zawarta dopiero w połowie października 2017 roku (przerwa pomiędzy umowami).** Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Tym samym w ww. przypadku zaistniała przerwa jednego miesiąca w opodatkowaniu dzierżawcy,

- według sprawozdań Rb-27S, na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiły zaległości (dział 700 rozdział 70005 § 0750) na kwotę 12.489,90 zł, a na dzień 30 czerwca 2019 roku na kwotę 12.839,51 zł.

Największe zaległości posiadał najemca lokalu mieszkalnego (nr konta 96). Na dzień 31 grudnia 2017 roku zaległość na koncie najemcy stanowiła kwotę 5.605,35 zł, na dzień 31 grudnia 2018 roku – 8.178,13 zł, a na dzień 30 czerwca 2019 roku – 7.931,38 zł. Zaległości dotyczyły okresu od lutego 2013 roku do czerwca 2019 roku.

W trakcie kontroli ustalono, że z najemcą zawarto umowę o najem lokalu mieszkalnego w dniu 29 lipca 2011 roku (aneks z dnia 31 lipca 2013 roku).

Pozwem z dnia 30 maja 2017 roku, złożonym w Sądzie Rejonowym w Wieluniu w dniu 31 maja 2017 roku objęto zaległości od października 2012 roku do stycznia 2017 roku. Wartość pozwu stanowiła kwotę 19.894,49 zł. W dniu 5 czerwca 2017 roku został wydany nakaz w postępowaniu upominawczym (klauzula wykonalności z dnia 17 lipca 2017 roku). Następnie w dniu 20 lipca 2017 roku złożono wniosek o wszczęcie egzekucji do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym. W dniu 25 lipca 2017 roku Komornik dokonał zajęcia wierzytelności, a pismem z dnia 17 sierpnia 2017 roku Komornik poinformował dłużnika o zajęciu rachunku bankowego. Postanowieniem z dnia 30 listopada 2017 roku Komornik wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

W grudniu 2017 roku Gmina wystąpiła z ponownym wnioskiem o wszczęcie egzekucji do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym oraz o ukaranie grzywną dłużnika za składanie fałszywych oświadczeń. W lutym 2018 roku Komornik powiadomił o zajęciu rachunku bankowego dłużnika, a w czerwcu 2018 roku zostało wydane postanowienie w sprawie umorzenia postępowania (bezskuteczność egzekucji).

W grudniu 2017 roku została wystawiona nota na kwotę 1.230,46 zł, która obejmowała czynsz za 11 miesięcy. Ustalono termin płatności do dnia 4 stycznia 2018 roku. Kolejne noty zostały wystawione co miesiąc, z różnym terminem płatności. Do dłużnika skierowano wezwania do zapłaty: [1] nr 1/2018 z dnia 23 marca 2018 roku, obejmujące okres 2017 roku oraz miesiące styczeń i luty 2018 roku – kwota 1.454,18 zł (upomnienie awizowano, dłużnik nie odebrał upomnienia), [2] nr 14/2018 z dnia 9 października 2018 roku, obejmujące okres 2017 roku oraz miesiące od stycznia do września 2018 roku – kwota 2.237,20 zł oraz odsetki i koszty upomnienia (potwierdzenie odbioru z dnia 16 października 2018 roku), [3] ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 28 grudnia 2018 roku, obejmujące lata 2017-2018.

W dniu 4 stycznia 2019 roku dłużnik złożył podanie do Wójta Gminy o rozłożenie na raty zaległości, po 1.000 zł miesięcznie i jednocześnie zobowiązał się do regulowania bieżących opłat. Umowa w sprawie spłaty zadłużenia została spisana w dniu 17 stycznia 2019 roku. Dłużnik zapłacił trzy raty i w dniu 14 maja 2019 roku wystąpił z prośbą o wyrażenie zgody na zapłatę dwóch rat za maj i czerwiec w późniejszym terminie. Wpłaty jednak nie dokonał. Kontrolowani wskazali, że zgodnie z § 3 pkt 3 umowy – uchybienie przez dłużnika terminowości płatności którejkolwiek z rat określonych w umowie powoduje wygaśnięcie umowy.

Inne dochody z majątku

Dochody za zajęcie pasa drogowego

Planowane i zrealizowane kontrolowanym okresie dochody za zajęcie pasa drogowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Rok	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Wysokość wymierzonych opłat (zł)	Wysokość uzyskanych dochodów (zł)
2017	9	2.284,02	2.284,02
2018	11	3.807,11	3.807,11

Ze względu na kwotę zrealizowanych dochodów odstąpiono od kontroli tego zagadnienia.

IX. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2018 ROK

Informacje ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mokrsku jest jednostką organizacyjną Gminy Mokrsko i działa na zasadach przewidzianych przez przepisy prawa dla jednostek budżetowych. GOPS został powołany uchwałą nr IX/39/90 Gminnej Rady Narodowej w Mokrsku z dnia 26 lutego 1990 roku.

Uchwałą nr XVIII/100/16 Rady Gminy Mokrsko z dnia 7 kwietnia 2016 roku nadano Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do dnia 28 lipca 2019 roku Kierownikiem GOPS w Mokrsku była Jolanta Gardyan powołana na to stanowisko aktem powołania z dnia 30 marca 1990 roku. Zarządzeniem nr 52/2019 z dnia 23 lipca 2019 roku Wójt Gminy Mokrsko powołał na Kierownika GOPS Agatę Orzeszynę. Powołanie nastąpiło na czas nieokreślony od dnia 29 lipca 2019 roku.

Wójt Gminy upoważnił Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy Mokrsko.

Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w okresie 2018- do 30 czerwca 2019

Wyszczególnienie	2018 rok (zł)	I półrocze 2019 roku (zł)
Dział 852 Rozdział 85203 (Ośrodki wsparcia)	647.147,00	362.627,91
Dział 852 Rozdział 85204 (Rodziny zastępcze)	-	-
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia)	20.713,27	5.646,36
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	218.087,94	114.507,51
Dział 852 Rozdział 85215 (Dodatki mieszkaniowe)	-	-
Dział 852 Rozdział 85216 (Zasiłki stałe)	139.270,30	63.382,00
Dział 852 Rozdział 85217 (Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej)	-	-
Dział 852 Rozdział 85218 (Koszty utrzymania Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie)	-	-
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy)	283.104,54	141.705,42

Spółecznej)		
Dział 852 Rozdział 85228 (Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze)	88.549,87	45.077,91
Dział 852 Rozdział 85230 (Pomoc w zakresie dożywiania)	25.000,00	8.890,00
Dział 852 Rozdział 85231 (Pomoc dla uchodźców).	-	-
Dział 852 Rozdział 85278 (Usuwanie skutków klęsk żywiołowych).	-	-
Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność.	-	-

Wyrywkowej kontroli poddano 5 decyzji przyznających zasiłki stałe i 8 decyzji przyznających zasiłki okresowe, które opisano [w załączniku nr 16 do protokołu kontroli](#).

Ustalenia kontroli

Zasiłki stałe i okresowe stanowiące próbę kontroli ustalone były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) i rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z dnia: [1] 14 lipca 2015 roku (Dz. U. z 2015 r., poz. 1058), [2] 11 lipca 2018 roku (Dz. U. z 2018 r., poz. 1358).

Ww. świadczenia przyznawano w formie decyzji administracyjnej. Decyzje wydawane na okres dłuższy niż do 30 września 2018 roku zostały uaktualnione z dniem 1 października 2018 roku zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie weryfikacji kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od dnia 1 października 2018 roku.

Objęte kontrolą zasiłki stałe wypłacono osobom, którym pomoc przysługuje i ustalano je: 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a faktycznym dochodem tej osoby, 2) w przypadku osoby w rodzinie – w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie, zgodnie z art. 37 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy o pomocy społecznej. Kwota zasiłku stałego nie przekraczała maksymalnej kwoty zasiłku stałego ustalonej od dnia: [1] 1 października 2015 roku, tj. 604,00 zł, [2] 1 października 2018 roku, tj. 645,00 zł, zgodnie z ww. rozporządzeniami Rady Ministrów.

Objęte kontrolą zasiłki okresowe wypłacono głównie ze względu na bezrobocie i niepełnosprawność: 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, 2) w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny. Kwoty zasiłku okresowego ustalono w wysokości nie mniejszej niż 50 % różnicy między: 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, 2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny, zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

W przypadku decyzji nr GOPS.4401.4.17.2018 z dnia 19 marca 2018 roku, przyznającej na okres od 1 marca do 30 kwietnia 2018 roku zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w kwocie 303,61 zł miesięcznie wpisano kryterium dochodowe rodziny w kwocie 528 zł i kryterium osoby samotnie gospodarującej w kwocie 701 zł. Tymczasem kryteria w ww. kwocie zostały wprowadzone dopiero od dnia 1 października 2018 roku na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, natomiast decyzja została wydana w dniu 19 marca 2018 roku, w którym obowiązywały niższe kryteria dochodowe wprowadzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Kwotę zasiłku ustalono jednak prawidłowo.

Przyznanie zasiłków objętych próbą kontroli poprzedzone było przeprowadzeniem przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mokrsku wywiadu środowiskowego.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH - 2018 ROK

Konsultacje z organizacjami pozarządowymi

Uchwałą nr XLVII/280/14 z dnia 1 sierpnia 2014 roku Rada Gminy Mokrsko określiła sposób konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

W dniu 17 października 2017 roku Wójt Gminy Mokrsko zarządził przeprowadzenie konsultacji projektu uchwały Rady Gminy Mokrsko w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Mokrsko z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2018 rok (zarządzenie nr 35/2017). Projekt uchwały Rady Gminy Mokrsko w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Mokrsko z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok zawarto w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia. Z ww. zarządzenia wynikało, że konsultacje będą przeprowadzane w formie przyjmowania opinii i propozycji na piśmie, z wykorzystaniem formularza, którego wzór stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia oraz w formie forum dyskusyjnego prowadzonego na stronie internetowej Urzędu Gminy Mokrsko.

Z ogłoszenia o wynikach konsultacji wynikało, że w dniu 17 października 2017 roku Wójt Gminy ogłosił konsultacje społeczne z ww. organizacjami i podmiotami. Konsultacje trwały w terminie od 25 października do 8 listopada 2017 roku. We wskazanym terminie nie wpłynęły żadne opinie i uwagi oceniające projekt uchwały w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Mokrsko z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy w Mokrsku podjęła w dniu 9 listopada 2017 roku uchwałę nr XXXVII/189/17 w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Mokrsko z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2018 rok.

Planowane wydatki na dotacje dla organizacji pozarządowych w budżecie

Uchwałą nr XLI/215/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku Rada Gminy Mokrsko przeznaczyła na upowszechnianie kultury fizycznej i sportu kwotę 50.000,00 zł (dział 926 rozdział 92605).

Ogłoszenie otwartego konkursu ofert

W dniu 18 grudnia 2014 roku Wójt Gminy Mokrsko wydał zarządzenie 139/14 w sprawie wprowadzenia „Trybu planowania, ogłaszania, przeprowadzania i rozstrzygania otwartych konkursów ofert na realizację ze środków budżetu gminy Mokrsko zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz kontroli realizowanych zadań i rozliczania przyznanych dotacji”.

Zarządzeniem nr 1/2018 z dnia 5 stycznia 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko ogłosił konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Jako cel konkursu wskazano wyłonienie i zlecenie organizacji pozarządowej realizacji zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, podejmowanego w celu zaspokojenia potrzeb i zagospodarowania wolnego czasu mieszkańców Gminy Mokrsko.

W treści ogłoszenia wskazano:

- rodzaj zadania publicznego: organizacja zajęć i szkoleń sportowych, udział w zawodach i współzawodnictwie sportowym o zasięgu lokalnym i ponadregionalnym, organizowanie zawodów sportowych, rozgrywek, turniejów oraz akcji i imprez sportowo-rekreacyjnych o charakterze powszechnym (masowym),
 - zlecenie zadań odbywać się będzie w formie wsparcia realizacji zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie realizacji zadania,
 - wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania – 50.000,00 zł,
 - suma dotacji przyznanych w ramach otwartego konkursu ofert na realizację tego rodzaju zadania w 2017 roku wyniosła 50.000 zł,
 - zasady przyznawania dotacji, w tym między innymi określono, że dotacja może być wykorzystana na dofinansowanie kosztów: [1] transportu, [2] bieżącego utrzymania własnej bazy sportowej, [3] wynajmu obiektów sportowych w przypadku braku własnej bazy sportowej, [4] zakupu strojów sportowych, sprzętu sportowego i wyżywienia, niezbędnych do realizacji zadania, [5] zapewnienia obsługi medycznej, ochrony i porządku w czasie imprez sportowych, [6] ekwiwalentów sędziowskich, [7] opłat licencyjnych i startowych, [8] ubezpieczeń i badań lekarskich, [9] noclegów, [10] obsługi i administracji realizowanego zadania w tym finansowej i prawnej.
- W ogłoszeniu zastrzeżono możliwość zmiany wysokości i zakresu dotacji w stosunku do złożonej oferty,
- termin i warunki realizacji zadania – warunkiem przekazania dotacji jest zawarcie przed datą realizacji zadania umowy z zachowaniem formy pisemnej. Ponadto zadania powinny być realizowane w okresie od dnia podpisania umowy do 15 grudnia 2018 roku. Wszystkie dowody księgowość muszą zostać wystawione w okresie realizacji zadania, który określa umowa zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko a wybranym oferentem,
 - termin i miejsce składania ofert – w terminie 21 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia (tj. do 26 stycznia 2018 roku),
 - tryb i kryteria stosowane przy wyborze ofert oraz termin dokonania wyboru ofert, w tym między innymi kryteria takie jak: możliwość realizacji zadania przez oferenta (0-5), proponowana jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których oferent będzie realizował zadanie, określone w standardach (0-5), kalkulacja kosztów realizacji zadania w tym w odniesieniu do jego zakresu rzeczowego (0-3), wysokość planowanego przez oferenta udziału środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania (0-5), planowany przez oferenta wkład rzeczowy, osobowy, w tym świadczenia wolontariuszy i praca społeczna członków (0-4), ocena realizacji zadań publicznych w roku poprzednim w przypadku organizacji, które w latach poprzednich realizowały zleczone zadania publiczne, w tym rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia środków na realizację zadań (0-2).

Ogłoszenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 5 stycznia 2018 roku. **Kontrolującym nie przedłożono dokumentu, z którego wynikałoby, że ogłoszenie zostało zamieszczone w siedzibie Urzędu. Nie podano również okresu, w którym było ono dostępne na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Mokrsku.** Tymczasem stosownie do art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku

o pożytku publicznym i wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 688 ze zm.), otwarty konkurs ofert ogłasza się: 1) w Biuletynie Informacji Publicznej; 2) w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń; 3) na stronie internetowej organu administracji publicznej.

W dniu 24 stycznia 2018 roku Wójt Gminy zamieścił na stronie BIP zaproszenie do udziału w pracach komisji konkursowej. Zgłoszenia osób do pracy w komisji należało dokonać w terminie do 31 stycznia 2018 roku pisemnie lub drogą elektroniczną.

W dniu 2 lutego 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko powołał Komisję Konkursową do zaopiniowania ofert (zarządzenie nr 9/2018). W skład Komisji weszło sześciu pracowników Urzędu. Skład Komisji Konkursowej został ustalony przez Wójta Gminy, gdyż żadna organizacja nie dokonała zgłoszenia członka komisji.

Komisja w dniu 6 lutego 2018 roku sporządziła protokołu z posiedzenia Komisji z otwarcia ofert na realizację zadania publicznego „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej na 2018 rok”, **z którego wynikało, że złożono 8 ofert w wyznaczonym terminie oraz że 3 oferty zostały złożone w prawidłowo zamkniętych kopertach.**

Członkowie Komisji złożyli oświadczenia o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w pracach Komisji. W otwarciu ofert nie uczestniczyli oferenci.

Komisja sporządziła zestawienie wyników konkursu ofert w dniu 6 lutego 2018 roku, z którego wynikało, że wpłynęło 8 ofert, po rozpatrzeniu których przeznaczono kwotę dotacji w wysokości 50.000,00 zł w nw. sposób:

- 1) Ludowy Zespół Sportowy w Krzyworzece – 7.800,00 zł,
- 2) Międzyszkolne Gminne Towarzystwo Sportowe „MOGRE” – 5.500,00 zł,
- 3) Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne Gminy Mokrsko – 5.200,00 zł,
- 4) Chotowski Klub Sportowy „ChKS Chotów” – 7.800,00 zł,
- 5) Klub Sportowy „Sparta” Mokrsko – 6.800,00 zł,
- 6) Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiej Piłki Nożnej – 3.300,00 zł
- 7) Klub Sportowy w Ożarowie – 6.800,00 zł,
- 8) Ludowy Zespół Sportowy w Komornikach – 6.800,00 zł,

Do protokołu załączono karty formalnej i merytorycznej oceny ofert.

W dniu 6 lutego 2018 roku porządkowano zestawienie wyników konkursu ofert.

Następnie zostało sporządzone ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert. **Z dokumentów przedłożonych kontrolującym nie wynikało, aby wyniki otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej zostały ogłoszone w sposób przewidziany w art. 15 ust. 2j ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Powyższy przepis stanowi, że wyniki otwartego konkursu ofert ogłasza się niezwłocznie po wyborze oferty w sposób określony w art. 13 ust. 3.**

Zgodnie z § 8 ust. 3 i 4 zarządzenia nr 139/14 z dnia 18 grudnia 2014 roku sprawie wprowadzenia „Trybu planowania, ogłaszania, przeprowadzania i rozstrzygania otwartych konkursów ofert na realizację ze środków budżetu gminy Mokrsko zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz kontroli realizowanych zadań i rozliczania przyznanych dotacji”. komisja konkursowa podczas rozpatrywania ofert dokonuje najpierw ich analizy formalnej. Analiza ofert pod względem formalnym dokonywana jest pod kątem spełniania wymogów określonych w Karcie Analizy Formalnej Oferty, której ramowy

wzór określa załącznik Nr 5 do Trybu. Z ramowej karty analizy formalnej oferty wynikało, że formalnej ocenie poddawano następujące elementy:

1. oferta złożona w terminie,
2. oferta złożona w prawidłowo opisanej kopercie,
3. wypełnione wszystkie punkty formularza oferty,
4. oferta złożona zgodnie z wymaganiami szczegółowymi zawartymi z punkcie IX ogłoszenia o konkursie,
5. oferta złożona na właściwym formularzu,
6. oferta złożona przez podmiot uprawniony,
7. oferta złożona przez oferenta, który prowadzi działalność statutową w dziedzinie objętej konkursem,
8. oferta podpisana przez osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu oferenta,
9. oferent zamierza realizować zadanie na rzecz mieszkańców gminy Mokrsko,
10. termin realizacji zadania mieści się w przedziale czasowym wskazanym w ogłoszeniu konkursowym,
11. wnioskowana przez oferenta kwota dofinansowania spełnia kryteria wskazane w ogłoszeniu,
12. wysokość zadeklarowanej pracy społecznej oferenta spełnia kryterium określone w ogłoszeniu,
13. zadeklarowana wysokość wkładu własnego spełnia kryterium określone w ogłoszeniu

oraz załączniki

1. kopia aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, innego rejestru lub ewidencji zgodnego z aktualnym stanem faktycznym i prawnym, niezależnie od tego kiedy został wydany,
2. w przypadku wyboru innego sposobu reprezentacji niż wynikający z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego rejestru upoważnienie do działania w imieniu oferentów,
3. oświadczenie o niezaleganiu z należnościami wobec gminy,
4. inne wymagane w ogłoszeniu załączniki.

Do każdej oferty sporządzano kartę analizy formalnej oferty, dla trzech skontrolowanych ofert z kart analizy formalnej wynikało, że: dwie oferty nie zostały złożone w prawidłowo opisanej kopercie oraz dwie nie zawierały kopii aktualnego odpisu z KRS lub innego rejestru lub ewidencji. Ponadto komisja nie oceniała formalnie punktów 11, 12, 13 oraz załączników nr 2,3,4. Kontrolujące ustaliły, że w żadnej ze skontrolowanych ofert nie został wypełniony poprawnie punkt III dotyczący informacji o sposobie reprezentacji oferenta wobec organu administracji, w tym imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentacji wraz z przytoczeniem podstawy prawnej. **Oferenci nie wskazywali osób upoważnionych do reprezentacji lub nie przytaczali podstawy prawnej, co skutkowało brakiem możliwości ustalenia czy osoby podpisujące ofertę są upoważnione do reprezentowania oferenta.**

Należy wskazać, że ocena formalna ofert nie była przeprowadzona prawidłowo. Kontrolujące stwierdziły, że braki w skontrolowanych ofertach dotyczyły informacji o

sposobie reprezentacji oferenta wobec organu administracji. Zgodnie z § 19 ogłoszenia Wójta o otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia 1/2018 wynikało, że **oferty złożone na niewłaściwych drukach, niekompletne lub złożone po terminie zostaną odrzucone z przyczyn formalnych.**

Każda oferta została oceniona również na karcie oceny merytorycznej ofert przez każdego członka komisji wg kryteriów określonych w ogłoszeniu.

Akta kontroli strony nr 44-69 Kserokopie kart oceny formalnej i merytorycznej dla trzech klubów objętych kontrolą.

Kontroli poddano 3 oferty:

Oferta Chotowskiego Klubu Sportowego „ChKS” w Chotowie na realizację zadania publicznego pn. „Sportowy Chotów”

Oferta Klubu wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 26 stycznia 2018 roku.

Oferta Klubu została podpisana przez Marcina Człowieka – prezesa. Powyższa oferta została przesłana w dniu 26 stycznia 2018 roku w formie skanu na adres mailowy: a.wiktorek@mokrsko.pl. Organizator konkursu wymagał zgodnie z § 15 ogłoszenia złożenia oferty osobiście lub za pośrednictwem poczty do budynku Urzędu Gminy.

W ofercie wskazano całkowity koszt zadania na kwotę 32.850,00 zł, w tym wnioskowana kwota dotacji 9.700 zł (29,53%), środki finansowe inne 1.800,00 zł (5,48%), wkład osobowy i rzeczowy 31.350,00 zł (65%).

Pismem z dnia 14 lutego 2018 roku wezwano Klub do dostarczenia w terminie do dnia 23 lutego 2018 roku zaktualizowanego kosztorysu przedstawionego w ofercie, zgodnie z przyznaną kwotą dotacji w wysokości 7.800,00 zł. Oferta z zaktualizowanym kosztorysem wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 23 lutego 2018 roku.

Według zaktualizowanej kalkulacji przewidywanych kosztów koszt całkowity realizacji zadania miał wynieść 30.950 zł, w tym 7.800 zł (25,20%) do pokrycia z wnioskowanej dotacji, 1.800,00 zł (5,82%) ze środków własnych i 21.350 zł (68,98%) koszt do pokrycia z wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy.

W dniu 1 marca 2018 roku została zawarta umowa nr 5/2018 z Chotowskim Klubem Sportowym „ChKS” w Chotowie. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Klub reprezentowali prezes – Marcin Człowiek i wiceprezes – Michał Krawczyk. W umowie określono: [1] termin realizacji zadania od dnia 1 marca 2018 roku do dnia 15 grudnia 2018 roku, [2] kwotę dotacji 7.800,00 zł, która zostanie przekazana na rachunek bankowy zleceniobiorcy do dnia 30 marca 2018 roku, [3] zobowiązano zleceniobiorcę do zachowania procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania – tj. nie więcej niż 25,20%, obowiązek ten zostanie zachowany jeżeli procentowy udział dotacji nie zwiększy się o więcej niż 10%, [4] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, w przypadku niezłożenia sprawozdania zleceniodawca wzywa do jego złożenia w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania, niezastosowanie się do wezwania skutkuje uznaniem dotacji za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, [5] w przypadku, gdy dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 10%, naruszenie tego postanowienia uważa się za pobranie części dotacji w nadmiernej wysokości.

Dotację przekazano w dniu 14 marca 2018 roku.

W dniu 1 lutego 2019 roku skierowano do prezesa klubu – Marcina Człowieka pismo wzywając do złożenia sprawozdania końcowego z realizacji zadania publicznego w zakresie wspierania sportu i upowszechniania kultury fizycznej. Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego zostało przesłane drogą elektroniczną (email) w dniu 19 lutego 2019 roku w formie skanu.

Sprawozdanie zostało podpisane przez prezesa Klubu. Koszt całkowity zadania wyniósł 33.393 zł, z tego: ze środków pochodzących z dotacji pokryto 7.800 zł (24,85%), ze środków własnych 3.500 zł (11,15%), z wkładu osobowego 20.093 zł (64%). Do sprawozdania załączono zestawienie faktur (rachunków). Wydatki na realizację zadania zostały poniesione w dniach 29 czerwca – 2.544 zł (delegacje sędziowskie), 21 sierpnia 2018 roku – 1.080 zł (opłaty regulaminowe) oraz w dniu 23 listopada 2018 roku – 568 zł (opłaty regulaminowe). Ponadto jako zestawienie innych dokumentów potwierdzających realizację zadania załączono wykaz dojazdów, z którego wynikało, że dojazdy odbywały się w dniach, 30 marca, 14 i 29 kwietnia, 6, 12, 26 i 31 maja, 12 i 19 sierpnia, 2 i 30 września 2018 roku. W wykazie tym wskazano miejsce dojazdu i ilość kilometrów oraz że transport odbywał się 3 samochodami osobowymi, natomiast **brak było obliczenia kosztów jakie z tego tytułu zostały poniesione i jaka ich część została sfinansowana z dotacji. Kontrolujące z uwagi na brak wystarczających danych jak też dokumentacji źródłowej nie mogły się odnieść do prawidłowości rozliczenia dotacji.**

Urząd Gminy działając przez Annę Wiktorek wzywał w dniach 20 maja i 27 maja 2018 roku Prezesa Klubu – Marcina Człowieka do przedłożenia kserokopii wszystkich faktur i rachunków potwierdzających wykorzystanie dotacji, w tym również kosztów przejazdu zawodników i obsługi sędziowskiej. Wezwanie odbyło się w drodze mailowej.

Lp	Rodzaj kosztów	Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów (do pokrycia z wnioskowanej dotacji)	Korekta kosztorysu (do pokrycia z wnioskowanej dotacji)	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków	% wykorzystania dotacji wg sprawozdania	Wydatki wg zestawienia rachunków	% wykorzystania dotacji faktyczny
Koszty merytoryczne							
1	wyposażenie apteczki						
2	obsługa sędziowska	5 000,00	3 100,00	4 063,00	131%	2 544,00	82,06%
3	opłaty rejestracyjne	2 000,00	2 000,00	1 480,00	74%	1 648,00	82,40%
4	obsługa transportowa	1 000,00	1 000,00	2 257,00	226%	Brak danych	Brak danych
5	środki czystości						
6	organizacja zawodów sportowych						
7	wynagrodzenia trenerów						
Koszty obsługi							
8	ubezpieczenia	500,00	500,00	0,00	0%		0,00%
9	księgowość	1 200,00	1 200,00	0,00	0%		0,00%
10	opłaty bankowe						
11	badania lekarskie						
12	przygotowanie obiektu						
	Razem	9 700,00	7 800,00	7 800,00	17 500,00	4 192,00	53,74%

Z powyższego zestawienia wynika, że Klub otrzymał dotację w wysokości 7.800,00 zł, a wg zestawień faktur (rachunków) wydatkowano dotację w kwocie 4.192 zł. Wydatkowanie kwoty 3.608 zł nie zostało udokumentowane, a Urząd Gminy nie dokonał poprawnego rozliczenia ww. dotacji. Kontrolujące zwracają uwagę, że Urząd Gminy nie przeprowadzał kontroli dotacji zarówno w trakcie trwania zadania jak i po jego zakończeniu. Zgodnie z postanowieniami umowy (§ 10 pkt 2), kwotę dotacji niewykorzystaną w terminie zleceniobiorca jest zobowiązany zwrócić w terminie 14 dni od zakończenia realizacji zadania publicznego (termin realizacji zadania określono w umowie od 1 marca do 15 grudnia 2018 roku).

Jak wskazano powyżej, w umowie zawartej z Klubem zawarto zapis dotyczący możliwości zwiększenia każdej pozycji kosztorysu do 10% bez konieczności zmiany kosztorysu. Z rozliczenia wydatków zadania w sprawozdaniu końcowym z rozliczenia zadania publicznego wynikało jednak, że wykazano wydatki poniesione na obsługę transportową w wysokości 2.257 zł przy planowanej kwocie wg kosztorysu 1.000,00 zł, co stanowi 226% wykorzystania środków w danej pozycji kosztorysowej oraz na obsługę sędziowską na kwotę 4.063 zł przy planowanej kwocie wg kosztorysu 3.100,00 zł, co stanowi 131% wykorzystania środków w danej pozycji kosztorysowej. Ponadto brak było wyliczenia kosztów obsługi transportowej natomiast w przypadku obsługi sędziowskiej w zestawieniu faktur zawarto jak wcześniej wskazano tylko 2 pozycje na łączną kwotę 2.544 zł (z część II sprawozdania wynikała natomiast kwota 4,063 zł). Kontrolujące wskazują, że w ww. pozycjach mogło nastąpić przekroczenie planowanej kwoty ponad 10% próg zmiany, co mogło skutkować pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości.

Akta kontroli strony nr 70 - 111: Kserokopia oferty, zaktualizowanej ofert, umowy nr 5/2018 i sprawozdania z wykonania zadania publicznego Chotowskiego Klubu Sportowego „ChKS” w Chotowie.

Oferta Klubu Sportowego Ożarów na realizację zadania pn. „Gmina Mokrsko na sportowo”

Oferta Klubu wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 26 stycznia 2018 roku.

Oferta Klubu została podpisana przez Smolnika Mariusza – prezesa i Bogdana Grajka – zastępcę prezesa.

W ofercie wskazano całkowity koszt zadania na kwotę 21.300,00 zł, w tym wnioskowana kwota dotacji 14.900,00 zł (69,95%), wkład osobowy 6.400,00 zł (30,05%).

Pismem z dnia 14 lutego 2018 roku Wójt Gminy wezwał Klubu do dostarczenia w terminie do dnia 23 lutego 2018 roku zaktualizowanego kosztorysu przedstawionego w ofercie, zgodnie z przyznaną kwotą dotacji w wysokości 6.800,00 zł. Oferta wraz z zaktualizowanym kosztorysem została sporządzona w dniu 23 lutego 2018 roku (brak adnotacji o wpływie do Urzędu Gminy). **Skorygowana oferta nie została podpisana przez kogokolwiek.**

Według zaktualizowanej kalkulacji przewidywanych kosztów koszt całkowity realizacji zadania miał wynieść 13.200,00 zł, w tym 6.800,00 zł (51,51%) do pokrycia z wnioskowanej dotacji, 6.400,00 zł (48,49%) koszt do pokrycia z wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy.

W dniu 1 marca 2018 roku została zawarta umowa nr 7/2018 z Klubem Sportowym Ożarów. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Klub reprezentowali prezes – Mariusz Smolnik i wiceprezes – Bogdan Grajek. W umowie określono: [1] termin realizacji zadania od dnia

1 marca 2018 roku do dnia 15 grudnia 2018 roku, [2] kwotę dotacji 6.800,00 zł, która zostanie przekazana na rachunek bankowy zleceniobiorcy do dnia 30 marca 2018 roku, [3] zobowiązano zleceniobiorcę do zachowania procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania – tj. nie więcej niż 51,51%, obowiązek ten zostanie zachowany jeżeli procentowy udział dotacji nie zwiększy się o więcej niż 10%, [4] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, w przypadku niezłożenia sprawozdania zleceniodawca wzywa do jego złożenia w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania, niezastosowanie się do wezwania skutkuje uznaniem dotacji za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, [5] w przypadku, gdy dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 10%, naruszenie tego postanowienia uważa się za pobranie części dotacji w nadmiernej wysokości.

Dotację przekazano w dniu 19 marca 2018 roku.

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego zostało złożone w dniu 15 stycznia 2019 roku. Koszt całkowity zadania wyniósł 13.200,00 zł, z tego: ze środków pochodzących z dotacji pokryto 6.800,00 zł (51,51%), z wkładu osobowego 6.400,00 zł (48,49%). Do sprawozdania załączono zestawienie faktur (rachunków), z którego wynikało, że dokumenty źródłowe dotyczące realizacji zadania zostały **wystawione w okresie od 23 sierpnia 2017 roku do 27 grudnia 2018 roku.**

Lp.	Rodzaj kosztów	Korekta kosztorysu (do pokrycia z wnioskowanej dotacji)	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków	% wykorzystania dotacji wg sprawozdania	Wydatki wg zestawienia rachunków	% wykorzystania dotacji faktyczny
Koszty merytoryczne						
1	przejazdy/ dowóz zawodników na zawody	800,00	750,00	93,75%	750,00	93,75%
2	zakup sprzętu sportowego	2 000,00	370,00	18,50%	370,00	18,50%
3	opłaty sędziowskie	1 300,00	1 704,00	131,08%	1 704,00	131,08%
4	wpisowe na zawody	1 000,00	3 061,88	306,19%	3 061,88	306,19%
5	utrzymanie boisk	900,00	914,12	101,57%	914,12	101,57%
6	remont szatni	500,00		0,00%	0,00	0,00%
7	zorganizowanie gminnych biegów na orientację	300,00		0,00%	0,00	0,00%
	Razem	6 800,00	6 800,00	100,00%	6 800,00	100,00%

Zgodnie natomiast z § 5 umowy, jeżeli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 10%. Naruszenie tego postanowienia uważa się za pobranie części dotacji w nadmiernej wysokości.

Z powyższego zestawienia wynika, że Klub otrzymał dotację w wysokości 6.800,00 zł.

Jak wskazano powyżej, w umowie z Klubem zawarto zapis dotyczący możliwości zwiększenia każdej pozycji kosztorysu do 10% bez konieczności zmiany kosztorysu. Z powyższego zestawienia wynika jednak, że w sprawozdaniu końcowym z rozliczenia zadania publicznego wykazano wydatki poniesione z tytułu wpisowego na zawody w kwocie 3.061,88 zł przy planowanej kwocie wg kosztorysu 1.000,00 zł, co stanowi 306,19%

wykorzystania środków w danej pozycji kosztorysowej oraz na obsługę sędziowską na kwotę 1.704 zł przy planowanej kwocie wg kosztorysu 1.300,00 zł, co stanowi 131,08% wykorzystania środków w danej pozycji kosztorysowej. Kontrolujące wskazują, że w ww. pozycjach mogło nastąpić przekroczenie planowanej kwoty ponad 10% prognozy zmiany, co mogło skutkować pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości.

Kontrolujące stwierdziły, że w zestawieniu wydatków wyszczególniono rachunki, które zostały wystawione i/lub zapłacone przed 1 marca 2018 roku lub po 15 grudnia 2018 roku tj. wykraczały poza okres realizacji zadania określony w umowie. Dotyczyło to następujących rachunków:

- nr 450/2018 z dnia **24 grudnia 2018 roku** na kwotę 1.704 zł (poz. 3 kosztorysu) data zapłaty **24 grudnia 2018 roku**,
- nr A/01138/18 z dnia **27 grudnia 2018 roku** na kwotę 400,14 zł (poz. 5 kosztorysu) data zapłaty **27 grudnia 2018 roku**,
- nr 115/12/2018 z dnia **21 grudnia 2018 roku** na kwotę 750 zł (poz. 1 kosztorysu), data zapłaty **21 grudnia 2018 roku**.
- nr 272/2017 z dnia **23 sierpnia 2017 roku** na kwotę 1.320 zł (poz. 4 kosztorysu), data zapłaty 4 kwietnia 2018 roku,
- nr 284/2017 z dnia **25 sierpnia 2017 roku** na kwotę 420 zł (poz. 4 kosztorysu), data zapłaty „**4.40.2018**”,
- nr 262/2018 z dnia 17 sierpnia 2018 roku na kwotę 230 zł (poz. 4 kosztorysu), data zapłaty **28 grudnia 2018 roku**,
- 241/2018 z dnia 10 sierpnia 2018 roku na kwotę 1.040 zł (poz. 4 kosztorysu) data zapłaty **28 grudnia 2018 roku**.

Kontrolujące z uwagi na brak dokumentacji źródłowej nie mogły zweryfikować poprawności ujęcia powyższych kosztów.

Akta kontroli strony nr 112 - 147: Kserokopia oferty, zaktualizowanej ofert, umowy nr 7/2018 i sprawozdania z wykonania zadania publicznego Klubu Sportowego Ożarów.

Oferta Ludowego Zespołu Sportowego w Krzyworzece na realizację zadania pn. „Zabawa to tylko z piłką”

Oferta Zespołu wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 22 stycznia 2018 roku.

W ofercie wskazano całkowity koszt zadania na kwotę 19.400,00 zł, w tym wnioskowana kwota dotacji 18.400,00 zł (94,84%), inne środki finansowe 500 zł (2,58%) wkład osobowy 500,00 zł (2,58%). Oferta została podpisana przez osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu oferenta.

Pismem z dnia 14 lutego 2018 roku Wójt Gminy wezwał Klub do dostarczenia w terminie do dnia 23 lutego 2018 roku zaktualizowanego kosztorysu przedstawionego w ofercie, zgodnie z przyznaną kwotą dotacji w wysokości 7.800,00 zł. Oferta wraz z zaktualizowanym kosztorysem wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 19 lutego 2018 roku.

Według zaktualizowanej kalkulacji przewidywanych kosztów, koszt całkowity realizacji zadania miał wynieść 8.800,00 zł, w tym 7.800,00 zł (88,64%) do pokrycia z wnioskowanej dotacji, 500,00 zł (5,68%) koszt do pokrycia z innych środków oraz 500 zł (5,68%) koszt do pokrycia z wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy.

W dniu 26 lutego 2018 roku została zawarta umowa nr 2/2018 z Ludowym Zespołem Sportowym w Krzyworzeczce. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Klub reprezentowali prezes – Bartłomiej Poraszka i wiceprezes – Krzysztofa Kaśnicki. W umowie określono: [1] termin realizacji zadania od dnia 26 lutego 2018 roku do dnia 15 grudnia 2018 roku, [2] kwotę dotacji 7.800,00 zł, która zostanie przekazana na rachunek bankowy zleceniobiorcy do dnia 30 marca 2018 roku, [3] zobowiązano zleceniobiorcę do zachowania procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania – tj. nie więcej niż 88,64%, obowiązek ten zostanie zachowany jeżeli procentowy udział dotacji nie zwiększy się o więcej niż 10%, [4] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, w przypadku niezłożenia sprawozdania zleceniodawca wzywa do jego złożenia w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania, niezastosowanie się do wezwania skutkuje uznaniem dotacji za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, [5] w przypadku, gdy dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 10%, naruszenie tego postanowienia uważa się za pobranie części dotacji w nadmiernej wysokości.

Dotację przekazano w dniu 14 marca 2018 roku.

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego zostało złożone w dniu 10 grudnia 2018 roku. Sprawozdanie zostało podpisane przez Prezesa Bartłomieja Poraszka. Koszt całkowity zadania wyniósł 8.778,37 zł, z tego: ze środków pochodzących z dotacji pokryto 7.778,37 zł (88,60%), 500,00 zł (5,70%) pokryto ze środków finansowych własnych, a z wkładu osobowego 500,00 zł (5,70%). Do sprawozdania załączono zestawienie faktur (rachunków). Z zestawienia faktur (rachunków) załączonych do sprawozdania wynikało, że dokumenty źródłowe zostały wystawione w okresie od 14 marca 2018 roku do 23 września 2018 roku. Ponadto z zestawienia rachunków wynikało, że koszty realizacji zadania wyniosły 8.278,37 zł, **natomiast z dotacji pokryto kwotę 8.238,37 zł, co było niezgodne z prawdą gdyż Klub otrzymał dotację w wysokości 7.800 zł.**

Lp.	Rodzaj kosztów	Korekta kosztorysu (do pokrycia z wnioskowanej dotacji)	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków	% wykorzystania dotacji wg sprawozdania	Wydatki wg zestawienia rachunków	% wykorzystania dotacji faktyczny
Koszty merytoryczne						
1	przejazdy na zawody	1 000,00	1 050,35	105,04%	1 550,35	155,04%
2	ubezpieczenie zawodników i badania lekarskie	500,00	549,00	109,80%	549,00	109,80%
3	zakup sprzętu sportowego	500,00	495,00	99,00%	495,00	99,00%
4	środki medyczne	200,00	200,00	100,00%	200,00	100,00%
5	utrzymanie infrastruktury	500,00	514,02	102,80%	514,02	102,80%
6	opłaty licencyjne i startowe	1 400,00	1 420,00	101,43%	1 420,00	101,43%
7	ekwiwalent sędziowski	3 700,00	3 550,00	95,95%	3 550,00	95,95%
	Razem	7 800,00	7 778,37	99,72%	8 278,37	106,13%

Urząd Gminy nie żądał od Zespołu żadnych wyjaśnień w związku z niezgodnościami w sprawozdaniu. Kontrolujące z uwagi na brak dokumentacji źródłowej mogą przypuszczać, że w zestawieniu rachunków nastąpił błąd w wykazaniu wydatków dotyczących pierwszej pozycji kosztorysu tj. kosztów przejazdu na zawody.

Prawdopodobnie część rachunków na kwotę 500 zł powinna zostać wpisana w rubrykę „z innych środków finansowych”.

Niewykorzystaną kwotę dotacji – 21,63 zł Zespół zwrócił w dniu 11 grudnia 2018 roku.

Akta kontroli strony nr 148 - 186: Kserokopia oferty, zaktualizowanej ofert, umowy nr 2/2018 i sprawozdania z wykonania zadania publicznego Ludowego Zespołu Sportowego w Krzyworzece.

Ustalenia kontroli:

Z powyższego wynika, że dotacje udzielane jednostkom spoza sektora finansów publicznych nie były w żaden sposób kontrolowane, o czym świadczy ilość i rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie rozliczenia udzielonych dotacji. Należy mieć na uwadze, że skuteczna kontrola prowadzona przez jednostki udzielające dotacji ma kluczowe znaczenie dla efektywności realizacji zleczanych zadań i wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na ich realizację. Zgodnie z art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;**
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;**
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;**
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.**

Dotacje na realizację w formie powierzenia lub wsparcia wykonywania zadań publicznych udzielane na mocy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie udzielane są ze środków publicznych i dlatego zarówno proces ich przyznawania jak i wykorzystanie muszą podlegać rygorystycznej kontroli.

W art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.) zastrzeżono, że dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

3. WYDATKI OSOBOWE

Wydatki na wynagrodzenia - 2018 rok

W 2018 roku wydatki na wynagrodzenia (§ 4010) w kontrolowanej jednostce wynosiły 7.526.256,96 zł (tj. 31,75% ogółu wydatków budżetowych), w tym w rozdziale 75023 – 1.166.185,63 zł (tj. 4,92% ogółu wydatków budżetowych).

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

W okresie objętym kontrolą za prawidłowość i kompletność akt osobowych pracowników odpowiedzialność ponosiła Krystyna Kowalik – inspektor ds. kadrowych i obronnych i Małgorzata Stanek – Sekretarz Gminy, a za sporządzanie dokumentów dotyczących wypłat wynagrodzeń – Aleksandra Pilarska – specjalista ds. płac.

Kontrolą prawidłowości przyznanych wynagrodzeń objęto listy płac, na podstawie których dokonano wypłaty comiesięcznych wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy Mokrsko według wybranych miesięcy:

- luty 2018 roku – lista płac z dnia 23 lutego 2018 roku,
- październik 2018 roku – lista płac z dnia 25 października 2018 roku,
- grudzień 2018 roku – lista płac z dnia 21 grudnia 2018 roku.

w odniesieniu do niżej wymienionych pracowników Gminy:

- obecnego Wójta Gminy,
- byłego Wójta Gminy
- Skarbnika Gminy,
- Sekretarza Gminy,
- kierownika Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji, Drogownictwa i Spraw Społecznych,
- inspektor ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami,
- inspektor ds. wymiaru podatku i opłat lokalnych,
- inspektor ds. księgowości budżetowej,
- inspektor ds. finansów,
- inspektor ds. planowania przestrzennego i gospodarki komunalnej,
- sprzątaczkę.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość zastosowania kategorii zaszeregowania dla wymienionych pracowników Urzędu Gminy, a także prawidłowość zastosowania stawek wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i regulacje wewnętrzne, tj.:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz. 1786 ze zm.) – obowiązujące do dnia 18 maja 2018 roku,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 936) – obowiązujące od dnia 19 maja 2018 roku,
- regulamin wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy Mokrsko, wprowadzony zarządzeniem nr 41 Wójta Gminy z dnia 5 czerwca 2009 roku, zmieniony zarządzeniami Wójta Gminy: [1] nr 63/2015 z dnia 6 lipca 2015 roku, [2] 13/2016 z dnia 1 marca 2016 roku, [3] nr 4/2018 z dnia 12 stycznia 2018 roku.

Wynagrodzenie obecnego Wójta Gminy Mokrsko ustalone zostało przez Radę Gminy uchwałą nr II/8/2018 z dnia 29 listopada 2018 roku w następujący sposób:

- wynagrodzenie zasadnicze	4.500,00 zł
- dodatek funkcyjny	1.500,00 zł
- dodatek specjalny	1.600,00 zł
- <u>dodatek za wieloletnią pracę (20%)</u>	<u>900,00 zł</u>
ogółem wynagrodzenie	8.500,00 zł

Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 22 listopada 2018 roku.

Wynagrodzenie byłego Wójta Gminy Tomasz Kąckiego ustalono uchwałą nr II/7/2014 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta – z dniem 1 grudnia 2014 roku ustalono wynagrodzenie:

– wynagrodzenie zasadnicze	4.500,00 zł
– dodatek stażowy (20%)	900,00 zł
– dodatek funkcyjny	1.500,00 zł
– <u>dodatek specjalny</u>	<u>1.600,00 zł</u>
– ogółem wynagrodzenie	8.500,00 zł

W dniu 27 lutego 2018 roku Rada Gminy Mokrsko podjęła uchwałę nr XLII/225/18 w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia Wójta w następujący sposób:

– wynagrodzenie zasadnicze	4.200,00 zł
– dodatek stażowy (20%)	840,00 zł
– dodatek funkcyjny	1.500,00 zł
– <u>dodatek specjalny</u>	<u>1.140,00 zł</u>
– ogółem wynagrodzenie	7.680,00 zł

Z uzasadnienia do projektu uchwały wynikało, że w związku z brakiem absolutorium budżetowego za 2016 rok Rada Gminy wnioskowała o wprowadzenie zmiany w miesięcznym wynagrodzeniu Wójta Gminy Mokrsko od dnia 1 lutego 2018 roku.

Wójt Gminy Tomasz Kącki pozwem z dnia 19 marca 2018 roku wniósł do Sądu Rejonowego w Wieluniu o: [1] uznanie za bezskuteczne obniżenie wynagrodzenia dokonanego uchwałą nr XLII/225/18 Rady Gminy Mokrsko z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia Wójta i przywrócenie wynagrodzenia w poprzedniej wysokości wynikającej z uchwały nr II/7/2014 Rady Gminy Mokrsko z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia Wójta, [2] zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przypisanych, [3] nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności, [4] przeprowadzenie wskazanych w uzasadnieniu środków dowodowych. Wójt Gminy wskazał, że niezależnie od zaskarżenia uchwały przed sądem pracy, uchwała została zaskarżona również do sądu administracyjnego oraz został wniesiony wniosek do Wojewody Łódzkiego o stwierdzenie nieważności uchwały.

W dniu 9 kwietnia 2018 roku do Urzędu Gminy w Mokrsku wpłynęło rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Łódzkiego z dnia 5 kwietnia 2018 roku stwierdzające nieważność uchwały nr XLII/225/18 Rady Gminy Mokrsko z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia Wójta. W uzasadnieniu do rozstrzygnięcia określono między innymi, że uchwała Rady Gminy, w której obniżono wynagrodzenie Wójta zawiera co prawda uzasadnienie, to jednak zdaniem organu nadzoru nie wyjaśnia ono motywów obniżenia wynagrodzenia Wójta. Uzasadnienie jest lakoniczne w stopniu, który powoduje, że kwestionowana uchwała nie poddaje się kontroli pod względem legalności (zgodności z prawem) – wyklucza to możliwość oceny legalności takiego aktu organu, przez co tego rodzaju uchwała nie jest zgodna z prawem, gdyż pozostaje w sprzeczności z zasadami wyrażonymi w art. 2 i 7 Konstytucji RP. Wojewoda podkreślił, że w uzasadnieniu uchwały Rady Gminy jako powód podano jedynie „W związku z brakiem absolutorium budżetowego za rok 2016 wnioskujemy o wprowadzenie zmiany w miesięcznym wynagrodzeniu Wójta Gminy Mokrsko od dnia 1 lutego 2016 roku”. Z udzielonych przez Radę Gminy wyjaśnień nie wynika, by podjęto uchwałę o nieudzieleniu Wójtowi absolutorium. Co więcej, nawet gdyby taka uchwała była podjęta, to w ocenie organu nadzoru samo podjęcie takiej uchwały nie może stanowić wyłącznej przyczyny obniżenia wynagrodzenia Wójta, lecz taką przyczynę mogłyby stanowić przede wszystkim udokumentowane powody nieudzielenia takiego absolutorium (...).

Organ nadzoru wskazał, że w tym stanie rzeczy wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego eliminującego z obrotu prawnego przedmiotową uchwałę jest uzasadnione i konieczne.

Postanowieniem z dnia 9 maja 2018 roku WSA w Łodzi odrzucił skargę w przedmiocie ustalenia wysokości wynagrodzenia Wójta. W postanowieniu podkreślono między innymi, że wyłączenie spod właściwości sądów administracyjnych uchwał organów samorządu terytorialnego w przedmiocie wynagrodzenia Wójta skutkuje odrzuceniem przedmiotowej skargi na podstawie art. 58 § 1 pkt 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W związku z powyższym ostatecznie nie obniżono wynagrodzenia Wójtowi Gminy Tomaszowi Kąckiemu.

Wynagrodzenie Wójta Gminy nie przekraczało maksymalnych stawek (dotyczących wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego) określonych dla stanowisk z wyboru we wskazanych powyżej rozporządzeniach Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku i z dnia 15 maja 2018 roku.

Wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny Skarbnika Gminy przyznane przez Wójta Gminy mieściły się w stawkach wynagrodzenia zasadniczego i w stawkach dodatku funkcyjnego określonych w ww. rozporządzeniach dla stanowisk z powołania.

Karty wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy i listy płac prowadzono komputerowo. Stwierdzono zgodność dokonanych wypłat pracownikom objętym próbą kontroli z zapisami w angażach pracowniczych i na kartach wynagrodzeń (poza kwotą dodatku funkcyjnego przyznanego i wypłaconego Skarbnikowi Gminy).

Ustalono, że pismem z dnia 1 października 2018 roku Wójt Gminy przyznał Skarbnikowi Gminy od dnia 1 października dodatek funkcyjny w kwocie 1.300 zł. Natomiast z list płac i kart wynagrodzeń za lata 2018-2019 wynikało, że w okresie od października 2018 roku do września 2019 roku naliczono i wypłacono Skarbnikowi Gminy dodatek funkcyjny w kwocie 1.250 zł miesięcznie. Tym samym zanizono wypłatę dodatku w ww. okresie o łączną kwotę 600 zł brutto. Ww. nieprawidłowość skorygowano na podstawie listy płac z dnia 25 września 2019 roku i wypłacono w dniu 26 września 2019 roku.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Z informacji uzyskanej od Aleksandry Pilarskiej – specjalisty ds. płac wynikało, że w latach 2017-2019 (do końca września) wypłacono dwie odprawy emerytalne i odprawę w związku z upływem kadencji dla Wójta Gminy oraz jeden ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Odprawy emerytalne

Pismem z dnia 30 czerwca 2019 roku konserwator w Urzędzie Gminy wystąpił o rozwiązanie umowy o pracę w trybie porozumienia stron z dniem 24 sierpnia 2019 roku, w związku z przejściem na emeryturę od dnia 25 sierpnia 2019 roku. Odprawę w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia w kwocie 21.600,00 zł brutto naliczono na podstawie listy płac z dnia 22 sierpnia 2019 roku i wypłacono w dniu 26 sierpnia 2019 roku (poniedziałek), wyciąg bankowy nr 116/2019.

Pismem z dnia 25 lipca 2019 roku specjalista ds. kadrowych i obronnych wystąpiła o wypłatę odprawy emerytalnej w związku z rozwiązaniem umowy o pracę w dniu 28 lipca 2019 roku i przejściem na emeryturę od 29 lipca 2019 roku (poniedziałek). Odprawę w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia w kwocie 26.208,00 zł brutto naliczono na podstawie listy płac z dnia 25 lipca 2019 roku i wypłacono w dniu 26 lipca 2019 roku (piątek), wyciąg bankowy nr 103/2019.

Stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy jest wypłacana w dniu ustania stosunku pracy.

Odprawa w związku z upływem kadencji dla Wójta Gminy

Odprawa dla Wójta Gminy Tomasza Kąckiego w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z upływem kadencji Wójta, przyznana pismem z dnia 16 listopada 2018 roku, w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, co stanowiło kwotę 25.500,00 zł. Odprawę w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia w kwocie 25.500,00 zł brutto naliczono na podstawie listy płac z dnia 15 listopada 2018 roku i wypłacono w dniu 16 listopada 2018 roku, wyciąg bankowy nr 166/2018.

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Pismem z dnia 3 grudnia 2018 roku Wójt Gminy poinformował robotnika gospodarczego, że na podstawie art. 171 § 1 Kodeksu Pracy, w związku z rozwiązaniem z dniem 2 grudnia 2018 roku umowy o pracę zawartej w dniu 3 kwietnia 2018 roku (na okres do dnia 2 grudnia 2018 roku) i nie wykorzystaniem urlopu wypoczynkowego w wymiarze 11 dni zostanie wypłacony ekwiwalent pieniężny.

Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacono pracownikowi w dniu 5 grudnia 2018 roku w kwocie 923,48 zł netto (1.325,05 zł brutto). Według ustaleń kontrolujących prawidłowa kwota ekwiwalentu powinna stanowić 1.330,77 zł brutto. Powyższe wynikało z zastosowania nieprawidłowego współczynnika urlopowego za 2018 rok, na który miało wpływ dodatkowo święto, wprowadzone zgodnie z ustawą z dnia 7 listopada 2018 roku o ustanowieniu Święta Narodowego z okazji Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej (DZ. U. z 2018 r., poz. 2117).

Ekwiwalent wypłacono pracownikowi trzy dni po rozwiązaniu stosunku pracy. **Ekwiwalent za niewykorzystany urlop powinien być wypłacony w ostatnim dniu zatrudnienia, z tym dniem bowiem pracownik nabywa do niego prawo.** Świadczenie to jest ściśle związane z faktem rozwiązania stosunku pracy. W tym dniu roszczenie pracownika o wypłatę tego świadczenia staje się wymagalne, a w konsekwencji powstaje prawo pracownika do jego wypłaty. Dlatego też ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy powinien być wypłacony już w dniu rozwiązania stosunku pracy. Termin wypłaty ekwiwalentu na ostatni dzień zatrudnienia potwierdził w swoich wyrokach Sąd Najwyższy: [1] w wyroku z dnia 5 grudnia 1996 roku (sygn. akt: I PKN34/96) SN stwierdził, że roszczenie o ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop, bez względu na to, czy chodzi o urlop bieżący, czy też zaległy, staje się wymagalne w dniu rozwiązania stosunku pracy; [2] w wyroku z dnia 15 października 1976 roku (I PRN 71/76) SN stwierdził, że pracownik nabywa prawo do ekwiwalentu pieniężnego za nie wykorzystany urlop w dacie rozwiązania stosunku pracy; [3] w wyroku z dnia 29 marca 2001 roku (I PKN 336/00) Sąd Najwyższy stwierdził, że wraz z dniem rozwiązania stosunku pracy prawo pracownika do urlopu wypoczynkowego w naturze przekształca się w prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop. W tym samym dniu rozpoczyna bieg termin przedawnienia roszczenia o ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane w naturze, a nieprzedawnione urlopy wypoczynkowe. Niedotrzymanie przez pracodawcę terminu wypłaty ekwiwalentu powoduje konieczność wypłacenia także odsetek za opóźnienie - zgodnie z art. 481 par. 1 kodeksu cywilnego w związku z art. 300 kodeksu pracy. Odsetki takie należą się pracownikowi za cały czas opóźnienia, niezależnie od faktu, czy pracownik poniósł szkody i także wówczas, jeżeli opóźnienie było następstwem okoliczności, za które pracodawca nie ponosi odpowiedzialności.

Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2018 rok

Uchwałą nr II/10/18 z dnia 29 listopada 2018 roku Rada Gminy Mokrsko ustaliła wysokość oraz zasady wypłat diet dla radnych za udział w posiedzeniach Rady i Komisji Rady Gminy Mokrsko. W § 1 uchwały ustalono zryczałtowaną dietę za udział w posiedzeniach Rady i Komisji, w tym: [1] dla radnego w wysokości – 300 zł, [2] dla Przewodniczącego Komisji w wysokości 400 zł, [3] dla Wiceprzewodniczącego Rady w wysokości – 400 zł, [4] dla Wiceprzewodniczącego Komisji w wysokości – 330 zł. Jako podstawę do wypłacenia diety wskazano podpis na liście obecności. Radnemu przysługuje tylko jedna dieta w danym dniu, niezależnie od liczby posiedzeń, w których uczestniczył. Radnemu odbywającemu podróż służbową pojazdem samochodowym niebędącym własnością gminy, przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości 0,50 zł za 1 km przebiegu pojazdu. Dla Przewodniczącego Rady Gminy ustalono dietę w formie miesięcznego ryczału w wysokości 1.200 zł oraz miesięczny ryczałt pieniężny za używanie własnego samochodu do celów służbowych na obszarze działania Rady za 100 km, wypłacany w wysokości wynikającej z przepisów w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy. W razie niemożności pełnienia funkcji przez Przewodniczącego Rady w okresie dłuższym niż 1 miesiąc, ww. świadczenia przysługują pełniącemu tę funkcję Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy.

W okresie wcześniejszym obowiązywała uchwała nr XXX/161/13 Rady Gminy Mokrsko z dnia 4 lutego 2013 roku w sprawie ustalenia zasad oraz wysokości diet radnych i świadczeń dla Przewodniczącego Rady oraz stawek za 1 km przebiegu pojazdu samochodowego nie będącego własnością gminy użytego do celów służbowych. W uchwale ustalono zryczałtowaną dietę za udział w posiedzeniu Rady i Komisji: [1] dla radnego w wysokości 150 zł, [2] dla Przewodniczącego Komisji w wysokości 170 zł, [3] dla Wiceprzewodniczącego Rady w wysokości 170 zł. Jako podstawę do wypłaty diety wskazano podpis na liście obecności. Radnemu przysługuje tylko jedna dieta w danym dniu, niezależnie od liczby posiedzeń, w których uczestniczył. Dla Przewodniczącego Rady Gminy ustalono dietę w wysokości 1.000 zł oraz miesięczny ryczałt pieniężny za używanie własnego samochodu do celów służbowych na obszarze działania Rady za 100 km, wypłacany w wysokości wynikającej z przepisów w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy. W razie niemożności pełnienia funkcji przez Przewodniczącego Rady w okresie dłuższym niż 1 miesiąc, ww. świadczenia przysługują pełniącemu tę funkcję Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy. Przekazanie diet na konta osobiste radnych następuje w terminie do ostatniego dnia miesiąca.

W dniu 27 grudnia 2018 roku Rada Gminy Mokrsko podjęła uchwałę nr III/14/18 z dnia 27 grudnia 2018 roku w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych. W uchwale określono miesięczną dietę dla sołtysów w wysokości 8% najniższego wynagrodzenia brutto. Dieta ulega zmniejszeniu w następujących przypadkach i wysokościach: [1] w przypadku długotrwałej niemożności wykonywania obowiązków sołtysa trwającej co najmniej 2 tygodnie i poniżej pełnego miesiąca kalendarzowego – 40%, [2] w przypadku niemożności wykonywania obowiązków sołtysa obejmującej pełny miesiąc kalendarzowy – o 100%, [3] za nieobecność na posiedzeniach Rady Gminy Mokrsko oraz na naradach poświęconych sprawom sołectwa organizowanych przez Wójta Gminy Mokrsko – o 40% za każdą nieobecność nieusprawiedliwioną. O niemożności wykonywania obowiązków sołtysa, pełniący funkcję jest zobowiązany powiadomić Wójta Gminy Mokrsko w terminie 3 dni roboczych od daty zaistnienia przeszkody. Podstawą do potrącenia diety w całości

lub części na ww. określonych zasadach stanowi pisemne oświadczenie sołtysa o okresie niewykonywania obowiązków w danym miesiącu, złożonym do Wójta Gminy. Ustalono termin wypłaty diety do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstało prawo do diety lub jej części. W przypadku rozpoczęcia lub zakończenia kadencji sołtysa w trakcie miesiąca, sołtysowi wypłaca się część miesięcznej diety, proporcjonalnie do okresu pełnienia funkcji sołtysa, przyjmując 1 dzień pełnienia obowiązków za 1/30 wysokości diety. Uchwała weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku.

W okresie wcześniejszym obowiązywała uchwała nr IV/13/07 z dnia 30 stycznia 2007 roku w sprawie ustalenia zasad wypłat diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych oraz zwrotu kosztów służbowych. Uchwałą nr XX/111/08 z dnia 6 czerwca 2008 roku w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy nr IV/13/07 z dnia 30 stycznia 2007 roku Rada Gminy ustaliła zryczałtowaną dietę dla sołtysów za udział w sesji w wysokości 100 zł.

Zasady wypłaty diet

W sprawozdaniach rocznych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za lata 2017 – do 30 czerwca 2019 roku w klasyfikacji budżetowej dział 750 Administracja publiczna rozdział 75022 Rady gmin § 303 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych wykazano:

Na dzień	Plan po zmianach	Wykonanie
31.12.2017	60.000,00	50.910,00
31.12.2018	66.000,00	65.858,59
30.06.2019	120.000,00	48.916,00

Ewidencję księgową naliczenia i wypłaty diet dla radnych prowadzono w kontrolowanym okresie na koncie 405 – ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia w korespondencji z kontem 130 – rachunek bieżący jednostki.

Z informacji uzyskanych od pracowników księgowości Urzędu wynikało, że diet radnych nie księgowano na koncie rozrachunkowym 240 – pozostałe rozrachunki. Według wyjaśnień kontrolowanych, na koncie rozrachunkowym 240 dokonuje się księgowania, gdy następstwem rozliczeń jest zapłata podatku dochodowego od osób fizycznych bądź składek ZUS. W pozostałych przypadkach dokonuje się księgowania bezpośrednio w koszty według rodzajów.

Zgodnie z rozporządzeniem **Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej (Dz. U. z 2017 roku poz. 1911 ze zm.)**, konto 405 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.

Kontrolujące wskazują, że diety radnych nie są wynagrodzeniem za pracę, lecz rekompensatą za utracone zarobki oraz zwrotem kosztów związanych z pełnieniem mandatu. W związku z powyższym należy je ewidencjonować na kontach 240 – pozostałe rozrachunki, które zgodnie z opisem zawartym w załączniku nr 3 do wymienionego rozporządzenia służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. **Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów oraz 409 –**

pozostałe koszty rodzajowe, które zgodnie z opisem służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej, które nie kwalifikują się do ujęcia na kontach 400-405.

Prawidłowość wypłaty diet

Kontrolą prawidłowości wypłat diet dla radnych objęto dokumenty wypłat diet w miesiącach listopad i grudzień 2018 roku oraz styczeń, luty i marzec 2019 roku.

Kontrolą objęto wypłatę diet w 2018 roku na łączną kwotę 22.446,33 zł, co stanowiło 34,08% ogółu wykonanych wydatków w dziale 750 rozdział 75022 § 303, a w 2019 roku na kwotę 34.746 zł, co stanowiło 71,03% ogółu wykonanych wydatków w dziale 750 rozdział 75022 § 303 według stanu na dzień 30 czerwca 2019 roku.

Zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.), wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2288).

Maksymalna dieta radnego w gminie poniżej 15 tys. mieszkańców – zgodnie z § 3 pkt. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diety przysługującej radnemu gminy (Dz. U. z 2000 roku nr 61, poz. 710) wynosi 50% maksymalnej wysokości diety.

Zgodnie z art. 9 ustawy budżetowej na 2018 rok (Dz. U. z 2018 r., poz. 291) i na 2019 rok (Dz. U. z 2019 r., poz. 198) kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosiła 1.789,42 zł, a maksymalna dieta miesięczna 1.342,07 zł (kwota bazowa 1.789,42 zł x 1,5 x 50%).

Wysokość diet radnych wypłaconych w ww. miesiącach nie naruszała obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa. **Ustalono jednak, że: [1] w przypadku jednej radnej poprzedniej kadencji Rady Gminy dokonywano wypłat diet za 2018 rok za dużo o kwotę 60 zł (wypłacono 3.860 zł, a powinno być 3.800 zł), [2] w przypadku innej radnej obecnej kadencji Rady Gminy dokonano wypłat diet w okresie od listopada 2018 roku do sierpnia 2019 roku za dużo o kwotę 600 zł (wypłacono 6.870 zł, a powinno być 6.270 zł).** Ww. radne pełniły jednocześnie funkcję wiceprzewodniczących Rady Gminy i członków komisji, a diety za sesję i udział w komisjach miały wypłacane w kwotach jak dla pełniących funkcję wiceprzewodniczącej Rady Gminy. Tymczasem w uchwałach Rady Gminy w sprawie zasad wypłat diet dla radnych za udział w posiedzeniach Rady i Komisji Rady Gminy Mokrsko ustalono dietę dla radnego w kwotach niższych niż dla osób pełniących funkcje wiceprzewodniczących Rady Gminy czy przewodniczących i wiceprzewodniczących poszczególnych komisji. Ww. nieprawidłowości skorygowano na podstawie listy płać z dnia 7 października 2019 roku.

4. WYDATKI NA DOSTAWY MATERIAŁÓW I USŁUG

W zakresie wydatków na dostawy materiałów i usług skontrolowano postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wybór banku kredytującego w 2018 roku. Postępowanie zostało opisane we wcześniejszej części protokołu dotyczącej kredytów i pożyczek.

5. WYDATKI INWESTYCYJNE

Dział	Rozdział	Paragraf	2017 rok		2018rok	
			Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
400	40002	6050	90.000,00	89.990,00	9.000,00	6.765,00
600	60016	6050	183.000,00	51.958,00	177.000,00	103.691,94
600	6016	6057			494.244,00	491.410,00
600	60061	6059			505.756,00	481.860,74
700	70005	6050	1.048.072,00	1.045.199,47		
700	70005	6057	753.191,00	740.786,21		
750	75022				15.000,00	13.395,68
754	75412	6050	61.000,00	55.059,98	52.400,00	42.428,04
801	80101	6050	684.750,00	682.669,01	145.455,00	143.644,79
900	90001	6050	25.000,00	24.919,80	49.000,00	42.157,59
926	92601	6050	66.647,00	66.446,00	70.513,14	64.612,70
926	92601	6057			31.751,37	31.751,37
926	92601	6059			18.148,63	18.148,63
Razem			2.911.660,00	2.757.028,47	1.568.268,14	1.439.866,48
Wydatki budżetowe ogółem			25.119.907,19	24.440.540,12	24.585.930,93	23.706.604,77
% udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem			11,59	11,28	6,38	6,07

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2017-2018

Źródła finansowania inwestycji w poszczególnych działach i rozdziałach stanowią załącznik nr 17 do protokołu kontroli.

Podstawowe dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli.

Ewidencja księgowa wydatków inwestycyjnych

Ewidencja księgowa kosztów inwestycji prowadzona jest przez kontrolowaną jednostkę na koncie syntetycznym 080. Kontrolującym przedłożono prowadzoną ewidencję szczegółową do ww. konta, zapewniającą wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztów wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Sprawami z zakresu inwestycji i remontów oraz zamówień publicznych zajmuje się Referat Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych, którym od 15 kwietnia 2015 roku kieruje Kamil Piekarski, który głównie zajmuje się prowadzeniem spraw z zakresu zamówień publicznych.

Sprawami z zakresu inwestycji drogowych zajmował się inspektor Paweł Józwiak. Od 3 września 2018 roku w zastępstwie ww. sprawami zajmował się Mariusz Smolnik,

natomiast od dnia 8 lipca 2019 roku stanowisko ds. drogownictwa zostało powierzone Mariuszowi Smolnikowi.

Sprawami z zakresu zamówień publicznych i środków zewnętrznych zajmował się do 31 stycznia 2019 roku podinspektor Paweł Antoniewicz. Obecnie ww. sprawami zajmuje się Natalia Zwierz.

Sprawami z zakresu gospodarki przestrzennej zajmuje się podinspektor Arkadiusz Gmur.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

„Przebudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki oraz przebudowa drogi wewnętrznej”

Zabezpieczenie inwestycji w budżecie

Nr uchwały/zarządzenia	Data	Klasyfikacja budżetowa	Wartość
2013 rok			
XXXII/19/13	3.04.2013	600, 60016	7.000,00
XXXVIII/230/13	9.09.2013	600, 60016	12.000,00
2014 rok			
XLI/249/13	30.12.2013	600, 60016	27.000,00
2015 rok			
III/11/15	29.01.2015	600, 60016	4.500,00
VI/39/15	30.04.2015	600,60016	18.500,00
2016 rok			
XV/85/16	29.01.2016	600, 60016	20.000,00
2018 rok			
XLI/215/2018	30.01.2018	600, 60016	1.100.000,00
XLIX/256/18	24.09.2018	600, 60016	1.000.000,00

* zadanie w latach 2013-2016 w budżecie było umieszczone pod nazwą „Budowa drogi na Granice w miejscowości Komorniki”

Nakłady i limity dla zadania określone w Wieloletniej Prognozie Finansowej

W latach 2013 -2015 zadanie pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki oraz przebudowa drogi wewnętrznej” nie było ujęte w Wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Kontrolujące wskazują, że w 2013 roku (19 czerwca) zawarto umowę nr 16/2013 z firmą Z.P.U.H. „Profil” Czesław Buczak z Sieradza na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na przebudowę drogi gminnej w miejscowości Komorniki (Granice) o dł. 560 mb wraz z przebudową skrzyżowania z drogą powiatową nr 4531E Słupsko-Komorniki-Zmyślona. Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy do 16 lutego 2014 roku, zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym stanowiącym załącznik do umowy. Wartość usługi ustalono na kwotę 11.193 zł brutto (9.100 zł netto). Wynagrodzenie miało być płatne w częściach zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym. Płatność miał być dokonywana w ciągu 14 dni licząc od daty przekazania faktury. Z harmonogramu wynikało, że prace na łączną kwotę 5.450 zł (netto) miały zostać wykonane do 16 grudnia 2013 roku, natomiast pozostałe prace na łączną kwotę 3.650 zł (netto) miały zostać wykonane do 16 lutego 2014 roku.

Stosownie do przepisów art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia: 1) nazwę i cel; 2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia; 3) okres realizacji i łączne nakłady finansowe; 4) limity wydatków w poszczególnych latach; 5) limit zobowiązań.

Ponadto w myśl art. 226 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia. Przedsięwzięciem jest wieloletnie zadanie lub projekt, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ww. ustawy.

Tym samym zgodnie z podpisanymi umowami limit zobowiązań na 2013 rok dla przedmiotowego zadania powinien wynosić 11.193 zł. Natomiast limit wydatków na 2013 rok powinien zostać określony w kwocie 6.703,50 zł oraz na 2014 rok w kwocie 4.489,50 zł.

Ponadto do ww. umowy 16/2013 zostały zawarte dwa aneksy przesuwające termin jej realizacji w czasie:

- **aneks nr 1 z dnia 9 grudnia 2013 roku – ustalono termin realizacji do 30 kwietnia 2015 roku**
- **aneks nr 2 z dnia 22 kwietnia 2015 roku – ustalono termin realizacji do 31 lipca 2016 roku.**

W związku z zawarciem ww. aneksów powinno nastąpić wydłużenie okresu realizacji przedsięwzięcia w WPF oraz przesunięcie planowanych kwot wydatków z 2014 roku na 2015 rok, a następnie na 2016 rok co uczyniono dopiero 27 września 2016 roku umieszczając przedmiotową inwestycję w wykazie przedsięwzięć.

Podkreślić należy, że uchwała w sprawie WPF stanowi jedyną podstawę zaciągnięcia zobowiązań w zakresie umów związanych z realizacją przedsięwzięć, przynoszących wydatki w kolejnych latach budżetowych, o czym stanowi art. 228 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W świetle tego przepisu, uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.

2016 rok

Do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Mokrsko na lata 2016-2023 uchwałą nr XXII/126/16 z dnia 27 września 2016 roku wprowadzono zadanie polegającego na rozbudowie drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki oraz przebudowie drogi wewnętrznej – poprawa bezpieczeństwa ruchu oraz standardu korzystania z drogi. Okres realizacji umowy określono na lata 2016-2018, łączne nakłady na kwotę 791.762,31 zł, limit wydatków: [1] 2016 rok – 20.000 zł, [2] 2018 rok – 771.762,31 zł, **limit zobowiązań 791.762,31 zł.**

2017 rok

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy Mokrsko na lata 2017-2028 uchwałą nr XXVIII/147/17 z dnia 27 stycznia 2017 roku wprowadzono zadanie polegającego na rozbudowie drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki oraz przebudowie drogi wewnętrznej – poprawa bezpieczeństwa ruchu oraz standardu korzystania z drogi. Okres realizacji umowy określono na lata 2016-2018, łączne

nakłady na kwotę 791.762,31 zł, limit wydatków: 2018 rok – 771.762,31 zł, **limit zobowiązań 771.762,31 zł.**

2018 rok

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy Mokrsko na lata 2018 – 2029 uchwalonej uchwałą nr XLI/214/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku **nie ustalono żadnych przedsięwzięć**. Również w zmianach do ww. uchwały (ostatnia zmiana uchwała nr III/11/18 z dnia 27 grudnia 2018 roku) **nie wprowadzono załącznika dotyczącego realizowanych przedsięwzięć**.

W 2018 roku zawarto dwie umowy związane z przedmiotową inwestycją:

- w dniu 3 kwietnia 2018 roku nr ZFIIS/3/2018 z Przedsiębiorstwem Handlowo Usługowym „LARIX” sp. z o.o. na kwotę 957.970,74 zł,
- w dniu 25 kwietnia 2018 roku została zawarta umowa nr ZFIIS/4/2018 z ZPH PROFMED Wieńczysława Buczak na kwotę 15.300 zł.

Stosownie do przepisów art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia: 1) nazwę i cel; 2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia; 3) okres realizacji i łączne nakłady finansowe; 4) limity wydatków w poszczególnych latach; 5) limit zobowiązań.

Ponadto w myśl art. 226 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia. Przedsięwzięciem jest wieloletnie zadanie lub projekt, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ww. ustawy.

Tym samym zgodnie z podpisanymi umowami limit zobowiązań na 2018 rok dla przedmiotowego zadania powinien wynosić 973.270,74 zł ł. Natomiast limit wydatków na 2018 rok powinien zostać określony w tej samej kwocie.

Należy wskazać, że limit zobowiązań może być równy limitowi wydatków dla danego roku, jeśli umowy zostały zawarte w roku, w którym nastąpiła ich realizacja i płatność. Natomiast w przypadku przedmiotowej inwestycji w latach 2016 - 2017 taka sytuacja nie miała miejsca. Gmina określała limit planowanych w poszczególnych latach zobowiązań (2016-2017) na poziomie planowanych wydatków w 2018 roku.

W wykazie przedsięwzięć, stanowiącym załącznik do wieloletniej prognozy finansowej, w roku w którym zaciągane jest zobowiązanie (zawarta zostaje umowa), **należy ujmować także takie zadania, projekty, programy, które mając charakter wieloletni, w tym również w ostatnim roku ich realizacji.** Jeżeli zadanie, projekt spełniają cechy wskazane w art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych (zdefiniowany cel, określone parametry kosztowe, okres realizacji z wyznaczonymi limitami wydatków), to w ostatnim roku nie stają się zadaniami jednorocznymi lecz nadal pozostają wieloletnimi, z uwagi na wcześniej zawarte umowy i poczynione nakłady. **Podkreślić należy, że uchwała w sprawie WPF stanowi jedyną podstawę zaciągnięcia zobowiązań w zakresie umów związanych z realizacją przedsięwzięć, przynoszących wydatki w kolejnych latach budżetowych, o czym stanowi art. 228 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W świetle tego przepisu, uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.**

Wykaz przedsięwzięć do WPF stanowi podstawę ustalenia limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, które to limity muszą być prezentowane w wieloletniej prognozie finansowej (art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych).

Akta kontroli strony nr 187 - 227: nr 16/2013 z dnia 19 czerwca 2013 roku zawartej z firmą Z.P.U.H. „Profil” Czesław Buczak z Sieradza na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na przebudowę drogi gminnej w miejscowości Komorniki (Granice) o dł. 560 mb wraz z przebudową skrzyżowania z drogą powiatową nr 4531E Słupsko-Komorniki-Zmyślona wraz z aneksem nr 1 i 2, umowy nr ZFIIS/3/2018 z dnia 3 kwietnia 2018 roku zawartej z Przedsiębiorstwem Handlowo Usługowym „LARIX” sp. z o.o. na kwotę 957.970,74 zł na wykonanie zadania pn: „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki”, oraz umowy nr ZFIIS/4/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku zawartej z ZPH PROFMED Wieńczysława Buczak na kwotę 15.300 zł na nadzór inwestorski nad zadaniem pn: „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki”.

Umowy o dofinansowanie

Umowa o przyznanie pomocy nr 00072-65151-UM0500124/16 o dofinansowanie dotacją celową ze środków programu „EFROW” zawarta w dniu 30 września 2016 roku z Samorządem Województwa Łódzkiego. Gminie przyznano pomoc w wysokości 494.244,00 zł, tj. 63,63% kosztów kwalifikowanych zadania w formie refundacji na realizację zadania pn.: „Rozbudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki wraz z przebudowa drogi wewnętrznej”. W dniu 31 sierpnia 2018 roku Gmina Mokrsko złożyła wniosek o płatność dla ww. zadania. W dniu 13 grudnia 2018 roku Gmina przesłała korektę wniosku o płatność.

Dotacja w kwocie 494.244 zł wpłynęła na rachunek bankowy Gminy w dniu 31 grudnia 2018 roku.

Umowy zawarte w związku z realizacją zadania inwestycyjnego

1) Dokumentacja projektowa

W dniu 19 czerwca 2013 roku zawarto umowę nr 16/2013 z firmą Z.P.U.H. „Profil” Czesław Buczak z Sieradza na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na przebudowę drogi gminnej w miejscowości Komorniki (Granice) o dł. 560 mb wraz z przebudową skrzyżowania z drogą powiatową nr 4531E Słupsko-Komorniki-Zmyślona (z uzyskaniem decyzji zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę). Przedmiotem umowy było wykonanie:

- Projektu budowlanego,
- Projektu wykonawczego drogi,
- Projektu wykonawczego kanalizacji deszczowej,
- Badań geotechnicznych podłoża,
- Opracowanie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia i uzyskania decyzji,
- Dokonanie stosownych uzgodnień, uzyskanie opinii i pozwoleń,
- Przedmiary robót,
- Kosztorysy ślepe,
- Kosztorysy inwestorskie,
- Specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót,
- Mapę do celów projektowych,

- Projekt organizacji ruchu,
- Projekty, przedmiary, kosztorysy inwestorskie i specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót w wersji elektronicznej.

Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy do 16 lutego 2014 roku, zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym stanowiącym załącznik do umowy. Wartość usługi ustalono na kwotę 11.193 zł brutto (9.100 zł netto). Wynagrodzenie miało być płatne w częściach zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym. Płatność miała być dokonywana w ciągu 14 dni licząc od daty przekazania faktury. Z harmonogramu wynikało, że prace na łączną kwotę 5.450 zł (netto) miały zostać wykonane do 16 grudnia 2013 roku, natomiast pozostałe prace na łączną kwotę 3.650 zł (netto) miały zostać wykonane do 16 lutego 2014 roku.

Do umowy zawarto aneks nr 1 w dniu 9 grudnia 2013 roku. Aneksiem tym zmieniono terminu wykonania umowy do 30 kwietnia 2015 roku, jak też zmieniono harmonogram rzeczowo-finansowy. Z harmonogramu wynikało, że prace na kwotę 3.650 zł (netto) zostaną wykonane do 30 kwietnia 2015 roku.

Do umowy zawarto aneks nr 2 w dniu 22 kwietnia 2015 roku. Aneksiem tym zmieniono nazwę przedmiotu umowy (dzieląc ją na 3 odcinki, z których 2 zostały zrealizowane):

- a) Rozbudowę drogi gminnej w miejscowości Komorniki (Granice) wraz z budową zjazdów,
- b) Przebudowę drogi wewnętrznej w miejscowości Komorniki (Granice), wraz z budową zjazdów,
- c) Przebudowę drogi powiatowej nr 4513E Słupsko-Komorniki-Zmyślona wraz z budową kanalizacji deszczowej.

W aneksie zmieniono termin wykonania umowy do 31 lipca 2016 roku, jak też zmieniono harmonogram rzeczowo-finansowy. Z harmonogramu wynikało, że prace na kwotę 3.650 zł (netto) zostaną wykonane do 31 lipca 2016 roku.

Umowa została zawarta bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych na podstawie art. 4 ust. 8.

Za wykonaną usługę zostały wystawione faktury:

- nr 3/12/2013 z dnia 19 grudnia 2013 roku na kwotę 6.703,50 zł – zapłacono w dniu 27 grudnia 2013 roku (dział 600, rozdział 60016, § 6050),
- nr 2/07/2016 z dnia 15 lipca 2016 roku na kwotę 4.489,50 zł – zapłacono w dniu 18 sierpnia 2016 roku (dział 600, rozdział 60016, § 6050),

Decyzją nr 8/2016 z dnia 20 czerwca 2016 roku znak AB.6740.1.2.2015 Starosta Wieluński zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia Wójtowi Gminy Mokrsko na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Komorniki (Granice) wraz z budową zjazdów”.

W dniu 19 kwietnia 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko zawiadomił Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego o planowanym w dniu 23 kwietnia 2018 roku rozpoczęciu robót budowlanych związanych z przedmiotową inwestycją.

2) Umowa o roboty budowlane

W dniu 3 kwietnia 2018 roku została zawarta umowa nr ZFIIS/3/2018 z Przedsiębiorstwem Handlowo Usługowym „LARIX” sp. z o.o. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt – Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Zgodnie z umową, Wykonawca przyjął do realizacji zadanie pn. „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki”. Zakres prac został zawarty w SIWZ, dokumentacji

projektowej oraz ofercie. Wykonawca zobowiązał się wykonać zadanie w terminie do 20 lipca 2018 roku. Strony umowy ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 778.838,00 zł netto, 23% VAT w wysokości 179.132,74 zł i wynagrodzenie brutto w wysokości 957.970,74 zł. W umowie określono, że wynagrodzenie ma charakter ryczałtowy i nie podlega zmianie w czasie trwania umowy oraz obejmuje wszelkie koszty związane z wykonaniem umowy. Rozliczenie robót nastąpi na podstawie faktury końcowej w terminie 30 dni od daty jej otrzymania przez zamawiającego wraz z protokołem odbioru wykonanych prac, z uwzględnieniem zapisów dotyczących podwykonawstwa. Wykonawca udzielił 60-miesięcznej gwarancji na wykonane roboty budowlane licząc od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego. W § 17 umowy określono zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, co stanowiło kwotę 95.797,07 zł w formie gwarancji ubezpieczeniowej. W § 18 wskazano przypadki, w których dopuszcza się zmianę umowy.

W dniu 25 kwietnia 2018 roku nastąpiło przekazanie wykonawcy terenu i placu budowy.

W dniu 17 lipca 2018 roku Wykonawca zwrócił się do zamawiającego o przedłużenie terminu wykonania umowy do dnia 2 sierpnia 2018 roku w związku z nieprzewidywalnymi opadami deszczu w dniach 21-27 czerwca 2018 roku.

W dniu 19 lipca 2018 roku (doręczenie 23 lipca 2018 roku) Wójt Gminy odpowiedział, że nie jest możliwe przedłużenie terminu wykonania umowy na podstawie wskazanych okoliczności.

Protokół odbioru końcowego robót zgłoszonych do odbioru dnia 31 lipca 2018 roku podpisano w dniu 8 sierpnia 2018 roku. Jakość robót oceniono jako dobrą. W protokole określono, że nalicza się wykonawcy kary umowne zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 1 lit a) umowy nr ZFIIS/3/2018 z dnia 3 kwietnia 2018 roku w wysokości 0,2% wynagrodzenia na każdy dzień opóźnienia liczony od 20 lipca 2018 roku. Wysokość kar umownych dla przedmiotowego zakresu robót wynosiła: 18 dni opóźnienia x 1.915,94 = 34.486,92 zł. Wykonawca na podstawie protokołu odbioru miał zapłacić karę umowną w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu odbioru, jednak nie później niż do dnia dokonania płatności wynagrodzenia przez zamawiającego.

Za wykonane roboty została wystawiona faktury VAT nr F/06/08/18 z dnia 10 sierpnia 2018 roku na kwotę 957.970,74 zł brutto - zapłacono w dniu 30 sierpnia 2018 roku (dział 600, rozdział 60016, § 6057, 6059), wb nr 122/2018.

Kary umowne w wysokości 34.486,92 zł wykonawca wpłacił na rachunek bankowy dochodów Urzędu Gminy w dniu 30 sierpnia 2018 roku. Wpływ kary został zaewidencjonowany poprzez zapis Wn 130 Ma 221.

W dniu 29 sierpnia 2018 roku zawiadomiono Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Wieluniu o zakończeniu budowy obiektu budowlanego stanowiącego Rozbudowę drogi gminnej w miejscowości Komorniki (Granice) wraz z budową zjazdów.

Postępowanie przetargowe

W dniu 5 lutego 2018 roku został sporządzony wniosek o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez Kamila Piekarskiego – Kierownika Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych. Z wniosku wynikało, że szacunkowa wartość zamówienia wynosi 615.146,10 zł netto, co stanowi 142.669,04 Euro i została ustalona na podstawie kosztorysów inwestorskich z dnia 1 stycznia 2018 roku. Wniosek został zatwierdzony przez Wójta Gminy i przez Skarbnika pod względem zabezpieczenia środków finansowych w budżecie.

W załączniku do wniosku określono zakres robót dla przedmiotu zamówienia, który składał się z dwóch odcinków 118,20 mb i 556 mb.

Kosztorysy stanowiące podstawę ustalenia szacunkowej wartości zamówienia datowane były na styczeń 2018 roku.

Pismem z dnia 6 lutego 2018 roku Wójt Gminy Mokrsko powołał komisję przetargową do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie pn. „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki”.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 16 lutego 2018 roku pod pozycją nr 519217-N-2018. Ponadto ogłoszenie o zamówieniu umieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy od dnia 16 lutego 2018 roku.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została sporządzona i zatwierdzona przez Wójta Gminy Mokrsko w dniu 16 lutego 2018 roku. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawarto wszystkie informacje wymagane przez art. 36 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

SIWZ została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu w dniu 16 lutego 2018 roku. W SIWZ określono termin wykonania przedmiotu zamówienia do dnia 20 lipca 2018 roku. Wskazano również: [1] przedmiot zamówienia – „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki”, która będzie współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Odcinek I o długości 118,20 m i szerokości 4,5 m, odcinek II o długości 556 m, szerokość 5,0 m.”, [2] termin na złożenie ofert wyznaczono do dnia 5 marca 2018 roku na godz. 12:00 a otwarcia ofert na godz. 12:15, [3] termin związania z ofertą – 30 dni od momentu, w którym upłynął termin składania ofert, [4] kryteria oceny ofert: [1] cena – 60%, [2] długość okresu gwarancji na roboty budowlane oraz zamontowane materiały i urządzenia – 40%, z tym że zamawiający określił minimalną oraz maksymalną długość okresu gwarancji w przedziale od 36 do 60 miesięcy.

Zgodnie z wymogami zawartymi w SIWZ, zamawiający wymagał wniesienia wadium w wysokości 15.000,00 zł. Ponadto od Wykonawcy, którego oferta zostanie uznana za najkorzystniejszą, Zamawiający będzie wymagał przed podpisaniem umowy wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania w wysokości 10% ceny brutto oferty.

W dniu 5 marca członkowie komisji przetargowej oraz Wójt złożyli oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W dniu 5 marca 2018 roku sporządzono protokół nr 1 z otwarcia ofert, z którego wynikało, że wpłynęła tylko 1 oferta oraz że zamawiający zamierza przeznaczyć na zadanie 756.629,71 zł. Informację opublikowano na stronie BIP UG Mokrsko w dniu 6 marca 2018 roku.

W postępowaniu została złożona jedna oferta, tj. Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe „Larix” sp. z o.o. – cena oferty 957.970,74 zł, okres gwarancji 60 miesięcy. Częścią złożonej oferty była gwarancja wadialna nr 02GG04/0221/18/0078 z dnia 1 marca 2018 roku zabezpieczająca uprawnienia Gminy Mokrsko do zatrzymania wadium w wysokości 15.000,00 zł, obowiązująca w okresie 5 marca – 4 kwietnia 2018 roku.

W dniu 7 marca 2018 roku wykonawca złożył oświadczenie o braku przynależności do grupy kapitałowej.

Pismem nr ZFIIS.271.1.3.2018.KP z dnia 13 marca 2018 roku wezwano Wykonawcę do złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie udziału w postępowaniu oraz braku podstaw do wykluczenia: [1] wykaz robót budowlanych, [2] wykazu osób skierowanych przez wykonawcę do wykonania zamówienia, w terminie do 19 marca 2018 roku do godz. 12:00. W dniu 15 marca 2018 roku Wykonawca złożył wymagane dokumenty.

Do zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 20 marca 2018 roku załączony był załącznik nr 1 zawierający zbiorcze zestawienie ofert, podpisane przez

Wójta Gminy, z którego wynikało, że wykonawca który złożył jedyną ofertę otrzymał 100 pkt. Z zawiadomienia wynikało, że po dokonaniu oceny dokumentów komisja przetargowa uznała, że Wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu oraz nie podlega wykluczeniu.

Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 20 marca 2018 roku umieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu od dnia 20 marca 2018 roku oraz opublikowano na stronie BIP również w dniu 20 marca 2018 roku. Informację przesłano drogą pocztową oraz za pomocą faxu również do wyłonionego w wyniku postępowania przetargowego oferenta.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 6 kwietnia 2018 roku (nr 500074745-N-2018). Ponadto ogłoszenie zamieszczono na tablicy ogłoszeń urzędu od dnia 6 kwietnia 2018 roku.

Protokół z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego został sporządzony przez Kamila Piekarskiego oraz zatwierdzony w dniu 9 kwietnia 2018 roku przez Tomasza Kąckiego - Wójta Gminy Mokrsko.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej wystawionej na okres od 3 kwietnia 2018 roku do 19 sierpnia 2018 roku w kwocie 95.797,07 zł (10% wynagrodzenia) oraz w okresie od 20 sierpnia 2018 roku do 4 września 2023 roku w kwocie 28.739,12 zł jako gwarancja usunięcia wad i usterek.

3) Nadzór inwestorski

W dniu 9 kwietnia 2018 roku sporządzono zapytanie ofertowe na pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi wykonywanymi w ramach projektu „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki”. Kryterium oceny ofert określono jako 100% cena. Warunkiem udziału w postępowaniu było dysponowanie przez wykonawcę osobą posiadającą uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności drogowej bez ograniczeń lub równoważnymi uprawnieniami (inspektor nadzoru). Termin składania ofert wyznaczono na 12 kwietnia 2018 roku na godz. 12:00.

Złożono następujące oferty:

- 1) Stanisław Skrobiszewski ze Złoczewa – cena 23.100 zł brutto,
- 2) Biuro Projektowe „Wektor” ze Zduńskiej Woli – cena 22.000 zł brutto,
- 3) ZPH Profmed z Wiechucic – cena 15.300 zł brutto.

Wszystkie oferty wpłynęły drogą mailową w dniu 12 kwietnia 2018 roku do godz. 12:00. W dniu 19 kwietnia 2018 roku sporządzono informację w sprawie wyboru najkorzystniejszej oferty, z której wynikało, że wybrano ofertę nr 3.

W dniu 25 kwietnia 2018 roku została zawarta umowa nr ZFIIS/4/2018 z ZPH PROFMED Wieńczysława Buczak o pełnienie obowiązków inspektora nadzoru nad realizacją inwestycji pn.: „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki”. W umowie określono: [1] okres pełnienia ww. obowiązków – od dnia podpisania umowy i złożenia oświadczenia o podjęciu obowiązków inspektora nadzoru i przekazania placu budowy do zakończenia zadania tj. odbioru końcowego i całkowitego rozliczenia przedsięwzięcia – maksymalny termin to 20 lipca 2018 roku, [2] wynagrodzenie ryczałtowe brutto w kwocie 15.300,00 zł (wykonawca nie jest płatnikiem podatku Vat), [3] sposób i termin rozliczenia usługi – zapłata w terminie 30 dni od dnia dostarczenia prawidłowo wystawionej faktury [4] nie przewidziano zmian czynników

cenotwórczych w okresie realizacji umowy, [5] określono kary umowne. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt – Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy.

Wyboru wykonawcy dokonano na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Za nadzór inwestorski został wystawiony rachunek nr 1/08/2018 z dnia 7 sierpnia 2018 roku na kwotę 15.300,00 zł brutto – zapłacono w dniu 30 sierpnia 2018 roku (dział 600, rozdział 60016, § 6057, 6059).

4) Inne koszty zadania

W dniu 22 kwietnia 2014 roku firma PHU GEOS-BIS Piotr Mielczarek wstawiła rachunek nr 03/04/2014 na kwotę 1.564 zł za opracowanie map z projektem podziału obręb Komorniki.

Decyzja nr GNN.683.62.2016 z dnia 4 października 2016 roku ustalająca odszkodowanie za nieruchomość gruntową oznaczoną numerem 118/1 o pow. 0,0001 ha położoną w obrębie Komorniki w wysokości 20 zł na rzecz właścicieli (opłata pocztowa 5,50 zł).

Decyzja nr GNN.683.63.2016 z dnia 4 października 2016 roku ustalająca odszkodowanie za nieruchomość gruntową oznaczoną numerem 119/1 o pow. 0,0013 ha położoną w obrębie Komorniki w wysokości 260 zł na rzecz właścicieli.

Decyzja nr GNN.683.64.2016 z dnia 4 października 2016 roku ustalająca odszkodowanie za nieruchomość gruntową oznaczoną numerem 353/3 o pow. 0,0020 ha położoną w obrębie Komorniki w wysokości 10.150 zł na rzecz właścicieli.

Powyższe koszty nabycia działek zaewidencjonowano na koncie 080 a następnie pod datą 31 grudnia 2016 roku przeksięgowano ww. działki na konto 011 – środki trwałe.

Zakończenie i koszty zadania inwestycyjnego

Według konta 080 koszty zadania inwestycyjnego stanowiły kwotę 986.027,74 zł. Przedłożono kontrolującemu dowód OT nr ST/20/22/2018 z dnia 30 sierpnia 2018 roku na kwotę 986.027,74 zł (zapis na kontach Wn 011/ Ma 080) – przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 117064E w Komornikach.

Koszty zadania:

Nr faktury/rachunku z dnia...	Kontrahent	Opis operacji	Kwota brutto/netto	Termin płatności	Zapłata	Uwagi
3/12/2013 z 19.12.2013	ZPHU PROFIL Czesław Buczak	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej	6.703,50	14 dni	27.12.2013	-
03/04/2014 z 22.04.2014	Piotr Mielczarek PUH GEOS-BIS	Opracowanie map z projektem podziału	1.564,00	10 dni	28.04.2014	
02/07/2016	ZPHU PROFIL Czesław Buczak	Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej	4.489,50	30 dni	17.08.2016	
F/06/08/18 z 10.08.2018	LARIX sp. z o.o.	Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 117064E w Komornikach	957.970,74	9.09.2018	30.08.2018	-
1/08/2018 z 18.06.2018	ZPH PROFMED Wieńczysława Buczak	Pełnienie obowiązków inspektora nadzoru nad realizacją inwestycji „Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej nr 117064E w Komornikach”	15.300,00	30 dni	30.08.2018	-
Razem koszty zadania, zgodne z kontem 080			986.027,74	X	x	X

„Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”

Zabezpieczenie inwestycji w budżecie

Nr uchwały	Data	Klasyfikacja budżetowa	Wartość	Nazwa inwestycji
2014 rok				
XLVII/282/14	01.08.2014	754, 75412	120.000	Wymiana dachu na budynku OSP Chotów
XLVIII/28/14	02.09.2014	754, 75412	155.000	Wymiana dachu na budynku OSP Chotów
2015 rok				
VIII/54/15	22.06.2015	754,75412	18.000	Przebudowa wraz z rozbudową Domu Ludowo-Strażackiego w m. Chotów
		801, 80101	15.000	Remont dachu w budynku ZSiP w Ożarowie
X/62/15	21.09.2015	801, 80101	20.000	Remont dachu w budynku ZSiP w Ożarowie
2016 rok				
XV/85/16	29.01.2016	754, 75412	20.000	Przebudowa budynku OSP w Chotowie
XVI/89/16	19.02.2016	754, 75412	45.000	Przebudowa i termomodernizacja budynku OSP w Chotowie
		801, 80101	30.000	Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie
XXIII/127/16	27.09.2016	700, 70005	75.000	Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej
XXVII/143/16	19.12.2016	700, 70005	71.000	Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej
2017 rok				
XXVIII/148/17	27.01.2017	700, 70005	1.317.000	Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej
XXXIV/177/17	27.06.2017	700, 70005	1.801.263	Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej

Kontrolujące stwierdziły, że w 2016 roku nastąpiło przekroczenie planu wydatków (uchwała nr XVI/89/16 z dnia 19 lutego 2016 roku) oraz limitu wydatków (uchwała nr XVI/88/16 z dnia 19 lutego 2016 roku) podczas realizacji zadania pn. Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie.

Plan wydatków majątkowych na rok 2016 dla ww. zadania ustalono uchwałą nr XVI/89/16 z dnia 19 lutego 2016 roku w kwocie 30.000,00 zł oraz uchwałą nr XVI/88/16 z dnia 19 lutego 2016 roku określono limit wydatków dla zadania na kwotę 30.000,00 zł. Kontrolowana jednostka dokonała następujących wydatków za przedmiotowe zadanie: [1] w dniu 25 marca 2016 roku na kwotę 3.075,00 zł według faktury nr 00001/03/2016 z dnia 3 marca 2016 roku, wystawionej na kwotę 6.150,00 zł, połowę kosztów zaliczono do zadania pn. „Przebudowa i termomodernizacja budynku OSP w Chotowie” i połowę dla zadania pn. „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie”, [2] w dniu 15 kwietnia 2016 roku – 7.380,00 zł według faktury nr 08/03/2016 z dnia 22 marca 2016 roku wystawionej na kwotę 14.760,00 zł, połowę kosztów zaliczono do zadania pn. „Przebudowa i termomodernizacja budynku OSP w Chotowie” i połowę dla zadania pn. „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie”, [3] w dniu 11 maja 2016 roku na kwotę 29.520,00 zł według faktury nr 03/2016 z dnia 31 marca 2016 roku. Zatem wszystkie wydatki dokonane w ww. okresie w łącznej kwocie 36.900,00 zł spowodowały

przekroczenie planu wydatków majątkowych dla przedmiotowego zadania na 2016 rok o kwotę: [1] 9.975,00 zł w okresie 11 maja 2016 roku – 26 września 2016 roku, kiedy to uchwałą nr XXIII/127/16 z dnia 27 września 2016 roku Rada Gminy Mokrsko ustaliła planowaną wartość wydatków majątkowych w kwocie 75.000,00 zł, ale już dla zadania inwestycyjnego pn. „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”.

Z wyjaśnień uzyskanych od kontrolowanych wynikało, że środki pieniężne przeznaczone na audyt energetyczny (faktura nr 00001/03/2016 z dnia 3 marca 2016 roku) oraz opracowanie studium wykonalności dla projektu „Gmina Mokrsko – zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej” (faktura nr 08/03/2016 z dnia 22 marca 2016 roku) zostały zaplanowane w budżecie na jednym zadaniu inwestycyjnym „Przebudowa i termomodernizacja budynku OSP w Chotowie”, a dotyczyły dwóch zadań inwestycyjnych: „Przebudowa i termomodernizacja budynku OSP w Chotowie” oraz „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie”, które to dopiero w późniejszym terminie zostały przekształcone w jedno zadanie inwestycyjne pn. „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”. Studium wykonalności oraz audyt energetyczny opracowane zostały już na potrzeby przygotowania i złożenia wniosku aplikacyjnego dla zadania inwestycyjnego „Gmina Mokrsko – zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”. Stąd też przypisanie w planie finansowym kwot na opracowanie ww. dokumentów dla jednego zadania inwestycyjnego, jakim była „Przebudowa i termomodernizacja budynku OSP w Chotowie”.

Wyjaśnienie Wójta Gminy Mokrsko w sprawie planowania wydatków majątkowych na zadaniu inwestycyjnym pn.: „Gmina Mokrsko – zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej” stanowi załącznik nr 19 do protokołu kontroli.

WPF

Nr uchwały	Data	Okres realizacji	Łączne nakłady finansowe	Limit wydatków 2016	Limit wydatków 2017	Limit zobowiązań	Nazwa zadania
2016 rok							
XVI/88/16	19.02.2016	2016-2017	605.000	45.000	560.000	605.000	Przebudowa i termomodernizacja budynku OSP w Chotowie – ograniczenie utraty ciepła
			787.000	30.000	757.000	787.000	Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie – ograniczenie utraty ciepła
XXIII/126/16	27.09.2016	2016-2017	0	0	0	0	Przebudowa i termomodernizacja budynku OSP w Chotowie – ograniczenie utraty ciepła
			0	0	0	0	Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie – ograniczenie utraty ciepła
			1.392.000	75.000	1.317.000	1.392.000	Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej – ograniczenie utraty ciepła
2017 rok							
XXXVIII/147/17	27.01.2017	2016-	1.392.000	-	1.317.000	1.317.000	Zarządzanie

		2017					energią w budynkach użyteczności publicznej – ograniczenie utraty ciepła
XXXIV/176/17	27.06.2017	2016-2017	1.876.263	-	1.801.263	1.801.263	Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej – ograniczenie utraty ciepła

W latach 2014 roku wykonano wymianę pokrycia dachowego w OSP w Chotowie. W 2014 roku podpisano umowy na kwotę 150.769,65 zł (z terminem realizacji w 2014 roku), na ww. zadanie wydatkowano kwotę 151.578,15 zł.

W 2015 roku podpisano umowę na remont pomieszczenia socjalnego w ramach przebudowy oraz umowę na wykonanie projektu zamiennego, łącznie na kwotę 16.760,00 zł (z terminem realizacji w 2015 roku) oraz zakupiono i zamontowano schody do wjazdu budynku OSP (bez umowy). Wydatkowano kwotę 17.990,00 zł.

W 2016 roku podpisano umowy na remont pomieszczenia socjalnego w ramach przebudowy budynku OSP, na audyt energetyczny oraz na studium wykonalności, łącznie na kwotę 28.655,00 zł. Wydatkowano kwotę 28.655,00 zł. W 2016 roku w ramach zadania pn. „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie” zawarto również umowy na wykonanie audytu energetycznego, studium wykonalności oraz projektu termomodernizacji i remontu budynku (z terminem realizacji w 2016 roku), łącznie na kwotę 39.975,00 zł. Wydatkowano kwotę 39.975,00 zł.

We wrześniu 2016 roku ww. zadania ujęto jako jedno zadanie inwestycyjne pn. „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”. **Uchwałą nr XXIII/126/16 Rady Gminy z dnia 27 września 2016 roku w sprawie WPF dla ww. zadania określono limit zobowiązań na zadanie na kwotę 1.317.000,00 zł, faktycznie podpisano umowy na kwotę 68.630,00 zł, w tym:**

Nr faktury/rachunku z dnia...	Kontrahent	Opis operacji	Kwota brutto	Termin płatności	Zapłata	Uwagi
Ożarów						
00001/03/2016 z 03.03.2016	Biuro Projektów Energetycznych Piotr Szewczyk Łódź	audyt energetyczny	3 075,00	24.03.2016	25.03.2016	umowa z dnia 19.02.2016
08/03/2016 z 22.03.2016	Bajor Consulting Przemysław Bajor Łódź	studium wykonalności	7 380,00	zgodnie z umową	15.04.2016	umowa z dnia 19.02.2016
03/2016 z 31.03.2016	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	projekt termomodernizacji i remontu budynku	29 520,00	30 dni	11.05.2016	umowa z dnia 19.02.2016
Chotów						
00001/03/2016 z 03.03.2016	Biuro Projektów Energetycznych Piotr Szewczyk Łódź	audyt energetyczny	3 075,00	24.03.2016	25.03.2016	umowa z 19.02.2016
08/03/2016 z 22.03.2016	Bajor Consulting Przemysław Bajor Łódź	studium wykonalności	7 380,00	zgodnie z umową	15.04.2016	umowa z 19.02.2016

16-FVS/45 z 28.12.2016	STB Sp. z o.o. Częstochowa	zakup i dostawa wyposażenia pomieszczenia socjalnego	18 200,00	28.01.2017	29.12.2016	umowa z 14.11.2016
Razem			68 630,00	x	x	x

Powyższe stanowiło naruszenie art. 228 ust. 1 w zw. z art. 226 ust. 3 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

W 2017 roku w ramach realizacji zadania pn. „Przebudowa i termomodernizacja budynku OSP w Chotowie” podpisano umowy na usługę doradczą, dokumentację projektowo – kosztorysową, roboty budowlane oraz pełnienie funkcji inspektora nadzoru budowlanego (z terminem realizacji w 2017 roku), łącznie na kwotę 615.682,24 zł. Wydatkowano kwotę 621.297,79 zł (w tym kwota 615.682,24 zł wynikająca z zawartych umów i 5.614,95 zł, na którą nie zawarto umów). W ramach realizacji zadania „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie” w 2017 roku podpisano umowy na dokumentację projektowo-kosztorysową, roboty budowlane oraz pełnienie funkcji inspektora nadzoru budowlanego, łącznie na kwotę 1.159.029,89 zł. Wydatkowano kwotę 1.164.687,89 zł (w tym 1.159.029,89 zł wynikająca z zawartych umów i 5.658,00 zł, na którą nie zawarto umów). Uchwałą nr XXXIV/176/17 Rady Gminy z dnia 27 czerwca 2017 roku w sprawie WPF dla ww. zadania określono limit zobowiązań na zadanie na kwotę 1.801.263,00 zł, faktycznie podpisano umowy na kwotę 1.774.712,73 zł, zobowiązania bez podpisanych umów stanowiły kwotę 11.272,95 zł.

Umowy o dofinansowanie projektu

W dniu 9 września 2016 roku została zawarta umowa o dofinansowanie projektu nr UDA-RPLD.04.02.02-10-0052/16-00 w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. W umowie wskazano, że na warunkach określonych w umowie oraz zgodnie z Regulaminem do konkursu, Instytucja zarządzająca przyznała Gminie na realizację projektu pn. „Gmina Mokrsko – zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej” dofinansowanie w łącznej kwocie nieprzekraczającej 753.191,21 zł, co stanowi 85% wydatków kwalifikowalnych projektu, w tym: [1] współfinansowanie UE w kwocie nieprzekraczającej 753.191,21 zł. Całkowita wartość projektu wynosi 1.089.911,98 zł; łączna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi 886.107,31 zł, a wydatków niekwalifikowalnych 203.804,67 zł. Beneficjent zobowiązał się do wniesienia wkładu własnego w kwocie 336.720,77 zł. Okres realizacji projektu od rozpoczęcia 11 maja 2016 roku do zakończenia realizacji 29 grudnia 2017 roku.

Aneks z dnia 17 stycznia 2018 roku do ww. umowy zmieniono kwotę całkowitej wartości projektu na 1.133.169,15 zł, łączną wartość wydatków niekwalifikowalnych projektu na 247.061,84 zł oraz kwotę wkładu własnego beneficjenta na 379.977,94 zł.

Dofinansowanie w kwocie 20.400,00 zł wpłynęło w dniu 29 grudnia 2016 roku, w kwocie 582.152,96 zł wpłynęło w dniu 22 listopada 2017 roku, w kwocie 150.487,85 zł w dniu 28 maja 2018 roku, potrąconej o 150,40 zł.

W dniu 30 lipca 2019 roku został podpisany aneks do umowy w zakresie ochrony danych osobowych.

W dniach od 27 lutego do 1 marca 2018 roku została przeprowadzona przez zespół kontrolny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego kontrola planowa na dokumentach w siedzibie Instytucji Zarządzającej, obejmująca sprawdzenie poprawności przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Nie stwierdzono nieprawidłowości/uchybień.

W dniach od 26 do 29 marca 2018 roku została przeprowadzona przez zespół kontrolny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego kontrola planowa na zakończenie

realizacji projektu w siedzibie beneficjenta. Stwierdzono nieprawidłowości/uchybień – na podstawie § 13 ust. 1 umowy o dofinansowanie projektu – za niekwalifikowalny uznano wydatek w kwocie 176,94 zł netto poniesiony na zakup i montaż okna w ZSiP w Ożarowie. Wydatek dotyczył faktury nr 17-FVU/46 z dnia 27 grudnia 2017 roku na kwotę 713.713,86 zł brutto (566.203,25 zł wydatki kwalifikowalne). Ww. faktura została ujęta w niezatwierdzonym wniosku o płatność nr WNP-RPLD.04.02.02-10-0052/16-006. Zobowiązano beneficjenta do zwrotu kwoty 150,40 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, tj. od dnia 22 listopada 2017 roku lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnej płatności o wartość korekty finansowej. W odpowiedzi z dnia 25 kwietnia 2018 roku na zalecenia pokontrolne, Wójt Gminy Mokrsko wyraził zgodę na pomniejszenie płatności o wartość korekty finansowej w kwocie 150,40 zł wraz z odsetkami.

Rozpoczęcie procesu inwestycyjnego

Uchwałą nr XVI/87/16 z dnia 19 lutego 2016 roku Rada Gminy Mokrsko przyjęła "Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Mokrsko". W uzasadnieniu do uchwały wskazano, że Gmina Mokrsko nie posiadała do tej pory dokumentu pn. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej. Opracowanie i wdrożenie Planu dla Gminy Mokrsko ma na celu poprawę jakości środowiska naturalnego, w tym redukcję gazów cieplarnianych. Dokument obejmuje działania, które przyczynią się do poprawy jakości powietrza na terenie gminy oraz działania sprzyjające redukcji gazów cieplarnianych. PGN ma za zadanie przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno – energetycznym do roku 2020, tj.: [1] redukcji emisji gazów cieplarnianych, [2] zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, [3] redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez odniesienie efektywności energetycznej. Potrzeba opracowania Planu dla Gminy Mokrsko wynika z podjęcia działań zmierzających do przestawienia gospodarki na gospodarkę niskoemisyjną. Zmiana ta powinna skutkować poza korzyściami środowiskowymi, korzyściami ekonomicznymi i społecznymi. Plan znacznie zwiększy szanse rozwoju gospodarczego Gminy Mokrsko. Przyjęcie dokumentu miało pozwolić Gminie na ubieganie się o środki zewnętrzne na realizację zadań zapisanych w Planie, w szczególności środków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, funduszy przewidzianych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Łódzkiego 2014-2020, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, NFOŚiGW, środków finansowych WFOŚiGW oraz innych programów krajowych i międzynarodowych. W trakcie procedury sporządzania Planu wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi z wnioskiem o odstąpienie od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Mokrsko został opracowany przez Bajor Consulting Przemysław Bajor zam. Łódź. W dniu 21 marca 2016 roku została wystawiona faktura nr 6/03/2016 za opracowanie Planu na kwotę 14.145,00 zł brutto oraz za udział w Komisji Rady Gminy oraz Sesji Rady Gminy na kwotę 615,00 zł (termin płatności faktury – zgodnie z umową, zapłacono w dniu 15 kwietnia 2016 roku).

Decyzją nr 1307/11 z dnia 30 listopada 2011 roku Starosta Wieluński zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę dla Gminy Mokrsko – „Przebudowa wraz z rozbudową budynku komunalnego (termomodernizacja), obiekt kat. IX, zlokalizowanego na działce nr 243/1, obręb Chotów, Gmina Mokrsko. Decyzją nr 668/12 z dnia 20 czerwca 2012 roku została zmieniona decyzja Starosty Wieluńskiego w części dotyczącej nazwy zamierzenia budowlanego na „Przebudowa wraz z rozbudową budynku Ludowo – Strażackiego (termomodernizacja), obiekt kat. IX, zlokalizowanego na działce nr 243/1, obręb Chotów, Gmina Mokrsko”. W dniu 21 września 2015 roku Starosta Wieluński

zatwierdził projekt budowlany oraz zmienił decyzję nr 1307/11 w zakresie istotnych odstępstw od zatwierdzonego projektu budowlanego, na podstawie art. 36a ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane, zgodnie z projektem zamiennym.

W dniu 27 marca 2017 roku dokonano zgłoszenia robót budowlanych nie wymagających uzyskania pozwolenia na budowę, polegających na remoncie pomieszczeń parteru Zespołu Szkoły i Przedszkola w Ożarowie.

Protokolarnego przekazania terenu i placu budowy dla wykonania robót „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie wraz z remontem pomieszczeń parteru oraz robotami zewnętrznymi” dokonano w dniu 6 lipca 2017 roku.

Protokolarnego przekazania terenu i placu budowy dla wykonania robót „Termomodernizacja budynku OSP w Chotowie wraz z remontem pomieszczeń I piętra oraz robotami zewnętrznymi” dokonano w dniu 6 lipca 2017 roku.

Postępowanie przetargowe

W dniu 8 maja 2017 roku został sporządzony przez Kamila Piekarskiego Kierownika Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych wniosek o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. We wniosku określono przedmiot zamówienia – „Gmina Mokrsko – Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”; Część I zamówienia – „Termomodernizacja budynku OSP w Chotowie wraz z remontem pomieszczeń I piętra oraz robotami zewnętrznymi”; Część II zamówienia – „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie wraz z remontem pomieszczeń parteru oraz z robotami zewnętrznymi”. Szacunkową wartość zamówienia dla I części określono na kwotę 452.228,63 zł (równowartość 108.320,83 euro), dla II części na kwotę 921.482,16 zł (równowartość 220.719,58 euro), łącznie 1.373.710,79 zł (równowartość 329.040,41 euro). Wskazano proponowany termin realizacji zamówienia do 10 października 2017 roku. Jako kryteria oceny i wyboru oferty określono cenę 60% i długość okresu gwarancji na roboty budowlane i zamontowane materiały i urządzenia – 40%. Jako podstawę oszacowania wartości wskazano kosztorysy inwestorskie z dnia 1 maja 2017 roku.

W dniu 31 maja 2017 roku Wójt Gminy powołał komisję przetargową do przeprowadzenia postępowania w trybie przetargu nieograniczonego o udzielenie ww. zamówienia publicznego. Powołanie na podstawie druku powołania (Załącznik nr 1 do Regulaminu Pracy Komisji Przetargowej) zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Mokrsko nr 22/07 z dnia 9 lipca 2007 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Pracy Komisji Przetargowej.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 2 czerwca 2017 roku pod pozycją nr 554450-N-2017. W tym samym dniu ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Gminy i w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została zatwierdzona przez Wójta Gminy w dniu 2 czerwca 2017 roku. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawarto wszystkie informacje wymagane przez art. 36 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

SIWZ została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu w okresie od dnia 2 czerwca 2017 roku do dnia 10 lipca 2017 roku. W SIWZ określono między innymi:

- zamawiający, zgodnie z art. 36aa ustawy PZP dopuścił możliwość składania ofert częściowych z podziałem na dwie części, tj.
 - 1) część I zamówienia – „Termomodernizacja budynku OSP w Chotowie wraz z remontem pomieszczeń I piętra oraz robotami zewnętrznymi”, której zakres obejmował:

- a) termomodernizację budynku (zadanie objęte dofinansowaniem RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020), polegającą na wykonaniu m.in. ;
 - częściowej wymiany stolarki okiennej i zmniejszeniu otworów okiennych Sali widowiskowej na I piętrze budynku,
 - ocieplenia ścian zewnętrznych budynku,
 - opaski z kostki betonowej,
 - b) remont pomieszczeń I piętra oraz roboty zewnętrzne (zadanie nieobjęte dofinansowaniem RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020), polegającej na wykonaniu m.in. :
 - tynków zwykłych, tynków dekoracyjnych, gładzi gipsowych, malowania,
 - cyklinowania i lakierowania parkietu sali widowiskowej,
 - dobudowy do istniejącego budynku schodów zewnętrznych ewakuacyjnych,
 - częściowym uzupełnieniu instalacji wentylacji,
 - utwardzeniu terenu w otoczeniu budynku,
 - remoncie schodów zewnętrznych wejścia do budynku,
 - remoncie podjazdu dla niepełnosprawnych,
- 2) część II zamówienia – „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie wraz z remontem pomieszczeń parteru oraz robotami zewnętrznymi”, której zakres obejmował:
- a) termomodernizację budynku (zadanie objęte dofinansowaniem RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020), polegającą na wykonaniu m.in. :
 - ocieplenia stropodachów,
 - ocieplenia ścian zewnętrznych budynku,
 - opaski wokół budynku,
 - częściowej wymiany stolarki okiennej i drzwiowej,
 - wymiany instalacji c.o. w budynku,
 - wymiany instalacji elektrycznej w budynku,
 - b) remont pomieszczeń parteru oraz roboty zewnętrzne (zadanie nieobjęte dofinansowaniem RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020), polegające na wykonaniu m.in. :
 - likwidacji podjazdu osób niepełnosprawnych do części przedszkolnej budynku,
 - remontu schodów zewnętrznych wejścia do pomieszczeń przedszkola,
 - remontu schodów zewnętrznych i podjazdu osób niepełnosprawnych do części szkolnej budynku,
 - remontu pomieszczeń sanitarnych, remontu pomieszczeń kotłowni i pomieszczeń przebieralni,
 - przebudowy chodników oraz utwardzeniu terenu,
 - częściowej wymiany ogrodzenia terenu szkoły, rozbudowie instalacji gazowych – zasilanie kuchni gazowych czteropalnikowych,
- termin wykonania przedmiotu zamówienia dla obu części do dnia 10 października 2017 roku,
 - wadium: dla części I zamówienia – 10.000,00 zł i dla części II zamówienia -25.000,00 zł,
 - termin składania ofert – do dnia 19 czerwca 2017 roku do godz. 12.00 w siedzibie zamawiającego,

- zamawiający dopuścił składanie ofert częściowych, natomiast nie przewidział składania ofert wariantowych oraz udzielenie zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy PZP,
- wykonawca w ofercie określi cenę oferty brutto w zł, która stanowić będzie wynagrodzenie ryczałtowe za realizację przedmiotu zamówienia w części, na którą wykonawca składa ofertę. Zamawiający zastrzegł, że wykonawca powinien w formularzu ofertowym dla każdej z części odrębnie wycenić wartość robót objętych dofinansowaniem w ramach projektu UE oraz wartość robót nieobjętych tym dofinansowaniem zgodnie z zapisami pkt 2.2 SIWZ,
- zamawiający wskazał, że na podstawie art. 24aa ustawy PZP może najpierw dokonać oceny ofert, a następnie zbadać czy wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu,
- kryterium oceny ofert: cena – 60% i długość okresu gwarancji na roboty budowlane oraz zamontowane materiały i urządzenia – 40%. W przypadku zaoferowania minimalnej długości okresu gwarancji, tj. 36 miesięcy wykonawca otrzyma 0 punktów. W przypadku zaoferowania maksymalnej długości okresu gwarancji, tj. 60 miesięcy, wykonawca otrzyma 40 punktów. W przypadku zaoferowania gwarancji pomiędzy 36 a 60 miesięcy wykonawca otrzyma punkty wg wzoru przedstawionego w SIWZ. Zamawiający określił minimalną i maksymalną długość okresu gwarancji, w przedziale od 36 do 60 miesięcy. W przypadku zaoferowania przez wykonawcę długości gwarancji krótszego niż 36 miesięcy, zamawiający ofertę odrzuci. W sytuacji, gdy wykonawca w ogóle nie wskaże w ofercie oferowanego okresu gwarancji zamawiający przyjmie, że wykonawca nie oferuje gwarancji i ofertę odrzuci. Wykonawca może zaproponować długość okresu gwarancji dłuższy niż wyznaczony maksymalny 60 miesięcy, jednak w tym przypadku zamawiający przyjmie do obliczeń wartość 60 miesięcy – najdłuższy przyjęty w kryterium oceny ofert „długość okresu gwarancji na roboty budowlane oraz zamontowane elementy i urządzenia”,
- przed podpisaniem umowy wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w łącznej wysokości 10% ceny całkowitej podanej w ofercie,
- zamawiający przewidział możliwość wprowadzenia zmian do zawartej umowy, na podstawie art. 144 ustawy, w sposób i na warunkach szczegółowo opisanych we wzorze umowy.

W dniu 19 czerwca 2017 roku został sporządzony protokół nr 1/2017 z otwarcia ofert dla przedmiotowego postępowania. Z załącznika nr 2 do protokołu wynikało, że dla dwóch części zamówienia została złożona oferta przez STB Sp. z o.o. z/s Częstochowa, dla części I zamówienia – cena brutto 607.907,84 zł i 60 miesięcy gwarancji; dla części II zamówienia – cena brutto 1.126.474,89 zł i 60 miesięcy gwarancji.

Informacja z otwarcia ofert została sporządzona z datą 19 czerwca 2017 roku. W informacji wskazano, że na I część zamówienia zamawiający zamierzał przeznaczyć kwotę 400.000,00 zł, a na II część – 850.000,00 zł, łącznie 1.250.000,00 zł.

W dniu 19 czerwca 2017 roku zamawiający zamieścił na stronie internetowej informację, o których mowa w art. 86 ust. 5 ustawy PZP.

Pismem z dnia 21 czerwca 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy drogą mailową w dniu 21 czerwca 2017 roku) wykonawca złożył oświadczenie o braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 23 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Pismem z dnia 29 czerwca 2017 roku Wójt Gminy Mokrsko wezwał wykonawcę do złożenia dokumentów do dnia 5 lipca 2017 roku w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu.

W dniu 5 lipca 2017 roku zostało sporządzone zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty, z którego wynikało, że za najkorzystniejsze uznano oferty STB Sp. z o.o. z/s Częstochowa (dla I i II części zamówienia). Nie wykluczono wykonawców i nie odrzucono ofert. Zawiadomienie wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz opublikowano na stronie internetowej w dniu 5 lipca 2017 roku oraz przesłano do oferenta drogą mailową w tym samym dniu.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w BZP w dniu 10 lipca 2017 roku pod nr 106097-2017. Ogłoszenie udostępniono na tablicy ogłoszeń Urzędu i na stronie internetowej Urzędu w dniu 10 lipca 2017 roku.

Umowy zawarte w związku z realizacją zadania inwestycyjnego

1) Dokumentacja projektowa

W dniu 19 lutego 2016 roku została zawarta umowa nr ZFIIS/6/2016 z Przedsiębiorstwem Usługowo – Produkcyjnym inż. Kazimierz Wawrzyniak na wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej na Termomodernizację i remont budynku Zespołu Szkoły i Przedszkola w Ożarowie w zakresie: [1] projektu budowlanego termomodernizacji budynku, [2] projektu na wykonanie wymiany instalacji c.o. i remontu kotłowni, [3] projektu na wykonanie wymiany instalacji elektrycznych, wraz z właściwymi STWiOR, przedmiarami, kosztorysami inwestorskimi i nakładczymi. Dokumentacja miała zawierać:

- projekt budowlany termomodernizacji,
- projekt na wykonanie wymiany instalacji c.o. i remontu kotłowni,
- projekt na wykonanie wymiany instalacji elektrycznych,
- przedmiary robót dla każdej branży,
- kosztorysy nakładcze dla każdej branży,
- kosztorysy inwestorskie dla każdej branży,
- specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych (uwzględniając wszystkie elementy zawarte w dokumentacji),
- projekty, przedmiary, kosztorysy inwestorskie i specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót w wersji elektronicznej na płycie CD lub DVD.

Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy do dnia 21 marca 2016 roku. Ustalono wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy w kwocie 29.520,00 zł brutto, płatne na podstawie faktury końcowej w ciągu 30 dni od jej otrzymania.

Protokół zdawczo – odbiorczy z przekazania dokumentacji został spisany w dniu 18 marca 2016 roku.

Wyboru wykonawcy dokonano na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Przedłożono kontrolującym notatkę sporządzoną w dniu 11 stycznia 2016 roku przez Kierownika Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych Kamila Piekarskiego w przedmiocie ustalenia wartości szacunkowej zamówienia. Szacunkową wartość wykonania dokumentacji projektowej ustalono na kwotę 30.000,00 zł netto. Wartość tą określono na podstawie cen rynkowych (rozeznanie telefoniczne i osobiste u potencjalnych wykonawców) na tego typu opracowania – w dniu 11 stycznia 2016 roku. Następnie sporządzono zapytanie ofertowe, w którym określono: [1] termin złożenia oferty do dnia 1 lutego 2016 roku do godz. 15.30, [2] kryterium oceny ofert – cena

ryczałtowa 100%, [3] termin wykonania przedmiotu zamówienia – do dnia 21 marca 2016 roku.

Z notatki spisanej w dniu 2 lutego 2016 roku wynikało, że w postępowaniu wpłynęła jedna oferta, która została uznana za najkorzystniejszą.

Za wykonaną usługę została wystawiona w dniu 31 marca 2016 roku faktura nr 03/2016 na kwotę brutto 29.520,00 zł, płatna w ciągu 30 dni – zapłacono w dniu 11 maja 2016 roku. Wykonawca złożył oświadczenie (brak daty), że nie będzie rościć żadnych odsetek tytułem nieterminowej zapłaty faktury nr 03/2016.

W dniu 9 lutego 2017 roku została zawarta umowa nr ZFIIS/7/2017 z Przedsiębiorstwem Usługowo – Produkcyjnym inż. Kazimierz Wawrzyniak na wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy ZSiIP w Ożarowie obręb Ożarów, gmina Mokrsko, na potrzeby projektu pn. Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej w zakresie: [1] projektu budowlanego przebudowy parteru i termomodernizacji budynku, [2] projektu na wykonanie wymiany instalacji sanitarnych, [3] projektu na wykonanie wymiany instalacji elektrycznej, wraz z właściwymi STWiOR, przedmiarami, kosztorysami inwestorskimi. Dokumentacja miała zawierać: projekt budowlany przebudowy parteru i termomodernizacji budynku, projekt na wykonanie wymiany instalacji sanitarnych, projekt na wykonanie wymiany instalacji elektrycznej, przedmiary robót dla każdej branży, kosztorysy inwestorskie dla każdej branży, specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych (uwzględniającą wszystkie elementy zawarte w dokumentacji), projekty, przedmiary, kosztorysy inwestorskie i specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót w wersji elektronicznej na płycie CD lub DVD.

Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy do dnia 31 marca 2017 roku. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 22.755,00 zł brutto, płatne w ciągu 30 dni, licząc od daty przekazania zamawiającemu faktury.

Odbiór opracowań projektowych nastąpił w dniu 7 marca 2017 roku.

Za wykonaną usługę została wystawiona w dniu 7 marca 2017 roku faktura VAT nr 02/2017 na kwotę 22.755,00 zł – zapłacono w dniu 7 kwietnia 2017 roku.

Przedłożono również kontrolującym pokwitowania:

- z dnia 24 kwietnia 2017 roku odbioru projektu budowlanego na wykonanie utwardzenia terenu i przebudowy ogrodzenia Zespołu Szkoły i Przedszkola w Ożarowie (nie zawarto umowy). Za wykonaną usługę została wystawiona w dniu 28 czerwca 2017 roku faktura VAT nr 05/2017 przez PUPB Kazimierz Wawrzyniak zam. Sieradz na kwotę 4.920,00 zł – zapłacono w dniu 7 lipca 2017 roku,
- z dnia 25 kwietnia 2017 roku odbioru projektu na wykonanie utwardzenia terenu otoczenia budynku Domu Ludowo – Strażackiego w m. Chotów (nie zawarto umowy). Za wykonaną usługę została wystawiona w dniu 16 sierpnia 2017 roku faktura VAT nr 08/2017 przez PUPB Kazimierz Wawrzyniak zam. Sieradz na kwotę 4.920,00 zł – zapłacono w dniu 22 sierpnia 2017 roku.

W dniu 31 marca 2015 roku została zawarta umowa nr ZFIIS/9/2015 z Przedsiębiorstwem Usługowo – Produkcyjnym inż. Kazimierz Wawrzyniak na opracowanie zamiennej dokumentacji projektowo – kosztorysowej na przebudowę wraz z rozbudową budynku komunalnego (termomodernizacja) obiektu kat. IX zlokalizowanego na działce nr geodezyjny 243/1 obręb Chotów, gmina Mokrsko zawierającej: [1] projekt budowlany, [2] przedmiary robót, [3] kosztorysy nakładcze, [4] kosztorysy inwestorskie, [5] specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych (uwzględniającą wszystkie elementy zawarte w dokumentacji), [6]

projekty, przedmiary, kosztorysy inwestorskie i specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót w wersji elektronicznej na płycie CD lub DVD.

Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy do dnia 25 lipca 2015 roku oraz do wykonywania na rzecz zamawiającego zadań związanych z pełnieniem funkcji nadzoru autorskiego w następującym zakresie: [1] uzupełniania szczegółów projektowych oraz wyjaśniania wykonawcy/wykonawcom robót budowlanych wątpliwości powstałych w toku realizacji takich robót budowlanych, [2] uzgadniania z zamawiającym oraz z wykonawcą robót możliwości wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do materiałów przewidzianych w dokumentacji projektowej. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 2.000,00 zł netto plus podatek VAT, tj. 2.460,00 zł brutto, płatne w terminie 14 dni, licząc od daty przekazania zamawiającemu faktury.

Odbiór opracowań projektowych nastąpił w dniu 23 czerwca 2015 roku.

Projektem zamiennym wprowadzono zmiany: [1] zmieniono szerokość okien pomieszczeń sali widowiskowej na I piętrze budynku, [2] zmieniono konstrukcje schodów ewakuacyjnych zewnętrznych z sali widowiskowej. W miejsce schodów stalowych zaprojektowano do wykonania schody żelbetowe. Wymiary stopni i spoczników schodów nie ulegają zmianie. Zmiana schodów stalowych na żelbetowe wymaga ponownego uzgodnienia projektu z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, [3] zaprojektowano wyposażenie pomieszczenia socjalnego na I piętrze budynku w sprzęt i meble.

Za wykonaną usługę została wystawiona w dniu 23 czerwca 2015 roku faktura VAT nr 6/2015 na kwotę 2.460,00 zł – zapłacono w dniu 8 lipca 2015 roku.

2) Umowa o roboty budowlane

W dniu 6 lipca 2017 roku została podpisana umowa nr ZFIIS/10/2017 na roboty budowlane ze spółką „STB Sp. z o.o.” z/s w Częstochowie. Ze strony Gminy umowę podpisała z up. Wójta Małgorzata Stanek Sekretarz Gminy (w aktach osobowych pracownika znajduje się upoważnienie do podpisywania dokumentacji związanej z przygotowaniem i udzielaniem zamówień publicznych i podpisywania umów), przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Jako przedmiot umowy wskazano zadanie inwestycyjne pn. „Gmina Mokrsko – Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”; Część nr 1 – „Termomodernizacja budynku OSP w Chotowie wraz z remontem pomieszczeń I piętra oraz robotami zewnętrznymi”. Zamawiający oświadczył w umowie, że zadanie współfinansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Inwestycja została podzielona na dwa zadania: zadanie objęte dofinansowaniem RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 i zadanie nieobjęte dofinansowaniem RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

W protokole (ZP-PN) postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego sporządzonego w dniu 10 lipca 2017 roku wynikało, że kierownik zamawiającego przekazał do dokonywania czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia – wybór najkorzystniejszej oferty, zawarcie umowy - Sekretarzowi Gminy Mokrsko Małgorzacie Stanek.

W umowie określono ponadto między innymi:

- termin realizacji zamówienia do dnia 10 października 2017 roku, z zastrzeżeniem, że za datę wykonania przez wykonawcę zobowiązania wynikającego z umowy uznaje się datę odbioru, stwierdzoną w protokole odbioru końcowego podpisanym przez zamawiającego, inspektora nadzoru i wykonawcę. Za datę wykonania nie będzie się traktować daty zgłoszenia robót przez wykonawcę do odbioru,

- wynagrodzenie za należyte wykonanie przedmiotu umowy w kwocie 494.234,02 zł netto plus podatek VAT w wysokości 113.673,82 zł, łącznie 607.907,84 zł brutto, w tym: [1] zadanie objęte dofinansowaniem w ramach RPO na lata 2014-2020 w kwocie 309.018,36 zł netto plus podatek VAT w kwocie 71.074,22 zł, łącznie 380.092,58 zł brutto, [2] zadanie nieobjęte dofinansowaniem w ramach RPO na lata 2014-2020 w kwocie 182.215,66 zł netto plus podatek VAT w kwocie 42.599,60 zł, łącznie 227.815,26 zł brutto,
- wynagrodzenie jest wynagrodzeniem ryczałtowym, które nie podlega zmianie w czasie trwania umowy i obejmuje wszelkie koszty związane z wykonaniem umowy,
- rozliczenie robót z wykonawcą będzie regulowane dwiema fakturami końcowymi (jedna dla zadania objętego dofinansowaniem w ramach RPO i druga dla zadania nieobjętego dofinansowaniem RPO) w terminie do 30 dni od daty ich otrzymania przez zamawiającego wraz z końcowym protokołem odbioru wykonanych robót,
- wykonawca udzielił zamawiającemu gwarancji na wykonane roboty budowlane na okres 60 miesięcy, licząc od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego oraz gwarancji na wbudowane materiały, elementy i zamontowane urządzenia na okres 60 miesięcy, który rozpocznie swój bieg od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego,
- zabezpieczenie należytego wykonania umowy, które wniesie wykonawca w dniu zawarcia umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej w wysokości 10% ceny brutto przedstawionej w ofercie, co stanowi 60.790,78 zł.

Aneksem nr ZFIIS/1/2017 z dnia 10 lipca 2017 roku do ww. umowy zmieniono § 9 umowy (dot. kierownika budowy w specjalności konstrukcyjno – budowlanej).

Przedłożono kontrolującym protokoły odbioru robót z dnia 22 grudnia 2017 roku:

- nr 1 w zakresie zadania objętego dofinansowaniem w ramach RPO na lata 2014-2020. Komisja przyjęła roboty budowlane na kwotę 380.092,58 zł wraz z podatkiem VAT. Nie stwierdzono usterek. Komisja na podstawie dokumentów stanowiących podstawę odbioru oraz kontroli robót stwierdziła, że wykonane roboty są ilościowo zgodne ze stanem faktycznym, a jakościowo odpowiadają wymogom technicznym. Wykonawcy naliczono kary umowne, zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 1 lit. a umowy z nr ZFIIS/10/2017 z dnia 6 lipca 2017 roku oraz aneksem z dnia 10 lipca 2017 roku, w wysokości 0,2% wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 ww. umowy, za każdy dzień opóźnienia, liczonej od terminu określonego w § 2 ww. umowy, tj. od dnia 10 października 2017 roku. Wysokość kar umownych dla przedmiotowego zakresu robót: 73 dni opóźnienia x 760,19 zł = 55.493,87 zł. Wysokość kar umownych dla całego zakresu ujętego w umowie, na podstawie protokołów 1 i 2 – 73 dni opóźnienia x 1.215,82 zł = 88.754,86 zł. W protokole podkreślono, że wykonawca na podstawie niniejszego protokołu zapłaci kary umowne w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu odbioru, jednak nie później niż do dnia dokonania płatności wynagrodzenia przez zamawiającego,
- nr 2 w zakresie zadania nieobjętego dofinansowaniem w ramach RPO na lata 2014-2020. Komisja na podstawie dokumentów stanowiących podstawę odbioru oraz kontroli robót stwierdziła, że wykonane roboty są ilościowo zgodne ze stanem faktycznym, a jakościowo **nie odpowiadają** wymogom technicznym. Stwierdzono usterek: [1] poprawić ukształtowanie terenu oraz zieleni przy powierzchniach utwardzonych, [2] poprawić lakierowanie parkietu, [3] poprawić malowanie barierki schodów wejścia na antresolę oraz barierki antresoli. Komisja przyjęła roboty budowlane na kwotę brutto 227.815,26 zł wraz z podatkiem VAT. Wykonawcy naliczono kary umowne, zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 1 lit. a umowy nr ZFIIS/10/2017 z dnia 6 lipca 2017 roku oraz aneksem z dnia 10 lipca 2017 roku, w wysokości 0,2%

wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 ww. umowy, za każdy dzień opóźnienia, liczonej od terminu określonego w § 2 ww. umowy, tj. od dnia 10 października 2017 roku. Wysokość kar umownych dla przedmiotowego zakresu robót: 73 dni opóźnienia x 455,63 zł = 33.260,99 zł. Wysokość kar umownych dla całego zakresu ujętego w umowie, na podstawie protokołów 1 i 2 – 73 dni opóźnienia x 1.215,82 zł = 88.754,86 zł. W protokole podkreślono, że wykonawca na podstawie niniejszego protokołu zapłaci kary umowne w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu odbioru, jednak nie później niż do dnia dokonania płatności wynagrodzenia przez zamawiającego. Ponadto zastrzeżono, że wady i usterki zostaną usunięte w terminie do dnia 19 stycznia 2018 roku. W przypadku przekroczenia tego terminu zostaną naliczone kary umowne zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 1 lit. e umowy o roboty budowlane i aneksu do umowy.

W dniu 6 lipca 2017 roku została podpisana umowa nr ZFIIS/11/2017 na roboty budowlane ze spółką „STB Sp. z o.o.” z/s w Częstochowie. Ze strony Gminy umowę podpisała z up. Wójta Małgorzata Stanek Sekretarz Gminy, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Jako przedmiot umowy wskazano zadanie inwestycyjne pn. „Gmina Mokrsko – Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”; Część nr 2 – „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie wraz z remontem pomieszczeń parteru oraz robotami zewnętrznymi”. Zamawiający oświadczył w umowie, że zadanie współfinansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Inwestycja została podzielona na dwa zadania: zadanie objęte dofinansowaniem RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 i zadanie nieobjęte dofinansowaniem RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

W umowie określono ponadto między innymi:

- termin realizacji zamówienia do dnia 10 października 2017 roku, z zastrzeżeniem, że za datę wykonania przez wykonawcę zobowiązania wynikającego z umowy uznaje się datę odbioru, stwierdzoną w protokole odbioru końcowego podpisanym przez zamawiającego, inspektora nadzoru i wykonawcę. Za datę wykonania nie będzie się traktować daty zgłoszenia robót przez wykonawcę do odbioru,
- wynagrodzenie za należyte wykonanie przedmiotu umowy w kwocie 915.833,24 zł netto plus podatek VAT w wysokości 210.641,65 zł, łącznie 1.126.474,89 zł brutto, w tym: [1] zadanie objęte dofinansowaniem w ramach RPO na lata 2014-2020 w kwocie 580.255,17 zł netto plus podatek VAT w kwocie 133.458,69 zł, łącznie 713.713,86 zł brutto, [2] zadanie nieobjęte dofinansowaniem w ramach RPO na lata 2014-2020 w kwocie 335.578,07 zł netto plus podatek VAT w kwocie 77.182,96 zł, łącznie 412.761,03 zł brutto,
- Wynagrodzenie jest wynagrodzeniem ryczałtowym, które nie podlega zmianie w czasie trwania umowy i obejmuje wszelkie koszty związane z wykonaniem umowy,
- rozliczenie robót z wykonawcą będzie regulowane dwiema fakturami końcowymi (jedna dla zadania objętego dofinansowaniem w ramach RPO i druga dla zadania nieobjętego dofinansowaniem RPO) w terminie do 30 dni od daty ich otrzymania przez zamawiającego wraz z końcowym protokołem odbioru wykonanych robót,
- wykonawca udzielił zamawiającemu gwarancji na wykonane roboty budowlane na okres 60 miesięcy, licząc od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego oraz gwarancji na wbudowane materiały, elementy i zamontowane urządzenia na okres 60 miesięcy, który rozpocznie swój bieg od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego,

- zabezpieczenie należytego wykonania umowy, które wniosie wykonawca w dniu zawarcia umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej w wysokości 10% ceny brutto przedstawionej w ofercie, co stanowi 112.647,49 zł.

Aneksem nr ZFIIS/1/2017 z dnia 10 lipca 2017 roku do ww. umowy zmieniono § 9 umowy (dot. kierownika budowy w specjalności konstrukcyjno – budowlanej, kierownika robót w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, kierownika robót w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych).

Przedłożono kontrolującym protokoły odbioru robót z dnia 22 grudnia 2017 roku:

- nr 1 w zakresie zadania objętego dofinansowaniem w ramach RPO na lata 2014-2020. Komisja przyjęła roboty budowlane na kwotę 713.713,86 zł wraz z podatkiem VAT. Nie stwierdzono usterek. Komisja na podstawie dokumentów stanowiących podstawę odbioru oraz kontroli robót stwierdziła, że wykonane roboty są ilościowo zgodne ze stanem faktycznym, a jakościowo odpowiadają wymogom technicznym. Wykonawcy naliczono kary umowne, zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 1 lit. a umowy z nr ZFIIS/11/2017 z dnia 6 lipca 2017 roku oraz aneksem z dnia 10 lipca 2017 roku, w wysokości 0,2% wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 ww. umowy, za każdy dzień opóźnienia, liczonej od terminu określonego w § 2 ww. umowy, tj. od dnia 10 października 2017 roku. Wysokość kar umownych dla przedmiotowego zakresu robót: 73 dni opóźnienia x 1.427,43 zł = 104.202,39 zł. Wysokość kar umownych dla całego zakresu ujętego w umowie, na podstawie protokołów 1 i 2 – 73 dni opóźnienia x 2.252,95 zł = 164.465,35 zł. W protokole podkreślono, że wykonawca na podstawie niniejszego protokołu zapłaci kary umowne w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu odbioru, jednak nie później niż do dnia dokonania płatności wynagrodzenia przez zamawiającego,
- nr 2 w zakresie zadania nieobjętego dofinansowaniem w ramach RPO na lata 2014-2020. Komisja na podstawie dokumentów stanowiących podstawę odbioru oraz kontroli robót stwierdziła, że wykonane roboty są ilościowo zgodne ze stanem faktycznym, a jakościowo **nie odpowiadają** wymogom technicznym. Stwierdzono usterki, które wymieniono w załączniku nr 1 do protokołu odbioru robót.

Komisja przyjęła roboty budowlane na kwotę brutto 412.761,03 zł wraz z podatkiem VAT. Wykonawcy naliczono kary umowne, zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 1 lit. a umowy nr ZFIIS/10/2017 z dnia 6 lipca 2017 roku oraz aneksem z dnia 10 lipca 2017 roku, w wysokości 0,2% wynagrodzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 ww. umowy, za każdy dzień opóźnienia, liczonej od terminu określonego w § 2 ww. umowy, tj. od dnia 10 października 2017 roku. Wysokość kar umownych dla przedmiotowego zakresu robót: 73 dni opóźnienia x 825,52 zł = 60.262,96 zł. Wysokość kar umownych dla całego zakresu ujętego w umowie, na podstawie protokołów 1 i 2 – 73 dni opóźnienia x 2.252,95 zł = 164.465,35 zł. W protokole podkreślono, że wykonawca na podstawie niniejszego protokołu zapłaci kary umowne w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu odbioru, jednak nie później niż do dnia dokonania płatności wynagrodzenia przez zamawiającego. Ponadto zastrzeżono, że wady i usterki zostaną usunięte w terminie do dnia 19 stycznia 2018 roku. W przypadku przekroczenia tego terminu zostaną naliczone kary umowne zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 1 lit. e umowy o roboty budowlane i aneksu do umowy.

Kary umowne w łącznej kwocie 253.220,21 zł zostały wpłacone na rachunek dochodów Gminy w dniu 28 grudnia 2017 roku, wb nr 250 i zaewidencjonowane na kontach 130 (Wn) – rachunek bieżący jednostki i 221 (Ma) - należności z tytułu dochodów budżetowych.

Przedłożono kontrolującym notatkę spisana w dniu 18 stycznia 2018 roku na okoliczność potwierdzenia faktu, że w dniu 18 stycznia 2018 roku wykonawca zakończył usuwanie usterek wynikających z protokołów odbioru z dnia 22 grudnia 2017 roku.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej:

- nr 998-A 690211 i nr 998-A 690212 z dnia 29 czerwca 2017 roku. Gwarancja ważna w okresie od 6 lipca 2017 roku do 10 listopada 2017 roku z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania kontraktu i od dnia 10 listopada 2017 roku do dnia 25 listopada 2022 roku z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek - dla części I zamówienia. Aneks nr 1 z dnia 31 października 2017 roku zmieniono okres ważności gwarancji na: [1] od dnia 6 lipca 2017 roku do dnia 10 stycznia 2018 roku z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania kontraktu, [2] od dnia 10 stycznia 2018 roku do dnia 25 stycznia 2023 roku z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek,
- nr 998-A 690213 i nr 998-A 690214 z dnia 29 czerwca 2017 roku. Gwarancja ważna w okresie od 6 lipca 2017 roku do 10 listopada 2017 roku z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania kontraktu i od dnia 10 listopada 2017 roku do dnia 25 listopada 2022 roku z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek - dla części II zamówienia. Aneks nr 1 z dnia 31 października 2017 roku zmieniono okres ważności gwarancji na: [1] od dnia 6 lipca 2017 roku do dnia 10 stycznia 2018 roku z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania kontraktu, [2] od dnia 10 stycznia 2018 roku do dnia 25 stycznia 2023 roku z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek.

3) Nadzór inwestorski

2014 rok

W dniu 26 sierpnia 2014 roku została zawarta umowa o pełnienie nadzoru inwestorskiego z Przedsiębiorstwem Usługowo - Produkcyjnym inż. Kazimierz Wawrzyniak nad realizacją robót budowlanych związanych z wykonaniem zadania pn. „Wymiana pokrycia dachowego w budynku OSP Chotów w ramach przebudowy wraz z rozbudową budynku domu Ludowo - Strażackiego (termomodernizacja), obiekt kat. IX, zlokalizowanego na działce nr 243/1, obręb Chotów, gmina Mokrsko”. Ustalono wynagrodzenie ryczałtowe za sprawowanie nadzoru w kwocie 2.214,00 zł brutto, płatne w ciągu 30 dni od daty otrzymania przez zamawiającego faktury końcowej, wystawionej na podstawie protokołu odbioru końcowego robót budowlanych.

Za pełnienie nadzoru inwestorskiego została wystawiona faktura nr 10/2014 z dnia 30 września 2014 roku na kwotę 2.214,00 zł brutto - termin płatności 30 dni - zapłacono w dniu 7 października 2014 roku.

W dniu 17 listopada 2014 roku została zawarta umowa nr 25/2014 z Przedsiębiorstwem Usługowo - Produkcyjnym inż. Kazimierz Wawrzyniak z/s w Sieradzu na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją robót budowlanych związanych z wykonaniem zadania pn. „Wymiana pokrycia dachowego w budynku OSP Chotów - II część - montaż sufitu podwieszanego i roboty towarzyszące - w ramach przebudowy wraz z rozbudową budynku domu Ludowo - Strażackiego (termomodernizacja), obiekt kat. IX, zlokalizowanego na działce nr 243/1, obręb Chotów, gmina Mokrsko”. Ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 1.107,00 zł brutto, płatne w ciągu 30 dni od daty otrzymania przez zamawiającego faktury końcowej, wystawionej na podstawie protokołu odbioru końcowego robót budowlanych.

Za pełnienie nadzoru inwestorskiego została wystawiona faktura nr 17/2014 z dnia 18 listopada 2014 roku na kwotę 1.107,00 zł brutto – termin płatności 30 dni – zapłacono w dniu 22 grudnia 2014 roku.

2017 rok

W dniu 18 lipca 2017 roku zostały zawarte umowy z Przedsiębiorstwem Usługowo – Produkcyjnym inż. Kazimierz Wawrzyniak z/s w Sieradzu:

- nr 12/ZFIIS/2017 na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad zadaniem pn. „Gmina Mokrsko – Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej” Część nr 1 – „Termomodernizacja budynku OSP w Chotowie wraz z remontem pomieszczeń I piętra oraz robotami zewnętrznymi”,
- nr 13/ZFIIS/2017 na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad zadaniem pn. „Gmina Mokrsko – Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej” Część nr 2 – „Termomodernizacja budynku ZSiP w Ożarowie wraz z remontem pomieszczeń parteru oraz robotami zewnętrznymi”.

W umowach określono: [1] nadzór będzie wykonywany w okresie od podpisania umowy i złożenia oświadczenia o podjęciu obowiązków inspektora nadzoru i przekazania placu budowy do zakończenia zadania, przez co należy rozumieć łączne spełnienie następujących warunków: dokonanie przez zamawiającego odbioru końcowego i całkowite rozliczenie przedsięwzięć – maksymalny termin do dnia 10 października 2017 roku, [2] wynagrodzenie ryczałtowe 4.700,00 zł brutto dla części nr 1 i 9.800,00 zł brutto dla części nr 2, [3] termin zapłaty wynagrodzenia – w ciągu 30 dni licząc od daty dostarczenia przez wykonawcę prawidłowo wystawionej faktury inwestorowi za wykonany i odebrany przedmiot umowy, [4] za liczbę pobyków na budowie mniejszą niż dwa razy w tygodniu lub nieobecność na budowie na wezwanie zamawiającego, wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną w wysokości 0,5% wynagrodzenia umownego brutto, za każde naruszenie.

Do umów podpisano w dniu 3 października 2017 roku dwa aneksy nr ZFIIS/1/2017. W aneksach wydłużono maksymalny termin wykonania zadania do 29 grudnia 2017 roku.

Wyboru wykonawcy dokonano na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

W dniu 7 lipca 2017 roku Kierownik Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych Kamil Piekarski sporządził notatkę w sprawie ustalenia szacunkowej wartości nadzoru inwestorskiego. Dla części nr 1 zadania (Chotów) została określona szacunkowa wartość na kwotę 6.331,20 zł netto, a dla części nr 2 zadania (Ożarów) – na kwotę 12.900,75 zł netto. Szacunkowa wartość zamówienia została ustalona na podstawie cen rynkowych – szacunkowa wartość nadzoru 1,4% szacunkowej wartości robót budowlanych – w dniu 7 lipca 2017 roku. W tym samym dniu zostało sporządzone zapytanie ofertowe na pełnienie funkcji inspektora nadzoru. Jako kryterium oceny ofert przyjęto cenę – 100%.

W dniu 17 lipca 2017 roku została spisana notatka na okoliczność zapytania ofertowego na wykonanie nadzoru inwestorskiego. Z notatki wynikało, że w odpowiedzi na zapytanie wpłynęły 3 oferty. Wybrano ofertę nr 3 złożoną przez PUP inż. Kazimierz Wawrzyniak z/s w Sieradzu.

Za nadzór inwestorski zostały wystawione faktury:

- nr 16/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku na kwotę 4.700 zł brutto – termin płatności 30 dni – zapłacono w dniu 28 grudnia 2017 roku,
- nr 17/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku na kwotę 9.800 zł brutto – termin płatności 30 dni – zapłacono w dniu 28 grudnia 2017 roku.

4) Wymiana pokrycia dachowego

Z przedłożonej kontrolującym notatki służbowej z dnia 31 lipca 2014 roku wynikało, że w związku z zerwaniem dachu podczas wichury na budynku domu Ludowo – strażackiego w Chotowie, dokonano szacowania wykonania wymiany pokrycia dachowego, sufitu podwieszanego, instalacji wentylacji mechanicznej na elektryczną oraz instalacji odgromowej – na podstawie kosztorysu inwestorskiego z lipca 2014 roku – oszacowano przedmiotowe roboty na kwotę 123.076,58 zł netto, tj. 29.131,24 euro (wobec powyższego szacowania zastosowano art. 4 pkt 8 ustawy Prawo Zamówień Publicznych).

W dniu 26 sierpnia 2014 roku została zawarta umowa nr 16/2014 z Mój DOM Michał Gęsiak zam. Kurów na wykonanie robót budowlanych na zadaniu pn. „Wymiana pokrycia dachowego w budynku OSP Chotów w ramach przebudowy wraz z rozbudową budynku domu Ludowo – Strażackiego (termomodernizacja), obiekt kat. IX, zlokalizowanego na działce nr 243/1, obręb Chotów, gmina Mokrsko”. Zamawiający dopuścił możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu umowy konieczności wykonania robót zamiennych w stosunku do przewidzianych dokumentacją projektową oraz w sytuacji, gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, tj. zgodnego ze sztuką budowlaną i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy określonego w umowie. Przewidziano możliwość rezygnacji z wykonywania części robót przewidzianych w dokumentacji projektowej w sytuacji, gdy ich wykonanie będzie zbędne. Roboty takie w dalszej części umowy nazwane są robotami zaniechanymi. Sposób wyliczenia wartości tych robót określono w § 2 ust. 4 umowy. Za wykonanie przedmiotu umowy określono wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 80.471,30 zł brutto. Ostateczne rozliczenie robót nastąpi w oparciu o fakturę końcową lub rachunek, wystawione na podstawie protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy. Płatność w terminie 14 dni od daty otrzymania faktury/rachunku przez zamawiającego. Określono termin wykonania i odbioru przedmiotu umowy do dnia 30 września 2014 roku.

Protokolarnego odbioru robót dokonano w dniu 25 września 2014 roku. Komisja na podstawie dokumentów stanowiących podstawę odbioru oraz kontroli robót stwierdziła, że wykonane roboty są ilościowo zgodne ze stanem faktycznym, a jakościowo odpowiadają wymogom technicznym. Usterek nie stwierdzono.

Za wykonaną usługę wystawiono faktury:

- nr FV/2014/10 z dnia 26 września 2014 roku na kwotę 30.383,74 zł z terminem płatności do dnia 10 października 2014 roku, zapłacono w dniu 7 października 2014 roku,
- nr FV/2014/11 z dnia 26 września 2014 roku na kwotę 50.087,56 zł z terminem płatności do dnia 10 października 2014 roku, zapłacono w dniu 7 października 2014 roku.

W dniu 17 listopada 2014 roku została zawarta z umowa nr 24/2014 z Mój DOM Michał Gęsiak zam. Kurów na wykonanie robót budowlanych na zadaniu pn. „Wymiana pokrycia dachowego w budynku OSP Chotów – II część – montaż sufitu podwieszanego i roboty towarzyszące - w ramach przebudowy wraz z rozbudową budynku domu Ludowo – Strażackiego (termomodernizacja), obiekt kat. IX, zlokalizowanego na działce nr 243/1, obręb Chotów, gmina Mokrsko”. Zamawiający dopuścił możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu umowy konieczności wykonania robót zamiennych w stosunku do przewidzianych dokumentacją projektową oraz w sytuacji, gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, tj. zgodnego ze sztuką budowlaną i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy określonego w umowie. Przewidziano możliwość rezygnacji z wykonywania części robót przewidzianych

w dokumentacji projektowej w sytuacji, gdy ich wykonanie będzie zbędne. Roboty takie w dalszej części umowy nazwane są robotami zaniechanymi. Sposób wyliczenia wartości tych robót określono w § 2 ust. 4 umowy. Za wykonanie przedmiotu umowy określono wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 66.977,35 zł brutto. Ostateczne rozliczenie robót nastąpi w oparciu o fakturę końcową lub rachunek, wystawione na podstawie protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy. Płatność w terminie 14 dni od daty otrzymania faktury/rachunku przez zamawiającego. Określono termin wykonania i odbioru przedmiotu umowy do dnia 20 grudnia 2014 roku.

Roboty odebrano protokolarnie w dniu 18 grudnia 2014 roku. Komisja na podstawie dokumentów stanowiących podstawę odbioru oraz kontroli robót stwierdziła, że wykonane roboty są ilościowo zgodne ze stanem faktycznym, a jakościowo odpowiadają wymogom technicznym. Usterek nie stwierdzono.

Za wykonaną usługę wystawiono fakturę nr FV/2014/12 z dnia 28 grudnia 2014 roku na kwotę 66.977,35 zł brutto z terminem płatności do dnia 1 stycznia 2015 roku – zapłacono w dniu 22 grudnia 2014 roku.

3) Audyt energetyczny

W dniu 19 lutego 2016 roku została zawarta umowa nr ZFIIS/4/2016 z Piotrem Szewczykiem, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Piotr Szewczyk zam. w Łodzi, na wykonanie audytu energetycznego Zespołu Szkoły i Przedszkola w Ożarowie oraz Domu Ludowo – Strażackiego w Chotowie do dnia 29 lutego 2016 roku. Ustalono wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy w kwocie 6.150,00 zł, płatne w terminie 14 dni od otrzymania przez zamawiającego faktury.

Protokół zdawczo – odbiorczy z przekazania dokumentacji został spisany w dniu 29 lutego 2016 roku.

Za wykonaną usługę została wystawiona w dniu 3 marca 2016 roku faktura nr 00001/03/2016 na kwotę 6.150,00 zł brutto, z terminem płatności do dnia 24 marca 2016 roku – zapłacono w dniu 25 marca 2016 roku.

Zakończenie i koszty zadania inwestycyjnego

Według konta 080 koszty zadania inwestycyjnego stanowiły kwotę 2.024.183,83 zł. Przedłożono kontrolującemu dowody OT:

- nr ŚT/1/19/71 z dnia 29 grudnia 2017 roku na kwotę 1.750.315,68 zł (w tym 1.137.012,89 zł wartość inwestycji ZSiP w Ożarowie, 613.302,79 zł wartość inwestycji OSP Chotów) – dotyczy zadań w części dofinansowanej ze środków UE,
- nr ŚT/1/19/71 z dnia 29 grudnia 2017 roku na kwotę 273.868,15 zł (w tym 67.650 zł wartość inwestycji ZSiP w Ożarowie, 206.218,15 zł wartość inwestycji OSP Chotów) - dotyczy zadań w części niedofinansowanej ze środków UE.

Koszty zadania:

Nr faktury/rachunku z dnia...	Kontrahent	Opis operacji	Kwota brutto/netto	Termin płatności	Zapłata	Uwagi
CHOTÓW						
FA/10/2014 z 25.08.2014	FHU MARIO Mariusz Kowalczyk Wieluń	kosztorys inwestorski	430,50	01.09.2014	05.09.2014	brak umowy
FV/2014/10 z 26.09.2014	Mój Dom Michał Gęsiak Wieluń	wymiana pokrycia dachowego	30 383,74	10.10.2014	07.10.2014	umowa z dnia 26.08.2014
FV/2014/11 z 26.09.2014	Mój Dom Michał Gęsiak Wieluń	wymiana pokrycia dachowego	50 087,56	10.10.2014	07.10.2014	

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE MOKRSKO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

10/2014 z 30.09.2014	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	inspektor nadzoru	2 214,00	30 dni	07.10.2014	umowa z dnia 26.08.2014
17/2014 z 18.11.2014	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	inspektor nadzoru	1 107,00	30 dni	22.12.2014	umowa z dnia 17.11.2014
5191/14/B z 20.12.2014	Handel, Usługi Transportowe Stanisław Pazdej Wieluń	farba do malowania	378,00	03.01.2015	30.12.2014	brak umowy
FV/2014/12 z 28.12.2014	Mój Dom Michał Gęsiak Wieluń	wymiana pokrycia dachowego	66 977,35	01.01.2015	22.12.2014	umowa z dnia 17.11.2014
FV/2015/2 z 06.02.2015	Mój Dom Michał Gęsiak Wieluń	zakup i montaż schodów do wjazdu budynku w OSP Chotów	1 230,00	20.02.2015	17.02.2015	brak umowy
6/2015 z 23.06.2015	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	projekt zamienny	2 460,00	14 dni	08.07.2015	umowa z dnia 31.03.2015
FV/2015/21 z 29.12.2015	Mój Dom Michał Gęsiak Wieluń	remont pomieszczenia socjalnego w ramach przebudowy	14 300,00	12.01.2016	30.12.2015	umowa z 01.12.2015
00001/03/2016 z 03.03.2016	Biuro Projektów Energetycznych Piotr Szewczyk Łódź	audyt energetyczny	3 075,00	24.03.2016	25.03.2016	umowa z 19.02.2016
08/03/2016 z 22.03.2016	Bajor Consulting Przemysław Bajor Łódź	studium wykonalności	7 380,00	zgodnie z umową	15.04.2016	umowa z 19.02.2016
16-FVS/45 z 28.12.2016	STB Sp. z o.o. Częstochowa	zakup i dostawa wyposażenia pomieszczenia socjalnego	18 200,00	28.01.2017	29.12.2016	umowa z 14.11.2016
148/07/2017 z 04.07.2017	Krzysztof Puchacz Grupa Doradcza Kalinówka	usługa doradcza	3 075,00	18.07.2017	18.07.2017	umowa z 13.05.2017, całość f-ry zaliczono do Chotowa
88/07/2017 z 31.07.2017	PPHU Janusz Ciosek Wielka Reklama Wieluń	tablice informacyjne	694,95	14.08.2017	14.08.2017	brak umowy, całość f-ry zaliczono do Chotowa
08/2017 z 16.08.2017	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	dokumentacja projektowo- kosztorysowa	4 920,00	14 dni	22.08.2017	brak umowy
16/2017 z 27.12.2017	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	inspektor nadzoru	4 700,00	30 dni	28.12.2017	umowa z dnia 18.07.2017
17-FVU/44 z 27.12.2017	STB Sp. z o.o. Częstochowa	roboty budowlane	380 092,58	27.01.2018	28.12.2017	umowa z dnia 06.07.2017
17-FVU/45 z 27.12.2017	STB Sp. z o.o. Częstochowa	roboty budowlane	227 815,26	27.01.2018	28.12.2017	
Razem koszty zadania, zgodnie z kontem 080 , Chotów			819 520,94	X	x	x
OŻARÓW						
Nr faktury/rachunku z dnia...	Kontrahent	Opis operacji	Kwota brutto	Termin płatności	Zapłata	Uwagi

00001/03/2016 z 03.03.2016	Biuro Projektów Energetycznych Piotr Szewczyk Łódź	audyt energetyczny	3 075,00	24.03.2016	25.03.2016	umowa z dnia 19.02.2016
08/03/2016 z 22.03.2016	Bajor Consulting Przemysław Bajor Łódź	studium wykonalności	7 380,00	zgodnie z umową	15.04.2016	umowa z dnia 19.02.2016
03/2016 z 31.03.2016	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	projekt termomodernizacji i remontu budynku	29 520,00	30 dni	11.05.2016	umowa z dnia 19.02.2016
404/2017 z 12.01.2017	Pracownia Pomiarów Geodezyjnych Zygmunt Nowak	mapa do celów projektowych	738,00	11.02.2017	02.02.2017	brak umowy
02/2017 z 07.03.2017	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	dokumentacja projektowo- kosztorysowa	22 755,00	30 dni	07.04.2017	umowa z dnia 09.02.2017
05/2017 z 28.06.2017	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	dokumentacja projektowo- kosztorysowa	4 920,00	14 dni	07.07.2017	brak umowy
17/2017 x 27.12.2017	PUPB Kazimierz Wawrzyniak Sieradz	inspektor nadzoru	9 800,00	30 dni	28.12.2017	umowa z dnia 18.07.2017
17-FVU/46 z 27.12.2017	STB Sp. z o.o. Częstochowa	roboty budowlane	713 713,86	27.01.2018	28.12.2017	umowa z dnia 06.07.2017
17-FVU/47 z 27.12.2017	STB Sp. z o.o. Częstochowa	roboty budowlane	412 761,03	27.01.2018	28.12.2017	umowa z dnia 06.07.2017
Razem koszty zadania, zgodnie z kontem 080 Ożarów			1 204 662,89	X	X	X
Razem Chotów i Ożarów			2 024 183,83	X	X	X

X. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady ewidencji składników majątkowych (środki trwałe, materiały) zostały określone w zarządzeniach Wójta Gminy Mokrsko: nr 64/2010 Wójta z dnia 29 lipca 2010 roku oraz nr 41/18 z dnia 17 lipca 2018 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości oraz w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów, wprowadzonej zarządzeniem nr 114 Wójta Gminy z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zmian w zarządzeniu w sprawie przyjętych zasad rachunkowości.

Zgodnie z ww. uregulowaniami wewnętrznymi, ewidencja środków trwałych prowadzona jest na koncie 011. Do konta prowadzi się ewidencję szczegółową umożliwiającą: [1] ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych i ewentualnego jej zwiększenia lub zmniejszenia, [2] ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (wskazuje się, że obecnie obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KST)), [3] ustalenie komórek organizacyjnych, w których znajdują się poszczególne środki oraz osób odpowiedzialnych za ich stan, [4] obliczenie amortyzacji i umorzenia poszczególnych środków trwałych.

Do szczegółowej ewidencji środków trwałych służą:

- księga obiektów inwentarzowych,
- szczegółowe indywidualne karty obiektów inwentarzowych lub inne urządzenia ewidencyjne o tym samym przeznaczeniu,
- tabele amortyzacyjne.

Do ewidencji pozostałych środków trwałych służy konto 013. Do konta należy prowadzić szczegółową ewidencję ilościowo – wartościową umożliwiającą ustalenie wartości początkowej i ilości pozostałych środków trwałych oddanych do używania poszczególnym osobom i komórkom organizacyjnym oraz ewidencję wartościową z podziałem na grupy statystyczne środków trwałych.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

Urządzenia księgowo

Ewidencja syntetyczna środków trwałych i pozostałych środków trwałych w używaniu w Urzędzie Gminy w Mokrsku prowadzona jest przy użyciu techniki komputerowej. Ewidencja analityczna środków trwałych prowadzona jest techniką ręczną w formie kart środków trwałych, natomiast pozostałych środków trwałych - techniką ręczną w formie ksiąg inwentarzowych. W przedłożonej do kontroli ewidencji zawarto dane charakteryzujące środek trwały tj. – jego nr inwentarzowy, datę jego nabycia wraz z określeniem nr dowodu i rodzaju przychodu oraz wartość nabycia. Stwierdzono zgodność danych zawartych w ewidencji analitycznej z danymi zawartymi w ewidencji syntetycznej.

Ewidencja analityczna pozostałych środków trwałych (konto 013) prowadzona jest w księgach inwentarzowych w podziale na rodzaje środków trwałych i jednostki organizacyjne, w których znajdują się środki trwałe. Stwierdzono zgodność danych zawartych w ewidencji analitycznej z danymi zawartymi w ewidencji syntetycznej. Pozostałe środki trwałe umarzane są w 100% w momencie przyjęcia ich do użytkowania.

Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2018 rok

Stan środków trwałych na dzień 1 stycznia 2018 roku wynosił 41.688.837,46 zł.

Przychód środków trwałych w 2018 roku w kwocie 8.857.816,80 zł został zaewidencjonowany na podstawie między innymi następujących dokumentów:

- OT nr ŚT/7/748/11 z dnia 31 lipca 2018 roku – zakup przyczepy na potrzeby transportu walca na wydział transportowo - drogowy na podstawie umowy kupna – sprzedaży z dnia 1 marca 2018 roku – kwota 16.000,00 zł. Zaewidencjonowano w dniu 31 lipca 2018 roku, dowód księgowy nr 8490/2018,
- OT nr ŚT/2/21/34/1 z dnia 28 września 2018 roku – przebudowa przydomowej oczyszczalni ścieków (roboty budowlano – instalacyjne obejmujące wykonanie nowego drenażu na działce nr 86 w Ożarowie odebrane protokolarnie w dniu 28 sierpnia 2018 roku) – kwota 18.292,50 zł. Zaewidencjonowano w dniu 31 października 2018 roku, dowód księgowy nr 12668/2018,
- OT nr ŚT/6/62/623/3 z dnia 31 października 2018 roku – wykonanie i uruchomienie monitoringu w ZSiP w Krzywoszece – kwota 24.500,00 zł (faktura FA/25/09/2018 z dnia 13 września 2018 roku). Zaewidencjonowano pod datą 31 października 2018 roku, dowód księgowy nr 12674/2018,

- OT nr ŚT/4/491/96/A z dnia 30 listopada 2018 roku – system do głosowań tajnych Rady Gminy (zestaw) – kwota 13.395,68 zł. Zakup na podstawie faktury nr F/002419 z dnia 6 listopada 2018 roku. Zaewidencjonowano w dniu 30 listopada 2018 roku, dowód księgowy nr 18591/2018,
- PK nr 166 z dnia 31 grudnia 2018 roku – zwiększenie wartości gruntów, powstałe z różnicy przeliczenia wartości gruntów – kwota 7.702.554,20 zł, tj.:

Wartość gruntów (stan 2017 roku) – 2.234.552,00 zł

Wartość nowych gruntów 2018 rok – 4.536,00 zł

Wartość gruntów (stan 2018 roku, przed sprzedażą gruntów) – 9.941.642,20 zł.

Na powyższą okoliczność wyjaśnienie złożył Łukasz Wolny inspektor ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami, w którym wskazał, że na potrzeby wyceny gruntów będących własnością Gminy przyjęto stawki: [1] dla gruntów zabudowanych – 20 zł/m², [2] dla gruntów niezabudowanych – 3,7785 zł/m². Wymienione stawki przyjęto na potrzeby wyceny gruntów w celu uszczegółowienia ewidencji gruntów będących własnością Gminy Mokrsko. Stawki określono mając na celu jak najwierniejsze odzwierciedlenie realnej wartości gruntów na lokalnym rynku. Opierano się na wiedzy o lokalnych transakcjach, posiadanej przez Urząd Gminy Mokrsko (do Urzędu Gminy wpływają wszystkie akty notarialne, będące umowami kupna – sprzedaży ziemi na terenie gminy Mokrsko). Stawki określone przez GUS, z uwagi na fakt peryferyjnego położenia Gminy Mokrsko w województwie łódzkim oraz wybitnie rolniczego charakteru gminy, przekłamywałyby realną wartość gruntów będących własnością Gminy Mokrsko.

Wyjaśnienie inspektora ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami na okoliczność wyceny gruntów będących własnością Gminy stanowi załącznik nr 20 do protokołu kontroli.

Kontrolą objęto przychód środków trwałych na kwotę 7.774.742,38 zł, tj. 87,77% przychodów środków trwałych w 2018 roku.

W 2018 roku rozchód środków trwałych wyniósł 1.729.586,75 zł i został zaewidencjonowany na podstawie między innymi następujących dokumentów:

- PT z dnia 31 października 2018 roku na kwotę 24.500,00 zł – wykonanie i uruchomienie systemu monitoringu w ZSiP w Krzyworzece (faktura FA/25/09/2018 z dnia 13 września 2018 roku). Przekazano ZSiP w Krzyworzece. Zaewidencjonowano w dniu 31 października 2018 roku, dowód księgowy nr 12677/2018,
- PT z dnia 31 października 2018 roku na kwotę 1.163.628,68 zł, w tym 271.924,37 zł umorzenie – rozbudowa budynku szkolnego w m. Mokrsko – etap I (projekt RPO). Przekazano do ZSiP w Mokrsku w związku z zakończeniem trwałości projektu. Zaewidencjonowano pod datą 31 października 2018 roku, dowód księgowy nr 12685/2018 i 12686/2018,
- PT z dnia 30 listopada 2018 roku na kwotę 396.687,97 zł, w tym 48.759,57 zł umorzenie – rozbudowa i modernizacja ŚDS w Mokrsku, mieszczącego się w budynku ZSiP (faktury z 20 i 21 listopada 2013 roku – przyjęto na stan pod datą 31 grudnia 2013 roku). Przekazano do ZSiP w Mokrsku w związku z zakończeniem trwałości projektu. Zaewidencjonowano pod datą 30 listopada 2018 roku, dowód księgowy nr 13593/2018 i 13594/2018,
- PK nr 13 z dnia 30 listopada 2018 roku na kwotę 43.421,34 zł – likwidacja środków trwałych w Urzędzie Gminy. Załączono protokół likwidacji z dnia 30 listopada 2018 roku, wniosek o przeprowadzenie likwidacji i ekspertyzy techniczne. Zaewidencjonowano pod datą 30 listopada 2018 roku, dowód księgowy nr 13599/2018.

Kontrolą objęto rozchód środków trwałych na kwotę 1.628.237,99 zł, tj. 94,14% rozchodu środków trwałych w 2018 roku.

Stan środków trwałych na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił 48.817.067,51 zł.

Stan pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 na dzień 1 stycznia 2018 roku wynosił 1.607.456,71 zł.

Przychód pozostałych środków trwałych w 2018 roku został zaewidencjonowany w kwocie 102.300,60 zł i dotyczył między innymi:

- PK nr 87 z dnia 28 września 2018 roku na kwotę 7.798,20 zł – zakup systemu alarmu ludności na podstawie faktury VAT 66/MAG/03/2018 z dnia 21 marca 2018 roku. Zaewidencjonowano pod datą 31 października 2018 roku, dowód księgowy nr 12673/2018,
- PK nr 139 z dnia 18 grudnia 2018 roku na kwotę 26.778,00 zł – zwiększenie inwentarza straży pożarnych na podstawie faktury nr 262/18/07/F z dnia 25 lipca 2018 roku. Zaewidencjonowano pod datą 18 grudnia 2018 roku, dowód księgowy nr 14604/2018,
- faktura nr 136/SGSPORT/2018/FVS z dnia 22 marca 2018 roku na kwotę 9.000,00 zł za zakup strojów i sprzętu sportowego dla LZS Krzyworzeka (wydatek poniesiony w dniu 4 kwietnia 2018 roku ze środków funduszu sołectkiego – poz. nr 1 złożonych wniosków w sprawie przeznaczenia środków z funduszu sołectkiego, zadanie wykonano w sołectwach Krzyworzeka I i II). Zaewidencjonowano pod datą 4 kwietnia 2018 roku, dowód księgowy nr 3968/2018 i 3969/2018,
- faktura VAT nr 72/04/2018 z dnia 19 kwietnia 2018 roku na kwotę 4.753,95 zł za palmpTOP wraz z pokrowcem i oprogramowaniem do zbierania opłat za wodę i ścieki na terenie gminy. Zaewidencjonowano pod datą 26 kwietnia 2018 roku na kwotę 4.723,20 zł, dowód księgowy nr 4721/2018, **bez wartości usługi transportowej na kwotę 30,75 zł.**

W powyższym przypadku nie uwzględniono w wartości początkowej środka trwałego kosztów zakupu usługi transportowej. Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w świetle którego wartością początkową środka trwałego jest cena nabycia, o której mowa w ust. 1, to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, a w szczególności przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny - jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu,

- faktura VAT nr 3482/2018 z dnia 16 maja 2018 roku na kwotę 3.800,00 zł za komplety biesiadne – stoły i ławy pod namioty plenerowe dla potrzeb mieszkańców (zakupione ze środków funduszu sołectkiego zgodnie z poz. nr 2 wniosku w sprawie przeznaczenia środków funduszu sołectkiego). Zaewidencjonowano pod datą 22 maja 2018 roku, dowód księgowy nr 5801/2018.

Kontrolą objęto przychód środków trwałych na kwotę 52.099,40 zł, tj. 50,93% przychodów pozostałych środków trwałych.

Rozchód pozostałych środków trwałych w 2018 roku wynosił 163.458,94 zł i dotyczył:

- PT protokół przekazania z dnia 30 grudnia 2018 roku strojów sportowych dla Klubu Sportowego w Ożarowie na kwotę 3.499,94 zł (wydatek poniesiony w dniu 13 grudnia 2018 roku ze środków funduszu sołeckiego – poz. nr 6 złożonego wniosku w sprawie przeznaczenia środków z funduszu sołeckiego, zadanie wykonano w sołectwie Ożarów). Zaewidencjonowano pod datą 31 grudnia 2018 roku, dowód księgowy nr 14962/2018,
- PT protokół przekazania z dnia 28 września 2018 roku strojów sportowych dla LZS w Krzyworzece na kwotę 9.000,00 zł (wydatek poniesiony w dniu 4 kwietnia 2018 roku ze środków funduszu sołeckiego – poz. nr 1 złożonego wniosku w sprawie przeznaczenia środków z funduszu sołeckiego, zadanie wykonano w sołectwach Krzyworzeka I i II). Zaewidencjonowano pod datą 4 kwietnia 2018 roku, dowód księgowy nr 12683/2018,
- PK nr 133 z dnia 30 listopada 2018 roku na kwotę 4.120,28 zł – likwidacja inwentarza. Załączono protokół likwidacji z dnia 30 listopada 2018 roku, wniosek o przeprowadzenie likwidacji i ekspertyzy techniczne. Zaewidencjonowano pod datą 30 listopada 2018 roku, dowód księgowy nr 13598/2018,
- PK nr 21 z dnia 30 marca 2018 roku na kwotę 5.573,50 zł – likwidacja inwentarza. Załączono protokół likwidacji z dnia 30 marca 2018 roku, wnioski o przeprowadzenie likwidacji i ekspertyzy techniczne. Zaewidencjonowano pod datą 30 marca 2018 roku, dowód księgowy nr 3492/2018,
- PT protokół przekazania z dnia 28 września 2018 roku elementów stroju ludowego, namiotu, stołów i ławek pod namioty plenerowe, zakupionych ze środków Rady Sołeckiej dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Mokrsku. Zaewidencjonowano na podstawie dowodu PK nr 95 z dnia 31 października 2018 roku na kwotę 7.001,00 zł, dowód księgowy nr 12682/2018,
- PT protokół przekazania z dnia 31 października 2018 roku środków trwałych zakupionych w ramach projektu „Ja i Ty bezpieczni w szkole” dla ZSiP w Mokrsku na kwotę 5.436,00 zł, dla ZSiP w Krzyworzece na kwotę 3.629,70 zł, dla ZSiP w Ożarowie na kwotę 3.629,70 zł, dla ZSiP w Komornikach na kwotę 3.629,69 zł, dla PSP w Chotowie na kwotę 1.609,20 zł, łącznie na kwotę 17.934,29 zł. Zaewidencjonowano pod datą 31 października 2018 roku, dowód księgowy nr 12694/2018.

Kontrolą objęto 28,83% rozchodów pozostałych środków trwałych.

Stan pozostałych środków trwałych na 31 grudnia 2018 roku wynosił 1.546.298,37 zł.

Ustalenia kontroli

W wyniku kontroli wymienionych powyżej dokumentów stwierdzono:

- **przypadki niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w miesiącu przekazania ich do używania**, czym naruszono art. 16d ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 865 ze zm.), który stanowi, że składniki majątku wprowadza się do ewidencji środków trwałych najpóźniej w miesiącu przekazania ich do używania (późniejszy termin wprowadzenia do ewidencji uznaje się za ujawnienie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej) oraz art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w świetle którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym,
- **księgowania pozostałych środków w ewidencji syntetycznej następowo poprzez zapis na kontach Wn konto 013 – pozostałe środki trwałe, Ma konto 072 – umorzenie pozostałych środków trwałych**, co było niezgodnie z

zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W powyższym rozporządzeniu określono, że umorzenia pozostałych środków trwałych dokonuje się poprzez zapis na kontach Wn konto 400 – amortyzacja, Ma konto 072 – umorzenie pozostałych środków trwałych.

Prawidłowość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2018 rok

Kontroli poddano prawidłowość naliczeń umorzeń dla środków zaewidencjonowanych na koncie 011. Prawidłowość stosowanych odpisów umorzeniowych sprawdzono w oparciu o umorzenia dokonane w 2018 roku.

W regulacjach wewnętrznych określono, że środki trwałe amortyzowane są stopniowo według stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Ewidencję pomocniczą prowadzoną dla konta 071 w celu naliczania odpisów umorzeniowych środków trwałych stanowiła w 2018 roku tabela amortyzacyjna, w której ujęto wszystkie środki trwałe (011) podlegające umorzeniu.

Kwota umorzenia w 2018 roku wynosiła 1.474.917,61 zł. W zakresie prawidłowości zastosowanych stawek amortyzacyjnych kontroli poddano odpisy umorzeniowe dokonane w 2018 roku na kwotę 62.623,12 zł, próba przyjęta do kontroli stanowiła 4,25%.

Zestawienie środków trwałych objętych kontrolą naliczenia umorzeń stanowi [załącznik nr 21 do protokołu kontroli](#).

Ustalenia kontroli

W wyniku kontroli prawidłowości naliczania umorzeń środków trwałych stwierdzono:

- **dla przyjętego do użytkowania w dniu 1 stycznia 2017 roku środka trwałego pn. budowa oświetlenia drogowego Mokrsko I na kwotę 29.175,53 zł przyjęto klasyfikację 6-61 i stawkę umorzeniową w wysokości 10% (roczna kwota umorzenia 2.917,55 zł).** Z KŚT wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 roku poz. 1864) wynika, że ulice i drogi na obszarach miejskich i zamiejskich, włączając skrzyżowania, węzły komunikacyjne i parkingi, przykładowo, drogi, ulice, aleje, ronda, drogi gruntowe, drogi boczne, drogi dojazdowe, drogi wiejskie i leśne, ścieżki dla pieszych, ścieżki rowerowe, drogi i strefy dla pieszych, **wraz z instalacjami do oświetlenia dróg** i sygnalizacji, skarpy i nasypy, rowy, konstrukcje oporowe, urządzenia bezpieczeństwa ruchu, pasy jezdni przeznaczone do parkowania i bariery ochronne, przepusty pod drogami i urządzenia odwadniające drogi **ujmuje się KŚT grupa 2 podgrupa 22 symbol 220. Stawka umorzeniowa dla grupy 2 to 4,5% (roczna kwota umorzenia dla wymienionego środka trwałego według stawki 4,5% - 1.312,90 zł),**
- **w przypadku przyczepy niskopodwoziowej (umowa kupna – sprzedaży z dnia 5 marca 2018 roku na kwotę 16.000,00 zł), przyjętej do użytkowania w dniu 1 kwietnia 2018 roku zastosowano KŚT 7-74-748.** Z KŚT wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) wynika, że naczepy i przyczepy są w rodzaju 747. We wcześniejszej KŚT z 2010 roku obowiązywały rodzaje 747 i 748. Obecnie scalono je i utworzono nowy rodzaj 747 Naczepy i przyczepy,

- **w karcie środka trwałego – przyczepy niskopodwoziowej wskazano datę przyjęcia do użytkowania 1 kwietnia 2018 roku, natomiast dowód OT (przyjęcie środka trwałego) sporządzono z datą 31 lipca 2018 roku i pod taką datą środek trwały ujęto w ewidencji księgowej na koncie 011. Odpisy umorzeniowe naliczono od miesiąca maja 2018 roku. Przyczepę nabyto na podstawie umowy kupna-sprzedaży z dnia 1 marca 2018 roku.**

Podobna sytuacja miała miejsce przy środku trwałym – system do głosowań tajnych dla Rady Gminy (zestaw). Na karcie środka trwałego odnotowano datę przyjęcia do użytkowania 1 grudnia 2018 roku, natomiast dokument OT sporządzono z datą 30 listopada 2018 roku i pod taką datą środek trwały zaewidencjonowano na koncie 011. Odpisy umorzeniowe naliczono za miesiąc grudzień 2018 roku. System nabyto na podstawie faktury nr F/002419 z dnia 6 listopada 2018 roku.

Należy mieć na uwadze, że dowód OT jest dokumentem księgowym, na podstawie którego wprowadza się środek trwały do ewidencji środków trwałych, jednocześnie dokumentuje on przyjęcie środka trwałego do użytkowania. OT powinien zostać wystawiony z faktyczną datą przyjęcia środka trwałego do użytku, ma to wpływ na prawidłowe ustalenie daty rozpoczęcia odpisów amortyzacyjnych. Dokument OT powinien być kompletny oraz rzetelny, co oznacza, iż musi zawierać wszystkie wymagane przepisami elementy oraz prawdziwe, zgodne z rzeczywistością informacje.

Rozpoczęcie naliczania odpisów amortyzacyjnych od nabytego środka trwałego powinno nastąpić począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten środek trwały wprowadzono do ewidencji (art. 16h ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych - Dz. U. z 2019 r., poz. 865 ze zm.). Zgodnie z art. 16d ust. 2 ustawy o pdop składnik majątku ujmuje się w ewidencji środków trwałych najpóźniej w miesiącu przekazania go do używania. Przy czym, aby mógł być przekazany do używania, musi być m.in. kompletny i zdalny do użytku, czyli sprawny technicznie i zawierać wszystkie elementy umożliwiające jego prawidłowe funkcjonowanie zgodnie z przeznaczeniem.

Z powyższego wynika ponadto, że w ewidencji syntetycznej prowadzonej na koncie 011 zaewidencjonowano środki trwałe pod inną datą niż w ewidencji analitycznej. Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej,

- **dla środka trwałego pn. System do głosowań tajnych dla Rady Gminy (zestaw) przyjęto klasyfikację środka trwałego 4-49-491.** Do Klasyfikacji Środków Trwałych z 2016 roku zostały wprowadzone zmiany w stosunku do Klasyfikacji Środków Trwałych z 2010 roku wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych w zakresie przekodowania rodzajów: 490, 491, 492, 493 - według KŚT 2010, odpowiednio na rodzaje: 486 Maszyny i urządzenia do przygotowania maszynowych nośników danych oraz maszyny analityczne, 487 Zespoły komputerowe, 488 Samodzielne urządzenia do automatycznej regulacji i sterowania procesami - 489 Roboty.

3. EWIDENCJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH – KONTO 020. PRAWIDŁOWOŚĆ STOSOWANYCH ODPISÓW UMORZENIOWYCH

W Urzędzie Gminy w Mokrsku na koncie 020 wartości niematerialne i prawne zaewidencjonowano zakupione przez jednostkę programy komputerowe. Ewidencja syntetyczna wartości niematerialnych i prawnych prowadzona jest komputerowo, ewidencja analityczna ręcznie na kartach inwentarzowych. Stan początkowy wartości niematerialnych i prawnych na dzień 1 stycznia 2018 roku wynosił 132.828,17 zł. W ciągu roku dokonano zwiększeń na kwotę 2.188,00 zł (zakup dwóch programów o wartości 939 zł i 1.249 zł) oraz zmniejszeń na kwotę 300,96 zł (przekazanie programu po zakończeniu trwałości projektu pn.: „Przedszkolaki z Chotowa równają szanse”). Stan końcowy konta 020 wynosił 134.715,21 zł. Zakupiono w trakcie roku programy były umorzone jednorazowo. Oprócz kart inwentarzowych prowadzona jest komputerowa ewidencja analityczna wg źródeł finansowania wartości niematerialnych i prawnych.

W regulacjach wewnętrznych określono, że wartości niematerialne i prawne o wartości wyższej niż określona w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych amortyzowane są stopniowo według stawek amortyzacyjnych określonych w tej ustawie.

Na podstawie ewidencji analitycznej prowadzonej dla wartości niematerialnych i prawnych stwierdzono, że odpisy umorzeniowe dokonywane są w wysokości 30% rocznie. Przyjęta stawka umorzeniowa pozwala na zachowanie wymaganego okresu dokonywania odpisów amortyzacyjnych - stosownie do art. 16m ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych. Wskazany przepis stanowi, że okres amortyzacji dla wartości niematerialnych i prawnych od licencji na programy komputerowe oraz praw autorskich nie może być krótszy niż 24 miesiące.

4. EWIDENCJA POZOSTAŁYCH SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (MATERIAŁY, FINANSOWY MAJĄTEK TRWAŁY)

W kontrolowanej jednostce ewidencją materiałów objęto materiały inwestycyjne (konto 310/1), opał (konto 310/2), olej napędowy i opałowy (konto 310/3).

Materiały wyceniane są w cenach zakupu, przyjęcia materiałów następują wg rzeczywistych cen zakupu, natomiast rozchód materiałów następuje wg metody FIFO.

Analityka do ww. kont syntetycznych prowadzona jest ilościowo-wartościowo, na kartotekach materiałowych. Materiały obejmowane były w okresie objętym kontrolą corocznym spisem z natury.

Podstawę rozchodu materiałów stanowiły komisyjne protokoły zużycia materiałów, sporządzone przy udziale osoby materialnie odpowiedzialnej.

Według ewidencji księgowej kont 310/1, 310/2 i 310/3 wartości wykazane jako bilans otwarcia i zamknięcia oraz zwiększenia i zmniejszenia w 2018 roku wynosiły:

Konto	Bo	Zwiększenia	Zmniejszenia	Bz	Uwagi
310-1	8 916,81	0,00	350,00	8 566,81	
310-2	4 935,18	84 242,94	85 818,51	3 359,61	
310-3	2 969,41	99 424,00	102 226,75	166,66	
Razem	16 821,40	183 666,94	188 395,26	12 093,08	

5. INWENTARYZACJA

Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Zasady przygotowania, przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji składników majątkowych w Urzędzie Gminy Mokrsko określone zostały w instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 102/10 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 6 grudnia 2010 roku, zmienione zarządzeniem nr 48/12 z dnia 6 września 2012 roku.

Instrukcja w § 3 określała, że Urząd Gminy Mokrsko przeprowadza inwentaryzację aktywów i pasywów na ostatni dzień każdego roku obrotowego, oraz że terminy i częstotliwość inwentaryzacji określa ustawa o rachunkowości.

Ponadto z instrukcji wynikało, że plan inwentaryzacji okresowej (rocznej) opracowuje Skarbnik.

W zakresie komisji inwentaryzacyjnej instrukcja określała, że powołanie Gminnej Komisji Inwentaryzacyjnej następuje na wniosek Skarbnika na podstawie zarządzenia Wójta. Komisja ma skład 5 osobowy, a jej przewodniczącym wyznacza kierownik Urzędu. Przewodniczącym może być osoba zajmująca kierownicze stanowisko. Natomiast w komisji nie mogą uczestniczyć osoby materialnie odpowiedzialne za inwentaryzowane składniki oraz Skarbnik i osoby prowadzące lub nadzorujące ewidencję inwentaryzowanych składników.

W § 15 określono metody inwentaryzacji dla poszczególnych rodzajów składników aktywów i pasywów. Ustalono w instrukcji terminy przeprowadzania inwentaryzacji odpowiadają zapisom zawartym w art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Kontrolą objęto przygotowanie, przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji, przeprowadzonej w 2018 roku. Wójt Gminy Mokrsko zarządzeniem nr 66/2018 z dnia 14 listopada 2018 roku powołał komisję inwentaryzacyjną w czteroosobowym składzie.

Zarządzeniem nr 66/2018 Wójt Gminy Mokrsko (zmienionym zarządzeniem nr 75/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku) powołał zespoły spisowe celem przeprowadzenia spisu z natury składników majątkowych. W załączniku do zarządzenia ustalono 14 zespołów spisowych do przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Gminy, w jednostkach OSP, świetlicach wiejskich oraz środków trwałych nabytych w ramach zrealizowanych projektów dofinansowanych przez UE.

Ponadto w zarządzeniu Wójt zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji w Gminnej Bibliotece Publicznej, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, Środowiskowym Domu Samopomocy, Zespole Szkół Przedszkola w Mokrsku, Zespole Szkoły Przedszkola w Krzyworzece, Zespole Szkoły Przedszkola w Ożarowie, Zespole Szkoły Przedszkola w Komornikach, Publicznej Szkole Podstawowej w Chotowie. Wójt zobowiązał Dyrektorów Zespołów Szkół i Przedszkoli, Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy, Kierownika Gminnej Biblioteki Publicznej do powołania Komisji Inwentaryzacyjnych celem przeprowadzenia inwentaryzacji w swojej jednostce oraz zrealizowanych projektów. Również zobowiązano Kierownika Przychodni Lekarzy Specjalistów „SANMED” do inwentaryzowania mienia gminnego znajdującego się w posiadaniu tej przychodni.

W zarządzeniu nie wskazano konkretnego terminu przeprowadzenia inwentaryzacji. Wójt wskazał, że inwentaryzację należy przeprowadzić metodą spisu z natury, według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku do dnia 15 stycznia 2019 roku.

Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji (arkusze spisu, rozliczenia, protokoły inwentaryzacyjne, zestawienia obrotów i sald) stwierdzono, co następuje:

Metodą spisu z natury przeprowadzono inwentaryzację: środków trwałych i pozostałych środków trwałych i materiałów, kasy według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Kontrolujące ustaliły, że przed przystąpieniem do spisu z natury osoby materialnie odpowiedzialne złożyły oświadczenia, że wszystkie dowody rachunkowe przychodowe i rozchodowe, zostały wystawione i przekazane do księgowości jednostki oraz zostały ujęte w dokumentacji ewidencyjnej (księgach rachunkowych).

Na każdym arkuszu spisowym znajdowała się klauzula „Spis zakończono na poz. ...”. Spisu z natury dokonano na arkuszach spisowych ponumerowanych zgodnie z książką druków ścisłego zarachowania. Arkusze były zaparafowane i stanowiły druki ścisłego zarachowania. Na arkuszach odnotowano daty rozpoczęcia i zakończenia spisu wraz z godzinami (na każdym arkuszu były to dni 2-14 stycznia 2019 roku). Arkusze zostały podpisane przez osoby dokonujące spisu i osoby materialnie odpowiedzialne oraz osobę wyceniającą, wybrane pozycje na arkuszach zostały sprawdzone, co zostało odnotowane przez podpis osoby weryfikującej.

Zespoły spisowe sporządzały z poszczególnych pól sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury.

Wyceny zinwentaryzowanych składników majątku dokonała Helena Drobina. Różnic inwentaryzacyjnych nie stwierdzono. Zestawienia dla środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych zatwierdził Wójt – Zbigniew Dąbrowski.

Metodą potwierdzenia sald zinwentaryzowano aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych (kontrolującym przedłożono potwierdzenie sald rachunków bankowych) oraz rozrachunki z kontrahentami (potwierdzenia otrzymane od kontrahentów, jednostka nie wysyłała potwierdzeń). W przypadku salda na koncie 201 wskazano, że sporządzono protokół weryfikacji salda zobowiązań odpowiednio na kwotę 120.513,70 zł (zobowiązania pomniejszone o należności).

Metodą weryfikacji dokonano inwentaryzacji: gruntów, środków trwałych, do których dostęp jest utrudniony jak sieci wodno - kanalizacyjne, przyłącza wodociągowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków, środków trwałych w budowie, zobowiązań i należności wobec dostawców i odbiorców (konto 201), należności od pracowników, należności i zobowiązań publiczno-prawnych, należności z tytułu dochodów budżetowych, długoterminowych należności budżetowych, rozrachunków z tytułu wynagrodzeń, pozostałe rozrachunki, funduszy jednostki, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, wyniku finansowego.

XI. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2017 - 2018

Pomoc finansowa dla Powiatu Wieluńskiego – 2018 rok

W 2018 roku Gmina Mokrsko udzieliła pomocy finansowej dla Powiatu Wieluńskiego w łącznej kwocie 14.698,50 zł. Taką też kwotę wykazano w sprawozdaniu Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych jst za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku, w dziale 600 rozdział 60014 § 6300.

W uchwale nr XLI/215/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku Rada Gminy uchwaliła w dziale 600 rozdział 60014 kwotę 25.000 zł (wydatki majątkowe).

Uchwałą nr XXXV/178/17 z dnia 5 września 2017 roku Rada Gminy Mokrsko udzieliła z budżetu gminy Mokrsko pomocy finansowej Powiatowi Wieluńskiemu w formie dotacji celowej w wysokości 25.000 zł, ale nie więcej niż 50% kosztów dokumentacji projektowej po wyłonieniu wykonawcy, z przeznaczeniem na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4513E Słupsko-Komorniki-Zmyślona”.

W dniu 17 października 2018 roku pomiędzy Gminą Mokrsko a Zarząd Powiatu Wieluńskiego została zawarta umowa w sprawie udzielenia pomocy finansowej na zadanie pn. „Projekt przebudowy drogi powiatowej nr 4513E Słupsko – Komorniki – Zmyślona” w kwocie 25.000 zł, jednak nie więcej niż 50% kosztów projektu. Zgodnie z umową, gmina miała uruchomić pomoc finansową na pisemny wniosek Zarządu Powiatu w terminie 7 dni licząc od dnia wpływu wniosku i przekazać środki finansowe na rachunek bankowy wskazany we wniosku. Powiat Wieluński zobowiązał się do: [1] wykorzystania środków wyłącznie na cel określony w umowie, [2] wykorzystania środków finansowych w terminie 30 dni od daty otrzymania środków, [3] całkowitego rozliczenia dotacji w terminie 14 dni po zakończeniu zadania nie później niż do dnia 28 grudnia 2018 roku wraz z przedłożonymi kserokopiami dowodów księgowych (faktury, rachunki, umowy, itp.) potwierdzonymi za zgodność z oryginałem. Ze strony Gminy umowę popisał Wójt Gminy Tomasz Kącki przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Renaty Nagłej.

Pismem z dnia 13 grudnia 2018 roku Zarząd Powiatu w Wieluniu wniósł o przekazanie pomocy finansowej udzielonej Powiatowi na 2018 rok w kwocie 14.698,50 zł na wspólnie realizowaną inwestycję. W piśmie wskazano, że wartość realizowanego w 2018 roku zadania wynosi 29.397 zł – dokumentacja projektowa.

Kwota 14.698,50 zł została przekazana na rachunek Powiatu w dniu 17 grudnia 2018 roku.

Dokumenty rozliczeniowe związane z realizacją przedmiotowego zadania zostały doręczone do Urzędu Gminy Mokrsko w dniu 28 grudnia 2018 roku. Do rozliczenia załączono kserokopie: umowy z dnia 10 lipca 2018 roku zawartej pomiędzy Zarząd Powiatu Wieluńskiego a firmą projektową (umowy nie potwierdzono za zgodność z oryginałem), protokołu zdawczo-odbiorczego dokumentacji projektowej z dnia 20 grudnia 2018 roku, faktury za wykonanie dokumentacji projektowej oraz wydruk potwierdzenia zapłaty za fakturę.

XII. ROZLICZENIA BUDŻETU Z SAMORZĄDOWYMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

1. DOTACJE PRZEKAZYWANE NA RZECZ ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH I – WYSOKOŚĆ I RODZAJ - 2018 ROK

W okresie objętym kontrolą w Gminie Mokrsko nie funkcjonował zakład budżetowy.

2. DOTACJE NA RZECZ PUBLICZNYCH SAMODZIELNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ – 2018 ROK

W okresie objętym kontrolą nie udzielano dotacji dla samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej.

XIII. INNE USTALENIA

1. RELACJA DOCHODÓW I WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z SYSTEMEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W 2017 I 2018 ROKU

Budżet 2017 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
420.000	403.438,28	420.000	420.130,41	-16.692,13

W uchwale budżetowej na 2017 roku (XXVIII/148/17 z dnia 27 stycznia 2017 roku) Rada określiła w planie dochodów budżetu, że dochody z gospodarki odpadami zostały zaplanowane w kwocie 422.500 zł (w tym § 0490 – 420.000 zł, § 0690 – 1.500 zł i § 0910 – 1.000 zł). W załączniku dotyczącym wydatków budżetu wydatki na gospodarkę odpadami (rozdział 90002) zostały ustalone w kwocie 456.777 zł, w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych w kwocie 421.500 zł oraz 35.277 zł dotacja za zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień. Natomiast w załączniku nr 9 uchwały budżetowej stanowiącym „Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi” wykazano dochody w kwocie 420.000 zł oraz wydatki w kwocie 420.000 zł.

Z załącznika nr 9 do uchwały budżetowej na 2017 rok wynikało, że planowane dochody i wydatki dla systemu gospodarowania odpadami są zrównoważone, natomiast z planów dochodów i wydatków budżetowych w rozdziale 90002 – gospodarka odpadami wynikało, że planowany był deficyt w wysokości 34.277 zł (422.500 zł – 456.777 zł).

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizowano z następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie wydatku (zł)
90002	2310	35.277	15.951,51
90002	4210	1.000	245,66
90002	4300	420.000	419.493,00
90002	4610	500	391,75
RAZEM:		456.777	436.081,92

Budżet 2018 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
440.000,00	427.981,63	440.000,00	439.413,84	-11.432,21

W uchwale budżetowej na 2018 roku (XLI/215/18 z dnia 30 stycznia 2018 roku) Rada określiła w planie dochodów budżetu, że dochody z gospodarki odpadami zostały zaplanowane w kwocie 442.000 zł (w tym § 0490 – 440.000 zł, § 0640 – 1.500 zł i § 0910 – 500 zł). W załączniku dotyczącym wydatków budżetu wydatki na gospodarkę odpadami (rozdział 90002) zostały ustalone w kwocie 471.449 zł, w tym wydatki związane z realizacją zadań statutowych w kwocie 441.500 zł oraz 29.949 zł dotacja za zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień. Natomiast w załączniku nr 9 uchwały budżetowej stanowiącym „Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi” wykazano dochody w kwocie 440.000 zł oraz wydatki w kwocie 440.000 zł.

Z załącznika nr 9 do uchwały budżetowej na 2018 rok wynikało, że planowane dochody i wydatki dla systemu gospodarowania odpadami są zrównoważone, natomiast z planów dochodów i wydatków budżetowych w rozdziale 90002 – gospodarka odpadami wynikało, że planowany był deficyt w wysokości 29.449 zł (442.000 zł – 471.449 zł).

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w klasyfikacji budżetowej kształtowały się następująco:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie wydatku (zł)
90002	2310	29.949	18.943,98
90002	4210	800	783,11
90002	4300	442.000	438.300,51
90002	4610	500	330,22
RAZEM:		473.249	458.357,82

W 2017 roku system gospodarowania odpadami wykazał faktyczny niedobór w kwocie 32.643,64 zł (403.438,28 zł – 436.081,92 zł), natomiast w 2018 roku niedobór wyniósł 30.376,19 zł (427.981,63 zł – 458.357,82 zł). Przy czym należy zaznaczyć, że na dzień 31 grudnia 2017 roku kwota zaległości wyniosła 37.402,89 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku kwota zaległości ukształtowała się na poziomie 33.235,43 zł. Zatem koszty systemu gospodarowania odpadami zostałyby pokryte przychodami, gdyby opłaty zostały wniesione przez wszystkich zobowiązanych.

Nadpłaty wyniosły na dzień 31 grudnia 2017 roku 1.968,82 zł, a na 31 grudnia 2018 roku – 1.963,25 zł i nie stanowiły istotnych kwot.

Zgodnie z treścią art. 6r ust. 1 i 1aa ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 2010), opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ust. 2 wskazanego artykułu wyszczególniono koszty, które należy pokryć z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ust. 2c ustawodawca założył możliwość istnienia nadwyżki dochodów nad wydatkami (kosztami) funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i wskazał koszty, które mogłyby również zostać sfinansowane z przedmiotowej nadwyżki. **Z powyższych unormowań wynika zasada bilansowania się finansowania systemu i możliwość wystąpienia dodatniego wyniku na przedmiotowej działalności. Mając na uwadze powyższe, nieuprawnione jest planowanie deficytu w zakresie funkcjonowania systemu, bowiem świadczy to o świadomym niedoszacowaniu ustalonej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.** Faktyczny deficyt na działalności w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami jest zjawiskiem dopuszczalnym, ponieważ wynikać może z niedoszacowania stawek opłaty, ale także ze skuteczności prowadzonej windykacji.

W zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami należy dążyć do zbilansowania jego finansowania. Zakładanie (planowanie) niezachowania równowagi między dochodami a kosztami, które mają zostać nimi pokryte świadczy o zamierzonym działaniu wbrew zasadom wynikającym z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W związku z występowaniem deficytu dla systemu gospodarowania odpadami gmina Mokrsko w 2019 roku podjęła działania mające na celu zrównoważenia kwot dochodów i wydatków w tym zakresie. W dniu 27 lutego 2019 roku Rada Gminy Mokrsko podjęła uchwałę nr V/28/19 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty. Uchwała określała, że opłata jest zależna od ilości mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, a jej stawki zostały ustalone dla odpadów zbieranych w sposób selektywny – 11 zł (wcześniej 7,50 zł do 7 osób) oraz nieselektywny – 22 zł (wcześniej 15 zł do 7 osób).

2. WYPŁATY DLA NAUCZYCIELI ZA OKRES STRAJKU

W Gminie Mokrsko w 2019 roku funkcjonowały cztery zespoły szkolno-przedszkolne w Mokrsku, Ożarowie, Krzyworzece i Komornikach oraz Szkoła Podstawowa w Chotowie. Do strajku nauczycieli, mającego miejsce w kwietniu 2019 roku, przystąpił jedynie Zespół Szkoły i Przedszkola w Mokrsku. W zakresie wynagrodzeń wypłaconych nauczycielom za okres strajku kontrolującym przedstawiono następujące dokumenty:

- wykaz nauczycieli uczestniczących w strajku w poszczególnych dniach w okresie od 8 do 26 kwietnia 2019 roku,
- zestawienie wyliczeń potrąceń wynagrodzeń nauczycieli uczestniczących w strajku w poszczególnych dniach w okresie od 8 do 26 kwietnia 2019 roku,
- listy płac wynagrodzeń nauczycieli za m-c maj 2019 roku.

Na podstawie powyższych dokumentów ustalono, że potrąceń wynagrodzeń nauczycieli za okres strajku dokonano w ¼ wysokości w miesiącu maju 2019 roku. **Z zestawienia przedłożonego do „księgowości Gminy Mokrsko” przez Dyrektora Zespołu**

Szkoły i Przedszkola w Mokrsku listy osób biorących udział w strajku wraz z określeniem liczby dni strajku oraz wyliczeniem kwoty potrącenia wynikało, że Dyrektor zwraca się z prośbą o dokonanie potrąceń wynagrodzeń za okres strajku w 4 ratach miesięcznych począwszy od miesiąca maja 2019 roku. Wg informacji przekazanej przez specjalistę ds. płac wynikało, że Wójt został poinformowany o piśmie złożonym przez Dyrektora ZSiP w Mokrsku. Ponadto z zestawienia wynikało, że w jednym przypadku potrącenie miało nastąpić w całości (kwota 92,14 zł) oraz w dwóch przypadkach w 3 ratach, a nie w czterech.

Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 174 ze zm.) udział pracownika w strajku zorganizowanym zgodnie z przepisami ustawy nie stanowi naruszenia obowiązków pracowniczych. W okresie strajku zorganizowanego zgodnie z przepisami ustawy pracownik zachowuje prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia. Okres przerwy w wykonywaniu pracy wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy.

Zasady ustalania wynagrodzenia za czas nieobecności w pracy, z innych przyczyn niż niezdolność do pracy bez zachowania prawa do wynagrodzenia określa przepis § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku poz. 927). Na podstawie powołanego przepisu, w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą, i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika w pracy z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.

Zgodnie z zapisem art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku poz. 967 ze zm.) wysokość wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela uzależniona jest od stopnia awansu zawodowego, posiadanych kwalifikacji oraz wymiaru zajęć obowiązkowych, a wysokość dodatków odpowiednio od okresu zatrudnienia, jakości świadczonej pracy i wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji oraz trudnych lub uciążliwych warunków pracy.

Z art. 80 ustawy z dnia 24 czerwca 1974 roku Kodeks Pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 1040) wynika, że wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Powyższy przepis w zestawieniu z art. 23 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych wyraźnie określa, że za czas strajku (czyli czas nie wykonywania pracy) wynagrodzenie pracownikowi się nie należy.

Należy w tym miejscu odnieść się do kwestii uregulowanej w art. 39 Karty Nauczyciela a mianowicie, że wynagrodzenie wypłacane jest nauczycielowi miesięcznie z góry w pierwszym dniu miesiąca.

Z art. 87 § 7 ustawy Kodeks Pracy wynika, że z wynagrodzenia za pracę odlicza się, w pełnej wysokości, kwoty wypłacone w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia.

Pracownik, który otrzymał wynagrodzenie „z góry” w pełnej wysokości, a następnie nie świadczył pracy z powodu udziału w strajku, otrzymał nienależną mu kwotę. Zwrot nienależnie pobranego wynagrodzenia następuje na podstawie wskazanego powyżej art. 87 § 7. Przepis ten uprawnia i zobowiązuje pracodawcę do odliczenia z wynagrodzenia za pracę w pełnej wysokości kwoty wypłaconej w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia (a takim okresem jest okres strajku). Nad tym zagadnieniem pochylił się również Sąd Najwyższy w uchwale z 8 grudnia 1994 r. (I PZP 49/94). Zazaczył w niej, że pracownik otrzymujący wypłatę wynagrodzenia „z góry” powinien liczyć się z obowiązkiem zwrotu wynagrodzenia w każdej sytuacji niewykonywania pracy, chyba że za określony czas z mocy przepisu szczególnego zachowuje do niego prawo.

W przeciwieństwie do należności, o jakich mowa w art. 87 § 1 Kodeksu Pracy, których potrącenia pracodawca może dokonać tylko w określonej kolejności i wysokości, potrącenia, o których mowa w art. 87 § 7, nie podlegają żadnym ograniczeniom. Nie jest też wymagana zgoda pracownika na dokonanie takiego potrącenia.

Z powyższego wynika, że potrącenie wynagrodzenia za okres strajku powinno zostać dokonane w pełnej wysokości w miesiącu maju 2019 roku, późniejsze dokonanie potrącenia może zostać dokonane jedynie ze zgodą pracownika wyrażoną na piśmie.

Kontrolującym przedłożono oświadczenia pracowników o wyrażeniu zgody na potrącenie wynagrodzenia za okres strajku w ratach.

Potrącenia zostały wyliczone w następujący sposób:

- a) dla każdego nauczyciela ustalono kwotę wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków podlegających potrąceniu (dodatek stażowy i wychowawczy),
- b) wynagrodzenie podzielono przez liczbę dni do przepracowania w miesiącu kwietniu 2019 roku a następnie pomnożono przez liczbę dni strajku danego nauczyciela,
- c) kwotę obliczonego potrącenia podzielono następnie na 4 raty.

Kontrolujące zwracają uwagę, że wyliczenie potrąceń mogło zostać dokonane w bardziej szczegółowy sposób, stosując następujący schemat:

- 1) dla każdego nauczyciela określić liczbę godzin do przepracowania w miesiącu odpowiednio do jego wymiaru czasu pracy,
- 2) ustalić średnią dzienną liczbę godzin do przepracowania przez każdego nauczyciela,
- 3) określić liczbę godzin strajku dla każdego z nauczycieli (średnia dzienna liczba godzin do przepracowania x liczba dni strajku nauczyciela)
- 4) obliczyć stawkę godzinową wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków podlegających potrąceniu, (wynagrodzenie lub dodatek / liczbę godzin do przepracowania w miesiącu)
- 5) ustalić kwotę wynagrodzenia zasadniczego i dodatków do potrącenia (stawka godzinowa wynagrodzenia lub dodatku x liczba godzin strajku)
- 6) zsumować kwotę potrąceń z poszczególnych składników wynagrodzenia dla każdego z nauczycieli.

Sposób obliczenia potrącenia wynagrodzenia za okres strajku miał niewielki wpływ na kwoty potrąceń, różnice pomiędzy obliczeniami kontrolujących a obliczeniami Urzędu Gminy dla poszczególnych nauczycieli wynosiły od ok 1 zł do niespełna 23 zł. Łącznie różnica wyniosła ok 370 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że w dwóch przypadkach nastąpiły pomyłki w kwocie wynagrodzenia stanowiącego podstawę dokonania potrąceń. W jednym przypadku zawyżono podstawę o 5 zł (zawyżono potrącenie o 3,33 zł), a w drugim przypadku zawyżono o 39,83 zł.

Ponadto w trzech przypadkach nastąpiły pomyłki w kwocie potrąceń:

- 1) w jednym przypadku potrącano 696 zł zamiast 696,60 zł, różnica 0,60 zł co przez 4 miesiące dało sumę 2,40 zł (potrącono za mało),**
- 2) w drugim przypadku potrącano 704,60 zł zamiast 704,10 zł, różnica 0,50 zł, co przez 4 miesiące dało sumę 2,00 zł (potrącono za dużo),**
- 3) w trzecim przypadku potrącano kwotę 686,84 zł zamiast 646,84 zł, różnica 40,00 zł, co przez 4 miesiące dało kwotę 160 zł (potrącono za dużo).**

W jednym przypadku stwierdzono, że na listach płac zamiast potrącenia przez 3 miesiące w kwocie 268,23 zł, nauczycielowi zwiększano o tę kwotę wynagrodzenie, co skutkowało, brakiem potrącenia w kwocie 804,69 zł i jednocześnie wypłatą kwoty 804,69 zł bez podstawy prawnej.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy Karty nauczyciela wynagrodzenie nauczyciela z zastrzeżeniem art. 32, składa się z:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego;
- 2) dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, w tym z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy, oraz za warunki pracy,
- 3) wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw;
- 4) nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, świadczenia, o którym mowa w art. 53a (świadczenie na start dla nauczyciela stażysty), i dodatku, o którym mowa w art. 54 ust. 5 (dodatek dla nauczyciela zatrudnionego na terenie wiejskim).

Wypłacana przez 3 miesiące (czerwiec, lipiec, sierpień) nauczycielowi kwota 268,23 zł nie stanowiła składnika wynagrodzenia określonego w art. 30 ust. 1 ustawy Karta nauczyciela, co oznacza, że była wypłacana bez podstawy prawnej.

Należy również wskazać, że w omawianym przypadku obecnie bez zgody pracownika nie będzie możliwe potrącenie wynagrodzenia za okres strajku.

Ogólna kwota potrąceń dla strajkujących nauczycieli została obliczona przez Urząd Gminy w kwocie 49.176,59 zł, w tym potrącono:

- w kwietniu kwotę 240,28 zł,
- w maju kwotę 12.262,07 zł (1.173,71 + 10.755,94 zł + 240,28 zł + 92,14 zł),
- w czerwcu kwotę 11.901,70 zł (1.173,71 zł + 10.487,71 zł + 240,28 zł),
- w lipcu kwotę 11.661,42 zł (1.173,71 zł + 10.487,71 zł),
- w sierpniu kwotę 11.661,42 zł (1.173,71 zł + 10.487,71 zł).

Łącznie faktycznie potrącono jedynie kwotę 47.726,89 zł. Różnica w kwocie 1.449,70 zł wynikała z ww. nieprawidłowości dotyczących wyliczenia kwoty potrącenia, tj. [1] zaniżenia kwoty potrącenia o 1.609,38 zł (zamiast potrącenia nauczycielowi wypłacono kwotę 804,69 zł (804,69 zł x 2 = 1609,38 zł), [2] zawyżenia potrącenia o 160 zł (potrącono nauczycielowi 4 x 40 zł za dużo), [3] zawyżenia

potrącenia o 2 zł (nauczycielowi potrącono 4 x 0,50 zł za dużo), [4] zaniżenia potrącenia o 2,40 zł (nauczycielowi potrącono za mało 4 x po 0,60 zł).

Akta kontroli strony nr 228 -263: Kserokopie pisma Dyrektora Szkoły w Mokrsku do Księgowości Urzędu Gminy dotyczące wyliczenia potrąceń nienależnych wynagrodzeń za okres strajku oraz list płac nauczycieli biorących udział w strajku w okresie dokonywania tychże potrąceń.

Potrącenia zostały obliczone dla wszystkich nauczycieli odpowiednio do liczby dni, w których strajkowali. Potrąceń dokonano z następujących składników wynagrodzeń: [1] wynagrodzenie zasadnicze, [2] dodatek stażowy, [3] dodatek za wychowawstwo, [4] dodatek dla opiekuna stażu. Nie dokonywano potrąceń z dodatku wiejskiego.

Kontrolującym przedstawiono następujące listy płac za m-c 5/2019 dla nauczycieli:

- 1) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (szkoła) nr D-241 z dnia 29 kwietnia 2019 roku na kwotę 1.681,96 zł brutto (płatność z dołu), potrącenie za okres strajku 240,28 zł. Wypłacono w dniu 29 kwietnia 2019 roku (Wb 46), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 2) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (przedszkole) nr G-245 z 30 kwietnia 2019 roku na kwoty 21.225,86 zł brutto, potrącenia za okres strajku 1.173,71 zł. Wypłacono w dniu 2 maja 2019 roku (Wb 47), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 3) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (szkoła) nr G-243 z dnia 10 maja 2019 roku na kwotę 109.952,40 zł brutto, potrącenia za okres strajku 10.755,94 zł. Wypłacono w dniu 2 maja 2019 roku (Wb 47), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 4) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (szkoła – ekwiwalent za urlop) nr D-280 z dnia 17 maja 2017 roku na kwotę brutto 774,00 zł, potrącenie za okres strajku 92,14 zł. Wypłacono w dniu 17 maja 2019 roku (Wb 51), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 5) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (szkoła) nr D-300 z dnia 28 maja 2019 roku na kwotę 1.681,96 zł brutto (płatność z dołu), potrącenie za okres strajku 240,28 zł, wypłacono w dniu 28 maja 2019 roku (Wb 55), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 6) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (szkoła) nr G-306 z dnia 3 czerwca 2019 roku na kwotę 20.713,56 zł brutto, potrącenia za okres strajku 1.173,71 zł. Wypłacono w dniu 3 czerwca 2019 roku (Wb 57), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 7) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (przedszkole) nr G-308 z dnia 3 czerwca 2019 roku na kwotę 118.017,52 zł brutto, potrącenia za okres strajku 10.487,71 (10.755,94 zł – 268,23 zł). Wypłacono w dniu 3 czerwca 2019 roku (Wb 57), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 8) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (szkoła) nr D-358 z dnia 25 czerwca 2019 roku na kwotę 1.239,34 zł brutto (płatność z dołu), potrącenie za okres strajku 240,28 zł. Wypłacono w dniu 26 czerwca (Wb 56), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 9) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (szkoła) nr G-360 z dnia 28 czerwca 2019 roku na kwotę 19.000,07 zł brutto, potrącenia za okres strajku 1.173,71 zł. Wypłacono w dniu 1 lipca 2019 roku (Wb 67), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 10) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (przedszkole) nr G-362 z dnia 28 czerwca 2019 roku na kwotę 124.370,51 zł brutto, potrącenia za okres strajku

10.487,71 zł (10.755,94 zł – 268,23 zł). Wypłacono w dniu 1 lipca 2019 roku (Wb 67), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,

- 11) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (szkoła) nr G-420 z dnia 31 lipca 2019 roku na kwotę 116.704,80 zł brutto, potrącenia za okres strajku 10.487,71 zł (10.755,94 zł – 268,23 zł). Wypłacono w dniu 1 sierpnia 2019 roku (Wb 76), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku,
- 12) Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mokrsku (szkoła) nr G-422 z dnia 31 lipca 2019 roku na kwotę 16.754,21 zł brutto, potrącenia za okres strajku 1.173,71 zł. Wypłacono w dniu 1 sierpnia 2019 roku (Wb 76), po uwzględnieniu potrąceń za okres strajku.

XIV. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 199 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Gminy w Mokrsku pod pozycją 4/2019.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Zbigniew Dąbrowski	- Wójt Gminy Mokrsko
2. Renta Nagła	- Skarbnik Gminy Mokrsko
3. Małgorzata Stanek	- Sekretarz Gminy Mokrsko
4. Kamil Piekarski	- Kierownik Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych
5. Małgorzata Gruszka	- inspektor ds. księgowości budżetowej
6. Helena Drobina	- inspektor ds. finansów
7. Karolina Zgodnek	- inspektor ds. działalności gospodarczej, VAT, obsługi kasy i funduszu sołeckiego
8. Aleksandra Pilarska	- specjalista ds. płac
9. Anna Wiktorek	- inspektor ds. obsługi rady
10. Łukasz Wolny	- inspektor ds. rolnictwa, geodezji i gospodarki Nieruchomościami
11. Edyta Kowalik	- specjalista ds. wymiaru podatków i opłat
12. Sylwia Piekarek	- inspektor ds. księgowości podatkowej

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Szczegółowe dane dotyczące spłaty rat kapitałowych*
2. *Szczegółowe dane dotyczące spłaty odsetek*
3. *Zestawienie zobowiązań wobec dostawców na dzień 31 grudnia 2018 roku*
4. *Zestawienie dokumentów stanowiących próbę dotyczącą terminowości regulowania zobowiązań*
5. *Protokół kontroli kasy Urzędu Gminy w Mokrsku przeprowadzonej w dniu 14 października 2019 r.*
6. *Zestawienie podatników (osób prawnych) podatku od nieruchomości objętych kontrolą w latach 2017-2018*
7. *Terminowość zapłaty przez podatników podatku od nieruchomości (osoby prawne – próba kontroli) z tytułu II i XII raty za 2017 rok oraz V raty za 2018 rok*
8. *Zestawienie podatników (osób fizycznych) podatku od nieruchomości objętych kontrolą w latach 2017-2018*
9. *Terminowość zapłaty przez podatników podatku od nieruchomości (osoby fizyczne – próba kontroli) z tytułu IV raty za 2017 rok oraz II raty za 2018 rok*

10. Zestawienie pojazdów objętych kontrolą – osoby fizyczne
11. Terminowość regulowania II raty podatku od środków transportowych za 2018 rok – osoby fizyczne
12. Zestawienie pojazdów objętych kontrolą – osoby prawne
13. Terminowość regulowania II raty podatku od środków transportowych za 2018 rok – osoby prawne
14. Wykaz nieruchomości sprzedanych i nabytych przez Gminę Mokrsko w latach 2017 – 2018
15. Wykaz umów najmu/dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy Mokrsko
16. Próba kontroli w zakresie decyzji przyznających zasiłki stałe i okresowe
17. Źródła finansowania inwestycji w poszczególnych działach i rozdziałach
18. Podstawowe dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego
19. Wyjaśnienie Wójta Gminy Mokrsko w sprawie planowania wydatków majątkowych na zadaniu inwestycyjnym pn.: „Gmina Mokrsko – zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”
20. Wyjaśnienie inspektora ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami na okoliczność wyceny gruntów będących własnością Gminy
21. Zestawienie środków trwałych objętych kontrolą naliczenia umorzeń
22. Symulacje spłat rat kredytowych wraz z oprocentowaniem
23. Zestawienie akt kontroli

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 27 listopada 2019 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Mokrsku.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(*Joanna Pączek*)

.....
(*Sylwia Ryl*)

.....
(*Alicja Gołębek*)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(*data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej*)